منتہی الحساب حصہ سوم

مؤلفہ

منشی محمد ذکاء اللہ صاحب ڈپٹی انسپکٹر مدارس ضلع بلند شہر

۱۸۶۷ عیسوی

مطبع ضیائی میرٹھ میں طبع ہوا

منتہی الحساب حصہ سوم

دیباچہ

واضح ہو کہ یہہ کتاب کولنزو بیرو گریبسو انگریزیسل کا ترجمہ ہے اگرچہ یہہ کتاب انگریزی سے
ترجمہ ہوئی ہے مگر انگریزی پیمانونکو ہندوستانی پیمانون مین اس خوش ترکیبی سے
ڈہالا ہے کہ ہرگز انگریزی ترجمہ معلوم نہین ہوتا ۔ اور اسمین سوالات عددی اور عبارتی
بے حل کل قواعد حسابیہ قریب تین ہزار کے موجود ہین ۔ اور ہر قاعدہ کے سوالات
اول عددی بعدہٗ عبارتی ثبت ہین ۔ سوالات باعتبار عمل حساب نہایت عمدہ ہین
اشکال ہندسی کیطرح درجہ بدرجہ ہر ایک قسم کا سوال بہ نسبت اپنی ماقبل کے دسید مزور
طبیعت زیادہ کرتا جاتا ہے اور سوالات عبارتی مین یہہ رعایت بہی ملحوظ ہے کہ کوئی پیشہ
اور کارخانہ از نشان نہین کل سوالات ڈیڑہ سو اقسام پر منقسم ہین اور ہر قسم کے
سوالات کے جوابات آخر مین درج ہین

طلبہ کو چاہئے کہ سوال کا عمل کر کے جواب دیکہین تاکہ اونکی طبیعت زور پکڑے اور پیشتر
جواب دیکہنے سے اونکی ذہن کی قوت کم ہوگی

یہہ کتاب جب دفعہ اول مین منطبع ہوئی تو جناب ٹی لی کین صاحب بہادر انسپکٹر
مدارس قسمت اول ممالک مغربی نے پسند فرما کر خرید فرمائی اور نیز مشتاقان علم
ریاضی کی ایسی خریداری ہوئی کہ دست بدست فروخت ہوگئی اب بقدردانی جناب
ڈائرکٹر صاحب بہادر اوده دوبارہ ضرورت انطباع کی ہوئی

منتہی الحساب

امثلہ نمبری (۱) ترقیم اعداد

اعداد مفصلہ ذیل کو ہندسوں میں لکھو

(۱)	بارہ	وچودہ	وانیس	وستائیس
(۲)	تینتیس	وانتالیس	وسینتالیس	وپچاس
(۳)	اکسٹہہ	وستر	واٹہاسی	وبانوے
(۴)	ایکسو ایک	وایکسو دس	وایکسو تیرہ	وایکسو چھبیس
(۵)	دو سو	ودوسو دو	ودوسو بارہ	وتین سو تیئیس
(۶)	پانچسو سات	وچہسو ترسٹہہ	وسات سو سترہ	وآٹہہ سو اسی
(۷)	ایکہزار ایک	وایکہزار دس	وایکہزار ایکسو	وایکہزار گیارہ
(۸)	ایکہزار ایکسو ایک	وایکہزار ایکسو دس	وایکہزار ایکسو گیارہ	وایکہزار چہہ سو پانچ
(۹)	ایکہزار ستر	ودو ہزار تین سو تین	وتین ہزار تیس	وچار ہزار چودہ
(۱۰)	تین ہزار دو سو بارہ	وچار ہزار ایکسو اٹہارہ	وپانچہزار چہہ سو سات	وسات ہزار ایکسو نو
(۱۱)	ایکہزار چہہ سو	ودو ہزار گیارہ	وآٹہہ ہزار پچاس	ونو ہزار ایک
(۱۲)	ایکہزار چودہ	وتین ہزار	وسات ہزار چہہ	وآٹہہ ہزار پانچسو بیس
(۱۳)	بیس ہزار	وتینتالیس ہزار اٹہہتر	واٹہہتر ہزار ستر	ونواسی ہزار چہہ سو پانچ
(۱۴)	اکسٹہہ ہزار	وستر ہزار آٹہہ	وچورانوے ہزار چہسو	وتیئیس ہزار دو سو
(۱۵)	تیرہ ہزار تیس	وتیس ہزار تیرہ	وتینتیس ہزار تین سو ایک	وباون ہزار
(۱۶)	اٹہتر ہزار گیارہ	ونوے ہزار سات سو چار	وبارہ ہزار پانچ	وبیس ہزار ایکسو دو
(۱۷)	پانچ لاکہہ دو	وچہہ لاکہہ سات سو تیرہ	وآٹہہ لاکہہ دس ہزار ایکسو ایک	ونو لاکہہ پانچہزار پچاس

(۱۸) پینتیس لاکہہ اٹہارہ وایک کروڑ بیالیس لاکہہ سات ہزار پانسو تہتر ودس کروڑ بہتر لاکہہ چار ہزار تین
وایک ارب تیئیس کروڑ پینتالیس لاکہہ سرسٹہہ ہزار آٹہہ سو نوے

امثلہ نمبری (۲) اعداد کا پڑھنا :- پڑھو اور الفاظ میں اعداد مفصلہ ذیل کو لکھو

(۱) ۱۰ و ۱۳ و ۱۷ و ۲۳ (۲) ۳۵ و ۴۰ و ۵۵ و ۷۳

(۳) ۱۰۰ و ۱۰۱ و ۱۱۰ و ۱۱۱ (۴) ۲۷۶ و ۳۹۷ و ۳۷۱ و ۴۰۱

(۵) ۴۱۰ و ۴۱۴ و ۵۰۵ و ۶۱۱ (۶) ۷۱۷ و ۸۸۰ و ۹۰۹ و ۹۷۱

(۷) ۱۰۰۰ و ۱۰۰۱ و ۱۰۱۰ و ۱۱۰۰ (۸) ۱۱۱۰ و ۱۱۰۱ و ۱۰۱۱ و ۱۱۱۱

(۹) ۲۰۳۲ و ۳۱۰۵ و ۴۰۰۴ و ۵۱۰۳ (۱۰) ۶۰۰۶ و ۷۶۰۷ و ۸۱۱۸ و ۹۰۹۰

(۱۱) ۷۰۰۰ و ۶۰۰۵ و ۸۰۳۰ و ۹۳۰۰ (۱۲) ۴۷۶۰ و ۳۹۰۷ و ۲۰۸۱ و ۶۷۸۹

(۱۳) ۱۳۳۴۵ و ۲۰۳۴۰ و ۶۰۰۴۵ و ۲۱۲۱۴۷ (۱۴) ۷۱۷۶۷ و ۸۲۰۱۰ و ۹۷۵۳۱ و ۶۰۵۱۰۳

(۱۵) ۷۲۸۰۰۷ و ۸۰۱۰۱۱ و ۹۱۰۰۰۱ و ۱۰۲۳۷۱۴

(۱۶) ۴۵۰۱۶۰ و ۲۰۷۷۰۳ و ۵۶۰۶۰۲ و ۲۱۰۳۷۵۶

(۱۷) ۳۰۴۶۳۰۲ و ۴۴۷۱۱۰۷ و ۵۶۱۰۰۹۸ و ۷۲۳۴۰۱۰

(۱۸) ۹۸۷۶۵۴۳ و ۹۸۷۶۵۴۳۲ و ۹۸۷۶۵۴۳۲۱ و ۹۸۷۶۵۴۳۲۱۰

امثلہ نمبری (۳) بلحاظ مراتب اعداد ذیل کو بحساب ابجد لکھو

(۱) ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۳۸ و ۸۸ و ۱۰۳۷ و ۳۳۸

امثلہ نمبری (۴) جمع

(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	(۷)
۲۳	۱۵	۳۴	۴۶	۱۳	۲۷	۱۳۳
۴۲	۲۲	۲۵	۲۴	۳۵	۴۶	۱۳۴
۱۴	۴۳	۳۲	۴۵	۵۷	۶۸	۴۵۶

(۸)	(۹)	(۱۰)	(۱۱)	(۱۲)	(۱۳)
۱۳۵	۳۵۲	۵۴۷	۱۵۹	۱۶۷	۱۲۳۴
۲۴۶	۴۶۳	۳۲۱	۸۶۲	۲۸۴	۵۶۷۸
۳۵۷	۵۷۱	۷۸۹	۴۷۳	۳۵۹	۹۰۱۲

(۱۴)	(۱۵)	(۱۶)	(۱۷)	(۱۸)
۲۳۴۵	۳۴۵۶	۴۵۶۷	۳۶۰۷	۹۹۷۶
۶۰۸۹	۷۸۹۰	۸۹۰۱	۲۸۵۹	۴۷۵
۱۲۳۴	۱۶۳۸	۲۴۳۵	۳۷۳۸	۸۹
۵۶۷۸	۲۵۴۷	۷۹۶۸	۴۲۷	۷۶۵۴

(۲۳)	(۲۲)	(۲۱)	(۲۰)	(۱۹)
۳۱۱۴۱	۹۰۴۲۳	۱۳۵۷۹	۶۵۴۹	۷۶۲۷
۲۵۶۳۹	۷۸۵۰۱۲	۲۲۶۸۰	۷۲۳۸	۶۱۵۴
۴۸۶۰۷	۵۶۱۸۶	۶۹۱۵۴	۴۷۰	۷۷۶
۲۹۸۴۹	۳۴۹۷۵	۳۷۸۱۳۰	۳۹۸۶	۶۵
۶۷۶۳۵	۱۲۶۳۹	۹۵۶۵۳		

(۲۶)	(۲۵)	(۲۴)
۶۸۲۴۷۵	۸۷۶۲۰۸	۱۵۸۹۷
۴۶۸۸۵۴	۳۴۳۶۷۲	۶۸۵۶۱
۷۱۳۶۲۸	۳۹۴۶۲۵	۳۲۴۲۶
۲۹۹	۴۷۱۳	۵۹۷۹۱
۵۱۸۷۶	۲۹۸۷۵	۴۳۰۴۳
۲۹۴۵	۳۶۸۲۰۷	

(۲۹)	(۲۸)	(۲۷)
۳۷۱۶۲۳	۶۷۵۲	۴۷۸
۸۵۷۳۸	۷۸۴۵۱۹	۶۱۴۵۶۲
۶۵۴۲۹۷	۲۲۶۸۷	۹۸۷۵
۸۲۷۷	۴۵۶۲۷۵	۵۸۹
۳۶۵۶۸۵	۴۴۸۲۴	۴۲۳۷۶۵
۴۲۳۷۴۸	۶۱۲۷۸۵	۴۸۵۶۷

(۳۲)	(۳۱)	(۳۰)
۵۶۲۳۴۷	۳۴۷۳۲۶	۶۸۱۷
۸۵۴۷۶	۵۸۷۷۶۵	۶۹۵۷۳۷
۳۹۷۲۸	۷۶۸۲۴۶	۴۶۲۳۸۵
۶۵۴۴	۸۷۳۳۵	۷۵۲
۹۷۳۲۸	۶۵۴	۹۳۶۰۷
۴۷۵۵۶۴	۳۶۳۵۷۸	۳۴۲۶۶۵

عبارتی سوالات جمع نمبری (۵)

(۱) ایک تہیلی مین سترہ پنسلین تہین ونمین ونیس مین نے اور ڈالدین تو بتاؤ کل پنسلین تہیلی مین کتنی ہونگی

(۲) ایک حلقہ بندی کے مکتب مین تیئیس لڑکے اور انتیس ۲۹ لڑکیان پڑہتی ہین اور ایک اور حلقہ بندی کے مکتب مین سترہ لڑکے اور چوبیس ۲۴ لڑکیان تو بتاؤ دونون مکتبون مین کتنی لڑکیان اور کتنے لڑکے اور کل کتنے لڑکے لڑکیان پڑہتی ہین

(۳) ایک کمہاری گدہی پر پورے مین مٹی کی ہنڈیان لادکر پینٹہہ مین گئی اتفاقاً گدہا گر پڑا اور پورے کی ایک طرف کی ہنڈیون مین سے پندرہ اور دوسری طرف کی ہنڈیون مین سے اونیس ٹوٹ گئین اور پینٹہہ مین ستانوے ہنڈیان اوسنے فروخت کین اور اوستہر گہر پہیر کر لیگئی تو بتاؤ کہ کل ہنڈیان کتنی تہین

(۴) ولادت مسیح سے ۴۰۰۴ برس پیشتر پیدائش مخلوقات ہوئی تہی اور ۲۳۴۸ برس پیشتر طوفان نوح

آیا تھا تو بتاؤ پیدایش مخلوقات اور طوفان نوح پر ۱۸۶۲ع تک کتنی مدت گذری

(۵) جتنے عدد ایک گھڑی پر لکھے ہوئے ہوں اون سب کو جوڑو

(۶) سنہ ۱۷۹۷ میں جو ہن پیدا ہوا تھا تو چالیسویں برس کا کس سن میں ہوگا

(۷) موہن پاس جیب میں ستترہ اور سوہن پاس تئیس اور زین پاس نو گولیاں ہیں تو بتاؤ سب گولیاں اون پاس کتنی ہیں

(۸) ایک چپراسی تحصیل کا ایک گانو میں مرغیاں خریدنے گیا اوسنے ایک بنگن کے پاس سے ۲۹ مرغیاں اور دوسرے پاس سے ۳۵ اور دو اور بہنگیوں کے پاس سے سترہ سترہ خریدیں تو بتاؤ کتنی مرغیاں مول لین

(۹) ایک مدرسہ حلقہ بندی کی دفعہ اول میں پانچ لڑکے اور گیارہ لڑکیاں اور دفعہ دوم میں چھہ لڑکے اور تیرہ لڑکیاں اور تیسری دفعہ میں سات لڑکے اور نو لڑکیاں اور چوتھی میں چھ لڑکے اور آٹھ لڑکیاں ہیں تو بتاؤ کتنی لڑکیاں اور لڑکے ملکر مکتب میں ہوئے

(۱۰) ایک چٹیا سوئیوں کی مدرسہ میں کہیں گر پڑی چار لڑکوں نے سب سوئیاں چنیں ایک لڑکے نے ۳۷ اور دوسرے نے ۲۹ اور تیسرے نے ۲۰ اور چوتھے نے ۴۸ تو بتاؤ کل سوئیاں کاغذ میں کتنی تھیں

(۱۱) پانچ آموں کے درختوں میں سے ایک سو چھہتر اور دوسرے سے ایک سو ستاون اور تیسرے سے اٹھانوے اور چوتھے سے ایک سو نو اور پانچویں سے ایک سو اونسٹھ آم توڑے تو بتاؤ کل آم کتنے توڑے

(۱۲) مجھو بازار میں تین گلے بھیڑوں کے جاتے ہوئے ملے پہلے گلے میں ایکسو انچاس بھیڑیں گئیں اور دوسرے میں چھہتر اور تیسرے میں ایک سو سات تو بتاؤ کل بھیڑیں کتنی تھیں

(۱۳) ٹھاکر گلذاری سنگھ نے تین اسامیوں کو اپنی ساری زمین بونے جوتنے کو اسطرح سے دی کہ بیاسی بیگہ ایک کو اور ایک سو بارہ بیگہ دوسرے کو اور دو سو نو تیسرے کو تو بتاؤ کل زمین کتنی ٹھاکر پاس تھی

(۱۴) دہلی سے کول اسی میل ہے اور علیگڈہ سے آگرہ ۵۳ میل اور آگرہ سے مین پوری ۷۱ میل ہے اور مین پوری سے کانپور ۱۵۴ میل اور کانپور سے الہ آباد ۱۲۰ میل اگر دہلی سے ان سب اضلاع میں ہوکر جاویں تو بتاؤ کتنی مسافت طی کرنی پڑیگی

(۱۵) ایک گانو میں سیاسی مرد اور بچانوے عورتیں اور تئیس جوان مرد اور سینتیس لڑکے اور ۴۳ بچے ہیں تو بتاؤ کتنی آبادی کل گانو کی ہے

(۱۶) واٹرلو کی لڑائی میں ڈیوک ولنگٹن پاس انگریزی فوج اسطرح سے تھی کہ پیادے ۲۰ ہزار ۶ سو ۶۱ اور سوار ۸ ہزار ۷ سو ۳۵ اور توپچی ۶ ہزار ۸ سو اور علاوہ اس فوج کے اور ۳۳ ہزار ۴ سو ۱۳ آدمی اور ملکوں کے فوج کے ہمراہ تھے تو بتاؤ خاص انگریزی فوج کتنی تھی اور سب فوج کتنی

(۱۷) واٹرلو کی لڑائی میں نپولین بونا پارٹ پاس پیادے ۴۸ ہزار ۹ سو پچاس اور سوار ۱۵ ہزار ۷ سو ۶۵

اور توپچی ۷ ہزار ۷ سو ۳۴ تو بتاؤ کتنی فرانسیسی فوج کل لڑائی مین تہی

(۱۸) ایک حوض کو تین آدمیون نے ڈول کہینچکر اسطرح خالی کردیا کہ ایک نے دو سو چہتر اور دوسرے نے تین سو نواور تیسرے نے چارسو پندرہ کہینچے تو بتاؤ کتنے ڈول پانی حوض مین تہا

(۱۹) ایک شخص نے ایکہزار ایک سو اسی کوس جہاز پر سفر کیا اور سات سو باٹہہ کوس پیدل چلا اور ستاسی کوس گہوڑے پر اور کشتی مین دو سو انچاس تو بتاؤ کل مسافت اوسنے کتنی طے کی

(۲۰) ایک شخص نے اور اوسکے بچون نے اسطرح باغ مین سیب چنے کہ ایک لڑکے نے ۲۳۵ اور دوسرے نے ۱۹۷ اور تیسرے نے ۱۳۶ چنے اور اوسنے خود اوتنے چنے جتنے کہ پہلے اور تیسرے لڑکے نے چنے تہے تو بتاؤ کل سیب اونہون نے کتنے چنے

(۲۱) ایک دُخانی گاڑی مین درجہ اول مین ۶۷ آدمی اور دوسرے درجہ مین ۱۹۲ اور تیسرے درجہ مین دونو درجونکے آدمیون سے تینتیس ۳۳ زیادہ جاتی ہوئی بیٹے دیکہے تو بتاؤ کل کتنی گاڑیون مین سوار تہے

(۲۲) ایک کتابون کی الماری مین پانچ خانہ تہے پہلی خانہ مین ۲۹ کتابین اور دوسرے مین پہلے سے سات کتابین زیادہ اور تیسرے اور چوتہے خانہ مین اونتیس کتابین اور پانچوین خانہ مین اتنی کتابین تہین جتنی کہ دوسرے اور تیسرے اور چوتہے خانون کی ملکر کتابین ہین تو بتاؤ کتنی کتابین الماری مین تہین

(۲۳) موہن و سوہن و نراین ہر ایک باغ مین سے توڑکر جیبون اور رومالون مین بہرکر اپنے گہر لے آئے کہ موہن کے پاس رومال مین پانچ سو بہتر تہے اور جیب مین ایک سو نواسی اور سوہن کے پاس رومال مین چہہ سو اٹہانوے تہے اور جیب مین ایک سو چہتر نراین کے پاس کوئی بیر رومال مین نتہا مگر جیب مین اوسکے اتنے بیر تہے جتنے کہ موہن کے رومال مین اور سوہن کی جیب مین ملکر ہوتے ہین تو بتاؤ کتنے بیر سب اونہون نے توڑے تہے

(۲۴) پانچ گاڑیون مین ایک ڈہیر اینٹون کا اسطرح بہر اگیا کہ ایک چہکڑے مین تین سو نواسی اور دوسرے مین دو سو چہتر اور تیسرے مین تین سو سینتالیس اور چوتہے مین ایک سو چہبیس اور پانچوین مین اتنی اینٹین جتنی کہ پہلے اور تیسرے اور چوتہے مین ملکر ہون تو بتاؤ ڈہیر مین کتنی اینٹین کل تہین

امثلہ نمبری (۶) تفریق

(۱)	(۲)	(۳)
۵۶۷۸۹۷	۷۵۴۳۸۹	۹۷۸۵۴۶
۳۴۴۶۶۳	۴۳۲۱۲۵	۶۲۳۱۲۴

نمبر	اوپر	نیچے
(۴)	۸۸۶۱۷۹	۵۴۳۰۲۵
(۵)	۴۳۷۶۲۸	۳۱۲۳۳۵
(۶)	۷۶۵۱۴۷	۳۴۳۵۲۳
(۷)	۸۴۲۷۳۸	۵۲۶۲۷۵
(۸)	۲۵۰۶۴۴	۲۱۷۲۹۳
(۹)	۶۶۰۸۲۱	۳۴۳۵۱۷
(۱۰)	۷۸۴۰۲۳	۲۵۲۶۰۸
(۱۱)	۸۹۲۳۶۰	۶۵۱۴۲۷
(۱۲)	۵۷۰۳۵۶	۴۶۷۱۲۹
(۱۳)	۱۵۶۷۴۳	۸۹۲۶۸
(۱۴)	۷۲۳۵۰۲	۲۶۷۱۷۵
(۱۵)	۲۸۰۲۵۱	۹۷۸۱۴
(۱۶)	۹۱۰۳۱۰	۴۵۶۲۷۸
(۱۷)	۳۶۵۳۱۲	۹۳۸۵۶
(۱۸)	۷۶۲۰۰۴	۸۵۷۷۳
(۱۹)	۱۶۰۰۳۵	۷۶۷۸۳
(۲۰)	۷۱۳۰۰۰	۵۶۷۸
(۲۱)	۴۳۵۶۰۱۲۷	۳۷۶۸۱۵۴۹
(۲۲)	۱۱۸۰۱۶۵۰۰	۷۹۴۹۲۸۷۸
(۲۳)	۸۳۲۱۴۶۲۳	۶۴۹۲۳۵۹۴
(۲۴)	۸۰۰۱۲۳۴۵	۴۳۲۹۸۷
(۲۵)	۶۷۱۲۵۰۴۰	۸۴۳۴۴۷۶۵
(۲۶)	۱۰۰۱۰۲۰۳	۴۳۱۸۵۰
(۲۷)	۴۳۱۱۰۱۲۳	۳۶۶۸۷۱۹۴
(۲۸)	۱۰۴۷۷۷۳۲۶	۴۸۸۹۶۷۸
(۲۹)	۵۴۴۶۷۵۵۲	۲۶۸۷۹۴۶۸
(۳۰)	۹۶۵۴۳۰۰۲	۸۷۸۶۴۵۷۹
(۳۱)	۷۵۱۱۱۶۵۴	۶۷۲۲۲۳۸۷
(۳۲)	۸۷۶۵۴۳۲۱	۱۲۳۴۵۶۷۸

عبارتی سوالات تفریق نمبری (۷)

(۱) دس لاکھ مین سے کیا تفریق کرین کہ چھ لاکھ نواسی ہزار ستاسی باقی رہین اور سات سو پینتالیس کیا زیادہ کرین کہ ایک ہزار ہو جاوین

(۲) موہن کو سوہن نے پچیس اور نراین نے سترہ اخروٹ دیئے اور موہن نے لیکر اونمین سے گیارہ اپنے چھوٹے بھائی کو دیئے تو بتاؤ موہن کتنے اور اخروٹ ملاوے کہ پچاس اخروٹ ہو جاوین

(۳) آفرینش مخلوقات ۴۰۰۴ برس اور طوفان نوح ۲۳۴۸ برس پیشتر حضرت مسیح کے واقع ہوا تھا تو بتاؤ اونکے درمیان کتنے عرصے کا فرق ہے اور ۱۰۹۵ برس پیشتر حضرت مسیح کے بنی اسرائیل مین ساؤل بادشاہ ہوئے تھے اور ۵۸۷ برس پیشتر یہودی بابل مین قید تو بتاؤ کتنی مدت بعد یہہ واقعات ایک دوسرے کے پیچھے واقع ہوئے

(۴) محمود غزنوی نے سنہ ۱۰۰۱ع مین حملہ ہندوستان پر کیا تھا تو بتاؤ سنہ ۱۸۶۲ع مین کتنی مدت اوسکے حملہ کو ہوئی

(۵) ملکہ معظمہ وکٹوریا خلد اللہ ملکہا کا سال ولادت ۱۸۱۹ع ہے اور پرنس آف ویلز یعنی ولیعہد کا سنہ ۱۸۴۱ع تو بتاؤ کہ سنہ ۱۸۶۲ع کے بڑے دن کے دن ہر ایک کی کیا عمر ہوگی

(۶) ایک کسان کے پاس ایکیانوے جانور تھے ستائیس مرغ اور انتیس مرغابیان اور سترہ بطین اور باقی مرغیان تو بتاو مرغیان کتنی تھین

(۷) ایک ٹوکری مین بہتتر انڈے تھے سینتالیس مرغابیونکے اور باقی مرغیونکے تو بتاو مرغیونکے انڈے کتنے تھے

(۸) ایک لڑکا اخروٹونکی تھیلی بہر کر گہر کو چلا جسوقت چلا اوسنے تھیلی مین دوسو تیرہ اخروٹ شمار کیے مگر جب پہنچا تو معلوم ہوا کہ تھیلی مین سوراخ تہا اوسمین سے سارے رستہ اخروٹ گرتے آئے اور ایکسو اوناسی اخروٹ باقی رہگئے تو بتاو کتنے اخروٹ راہ مین گر پڑے

(۹) ایک شرابخانہ مین مے کش پاس ایکہزار ایک بوتل شراب کی تھین اوسنے چارسو ننانوے نکالکر تین سو سینتالیس اور ملائین تو بتاو کتنی بوتل اوس مے کش پاس ہوگئین

(۱۰) سوہن کا دادا اوسکے باپ سے اتنا ہی بڑا تہا جتنا کہ سوہن کا باپ وس سے بڑا تہا اور اب سوہن کی عمر ۹ برس کی اور اوسکے باپ کی چونتیس برس کی تھی تو بتاو اوسکے دادا کی کیا عمر تھی

(۱۱) چار درختون سے ایکہزار ناشپاتیان توڑ کر مینے جمع کین ایکدرخت سے دوسو ستتر اور دوسرے سے نواسی زیادہ اور تیسرے سے نواسی کم بہ نسبت اول کے توڑین تو بتاو چوتھے درخت سے کتنی ناشپاتیان توڑی تھین

(۱۲) ایک پنساری کی دوکان مین تین سو اونہتر روپیہ کا مال ہے اور ایکسو ستائیس روپیہ لوگون پر لینے ہین جنمین سے اکتالیس روپیہ ممکن الوصول نہین اور اوسکو خود دوسو اٹھاون روپیہ قرض دینے ہین تو بتاو کتنے روپیہ کا وہ آدمی ہے

(۱۳) ایک شخص نے سات سو چہتر آلو لیے اونمین سے دوسو تینتالیس تو بگڑ گئے اور ایکسو چوالیس بیج کے لیے رکہے تو بتاو کتنے آلو کام مین آئے

(۱۴) ایک درخت پر تین سو بائیس سیب تھے اونمین سے ایک سو اٹھانوے توڑے گئے اور ستاسی ہوا کے صدمہ سے گر پڑے تو بتاو کتنے درخت پر لگے رہے

(۱۵) ایکہزار ایک اور ایک سو دو مین کیا فرق ہے اور ایکہزار بارہ اور گیارہ سو ایک مین کیا تفاوت ہے

(۱۶) موہن اور سوہن نے ایکہی مقام سے ایکہی سمت کو راہ لی اونتیس میل پہلے روز پیدل چلا اور دوسرے روز چہتر میل سواری مین اور سوہن پہلے روز سواری مین سرسٹھہ میل اور دوسرے روز پیادہ پا اونیس ۱۹ میل تو بتاو دوسرے روز وہ ایک دوسرے سے کتنی دور آگے پیچھے ہوگئے ہونگے اور اگر بہ سمت مخالف راہ پیما ہوتے تو کیا فاصلہ اونکے مابین ہوتا

(۱۷) دو شہرون سے جنمین فاصلہ چارسو اٹھائیس میل کا ہے دو گاڑیان ایک دوسرے کیطرف چلین جب

ایک گاڑی ۱۸۹ میل اور دوسری ۱۹۸ میل چل چکی تو بتاؤ اونمین کیا فاصلہ باقی رہیگا

(۱۸) ڈیوک ولنگٹن کا روز ولادت یکم مئی سنہ ۱۷۶۹ء ہی اور یوم وفات ۱۴ ستمبر سنہ ۱۸۵۵ء اور نپولین بونا پارٹ کے پیدا ہونے کا دن ۵ فروری سنہ ۱۷۶۸ء ہی اور مرنیکا دن ۵ مئی سنہ ۱۸۲۱ء تو بتاؤ واٹرلو کی لڑائی مین جو ۱۸ جون سنہ ۱۸۱۵ء مین ہوئی تھی ہر ایک کی کیا عمر تہی اور ہر ایک کی کتنی کتنی عمر ہوئی

(۱۹) سنہ ۱۸۵۳ء مین ایک شخص کی عمر چھپن برس کی تہی تو وہ لڑائی جو اوسکی نو برسکی عمر مین ہوئی ہوگی کس سنہ مین واقع ہوئی ہوگی

(۲۰) ایک ڈپٹی پوسٹماسٹر نی تر یسٹھ خط اور اخبار پیر کو اور سینتالیس منگل کو اور اوسیقدر بدہ کو اور تینتیس جمعرات کو چھپن جمعہ کو اور ہفتہ کو اسقدر جتنی کہ پیر و منگل کو تقسیم ہوئی تہی تقسیم کرائی اور کل اونمین اٹہاسی اخبار تہی تو بتاؤ کہ خط کتنے تھے

(۲۱) چار پیرانہ سال عورتین اپنی عمر کا شمار کرنے لگین ایک بولی کہ میری چہتر برس کی ہی اور دوسری نے کہا کہ مین بہتر برس کی ہوں اور تیسری نے ۶۸ برس کی عمر بتلائی اور چوتہی نے اپنی عمر کے چہاسٹہہ برس شمار کیے ایک نے کہا کہ اگر میرا خاوند آج تک جیتا رہتا تو سب عمرین ملکر ٹہیک تین سو پچاس برس کی ہو جاوین تو بتاؤ خاوند کی کیا عمر تہی

(۲۲) ایک عورت کی چار بچے ہین اور اونکی پیدایش مین دو دو برس کا فرق ہی اب اوسکی عمر باون برس کی ہی اور اوسکا چہوٹا لڑکا اکیس برس کا ہی تو بتاؤ اوسکی کیا عمر تہی جب بڑا اور چہوٹا لڑکا اوسکے پیدا ہوا

(۲۳) حضرت آدم ۴۰۰۴ برس پیشتر حضرت مسیح کے پیدا ہوئی تہی اور نو سو تیس برس جیے اور ایک اور شخص مسمی متہوصلاح نو سو چہانوین برس جیا اور طوفان کے دن (۲۳۴۸ برس پیشتر حضرت مسیح کے) مرا تو بتاؤ وہ زمانہ کتنا ہی جسمین یہہ دو زندہ تہی

(۲۴) سام اٹہانوی برس طوفان سے پہلے زندہ رہی اور چھہ سو برس کی عمر مین مری اور حضرت ابراہیم سنہ ۱۹۹۶ برس پیشتر حضرت مسیح کے پیدا ہوے تو بتاؤ حضرت ابراہیم کی کیا عمر ہوگی جب سام مری

امثلہ نمبری (۸) ضرب مفرد

(۱) ۲۳۴۳۲ ×۲ + (۲) ۱۵۳۲۶۳ ×۲ + (۳) ۲۶۴۳۷۲ ×۲ +

(۴) ۲۵۷۰۸۶ ×۲ + (۵) ۲۷۵۲۹۴ ×۲ + (۶) ۲۵۳۵۷۳۴۲ ×۱ +

(۷) ۴۶۹۸۷۵ ×۲ + (۸) ۵۷۳۶۸۴ ×۳ + (۹) ۵۳۶۸۷۴ ×۳ +

(۱۰) ۵۴۲۳۵۴ ×۴ + (۱۱) ۲۵۸۷۹۶ ×۳ + (۱۲) ۶۷۱۸۳۹ ×۴ +

(۱۳) ۴۵۷۹۳۶ ×۴ + (۱۴) ۹۲۳۴۲۰ ×۵ + (۱۵) ۵۹۶۸۷ ×۴ +

(۱۶) ۴۶۵۷۳۸ ×۵ + (۱۷) ۲۶۸۷۹۵ ×۵ + (۱۸) ۴۳۰۲۵۳ ×۶ +

(۱۹) ۶۵۶۷۷۰ ×۵ + (۲۰) ۶۷۱۹۸۴ ×۶ + (۲۱) ۳۷۸۵۴۰۰ ×۶ +

(۲۲) ۷×۵۲۳۱۴۳	(۲۳) ۶×۴۸۵۷۸۹	(۲۴) ۷×۵۶۷۱۳۴
(۲۵) ۷×۴۷۹۳۶۵	(۲۶) ۸×۶۳۱۰۴۲	(۲۷) ۷×۲۸۷۶۵۴
(۲۸) ۸×۳۴۵۶۷۲	(۲۹) ۸×۸۶۷۵۶۴	(۳۰) ۹×۶۲۳۱۴۷
(۳۱) ۸×۳۷۷۶۹۷	(۳۲) ۹×۴۶۱۵۸۷	(۳۳) ۹×۴۵۷۶۹۷
(۳۴) ۱۰×۶۲۰۰۵۰۰	(۳۵) ۹×۳۹۸۷۹۵	(۳۶) ۱۰×۷۴۷۳۰۲
(۳۷) ۱۱×۵۲۳۴۵۶	(۳۸) ۱۲×۶۳۴۵۶۷	(۳۹) ۱۱×۸۴۲۵۶۷
(۴۰) ۱۳×۵۶۳۷۸۴	(۴۱) ۱۱×۳۷۸۲۴۵	(۴۲) ۱۳×۵۶۰۸۷۴
(۴۳) ۱۱×۶۵۴۷۳۸	(۴۴) ۱۲×۷۲۸۵۳۶	(۴۵) ۱۱×۵۶۷۳۴۸
(۴۶) ۱۲×۷۶۶۲۸۵	(۴۷) ۱۱×۸۷۵۶۹۴	(۴۸) ۱۲×۹۶۵۷۳۸

عبارتی سوالات نمبری (۹)

(۱) ایک مکتب مین سینتالیس طالب علم ہین تو بتاؤ کتنے انگوٹھے اور کتنی ہاتھونکی انگلیان اور کتنی پانوکی انگلیان ہونگی

(۲) رستہ چلنے مین پہلے ایک گلہ سینتیس بھیڑونکا ملا اور پھر اونتیس بطخین اور پھر ۱۸ بیل تو بتاؤ کتنے پیر دیکھے ہونگے

(۳) ایک مدرسہ مین پانچ تختہ لڑکونکے بیٹھنے کے لئے تھے دو تختون پر بڑے لڑکے نو نو بیٹھے ہوئے تھے اور باقی تین پر چھوٹے لڑکے تیرہ تیرہ اور علاوہ انکے سات بہت چھوٹے بچے اور بھی تھے تو بتاؤ کل لڑکے مدرسہ مین کتنے بیٹھے تھے

(۴) ایک گانو مین پینسٹھ (۶۵) گھر ہین اور ہر گھر مین بحساب اوسط چھ (۶) آدمی رہتے ہین تو بتاؤ کتنے آدمی اوس گانو مین رہتے ہین

(۵) ایک مسافر اول مین یکہ پر سوار ہوکر سات گھنٹہ تک نو میل فی گھنٹہ کی رفتار سے چلا اور پھر ریل پر سوار ہوکر پانچ گھنٹہ تک اٹھائیس میل کی رفتار سے فی گھنٹہ گیا اور پھر گھوڑے پر سوار ہوکر آٹھ میل کی رفتار سے تین گھنٹہ تک چلا تو بتاؤ کل کتنے میل چلا

(۶) ایک مکتب مین اسقدر لڑکے ہین کہ اگر مثلث کی شکل پر اسطرح جماعتین بنائی جاوین کہ پہلی مین پانچ لڑکے اور دوسرا اور ہر چھ چھ لڑکے کھڑے کئے جاوین تو پانچ جماعتین بنتی ہین تو بتاؤ کل لڑکے مدرسہ مین کتنے ہین

(۷) ۲۷ درجن بوتلون مین کتنی بوتلین ہونگین اور ایک سو گیارہ درجن اور گیارہ مین کتنی بوتلین نسبت سابق زیادہ ہونگی

(۸) ایک آدمی کو ایک بیگھہ کے ہل چلانے مین بیلون کے ساتھ نو میل چلنا پڑا تو بتاؤ تیرہ بیگھہ کھیت کے ہل چلانے مین کتنے میل کی مسافت طے کرنی پڑیگی

(۹) ایک اخبار سولہ صفحہ کا ہر مہینے مین چہپتا ہے تو بتاؤ سال کی آخر مین جب اوسکی ایک جلد بنائی جاوے تو کتنی صفحہ کی کتاب ہوگی

(۱۰) اس کتاب کی سات جلدون کے کتنے صفحہ ہونگے اور اگر یہہ فرض کرین کہ سات جلدون مین سے چار جلدون کے اندر ایک ایک نمبر اخبار کا کہو گیا ہے تو کتنے صفحہ ساتون جلدون مین ہونگے

(۱۱) سینتالیس کو نو گنا کرکے حاصل ضرب پر حاصل تفریق نو کوڑی او گیارہ درجن کا زیادہ کرو اور حاصل مین سے نو درجن اور گیارہ کوڑی کی حاصل جمع کو تفریق کرکے بتاؤ کیا باقی رہیگا

(۱۲) اگر ابابیل کا جوڑا جب اوسکے نیچے بچے ہون ہر روز چار سو چوراسی کیڑے مار کر کہاتا اور کہلاتا ہے تو سات دن مین کتنے کیڑے مارےگا

(۱۳) ایک فوج بحری مین دو جہاز ایکسو بیس ۱۲۰ توپونکے اور تین ایک سو دس دس توپ کے اور نو چوہتر چوہتر توپون کے اور پانچ اڑتالیس ۴۸ اڑتالیس توپون کے تہے تو بتاؤ کل توپین کتنی تہین

(۱۴) سینتالیس طالب علم ایک مکتب مین اور دوسرے مین چہبیس ہین تو بتاؤ کتنے لڈو لین کہ پہلے مکتب مین ایک ایک لڑکے کے حصہ مین چار چار اور دوسرے مکتب مین دو دو ملین اور اگر تقسیم شیرینی کے دن سب خرابی موسم کے پہلے مکتب مین اڑتیس ۳۸ طلبہ اور دوسرے مین نو آوین تو کتنے لڈو بچ رہینگے

(۱۵) سات درجن اور سات خالی بوتلین ایک شراب فروش اپنے پاس کرنا چاہتا تہا مگر میرے پاس ستر بوتلین نکلین تو بتاؤ کتنی اور ملائی جاوین کہ پوری حسب مراد ہو جاوین

(۱۶) چہوٹے بچے کے بیس ۲۰ اور بڑے آدمیکے بتیس ۳۲ دانت ہوتے ہین تو بتاؤ کسقدر بارہ آدمیون کے دانت بارہ بچون کے دانتون سے زیادہ ہونگے اور یہہ مان لیا ہے کہ کسیکا کوئی دانت ٹوٹا ہوا نہین ہے

(۱۷) ایک مکتب مین تہیلا آخروٹون کا اسطرح تقسیم ہوا کہ اول دفعہ کے ۱۱ طلبہ کو بتیس ۳۲ بتیس اخروٹ اور دفعہ دوم کے بارہ طلبہ کو چوبیس ۲۴ چوبیس اور دفعہ تیسری کے سترہ لڑکون کو بارہ بارہ باقی کے چہبیس طلبہ کو نو ملے تو بتاؤ کل کتنے اخروٹ تہیلی مین تہے

(۱۸) ایک دفعہ ایک گڈریے کے یہان ایک سو ستتر بہیڑین گابہن ہوئین اونمین سے تو دو دو اور باقی کے ایک ایک بچہ ہوا مگر اونمین دو بچے دینے والی ایک اور ایک دینے والی پانچ مع بچون کے مر گئین تو بتاؤ اوسکے گلہ مین کسقدر بہیڑین ہو گئین

(۱۹) ایک بساطی اپنی تین ڈبیا مین یا سلائیون سے بہری ہوئی لایا ایک مین تئیس ۲۳ درجن اور دوسرے مین تیس ۳۵ درجن اور دس اور تیسری مین تینتیس ۳۳ درجن اور پانچ تو سب سلائیان کتنی تہین

(۲۰) موہن نے کہا کہ میری جیب مین بارہ درجن اخروٹ ہین سوہن بولا کہ میری تہیلی مین بارہ کوڑی ہین تو بتاؤ سوہن کے پاس کسقدر موہن سے زیادہ اخروٹ ہین

(۲۱) چار تہیلیون مین جو سیب ہین ایک مین چہہ کوڑی اور سولہ اور دوسری مین سات کوڑی اور سترہ اور

تیسری مین آٹھہ کوڑی اور اٹھارہ تو بتاؤ کتنے جوتے ہی مین ہونگے

(٢٢) شراب کے نیلام مین سوہن نے سات درجن اور جیہہ موہن نے تیرہ درجن اور پانچ اور نراین نے گیارہ درجن اور دو بوتلین خریدین بعد نیلام چودہ درجن اور چار باقی رہین تو بتاؤ کل بوتلین اول کتنی تہین

(٢٣) ایک حوض دو ڈول مین ایک سے سات ڈول فی منٹ مین پانی بہر جاتا ہی اور دوسرے سے دس ڈول پانی فی منٹ مین خالی ہو جاتا ہی ایک شریر لڑکے نے جب برتن لبریز تہا دونون ڈاٹین نلونکی کہولدین تو چتیس منٹ مین وہ حوض خالی ہوگیا تو بتاؤ جب پُر تہا تو کتنے ڈول اوسمین پانی تہا

(٢٤) موہن نے سوہن سے تیئس بیل فی گیارہ روپیہ کے حساب سے خریدے اور سوہن نے ایکسو ستائیس بہیڑین فی دو روپیہ کے حساب سے موہن سے خریدین تو بتاؤ حساب مین کسکے ذمہ کسقدر روپیہ نکلیگا

امثلہ نمبری (١٠) ضرب جسمین مضروب کی اجزا کرکے ضرب دیتے ہین

(١) ٤٢٣٤٧٤٦ × ١٤ + (٢) ٣٦٠٨٧٨ × ١٥ + (٣) ٦٥٤٢٧٣ × ١٦ +

(٤) ٤٠٦٩٨٦ × ١٨ + (٥) ٦٧٦٨٢٧ × ٢١ + (٦) ٥٢٨٠٨٩ × ٢٣٠ +

(٧) ٦٧٦٣٨٤ × ٢٤٠٠ + (٨) ٩٧٠٦٢٢ × ٢٥ + (٩) ٤٨٦٠٣٧ × ٢٧ +

(١٠) ٣٦٨٧٣٦ × ٢٨ + (١١) ٤٠٩٦٨٩ × ٣٢٠ + (١٢) ٢٠١٨٩٦ × ٣٣ +

(١٣) ٥٩٠٨٧٦ × ٣٦ + (١٤) ٨٦٥٤٣٧ × ٤١٠ + (١٥) ٧٤٨٥٤٨ × ٤٩ +

(١٦) ٨٦٠٣٧٩ × ٤٠٠ + (١٧) ٣٠٧٦٨٥ × ٦٣ + (١٨) ٥٨٦٣٧٧ × ٧٣ +

(١٩) ٦٤٨٨٩٢ × ٧٧ + (٢٠) ٤٧٠٦٨٢ × ٨١ + (٢١) ٤٦٣٥٧٤ × ١٠٥ +

(٢٢) ٦٧٤٨٢٩ × ٢١ + (٢٣) ٣٦٧٦٨٤ × ٣٢ + (٢٤) ٦٧٤٨٠٨٥ × ٦٤٤ +

عبارتی سوالات ضرب نمبری (١١)

(١) ایک پلٹن مین پندرہ کپتان ہین اور ہر کمپنی مین پینتالیس جوان تو بتاؤ کل پلٹن مین کتنے جوان ہین

(٢) ایک پلٹن مین ایک ہزار دو سو اناسی آدمی ہین ہر ایک کی کرتی مین سولہ بٹن لگتے ہین تو بتاؤ کل پلٹن کی کرتیون مین کتنے بٹن لگینگے

(٣) ایک قارکے ہزار دستے مین سے نو سو کی قلمین نکلتی ہین تو بتاؤ چہہ سو اناسی قارون کے پرون سے کتنی قلمین نکلینگی

(٤) ایک شہر کی ایک گلی مین ایکسو چھتیس گہر ہین اور ہمین سے اٹہانوے گہر ونمین سے ہر ایک مین بحساب وسط بارہ آدمی رہتے ہین اور باقی مین بحساب وسط چودہ تو بتاؤ کل اوس گلی مین کتنے آدمی رہتے ہین

(٥) ستائیس کاغذ کے ٹکڑون پر نوسے کے قلم لگے ہوئے ہین اور ایک ٹکڑے مین بارہ درجن ہین تو بتاؤ کل قلم کتنے ہونگے

(٦) ایک جیٹہی سیاح کو ہر روز چودہ میل چلنا پڑتا ہی تو بتاؤ سال بہر کے تین سو پینسٹہہ دنون مین کتنے میل چلیگا

(۷) ایک دستہ کاغذ مین چوبیس تختہ ہوتے ہین تو اٹہارہ دستون مین کتنے تختے ہونگے

(۸) کتنا روپیہ بہتر آدمیون کو انعام دینے کے لئے درکار ہوگا کہ ہر ایک کے حصہ مین چھتیس روپئے آوین

(۹) دو عددون کا مجموعہ تین سو ایک ہے اور اونمین سے بڑا عدد دو سو ستر ہے تو بتاؤ اونکا حاصل ضرب کیا ہے

(۱۰) ایک ریلگاڑی سینتیس میل ایک گہنٹہ مین چلتی ہے تو بتاؤ چوبیس گہنٹہ مین کتنی دور جاویگی

(۱۱) ایک آدمی پاس ریل کے حصہ اونتیس ہین اور ہر ایک اپنا حصہ اٹہاسی روپیہ کو بیچتا ہے تو بتاؤ کتنے روپیہ اوسکے سب حصے فروخت ہونگے اور اگر اوسنے فی حصہ بہتر روپیہ کو خریدا ہو تو کیا نفع اوسکو ملیگا

(۱۲) ایک لڑکا تیرہ ہزار پانسو اوناسی سوئیونکی نوک ایک گہنٹہ مین نکالتا ہے تو بتاؤ چھ دن مین کتنی سوئیونکی نوک نکالیگا جب دن مین ۹ گہنٹہ کام کرے

(۱۳) ایک ریلگاڑی مین بیالیس گاڑیان تہین نو درجہ اول کی اور چودہ درجہ دوم کی اور باقی درجہ سوم کی درجہ اول کی ہر ایک گاڑی مین بارہ مسافر تہے اور دوسرے درجہ کی ہر ایک گاڑی مین سولہ اور تیسرے درجہ کی ہر ایک گاڑی مین چوبیس تو بتاؤ کل کتنے مسافر تہے

(۱۴) ایک زینہ پر ایک بیلدار کا لڑکا چونا لیکر ایک دن مین چھتیس دفعہ اوترا چڑہا اور زینہ کی اٹہائیس سیڑہیان تہین تو بتاؤ دن بہر مین کتنے قدم اوسنے زینہ پر رکہے

(۱۵) سپاہی اسقدر ہین کہ اگر اونتالیس آدمی کی ایک ایک صف بناوین تو چوبیس صفین آگے پیچہے ہو جاوین اگر اونکو مربع کی شکل پر اسطرح سے کہ سینتیس آدمی کی صف ہر طرف ہو کہڑا کرین تو بتاؤ کسقدر اور آدمیونکی ضرورت ہوگی

(۱۶) جبرالٹر کی مشہور لڑائی سنہ ۱۷۷۹ و ۱۷۸۳ مین علاوہ اور آتشبازی کی انگریزونے قریب ستاون ہزار ایک سو تریسٹہہ گولہ دشمنون پر مارے اور دشمنونے ایک لاکہہ چہتیر ہزار سات سو اکتالیس انگریزون پر اگر ایک گولہ کا وزن بحساب اوسط نو سیر شمار کیا جاوے تو بتاؤ ہر ایک طرف سے کتنا لوہا گولونمین دوسرے کیطرف پہینکا گیا

(۱۷) ایک برتن مین دو ٹونٹیان ہین ایک ٹونٹی سے ایک منٹ مین چودہ ڈول اور دوسرے سے پندرہ ڈول پانی نکلتا ہے اور دونو ٹونٹیان کہولنے سے پندرہ منٹ مین برتن بہرا ہوا بالکل خالی ہو گیا تو بتاؤ کتنے ڈول پانی برتن مین تہا

(۱۸) ایک چوپایونکا بیپاری چھ سو روپیہ لیکر ایک میلہ مین گیا اور وہان اٹہائیس بیل سترہ سترہ روپیہ کے خریدے اور تیرہ بچہڑے چھ چھ روپیہ کے تو بتاؤ وہ بعد خرید کسقدر روپیہ بچا کر گہر لیگیا

(۱۹) دس ہزار اینٹ اٹہانی تہین چودہ چہکڑے تو چوبیس چوبیس دفعہ لگئے اور تیرہ اکیس اکیس گاڑی تو بتاؤ کتنی اینٹین اوٹہانی باقی رہین

(۲۰) ایک مسجد مین چودہ جماعتین نمازیون کی تہین اور ہر جماعت کی صف مین تیرہ نمازی اور ہر جانماز

سات نمازی تو بتاؤ کل نمازی مسجد میں کتنے تھے

(۲۱) ایک انجیل کے ہر صفحہ میں اونتیس اونتیس سطریں اور ہر سطر میں بحساب وسط چون چون حروف تو بتاؤ سولہ صفحون میں کتنے حروف ہونگے

(۲۲) ایک عدد نشتر درجن کے سات گنے سے اسقدر بڑا ہے جتنا کہ سترہ درجن کا سات گنا بتاؤ وہ عدد

(۲۳) ایک مکان میں چہتر کمرے ہیں اور ہر ایک کمرے میں بارہ دروازے ہیں اور ہر دروازہ میں آٹھ شیشے لگے ہوئے ہیں تو بتاؤ کل مکان میں کتنے شیشے لگے ہوئے ہیں

(۲۴) ایک ریلوے کی سوداگروں کے پاس چوہتر کلیں خانی ہیں اور پانسو بتیالیس گاڑیاں کلاں اور آٹھ سو اوتیس چھوٹی گاڑیاں اور ہر کل کے آٹھ پہیے ہیں اور ہر گاڑی کلاں کے چھ اور ہر چھوٹی گاڑی کے چار اور بحساب وسط ہر پہیہ میں پندرہ آرے تو بتاؤ کل کتنے آرے ہیں

امثلہ نمبری (۱۲) ضرب

(۱) ۱۳×۵۷۴۳۸۴ (۲) ۱۷۰×۶۷۲۴۵۳ (۳) ۱۰۹×۷۴۲۲۸۸۹

(۴) ۲۰۳×۸۶۷۶۶۴ (۵) ۲۹×۷۶۴۰۷۴ (۶) ۳۱۰۰×۴۳۹۴۹۴

(۷) ۳۷×۷۷۴۰۶۸ (۸) ۳۰۸×۸۴۶۶۷۵ (۹) ۴۳۰×۷۴۹۰۶۲

(۱۰) ۴۷×۴۷۸۵۶۷ (۱۱) ۵۰۳×۳۶۰۶۸۴ (۱۲) ۵۹×۴۹۸۶۵۸

(۱۳) ۶۱۰×۷۸۴۴۶۴ (۱۴) ۷۹×۹۴۶۲۸۸ (۱۵) ۸۰۵×۳۶۶۸۴۹

(۱۶) ۹۷×۷۶۵۶۵۵ (۱۷) ۵۰۶×۴۸۶۸۷۰ (۱۸) ۴۲۰۳×۶۲۴۷۷۴

(۱۹) ۲۳۴۰×۵۳۱۸۲۸ (۲۰) ۳۰۵۸×۷۲۴۴۶۵ (۲۱) ۴۵۶۰×۶۶۵۸۳۸

(۲۲) ۵۶۷۱×۷۹۴۶۸۳ (۲۳) ۶۷۸۳×۸۶۴۰۶۹ (۲۴) ۷۸۹۰×۳۸۶۸۴۷

عبارتی سوالات ضرب نمبری (۱۳)

(۱) مکعب اور مربع تیرہ کا دریافت کرو

(۲) نوسو ننانوے کے مربع اور ننانوے کے مکعب کا حاصل تفریق بتاؤ

(۳) دو ہزار تین سو نو اسی مچھلیاں ایک حوض میں ہیں تو ایسے ستر ہ حوضوں میں کتنی مچھلیاں ہونگی

(۴) اگر ایک ایک کمرے میں تیرہ تیرہ لوتا م لگیں یعنی ۲۴ درجن لوتا موں سے سترہ کمروں میں لوتام لگا کر کتنے لوتام باقی رہینگے

(۵) ایک مکتب میں اتنے لڑکے اور لڑکیاں ہیں کہ اگر مربع کی شکل پر لڑکے کھڑے کیے جاویں تو چھ چھ ہر طرف کھڑے ہوں اور اگر لڑکیاں استادہ ہوں تو سات سات ہر طرف ہوں تو بتاؤ کتنے لڑکے لڑکیاں وہاں پڑھتے ہیں اور اگر اون سبکو ایک موقع پر اسیطرح کہڑا کریں کہ بارہ ہر طرف ہوں تو کتنے اور لڑکے لڑکیوں کی ضرورت ہوگی

(۶) اگر ایکسو چوبیس ٹانکے ایک جوتے مین لگتے ہین تو اونیس جوتون مین کتنے ٹانکے لگینگے

(۷) تین سو اناسی ٹوکرے رنگترون کے بہرے ہوئے رکہے ہین اگر ہر ٹوکرے مین دو سو اٹہاون رنگترے تہے تو بتاؤ کل رنگترے کتنے تہے

(۸) ایک لوہے کی سڑک کے ایک میل پر دو ہزار اٹہتر روپیہ کاٹ لگے تو بتاؤ ستاون میل سڑک پر کتنے روپیہ لگینگے

(۹) ایک جماعت سپاہیون کی ایک مربع شکل پر جب کہڑی ہوئے تو اٹہتیس آدمی ہر ایک طرف تہے اگر تینتالیس تینتالیس آدمیون کی صف بنا کر سینتیس صفون مین آگے پیچھے کہڑی کیجاوین تو بتاؤ کتنے آدمی کی ضرورت ہوگی

(۱۰) ایک عدد ہے جو نو درجن اور نو سے بقدر آٹھہ کوڑی اور آٹھہ کے زیادہ ہے اور ایک دوسرا عدد ہے کہ نو کوڑی اور نو سے بقدر آٹھہ درجن اور آٹھہ کے زیادہ ہے تو بتاؤ حاصلضرب دونو کا کیا ہے

(۱۱) جزایر برطانیہ مع ایرلینڈ کا رقبہ زمین نوے ہزار میل مربع ہے اور آبادی کا شمار اسطرح ہوا ہے کہ ایک میل مربع مین تخمیناً تین سو آٹھہ آدمی ہین تو بتاؤ دونو جزائر کی آبادی کیا ہے

(۱۲) سینتیسوان ۳۷ حصہ ایک حوض کی مچھلیونکا پینسٹھہ ہے تو بتاؤ کل حوض مین کتنی مچھلیان ہین

(۱۳) ایک کان مین دو سو چہتر حصے لوگون کے تہے ایک سال مین ایکسو باون روپیہ فی حصہ نفع ہوا تو بتاؤ آدمی کے گیارہ حصے تہے اوسکو کیا نفع ہوا اور اوس سال مین کل نفع کا کتنا روپیہ حصہ دارون کو تقسیم ہوا

(۱۴) ایک بیپاری نے ستاسی بیل تیرہ تیرہ روپیہ کو خریدے اور انمین سے باون سترہ سترہ روپیہ اور باقی بارہ روپیہ بیچ ڈالے تو بتاؤ کیا نفع ہوا

(۱۵) بتاؤ پینتیس اور تیرہ کے مکعبون کا حاصل تفریق اونکے حاصل تفریق کے مکعب سے کسقدر زاید ہے

(۱۶) ایک رومال مین چار سو چہتر ٹانکے بخیے کے لگتے ہین تو سترہ رومالون مین کتنے ٹانکے لگینگے

(۱۷) ایک گانو مین اٹہتر چمار ہین اور بحساب اوسط سال بہر مین ہر ایک تئیس روپیہ کی مزدوری کرتا ہے تو بتاؤ ایک برس کی مزدوری کا کل روپیہ کتنا ہوگا

(۱۸) ایک آدمی پاس تراسی حصے ریل کے تہے ایک دفعہ ایسا وقت تہا کہ ہر ایک حصہ ایکسو ستائیس روپیہ کو فروخت ہو سکتا تہا لیکن غلطی سے اوسنے ایسے وقت مین فروخت نہین کئے اور آخر کو ہر ایک حصہ ایکسو دس روپئے کو فروخت کر ڈالا تو بتاؤ کسقدر روپیہ کو اوسکے حصے فروخت ہوئے اور اپنی غلطی کے سبب کیا اوسکو خسارہ پڑا

(۱۹) ایکہزار نو کے مربع اور ایکسو نو کے مکعب کا حاصل تفریق دریافت کرو

(۲۰) ایک اچھی گائے کے دودہ سے سال بہر مین چوراسی سیر مسکہ نکل سکتا ہے تو شہر لنڈن مین جسمین دو لاکہ پندرہ ہزار گائین ہین کتنا مسکہ سال بہر مین نکلکر خرچ ہوتا ہوگا

(۲۱) ساڑھے نو کروڑ میل فاصلہ زمین آفتاب سے ہی اور اس فاصلہ سے انیس گنہ فاصلہ زحل آفتاب سے ہی تو بتاؤ کتنی دور زحل آفتاب سے ہی

(۲۲) دو آدمیون نے آنب توڑے ایک نے دو سو انچاس کوڑی اور تین اور دوسرے نے چار سو سترہ درجن اور ایک تو بتاؤ ایک نے دوسرے سے کسقدر زیادہ توڑے اور کل کتنے توڑے

(۲۳) ایک تاریخ فرنگستان کی بیس جلدین ہین اور ہر جلد مین تین سو بہتر صفحہ ہین اور ہر صفحہ مین بیالیس سطرین اور ہر سطر مین بیتالیس حرف تو بتاؤ کل کتاب مین کتنے حروف ہین

(۲۴) فرض کرو کہ تین جلد کتاب مذکور کی کہوی گئین اور باقی مین سے ایک جلد کے بیس صفحہ پہٹ کر جاتے رہے تو بتاؤ بعد اس خرابی کے کتنے حروف اوس کتاب مین ہونگے

امثلہ تقسیم مفرد نمبری (۱۴)

+۲ ÷ ۳۸۴۷۵۷۶ (۳) +۲ ÷ ۵۶۳۸۷۴ (۲) +۲ ÷ ۴۶۸۲۰۶ (۱)

+۳ ÷ ۶۷۰۴۹۱ (۶) +۱ ÷ ۷۵۳۹۱۳ (۵) +۲ ÷ ۷۶۵۷۹۸ (۴)

+۳ ÷ ۳۸۹۶۵۴ (۹) +۳ ÷ ۴۷۶۸۰۵ (۸) +۲ ÷ ۲۹۷۱۳۵ (۷)

+۴ ÷ ۷۶۳۵۲۸ (۱۲) +۳ ÷ ۱۵۶۷۸۹ (۱۱) +۴ ÷ ۶۴۲۷۱۶ (۱۰)

+۴ ÷ ۱۷۷۸۵۵ (۱۵) +۵ ÷ ۹۷۶۰۳۵ (۱۴) +۴ ÷ ۲۵۰۴۷۳ (۱۳)

+۶ ÷ ۷۳۴۲۸۴۲ (۱۸) +۵ ÷ ۳۱۷۲۰۴ (۱۷) +۵ ÷ ۸۸۵۶۳۷ (۱۶)

+۶ ÷ ۲۹۶۷۳۱ (۲۱) +۶ ÷ ۹۸۴۴۰۴ (۲۰) +۵ ÷ ۲۶۰۷۰۷ (۱۹)

+۷ ÷ ۵۶۳۴۷۲ (۲۴) +۶ ÷ ۴۷۱۲۱۵ (۲۳) +۷ ÷ ۲۴۲۶۵۰ (۲۲)

+۷ ÷ ۸۷۷۶۵۴ (۲۷) +۸ ÷ ۷۶۵۴۳۲ (۲۶) +۷ ÷ ۶۹۰۵۴۸ (۲۵)

+۹ ÷ ۷۸۵۶۴۲۴ (۳۰) +۸ ÷ ۸۱۲۳۴۷ (۲۹) +۸ ÷ ۳۴۶۲۱۴۴ (۲۸)

+۹ ÷ ۷۷۶۶۵۵ (۳۳) +۹ ÷ ۳۷۰۰۱۲۵ (۳۲) +۸ ÷ ۹۰۷۶۴۸ (۳۱)

+۱۰ ÷ ۵۶۷۲۱۳ (۳۶) +۹ ÷ ۱۲۳۴۵۶۷ (۳۵) +۱۰ ÷ ۲۳۴۵۶۷۸۹ (۳۴)

+۱۱ ÷ ۵۷۳۶۲۴۵۹ (۳۹) +۱۲ ÷ ۴۷۶۲۰۳۳۲ (۳۸) +۱۱ ÷ ۴۳۶۹۸۵۶۷ (۳۷)

+۱۲ ÷ ۵۶۷۷۳۴۱۷ (۴۲) +۱۱ ÷ ۳۷۶۵۲۴۷۳ (۴۱) +۱۲ ÷ ۶۸۷۴۲۳۷۲ (۴۰)

+۱۱ ÷ ۶۶۱۳۸۰۲۸ (۴۵) +۱۲ ÷ ۵۵۷۶۲۰۸۰ (۴۴) +۱۱ ÷ ۶۵۵۰۷۳۲۹ (۴۳)

+۱۲ ÷ ۱۴۸۱۴۸۱۴۶۸ (۴۸) +۱۱ ÷ ۸۷۳۱۲۴۶۷ (۴۷) +۱۲ ÷ ۷۳۱۳۸۴۶۸ (۴۶)

عبارتی سوالات تقسیم نمبری (۱۵)

(۱) مین نے ایک مکتب مین جہانک کر جو دیکہا تو مجہے چودہ بیر لڑکون کے نظر پڑی تو بتاؤ مکتب مین کیتے کے لڑکے تہے

(۲) مین نے ایک مکتب کے سب لڑکونکے ہاتہ کی انگلیان شمار کین تو پانسو چتیس تہین تو بتاؤ کل لڑکے کتنے تہے

(۳) ایک مکتب مین بہتر لڑکے تہے اونمین دو دو ملکر چلین تو کتنی قطارین بنینگیں اور اگر تین تین ملکر بیٹہ گئین تو کتنی صفین ہونگی

(۴) ایک لڑکے پاس ستانوی لٹو تہے اوس نے چونتیس تو اپنے پاس رکہے اور باقی برابر اپنی جماعت کے نو لڑکون کو تقسیم کر دیئے تو بتاؤ ہر ایک کو کتنے دیئے

(۵) ایک مدرسہ حلقہ بندی مین ایک سو گیارہ طالب علم تہے اور وہ ایک کمرے کی تین طرفون مین ہر طرف برابر برابر کہڑے کیے گئے تو بتاؤ ہر ایک طرف کتنے کتنے لڑکے تہے

(۶) ایک فصل مین تین ہزار من آلو پیدا ہوئے اور اونکے گیارہ ڈہیر لگائی تو بتاؤ بحساب وسط ہر ایک ڈہیر مین کتنے آلو

(۷) سات اور نو کو کے گنا کرین کہ آٹہہ سو انیس حاصل ہون

(۸) دو سو چوسٹہہ سوئیونکو آٹہہ کاغذون پر یا گیارہ کاغذون پر برابر برابر تقسیم کر کے لگا دین تو کتنی سوئیان لگینگی

(۹) دو عدد و نکا حاصل تفریق نو کوڑی اور سات ہے اور چہوٹا عدد گیارہ ہے تو بتاؤ خارج قسمت اونکا کیا ہے

(۱۰) ایک باغ مین یہ دو تین سیدہا کہڑا کرنیکے لیئے دو ہزار چہہ سو اکیانوے لکڑیان کام مین آئین اور ہر درخت پر تین لکڑیون سے سیدہا ہوا تو بتاؤ کتنے درخت تہے

(۱۱) ایک لوہار نو میخین ایک جوتے مین لگاتا ہے تو بتاؤ جسدن اوسنے چارسو چالیس میخین لگائین تو کیتے جوتے تہے

(۱۲) دو سو بارہ اخروٹون کا تہیلا ایک مکتب کے ۱۱ لڑکون مین برابر تقسیم ہوا تو بتاؤ کتنے کتنے ہر ایک کے حصہ مین آئے اور کتنے بچ رہے

(۱۳) ایک سوداگر نے سات برس کی تجارت مین چہہ سو اناسی روپئے فایدے کے پیدا کیئے تو بتاؤ بحساب اوسط کیا سالانہ منفعت ہوئی

(۱۴) بارہ دروازون مین ایک مکان کے ایک سو بانوے شیشے لگے ہوئے ہین تو بتاؤ ہر دروازہ مین کتنے شیشے ہین

(۱۵) اونیس کوڑی اور چار مین کتنے درجن ہین اور کتنی آدہی درجن ستائیس کوڑی اور اٹہارہ مین کتنے

(۱۶) ایک جنگل ایکہزار نوسو بچانوے درختون کا تہا اوسکا کہن سات درختونمین سے ایک ایک درخت کاٹ کر کم کیا گیا ہے تو بتاؤ کتنے درخت قطع ہوئے

(۱۷) ایک قلعہ محصور مین دو سو تین من غلہ جمع تہا اور سات من روز کا خرچ تہا تو بتاؤ کتنے روز کو وہ غلہ ہوگا

(۱۸) بیاسی ہزار چوسٹہہ گولونکی بارہ تہ اور لگی ہوئی رکہی ہین تو بتاؤ ایک تہ مین کتنے گولے ہین

(۱۹) چون گہنٹہ مین ایک آدمی ایک کہیت کو کاٹتا ہی تو بتاؤ کتنے گہنٹون مین دو دو آدمی اور کتنے مین تین آدمی اور کتنے مین نو آدمی اوسے کاٹینگے

(۲۰) بتاؤ ایسا عدد کہ اگر اوسکو گیارہ سے ضرب دین تو حاصل ضرب سات سو اوٹہہ ہو

(۲۱) چار ہزار روپیہ کا مال ایک آدمی چہوڑ کر یہہ کہہ مرا کہ میرا قرض تین سو اٹہانوی روپیہ کا چکا کر اور ایک سو چوالیس روپیہ خیرات مین دیکر باقی مال کو تم ساتون بہن بہائی برابر برابر تقسیم کر لینا بتاؤ ہر ایک بہن بہائی کو کیا ملا

(۲۲) ایک میلہ مین ایک زمیندار نی تین سو روپئے کی مویشی اسطرح سی کہ بہیڑ دو دو روپیہ اور بیل نو نو روپیہ خریدے اور بہیڑون کی کل قیمت ایک سو چہتر روپئے دئی ہے تو بتاؤ کتنے بیل اور کتنی بہیڑین اوسنے خریدین

(۲۳) ایکسو تینتیس لڑکے ایک مکتب مین تہے اوسکی سات جماعتین تہین اول جماعت مین تین طالب علم تہے اور دوسری تیسری اور پانچوین مین سی ہر ایک مین پہلی جماعت سی دو چند اور چوتہی مین چوبیس اور چہٹی مین سترہ تو بتاؤ لڑکے ساتوین جماعت مین کتنے تہے اور بحساب اوسط ہر ایک دفعہ مین کتنے

(۲۴) ایک شفاخانہ کے حوض کو پانچ آدمیون نے اسطرح خالی کیا کہ ایک نے پانچ منٹ تک فی منٹ پندرہ ڈول دوسرے نے چہہ منٹ تک سولہ ڈول فی منٹ اور تیسرے نے سات منٹ تک سترہ ڈول فی منٹ اور علی ہذا القیاس اور دونے بہی اسیطرح ڈول نکالے تو بتاؤ کل ڈول کتنے کہنچے گئے اور یہہ بتاؤ کہ پہلے نے کتنے ڈول کم اور دوسرے نے کتنے زیادہ کہینچے بہ نسبت اوس صورت کے کہ ہر ایک برابر ڈول کہینچتا

امثلہ نمبری (۱۶) تقسیم جسمین مقسوم علیہ کے اجزا کر کے تقسیم کرتے ہین

(۱) ۲۷۶۴۳۵۳۲ ÷ ۱۴ (۲) ۳۵۷۶۲۴۲۵ ÷ ۱۵ (۳) ۳۴۶۷۲۲۳۵۲ ÷ ۱۶

(۴) ۴۷۶۲۳۵۵۴ ÷ ۱۸ (۵) ۳۵۶۷۲۲۶۰ ÷ ۲۰ (۶) ۴۰۶۷۳۴۲۷ ÷ ۲۰

(۷) ۵۶۲۴۸۷۳۳ ÷ ۲۰ (۸) ۸۶۲۴۵۹۷۳ ÷ ۳۰ (۹) ۳۷۸۰۲۶۱۶ ÷ ۲۴

(۱۰) ۷۶۴۳۸۷۷۵ ÷ ۲۵ (۱۱) ۷۸۲۳۴۶۵۷ ÷ ۴۰ (۱۲) ۹۷۱۲۳۶۴۷ ÷ ۵۰

(۱۳) ۶۷۰۰۱۲۳۴ ÷ ۴۹ (۱۴) ۷۳۱۲۳۰۸۴ ÷ ۴۵ (۱۵) ۸۱۲۲۳۴۷۳۳ ÷ ۷۰

(۱۶) ۹۱۲۳۶۴۰۷ ÷ ۷۷ (۱۷) ۱۰۵۴۶۲۷۹ ÷ ۸۴ (۱۸) ۳۶۴۲۷۵۶۷ ÷ ۸۰

(۱۹) ۴۴۵۶۷۳ ۵۷ ÷ ۹۶ (۲۰) ۵۶۷۳۱۲۴۷ ÷ ۱۰۸ (۲۱) ۶۳۴۷۲۴۶۳ ÷ ۱۲۰

(۲۲) ۷۰۶۲۳۴۳۵ ÷ ۱۲۱ (۲۳) ۶۸ ۴۳۷۱۲۳ ÷ ۱۳۲ (۲۴) ۳۵۷۱۲۷۲۰ ÷ ۱۴۴

امثلہ نمبری (۱۷) تقسیم

تقسیم کرو ۹۸۷۶۵۴۳۲۱ کو (۱) ۳۷ پر (۲) ۳۴۴ پر (۳) ۵۹۰۰ پر

(۴) ۷۶ پیر (۵) ۸۷۰ پیر (۶) ۹۵۰۰ پیر (۷) ۱۰۷۰۰ پیر (۸) ۲۵۳ پیر
(۹) ۵۰۷ پیر (۱۰) ۲۰۰۵ پیر (۱۱) ۳۵۰۰۹ پیر (۱۲) ۳۶۸۰۰ پیر

عبارتی سوالات تقسیم نمبری (۱۸)

(۱) اٹھارہ درجن اور چار مین کتنی کوڑی ہین

(۲) اکیس کوڑی اور بارہ مین کتنی درجن اور کتنی بارہ درجن ہین

(۳) بارہ سو آدمیونکی رجمنٹ مین ساٹھہ افسر ہین تو بتاؤ ہر افسر کے ماتحت کتنے آدمی ہین

(۴) دوسو چہاسی بیگہہ کا کہیت تیرہ آدمیون مین برابر تقسیم ہوا تو بتاؤ کہ ہر ایک کے حصہ مین کیا آیا

(۵) مقسوم نوسو ستاسی اور خارج قسمت چون اور باقی سترہ تو بتاؤ مقسوم علیہ کیا ہے

(۶) ایک گاڑی اور بگہی پچانوی روپیہ کو خریدی اور بگہی کی قیمت اٹھارہ گنی گاڑی کی قیمت سی ہینی پڑتی تو بتاؤ ہر ایک کی کیا قیمت ہے

(۷) سینتیسوان حصہ تین ہزار چہ سو تریسٹھہ کا ایک سو سی کتنا کم ہوگا

(۸) دس لاکھہ آدمیون مین کتنے ایسے مربع بنے گے کہ ہر ایک مین آٹھہ آدمی ہر طرف ہون

(۹) تین سو چھتیس شہد کی مکہیون کا وزن آدہ چہٹانک ہوتا ہی اور چار ہزار چھتیس مکہیون سے ایک ہنڈیا بہری ہوئی ہے تو بتاؤ اگر ایسی دو ہنڈیان بہری ہون تو کیا وزن سب مکہیون کا ہوگا

(۱۰) تراسی کے مربع پر کیا عدد زیادہ کرین کہ اٹھتیس کے مربع پر پورا تقسیم ہوجاوے

(۱۱) ایکسو دس گنون کے رس سے تین سیر کہانڈ بنتی ہی تو بتاؤ بارہ لاکھہ تینتیس ہزار دوسو دس گنون سے کتنی کہانڈ بنیگی

(۱۲) ایک صفحہ مین چھتیس سطرین تہین اور اوسمین دو ہزار باون حرف تہے تو بحساب اوسط ہر سطر مین کتنے حرف تہے

(۱۳) اکاسی میل سڑک بنانی مین دس لاکھہ روپیہ لگتے ہین صرف پچپن روپیہ بچ رہے تو بتاؤ ایک میل پر کیا لاگت لگی ہے

(۱۴) پینتالیس روپیہ کا ایک حصہ مقرر کیا جاوے تو کتنے حصے سڑک مذکور کے تیار کرنیکے لیئے درکار ہونگے

(۱۵) دو شہرون مین چار سو اٹھائیس میل کا فرق ہے اون دونون شہرون سے دس بجے دنکے دخانی گاڑیان چلین اور رفتار ہر ایک کی بحساب اوسط اٹھائیس میل ایک گہنٹہ ہے تو بتاؤ کتنے گہنٹہ بجے وہ ایک دوسرے کے پاس ہوکر گزرینگی

(۱۶) ایک قلعہ محصور مین تین سو ساٹھہ آدمی اٹھی دن کا کہانا اپنے پاس رکہتے تہے چھہ روز بعد پہلے معلوم ہوا کہ غلہ کہانیکے لیے اور آجاویگا اسلیئے اونمین سے دوسو آدمیونکو چھکے سے باہر نکال دیا تو بتاؤ اب غلہ کتنے دنونکے لیئے کافی ہوگا

(۱۷) اتنے سپاہی تہے کہ چودہ صفین اونکی آگے پیچھے کہڑی ہوتین ہر صف مین ایکسو ستر آدمی ہوتے اب اگر اونکے سات صفین زیادہ بنا کر کہڑا کرین تو ایک صف مین کتنے آدمی ہونگے

(۱۸) مرزا صاحب نے عید کے دن دو سو سولہ روپیہ چھہ مرد اور نو عورتون کو خیرات کئے اور مرد کو عورت سے سہ چند دیا تو بتاؤ ہر مرد اور ہر عورت کو کیا

(۱۹) اگر اونیس بیلونکی قیمت دو سو چھیاسٹھہ روپیہ ہو اور سات بھیڑون کی قیمت برابر ایک بیل کی قیمت کی ہو تو بتاو ایک بھیڑ کی کیا قیمت ہوگی

(۲۰) دو سو چھہتر مکڑیان اتنا جالا تنتی ہین جتنا کہ تیس ریشم کے کیڑے ریشم کا جالا تنتی ہین تو بتاو ایک ریشم کا کیڑا اکے مکڑیون کے برابر جالا تنتا ہے

(۲۱) ایک بزاز نے تیئیس برس گذرے کہ دوکان دو سو چھہتر روپیہ سے کی تھی اب اوسکی پاس مال ایک ہزار دو سو چھیاسی روپیہ کا ہے اور چار سو ستاون روپیہ لوگون پر اوسکے لینے ہین جنمین سے نواسی روپیہ ڈوبے ہوے ہین اور اٹھہتر روپیہ اوسکو خود دینے ہین تو بتاو جب سے دوکانداری کی ہے حساب اوسط کیا منفعت سالیانہ ہوئی

(۲۲) ایک ٹونٹی سے جس سے چھہ ڈول پانی ایک منٹ مین نکلتا ہے ایک برتن ستاون منٹ مین بھر جاتا ہے اور دوسری ٹونٹی سے اٹھتیس منٹ مین خالی ہوجاتا ہے تو بتاؤ کہ اس ٹونٹی سے فی منٹ کتنا پانی نکلتا ہے اور اگر دونو ٹونٹیان کھول دیجاوین تو کتنی دیر مین وہ برتن پانی سے بھرا ہوا خالی ہوجاویگا

(۲۳) خط استوا پر قطر زمین سات ہزار نو سو پچیس میل ہے اگر دخانی گاڑی پچیس میل فی گھنٹہ کی رفتار سے اوسپر چلے تو بتاؤ کتنی دیر مین اوسپر پورا چکر کریگی

(۲۴) ایک ہزار اخروٹون کا تھیلا ایک مکتب مین لاکر رکھا گیا اوس مکتب مین چھتیس لڑکے پڑھتے تھے اور اون لڑکون سے کہا کہ تم ایک ایک اخروٹ باری باری سے اوٹھا لئے چلے جاؤ تو بتاؤ کتنے اخروٹ ہر ایک کے حصے مین آوینگے اور کتنے باقی رہ جاوینگے

امثلہ نمبری (۱۹) جسمین بڑے حصے کسی عدد کا دریافت کرنا ہے

(۱) دریافت کرو نصف یا آدہا ۱۳۷۹۱۲۴ اور ۵۷۸۹۴۸ کا

(۲) دریافت کرو تہائی ۶۲۳۴۷۲ اور ۶۰۷۸۲۱ کی

(۳) دریافت کرو چہ تہائی ۷۳۴۶۵۶ اور ۶۲۴۰۳۲ کی

(۴) دریافت کرو دو تہائی ۴۷۳۴۸۴ اور ۶۰۴۸۳۶ کی

(۵) دریافت کرو تین چوتہائی ۶۸۷۳۴۸ اور ۲۰۲۴۲۴ کی

(۶) دریافت کرو دو خمس یا دو پانچوین حصے ۷۰۸۲۳۵ اور ۶۸۲۳۴۷ کے

(۷) دریافت کرو پانچ چھٹے حصے ۱۷۸۳۴۵ کے اور ۳۱۱۲۷۴ کے

(۸) دریافت کرو چار ساتوین حصے ۶۱۲۳۳۴۶ اور ۹۹۸۸۱۷ کے

(۹) ضرب دو ۳۴۶۷۸۶ کو $۷\frac{۱}{۲}$ مین اور ۳۰۱۵۰۷۳ کو $۵\frac{۱}{۱۳}$ مین

(۱۰) ضرب دو ۴۶۱۴۷۲ کو $۳\frac{۱}{۴}$ مین اور ۵۳۱۴۷۵ کو $۹\frac{۱}{۵}$ مین

(۱۱) ضرب دو ۶۱۲۳۴۷ کو $۱۴\frac{۳}{۱۳}$ مین اور ۸۲۵۶۹۶ کو $۱۶\frac{۱۳}{۱۴}$ مین

(۱۲) ضرب دو ۷۳۴۴۱۷ کو $۳۰\frac{۳}{۵}$ مین اور ۵۴۰۰۳۹ کو $۲۴\frac{۵}{۶}$ مین

عبارتی سوالات حصص نمبری (۳۰)

(۱) ایک شہر ایک شہر سے ایک سو بارہ میل ایک رستہ سے ہی اور ایک اور رستہ ہی جسمین ایک آٹھوین حصہ کا پہلے رستہ سے پہیر پڑتا ہی تو بتاؤ اس رستہ سے کتنے میل ہے

(۲) موہن کے باغمین چار سو چہتر سیب ہوئی اور سوہن کے باغ مین آدہی سی موہن کے پنچ زیادہ اور نراین کے باغ مین اتنے جتنے ان دونون کے باغ مین تہی تو بتاؤ سب کتنے سیب باغون مین ہوئے

(۳) موہن کی جیبمین اٹہائیس گولیان تہین اور سوہن کے پاس بائیس دونو کہیلنے لگے موہن اول سوہن کے ہاتہہ آدہی گولیان ہار گیا مگر پہر سوہن تہائی گولیان موہن کے ہاتہہ ہار گیا تو بتاؤ ہر ایک کے پاس کتنی کتنی گولیان ہین

(۴) ایک حوض مین تیرہ سو ڈول پانی آتا ہی اوسمین سے موہن نے ایک سو چہانوے ڈول نکالے اور سوہن نے موہن سے آدہے ڈول زیادہ اور نراین نے آدہے ڈول زیادہ دونون سے تو بتاؤ کتنے ڈول پانی حوض مین رہا

(۵) سات سو آٹہہ آلو مین سے ایک تہائی تو سڑ گئی اور باقی کی چوتہائی بیج بونیکے لیے رکہے گئے اور باقی کہائے تو بتاؤ کتنے کہائے

(۶) موہن نے سوہن سی کہا کہ میرے پاس اتنے اخروٹ ہین کہ اگر تو مجھے تیرہ دیدیوے تو میرے پاس تیرے پاس سے آدہے اخروٹ ہو جاوین اور سوہن پاس ستاون اخروٹ تہی تو بتاؤ موہن پاس کتنے اخروٹ تہے

(۷) چہتیس ۳۶ روپیون مین سی مین نے ایک تہائی موہن کو اور ایک چوتہائی سوہن کو اور باقی کی دو تہائی نراین کو اور باقی رادہا کو دئی تو بتاؤ ہر ایک کو کتنے کتنے روپیہ دیئے

(۸) ایسا کون عدد ہے کہ جسکا ساتوان حصہ سات کوڑی سات درجن اور سات ہے اور اوسی عدد کا گیارہوان حصہ کیا ہوگا

(۹) ایک سوداگر نے تین سو روپیہ سے سوداگری کرنی شروع کی اور جو ہر برس یہ آغاز سال مین تہا اوسکا پانچوان حصہ زیادہ کرتا رہا تو بتاؤ اول اور دوم سال کے آخر مین اوس پاس کیا تہا

(۱۰) ایک استاد نے اپنے شاگرد سے جب شاگرد کا باپ بیالیس برس کا تہا کہا کہ بارہ برس بعد تیری عمر تیرے باپ کی عمر سے آدہی ہوگی تو بتاؤ اوس شاگرد کی کیا عمر ہے

(۱۱) دریافت کرو کہ سات درجن اور ایک کا پانچوان حصہ پانچ کوڑی اور پانچ کے ساتوین حصہ سے کسقدر زیادہ ہے

(۱۲) ایک شخص کو وراثت مین چار سو روپیہ ہاتہہ لگے اوس روپیہ سے ساڑہے گیارہ بیگہ زمین فی بیگہ چوبیس روپیہ کے حساب سے خریدے تو بتاؤ کتنا روپیہ زمین خریدنیکے بعد اوس پاس رہا

(۱۳) ایک شخص وصیت نامہ مین لکہہ گیا کہ اوسکے پانچ لڑکیون مین سے ہر ایک کو پانسو پچیس روپیے [illegible] مال مین سے ملین اور تین بیٹون مین سے ہر ایک کو ہر لڑکی کے حصہ سے تہائی زیادہ ملے اور باقی اوسکے مال مین سے بچے وہ دار الشفا مین بہیجا جاوے تو بتاؤ اگر اوسکا مال پانچہزار روپیہ کا ہو تو [illegible]شفا مین کسقدر روپیہ جاویگا

[illegible] بتاؤ ایک سو گیارہ کی دو تہائی اور ایک سو بارہ کی تین چوتہائی مین کیا فرق ہے اور اس فرق کو [illegible] دس کے چار پنجون حصہ پر زیادہ کرکے تبلاؤ کہ کیا ہوا

[illegible] بتاؤ مالیت مین گیارہ بارہوین حصے ایک سو چہہ روپیہ کے زیادہ ہین یا ایک سو چہتر کے نو گیارہوین حصے

[illegible] ایک ہنڈیا مین چھبیس انڈے ہین اگر اسمین ادہے اور ایک درجن اور ایک کوڑی اور تین انڈے [illegible] اسمین ملائے جاوین تو کتنے انڈے ہو جاوینگے

(۱۷) ایک گانو مین ایک سو چوالیس مرد اور ایک سو تینتیس عورتین ہین اور لڑکے مردون کی نسبت ایک چوتہائی اور لڑکیان بہ نسبت عورتون کے ایک تہائی زیادہ ہین تو بتاؤ کل آدمی اوس گانو مین کتنے رہتے ہین

(۱۸) چہہ ہزار اینٹ بارہ چہکڑون مین سماتی ہین اگر یہہ چہکڑا تعداد مین بقدر ثلث تعداد سابق کے اور وسعت مین ہر ایک سوایا پہلے کی نسبت ہو جاوے تو بتاؤ کتنی اینٹین ان چہکڑون مین آوینگی

(۱۹) ایک ریوڑ مین بہیڑین اور اونکے بچے سب ایک سو بیس ہین دو دو بچے والی بہیڑین ریوڑ مین بقدر ایک سدس کے ہین اور ایک ایک بچہ والی بہیڑ دو دو بچون والی بہیڑون سے سوائی ہین تو بتاؤ بغیر بچے کی کتنی بہیڑین ہین

(۲۰) ایک وقفی کتب خانہ مین تین سو ساٹھہ کتابین تہین جنمین سے تین پانچوین حصے تو لوگون پاس مستعار تہین اور ایک بارہوان حصہ درست ہونیکے لئے جلد سازپاس اور جتنی جلد سازپاس گئی تہین اوسکے ایک پانچوان حصہ زیادہ گم ہو گئی تہین تو بتاؤ کتنی کتابین کتب خانہ مین باقی تہین

(۲۱) بینسٹھہ جوڑی پرندون کے ایک جڑی خانہ مین تہی اور ہر ایک جوڑے کے بچے بحساب اوسط چار چار پیدا ہوئے تہے اونمین سے تین پانچوین حصے بچون کے کہانے کے کام مین آئے تو بتاؤ کتنے پرند باقی رہے

(۲۲) دخانی گاڑی مین ایک شخص سیر کو ایک سو دس میل چلا اور منگل کو اوس سے آدہی دور اور زیادہ چلا اور بدہ کو شکرم مین پینتالیس میل چلا اور جمعرات کو ایک تہائی اوس سے زیادہ چلا اور جمعہ کو سولہ میل پیدل چلا اور ہفتہ کو ایک چوتہائی میل سے زیادہ اور مسافت طے کی تو بتاؤ کل کتنے میل چلا

(۲۳) دو رسیان ہیر کے پاس ہین جنمین سے ایک چونسٹھہ گز کی ہے اگر اس رسی کی چوتہائی کاٹ کر دوسری رسی کے ساتہہ جوڑی جاوے تو وہ ساٹھہ گز کی ہوتی ہے تو بتاؤ اگر اوسکی چوتہائی کاٹ کر اسی رسی کے ساتھ جوڑی جاوے تو کتنے گز کی ہو جائے

(۲۴) کتاب ا مین چھتیس سطرین ہر صفحہ مین ہین اور بائیس حرف سطر مین اور کتاب ب مین صفحہ کی سطرین پانچ چھٹے حصہ ا کتاب کی ہر صفحہ کی سطرون کے ہین مگر حرف ہر سطر مین بقدر ساتوین حصہ ا کتاب کے ہر سطر کے حرفون سے زیادہ ہین تو بتاؤ اوب کتاب کے ہر صفحہ مین کتنے کتنے حرف

عبارتی سوالات اربع متناسبہ جو باسانی بوساطت دریافت حصص کے حل ہوتے ہین نمبری (۲۱)

(۱) پانچ مونڈہونکی قیمت ایک روپیہ ہے تو بتاؤ پچیس مونڈہونکی کیا قیمت ہوگی اور اسّی کی کیا

(۲) اٹھارہ گہوڑونکا خرچ ایک ہفتہ مین چہہ روپیہ ہے تو نوے گہوڑون کا خرچ کیا ہوگا اور بارہ گہوڑون کا کیا

(۳) اگر بیس تولہ کی دام ۱۰۵ روپیہ ہون تو اٹھارہ تولہ کے کیا دام ہونگے اور اٹھاسی تولہ کے کیا

(۴) اگر دخانی گاڑی مین چوبیس میل بیٹھنے کا کرایہ ۲ دیا جاوے تو بہتر میل چلنے کا کیا کرایہ دینا پڑیگا اور سترہ آنہ مین کے میل چلنا ہوگا

(۵) اگر پینتالیس بہیڑین پچاس روپیہ کو بہیرین تو ستائیس کی کیا قیمت دون اور ۲۰ روپیہ کی کتنی بہیڑین لون

(۶) اگر تین سو بہتر سیبونکی قیمت ۱۲ ہو تو ہزار سیبونکی کیا قیمت ہوگی اور ۲۰ کے کتنے سیب آوینگے

(۷) اگر آٹھہ سیر کی قیمت ۱ ہو تو ۱۰۰ سیر کی قیمت کیا ہوگی اور پچیس آنے کی کتنے آویگی

(۸) اگر پندرہ دن کی مزدوری ایک آدمی کی ۲۵ ہو تو دس آدمیون کی مزدوری نو دن مین کیا ہوگی

(۹) اگر بیالیس بیگہ زمین کا محصول ۶۶ روپیہ ہو تو اوسی زمین کے اکیانوے بیگہ کا کیا محصول ہوگا اور ۱۲۱ روپیہ کتنے بیگہہ کا محصول ہوگا

(۱۰) اگر بتیس تہانونکی قیمت ۱۰۰ روپیہ ہو تو تریسٹھہ تہانونکی قیمت کیا ہوگی اور ۸۰ روپیہ کے کتنی تہان آوینگے

(۱۱) ۸۸ روپیہ کی چالیس درجن بوتل شراب کی خریدی اگر ایک دوست ۱۵ درجن اوسمین سے مانگے تو کیا قیمت اوسکی لو

(۱۲) ایک گلہ ۴۵ بہیڑون کا ایک بیماری بیٹھہ مین لیکیا اور ۱۲۷ اوسمین سے اکیاون روپیہ کو بیچین تو بتاو اگر وہ کل اسی حساب سے بچ الیتا تو کتنا روپیہ گہر لیجاتا

عبارتی سوالات نمبری (۲۲) اربعہ متناسبہ جو بوساطت ضرب یا تقسیم کے آسانی سے حل ہوتے ہین

(۱) اگر پچاس کاریگر ایک کام کو ۱۲ دنمین کرتے ہون تو ۷۵ کاریگر اوس کام کو کتنے دنون مین کرینگے

(۲) اگر چودہ آدمی ایک کہیت کو ۱۵ گہنٹہ مین کاٹتے ہین تو بتاو ۱۰ آدمی کتنے گہنٹہ مین اوس کہیت کو کاٹینگے

(۳) ایک کہیت کی گہاس کو ۱۱۲ بہیڑ ۹ دن مین کہاتی ہین تو بتاو ۴۸ بہیڑین کتنے دنونمین اوس گہاس کو کہاوینگی

(۴) اگر دس آدمی ایک غلہ کو ۲۴ دنمین کہاتے ہون تو پندرہ آدمی اوسی غلہ کو کتنے دنون مین کہاوینگے

(۵) اگر بیس آدمی ایک دیوار کو ۱۶ دنمین بناتے ہون تو دس روز مین اوسکے کتنے آدمی بناوینگے

(۶) نو آدمی کا کنبہ ۸ مہینہ مین سو روپیہ سے پلتا ہو تو بارہ آدمیون کے کنبہ کی پرورش اوس روپیہ سے کتنے دنون ہوگی

(۷) اگر ایک موری سے دس ڈول پانی ایک منٹ مین نکلتا ہو اور پندرہ منٹ مین ایک حوض کے پانی کو خالی کردیتی ہو جس موری سے پچیس ڈول پانی ایک منٹ مین نکلتا ہو کتنی دیر مین اوسکو خالی کریگی

(۸) ایک قلعہ محصور مین کہانیکا اتنا ذخیرہ تہا کہ ۷۵ آدمی جو اوسمین تہے ۳۹ دن تک کہاتے اگر دس آدمی اونمین سے خارج کر دئے جاوین تو وہ غلہ کتنے دنون کے لیئے کافی ہوگا

(۹) نو گہنٹہ روز چلنے سے ایک مسافر اپنے سفر کو چار ہفتہ مین انجام کو پہنچاتا ہے تو بارہ گہنٹہ روز چلنے سے کتنے ہفتہ مین اپنی منزل مقصود کو پہنچیگا

(۱۰) آگرہ سے کانپور کو شکرم سات میل فی گہنٹہ کی رفتار سے ۲۵ گہنٹہ مین پہنچتی تہی تو بتاو ریل پچیس میل فی گہنٹہ کی رفتار سے کتنی دیر مین پہنچی ہوگی

(۱۱) ایک شہر محصور مین پانسو بیس ہزار چارسو باشندے تہے اور اوسمین کہانے پینے کا اسباب تین ہفتہ کا تہا کتنے آدمی اوسمین سے خارج کرین کہ سات ہفتہ تک یہہ اسباب خورونوش چلے

(۱۲) اگر اٹہائیس من شلجم پچیس بہیڑین دو ہفتہ مین کہاتی ہون تو بتیس بہیڑین کتنے دنونمین کہاوینگی

امثلہ نمبری (۲۳)

جمع مرکب روپیہ و آنہ و پائی کی

(۱) پائی	آنہ	روپیہ	(۲) پائی	آنہ	روپیہ	(۳) پائی	آنہ	روپیہ
۶	۱۳	۳۷	۷	۱۴	۶	۱/۴	۱۱	۷۷
۴	۱۲	۲۹	۶	۶	۳۸	۷	۱۲	۸
۹	۳	۶	۱۱	۰	۷۳	۰	۱۰	۵۹
۲	۱۳	۵۵	۴	۱۷	۵	۱۱	۱۳	۲
۱۰	۱۱	۷	۹	۱۴	۹۹	۵	۰	۱۴

(۴) پائی	آنہ	روپیہ	(۵) پائی	آنہ	روپیہ	(۶) پائی	آنہ	روپیہ
۶ ۱/۲	۷	۳	۷ ۱/۴	۱۵	۱۸	۵ ۱/۲	۱۳	۴۳
۱۰	۱۱	۶۹	۲	۱۴	۷۶	۸ ۳/۴	۱۵	۹
۴ ۱/۴	۰	۱۳	۲ ۳/۴	۱۰	۰	۴ ۱/۲	۷	۴۶
۲ ۳/۴	۱	۱۰۲	۳ ۱/۲	۱۳	۱۳	۸	۸	۳۵
۴ ۱/۲	۷	۰	۷ ۱/۴	۴	۶۶	۷ ۱/۲	۹	۱۹

(۷) پائی	آنہ	روپیہ	(۸) پائی	آنہ	روپیہ	(۹) پائی	آنہ	روپیہ
۵ ۳/۴	۱۳	۲۳۱	۳ ۳/۴	۲	۱	۶ ۱/۲	۱۵	۷۰
۱/۲	۰	۱۳	۱ ۱/۲	۱۵	۱۳۰	۱۰ ۱/۴	۱۲	۰۲
۰۷	۱۵	۵۷	۴	۱۵	۳۷	۶	۱۴	۳۵
۲ ۳/۴	۱	۱۰۲	۳ ۳/۴	۱۰	۲۳۹	۱۱ ۳/۴	۱۱	۳۱۱
۴ ۱/۲	۷	۰	۱۰	۱۱	۱۰۱	۱۰	۵	۲

(۱۰) پائی	آنہ	روپیہ	(۱۱) پائی	آنہ	روپیہ	(۱۲) پائی	آنہ	روپیہ
۹ ۱/۲	۱۵	۸۷	۱۱ ۱/۴	۱۰	۱۳	۵ ۱/۴	۶	۱۷
۸ ۳/۴	۲	۱۲۹	۷ ۱/۲	۱۵	۷۶	۴	۱۳	۱۳۲
۵	۶	۴۷	۴	۹	۸۳	۸ ۱/۲	۷	۹۸
۷ ۱/۲	۱۳	۱۱۵	۸ ۳/۸	۱۴	۱۶۶	۷ ۳/۴	۰	۲۶۶
۹ ۱/۴	۱۵	۴۹	۱۱	۷	۲۹	۱۱	۱۵	۸۷

امثلہ نمبری (۲۴)

تفریق مرکب روپیہ آنہ وغیرہ کی

	پائی	آنہ	روپیہ		پائی	آنہ	روپیہ
(۱)	۶ ۱/۴	۱۵	۵۴	(۲)	۱۰	۱۵	۶۱
	۳ ۱/۴	۱۲	۳۷		۸ ۱/۴	۱۴	۲۳

نمبر	پائی	آنہ	روپیہ	نمبر	پائی	آنہ	روپیہ
(۳)	۶	۱۴	۷۵	(۴)	۹	۱۱	۸۲
	۸	۱۳	۶		۷	۱۵	۷۷
(۵)	۱۰	۱۱	۹۳	(۶)	۰	۳	۱۰۱
	۱½	۱۴	۶		۷	۲	۹۹
(۷)	۵	۰	۱۱۲	(۸)	۸¼	۱	۱۲۴
	۲¾	۹	۱۰۹		۴¾	۱۱	۹۹
(۹)	۷¼	۲	۱۳۳	(۱۰)	۰	۱۰	۱۰۴
	۷¾	۱۳	۲۷		۵	۱۰	۷۷
(۱۱)	۰	۰	۱۵۲	(۱۲)	۱	۰	۱۶۰
	۳¾	۰	۳۹		۱¾	۱۵	۱۵۸
(۱۳)	۱½	۰	۲۳۵	(۱۴)	۳¼	۱	۳۰۰
	۱۰¼	۰	۱۰۵		۱۱¾	۱۱	۱۱۱
(۱۵)	۷	۱۳	۳۵۷	(۱۶)	۴¼	۴	۳۴۴
	۹¼	۰	۸۹		۷¾	۷	۷۷
(۱۷)	۱½	۰	۵۰۰	(۱۸)	۱¼	۱۰	۵۰۵
	۶¼	۱۵	۲۳۴		۱۱¾	۱۵	۳۶۹
(۱۹)	۰	۱۳	۶۱۸	(۲۰)	۶	۱۳	۶۶۶
	۱۰½	۱۵	۶۰۸		۸¼	۱۴	۸۸
(۲۱)	۴½	۳	۷۰۲	(۲۲)	۰	۱	۸۰۰
	۷½	۱۴	۵۰۸		۱۱¾	۱۵	۶۰۸
(۲۳)	۰	۰	۲۲۷	(۲۴)	½	۱	۱۰۰۰
	۹	۱۱	۷۷		۱۰¼	۵	۹۵۹

عبارتی سوالات جمع و تفریق مرکب نمبری (۲۵)

(۱) ایک محلہ میں بخشی چوکیدار و ان کا آگاہی سکے دیئے گیا اوسنے پہلے گھر سے

۳ر ۹ پائی اور دوسرے سے ۲ روپیہ ار اور تیسرے سے ۱۱ر ۷ پائی اور چوتہی سے ۷ روپیہ ۶ر ۸ پائی اور پانچوین سے ۱ روپیہ ار ۴ پائی لی تو بتاؤ سب اوسکی ہتیلی مین کسقدر روپیہ جمع ہوگیا ہوگا

(۲) نبی بخش جب ایک درمکان جسکی چوکیداری ۸ روپیہ ۱۵ر ۶ پائی تہے گیا تو مالک مکان نے دس روپیہ کی ہنڈوی دی بتاؤ کہ بخشی اوسکو کیا پہیرے اور پہیرنے کے بعد کتنے روپیہ نبی بخش کی تہیلی مین نقد باقی رہینگے

(۳) ایک بڑہیا مرگئی جب اوسکے اسباب کی تلاشی کی گئی تو ایک تکیہ مین سے سات اشرفیان و ایک بجوری مین سے ۵ روپیہ ار اور ایک اور جگہہ سے تین کڑے چاندی کے پانچ پانچ روپیہ کے اور ایک کونہ مین سے ایک صندوق کے اندر چاندی ۷ روپیہ ۵ار ۸ پائی کی نکلی تو بتاؤ بڑہیا کی جمع کیا نکلی

(۴) میان فکو اور بیوی ۳ر ۶ پائی کی اور ایک بیٹا ۵ر ۶ پائی کی اور دوسرا بیٹا ۲ر ۹ پائی کی مزدوری کرتا ہے اور ار ۸ پائی بابت کرایہ کے اونکو دینا پڑتا ہی تو بتاؤ کہانے پینے کے لئے کیا بچتا ہے

(۵) ایک فصل مین ایک کسان کو ۶ روپیہ ۱۵ر ۶ پائی پیدا ہوئے اوسمین سے ۳ روپیہ ۱۲ر ۶ پائی محصول زمین کے دیئے اور ا روپیہ ۲ر ۹ پائی کی جوتیان پہنی اور ۱۲ر ۷ پائی کا اناج خریدا اور ا روپیہ ر ۸ پائی کپڑون مین خرچ کیے تو بتاؤ بعد ان اخراجات کے اوس پاس کیا باقی رہا

(۶) ایک کسان نے ۴ر ۳ر ۶ پائی کی ایک شخص کو بہیڑ دی اور ۱۷ر ۳ پائی کی بکری اور ۱۴ر ۸ پائی کی جوار اوس سے لی تو بتاؤ وہ اور کیا دے کہ حساب بیباق ہوجاوے

(۷) ایک شخص ایک شہر مین پانچ روپیہ جیب مین ڈالکر سیر کو گیا ۲۰ر کے تو سونے خریدے اور ۴ر ۳ پائی کی ٹوپی اور ۹ر ۹ پائی کی جوتیان اور پنساری کی دوکان سے ۳ روپیہ ۱۵ر ۲ ½ پائی کا سودا لیا تو بتاؤ اوسکی جیب مین کیا باقی رہا

(۸) ایک پائی کو ایک آنہ مین سے اور جو بچے اوسکو چوانی مین سے اور جو بچے اوسکو اٹہنی مین سے اور جو بچے اوسکو ایک روپیہ مین سے اور جو باقی رہے اوسکو ایک اشرفی مین سے گہٹاکر بتلاؤ کہ کیا رہا

(۹) موہن کی جیب مین ا روپیہ ۵ر ۷ پائی تہے اور سوہن کے پاس ا روپیہ ۳ر ۱ پائی موہن نے سوہن کو ۱۹ر ۴ پائی دیئے اور سوہن نے موہن کو ۱۷ر ۱۰ ½ پائی تو بتاؤ کس پاس اور کتنا روپیہ زیادہ ہے

(۱۰) ایک فقیر کو ایک جگہہ سے ۷ر ۲ ½ پائی ملی اور دوسری جگہہ سے ۱۱ر ۵ پائی اور تیسری جگہہ سے ایک روپیہ ۷ر ۳ ¾ پائی اور ۱۳ر ۴ ½ پائی چوتہی جگہہ سے تو بتاؤ کل روپیہ اوسکے کیا ہاتہہ لگا

(۱۱) ایک شخص نے اپنی بیوی سے کہا کہ مین تمکو دس روپیہ فی ہفتہ دیا کرونگا تم بتلاؤ کہ کسطرح اونکو خرچ کیا کروگی اوسنے جواب دیا کہ اناج ۴ روپیہ ۲ر کا اور گہی ا روپیہ ۵ر کا اور مصالحہ ۱۰ر ۶ پائی کا اور گوشت

ایک روپیہ ۱۰ر ۶ پائی کا اور ایندہن ۴ر ۹ پائی کا اور ترکاری ۸ر کی اور زردہ چھالیا ۱۰ر ۶ پائی کا اور پان
۴ر کے یہہ بیان کرکے تہوڑی دیر ٹہیر گئی اور میان سے پوچھنے لگی کہ یہہ سب کیا ہوا اور کچھہ بچا یا نہین تو
بتاؤ میان کیا جواب دے

(۱۲) ایک خاوند اپنی بیوی کو صبح ایک روپیہ دیگیا اور شام کو آنکر اوسکا حساب پوچھنے لگا کیونکر آج خرچ
اوٹھایا بیوی نے کہا تمہارے لیئے ۹ پائی کا تماکو اور ۳ پائی کی ہلاس منگا رکھی ہے اور ۱ر کا گوشت اور ۲ر کا
گھی اور ۳ پائی کا دہی اور ۳ پائی کے شلجم اور ۶ پائی کی لکڑیان اور ۱ر کا آٹا منگا کر کہانا پکا رکھا ہے
اور باقی کے پیسے دہرے ہین تو بتاؤ کتنے پیسے دہرے ہونگے

امثلہ نمبری (۲۶) ضرب مرکب

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	انہ	پائی
(۱)	۳۷	۱۱	۲ × ۲	(۲)	۴۷	۰	۱۱¼ × ۲
(۳)	۵۷	۱۱	۱۰ × ۲	(۴)	۶۳	۷	۳½ × ۳
(۵)	۷۳	۸	۸½ × ۴	(۶)	۶۷	۱۴	۱۱¾ × ۳
(۷)	۷۶	۱۳	۴¼ × ۴	(۸)	۸۰	۷	۶½ × ۵
(۹)	۹۲	-	۹½ × ۶	(۱۰)	۸۷	۱۵	۷¾ × ۵
(۱۱)	۹۷	۱۰	۲¾ × ۶	(۱۲)	۹۹	۱۲	½ × ۷
(۱۳)	۱۰۱	۳	۳¾ × ۸	(۱۴)	۱۲۷	۵	۲¼ × ۷
(۱۵)	۱۳۹	۱۵	۶½ × ۸	(۱۶)	۱۴۷	-	۹½ × ۹
(۱۷)	۱۵۲	۱۱	۷¼ × ۱۰	(۱۸)	۱۶۶	۱۲	۶¾ × ۹
(۱۹)	۱۷۱	۱۳	۷½ × ۱۰	(۲۰)	۱۷۷	۱۵	۳¾ × ۱۱
(۲۱)	۱۸۰	۰	۱۱¼ × ۱۲	(۲۲)	۱۸۳	۳	۳¼ × ۱۲
(۲۳)	۱۹۲	۱۲	۸½ × ۱۲	(۲۴)	۲۰۳	۱۵	۹¾ × ۱۲

عبارتی سوالات ضرب مرکب نمبری (۲۷)

دریافت کرو قیمت

(۱) ۷ گز ڈاکہ پاٹن قیمت فی گز ۱ روپیہ ۱۳ر ۶ پائی
(۲) ۹ چھٹانک چاندی قیمت فی چھٹانک ۴ روپیہ ۱۴ر ۹ پائی

(٣) ۵ بوتل شراب کی قیمت فی بوتل ۴ روپیہ ۷ ر ۵ پائی

(۴) ١١ بوتل سرکہ قیمت فی بوتل ١٣ ر ٨ پائی

(۵) ۶ چھٹانک مشک قیمت فی چھٹانک ٣ روپیہ ٢ ر ٨½ پائی

(٦) ١١ من جوار قیمت فی من ٨ ر ٧¼ پائی

(٧) ٨ سیر گھی قیمت فی سیر ٧ ر ٧½ پائی

(٨) ١٠ بوری روئی قیمت فی بوره ٩ روپیہ ١٢ ر ۴ پائی

(٩) ١٢ ڈھیر گھاس کے قیمت فی ڈھیر ۴ روپیہ ۶ ر ٩ پائی

(١٠) ٧ صندوق سلیسون کے قیمت فی صندوق ٣۵ روپیہ ٧ ر ٦½ پائی

(١١) ٨ من میده قیمت فی من ٢ روپیہ ١١ ر ۵ پائی

(١٢) ١٢ گائین قیمت فی گائے ٩ روپیہ ٩ ر ٩ پائی

عبارتی سوالات ضرب مرکب نمبری (٢٨)

(١) ایک امیر نے آٹھ گھنٹے مکان مین لگائے اور ایک ایک گھنٹہ ۵٢ روپیہ ۶ ر ٩ پائی کو خرید ا اور ١٢ روپیہ ۶ ر ٨ پائی سب کے جڑوائی مین لگی تو بتاؤ ان آٹھ گھنٹون کی آواز سننے کے لئے کیا خرچ ہوا

(٢) چھاپہ خانہ مین سات آدمی فی کس ۵٠ آنہ پر اور ٩ آدمی فی شخص ١٣ ر ۶ پائی پر اور گیارہ فی ١٣ ر پر اور بارہ لڑکے فی ۴ ر ٣ پائی پر نوکر ہین تو بتاؤ تنخواہ سب کی کیا ہوگی

(٣) پانچ روپیہ مین سے تین جوڑے جوتیون کے فی ۶ ر ۴ پائی اور چھ جوڑی موزون کے فی ١ ر ½ پائی اور ایک روپیہ ١٣ ر ٩½ پائی کا اور اسباب خریدا تو بتاؤ کیا باقی رہا

(۴) ایک بھنگی ایک کتا اور اوسکی نو پلون کو بازار مین لیکر گیا تھے کو تو اوسنے ٢ روپیہ ۵ ر ۶ پائی کو بیچ ڈالا اور پلون کو فی پلہ ٨ ر ٩ پائی کو بیچا اور پیسہ بیچکر اوسنے ۵ بھیڑ کے بچے فی بچہ ٩ ر ١٠ پائی کو خریدا تو بتاؤ بعد خرید و فروخت کتنا روپیہ گھٹ گیا

(۵) جب ایک روپیہ پر ٨ ر ½ پائی دستوری ہو تو ١١ روپیہ پر کیا ہوگی اور جب ٣ ر ١ پائی ایک روپیہ پر دستوری ہو تو ٧ روپیہ پر کیا ہوگی

(٦) ١٣ روپیہ ٧ ر ۶ پائی فی حصہ کے حساب سے ایک شخص نے ایک چھاپہ خانہ کے نو حصے خریدے اور پانچ اون مین سے بحساب ٢٣ روپیہ ١٢ ر ۶ پائی فی حصہ بیچ ڈالے تو بتاؤ اوسکے اصل روپیہ مین سے کتنے روپیہ گھٹ رہے

(۷) بارہ دہڑی سیلا ایک شخص کے گہر کے آدمیون نے چنا تو بتاؤ اوسکی قیمت ۴ر ۷½ پائی فی دہڑی کے حساب سے کیا ہوگی

(۸) ایک شہد کے چھتہ مین سے بحساب اوسط تین سیر شہد نکلا ہی اور ۷ر ۱۱ پائی سیر شہد بکتا ہے تو بتاؤ نو چھتون کی حفاظت کرنے سے کتنے کا شہد ایک بیپاری کو ہاتھہ لگیگا

(۹) ایک دیوالیہ ۱۲ر ۵¼ پائی روپیہ مین ادا کرتا ہی تو بتاؤ میرے جو اوسپر ۵ روپیہ آتے ہین اوسمین سے کیا وصول ہوگا اور کیا نقصان

(۱۰) ایک دخانی گاڑی مین درجہ اول کی گاڑی کا کرایہ ایک خاص مقام تک فی مسافر ۵۶ آنہ ہین اور دوسرے درجہ مین ۳۸ر ۶ پائی اور تیسرے درجہ مین ۲۰ر ۷ پائی ۲۶ آدمیون نے چھہ ٹکٹ دوسرے درجہ کے لئے تو بتاؤ اونہین کیا دینا پڑا اور درجہ اول مین نہ بیٹھنے سے اونکو کیا نفع ہوا اور درجہ سوم مین نہ چلنے سے کیا نقصان

(۱۱) ایک آدمی نے ایک بکرا ایک روپیہ کو مول لیا اور ۵ ہفتہ تک اوسکو ۹ر ۶ پائی فی ہفتہ کہلا کر موٹا کیا اور پھر اوسکو حلال کیا تو ۱۲ سیر گوشت اوسمین سے نکلا وہ ۱۲ سیر بیچا تو بتاؤ کیا فایدہ ہوا

(۱۲) ایک بیپاری نے ۹ بیل فی بیل ۱۱ روپیہ ۱۵ر ۸ پائی کے حساب سے خریدے ایک اونمین سے مر گیا اور اور بیلون کو ۲ روپیہ ۱۲ر ۲½ پائی فی بیل نفع لیکر بیچ ڈالا تو بتاؤ کیا فایدہ اوسکو حاصل ہوا

امثلہ ضرب مرکب نمبری (۲۹)

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۳۹	۱۱	۱۰½ × ۱۴	(۲)	۴۳		۵½ × ۱۸
(۳)	۴۷	۳	۳⅓ × ۲۰	(۴)	۵۵	۱۵	۷¼ × ۳۳
(۵)	۶۴	۱۲	۷¼ × ۴۵	(۶)	۶۷	۲	۸½ × ۵۶
(۷)	۷۲	۱۰	۱۰½ × ۶۳	(۸)	۷۵	۴	¾ × ۷۰
(۹)	۸۷	۱۵	۵¾ × ۸۴	(۱۰)	۹۴	۱۲	۳¼ × ۱۲۰
(۱۱)	۹۶	۱۵	½ × ۱۳۳	(۱۲)	۹۹	۱۵	۱۱¾ × ۱۴۴

عبارتی سوالات ضرب مرکب نمبری (۳۰)

دریافت کرو قیمت

۳۰ بیل - قیمت فی بیل ۹ روپیہ ۱۰ر ۱۱ پائی

۱۱ بہیڑین قیمت فی بہیڑ ایک روپیہ ۱۵ر ۴ پائی

(۳) ۲۹ چھٹانک مشک قیمت فی چھٹانک ۳ روپیہ ۱۵ ار ۷ ½ پائی
(۴) ۵۷ من جنس قیمت فی من ۱ ″ ۱ ار ۳ ¾ پائی
(۵) ۳۰۷ صندوق شیشہ قیمت فی صندوق ۱۲ ″ ۱۱ ار ۱۰ ½ پائی
(۶) ۹۷ گون شکر قیمت فی گون ۶ ″ ۱۵ ار ۴ ½ پائی
(۷) ۱۳۵ بیگہ زمین قیمت فی بیگہہ ۱ ″ ۱۱ ار ۱۰ پائی
(۸) ۱۴۳ بکریان قیمت فی بکری ۱ ″ ۹ ار ۶ ½ پائی
(۹) ۲۰۷ من کویلہ قیمت فی من ۳ ″ ۳ ار ۳ پائی
(۱۰) ۳۰۸ چھٹانک الایچی قیمت فی چھٹانک ۱ ″ ۳ ار ۸ ½ پائی
(۱۱) ۳۷۹ بوتل شراب قیمت فی بوتل ۱ ″ ۱۳ ار ۹ پائی
(۱۲) ۴۹۷ گز مخمل قیمت فی گز ۱ ″ ۶ ار ۵ ½ پائی

سوالات ضرب مرکب نمبری (۳۱)

(۱) ایک اشرفی اور ڈہائی روپیہ میری جیب مین تہے اونمین سے ۱۵ سیر پنیر ۷ ½ آنہ سیر اور ۱۷ سیر شکر ۸ ½ آنہ سیر خریدی تو بتاؤ گہر کیا نقدی لیگیا

(۲) ۵۴ چمار ایک گاؤں مین رہتے ہین اور بحساب وسطہ ۸ ر ۸ پائی فی ہفتہ ہر ایک مزدوری کرتا ہے تو بتاؤ اون سب کی ایک ہفتہ کی مزدوری کیا ہوگی

(۳) نیلام مین چار گہوڑون کی گہی اور ۱۹ بیل ۳۰۶ روپیہ ۱۲ ر کو خریدی ۳۳ روپیہ ۱۲ ر ۶ پائی کا ہر ایک گہوڑا اور ہر ایک بیل ۶ روپیہ ۸ آنہ تو بتاؤ بگہی کتنی کی تہی

(۴) ایک ساطی ۱۲ درجن بتانہ فی جوڑہ ۱ ر ۲ ½ پائی کی حساب سے خریدے اور ۳ ر ۶ پائی فی جوڑہ کی حساب سے بیچے تو بتاؤ کتنے کے جوڑے اوس نے خریدے تہے اور بیچکر کیا منفعت اوٹہائی

(۵) ایک سوداگر کا دوالہ نکلا ۸۷ روپیہ اوسے قرض کے دینے تہے اور اوسکا اسباب اتنا تہا کہ اگر بیچکر قرض ادا کیا جاوے تو روپیہ مین ۷ ر ۸ پائی ادا ہون تو بتاؤ اوسکے اسباب کی قیمت کیا تہی

(۶) ایک جانور مین ۵۹ دہڑی گوشت حلال کرنے سے نکلا ۳۱ دہڑی فی دہڑی ۲ ر ۷ پائی کے حساب سے بیچا اور باقی ۳ ر ۲ ¾ پائی فی دہڑی کے حساب سے تو بتاؤ کل کتنے روپیہ کا فروخت ہوا

(۷) ایک سال مین ایک بہنگن نے ۷۵ مرغیان اور ۲۹ مرغ بازار مین لیجا کر اس قیمت سے ایک مرغی ار ۹ پائی اور ہر ایک مرغ ۲ ر ۳ پائی کو بیچا اور سوا اسکے ۱۲۲۷ انڈے بہی بیچے بتاؤ

سکو ہوگی

اوران سب جانورون کے کہلانے پلانے مین اوسکے کل چہہ روپیہ ۱۱ آنہ ۶ پائی خرچ ہوے ہین تو بتاؤ کتنی منفعت ہوئی

(۸) ایک یہودی سکہ شیکل ا روپیہ ا ر کا ہوتا ہے تو بتاؤ ایک ٹیلنٹ جسمین تین ہزار شیکل ہوتی ہین کتنے روپیہ کا ہوگا اور دس ہزار ٹیلنٹ کتنے کے ہونگے

(۹) ۳۲۳ آدمیون مین کسقدر روپیہ تقسیم کرین کہ دو روپیہ ا ر ۱۱ ¼ پائی ہر ایک آدمی کے حصہ مین آوے

(۱۰) ایک کسان نے ۱۱۹ بہیڑین فی بہیڑ ا روپیہ ۱۳ ر ۷ پائی کے حساب سے بیچکر ۱۹ بیل فی بیل ۱۰ روپیہ حساب سے خریدے تو بتاؤ اس خرید فروخت کے بعد وہ کسقدر روپیہ گہر لیگیا

(۱۱) آٹہہ گٹہر کپڑے کے ہین ہر گٹہر مین آٹہہ گٹہریان اور ہر گٹہری مین آٹہہ تہان اور ہر تہان مین پچاس گز کپڑا اونکے چار آنہ گز کا تو بتاؤ کل کپڑے کی کیا قیمت ہے

(۱۲) ۷۵۴ روپیہ سالیانہ آمدنی ہے مگر بابت محصولات وغیرہ کی ۵ ر ۱۰ ½ پائی فی روپیہ خرچ پڑتا ہے تو بتاؤ اوسکی خالص آمدنی کیا ہے

امثلہ نمبری (۳۲) تقسیم مرکب

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی	نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۸	۴	۸ ÷ ۲	(۲)	۱۳	۴	۳½ ÷ ۲
(۳)	۱۵	۲	۷½ ÷ ۳	(۴)	۳۲	۱۱	۵ ÷ ۴
(۵)	۸	۵	۱۰¼ ÷ ۵	(۶)	۳۸	۷	۴½ ÷ ۶
(۷)	۳۷	۱۰	۱۰½ ÷ ۷	(۸)	۴۴	۳	۲ ÷ ۸
(۹)	۸۲	۸	۴½ ÷ ۹	(۱۰)	۱۱۴	۹	۶½ ÷ ۱۰
(۱۱)	۲۰۹	۱۳	۳⅓ ÷ ۱۱	(۱۲)	۸۱۷	۵	۹ ÷ ۱۲

سوالات عبارتی تقسیم مرکب نمبری (۳۳)

(۱) پانچ آدمیون نے ۸ روپیہ ا ر ۵ ¾ پائی شراکت مین سفر کے اندر خرچ ہوے تو بتاؤ ہر ایک آدمی کا کیا خرچ ہوا

(۲) ایک ہفتہ مین ایک شخص نے ۲ روپیہ ا ر ۶ پائی دیے اور کہا کہ تینون لڑکے ڈہائی ڈہائی آنہ لیلین اور باقی دونون مزدور جنہون نے چہہ چہہ روز کام کیا تہا تو بتاؤ ہر مزدور کو کیا روزینہ پڑا

(۳) ۷ آدمیون نے ا روپیہ ا ر ۸ ½ پائی کا پنیر خریدا اور آپسمین برابر تقسیم کر لیا تو بتاؤ ہر ایک کو کیا دینا پڑا

(۴) ۱۴ بہیڑین فی بہیڑ ۱۳ ر ۴ پائی کے حساب سے خریدین اتفاقاً تین اونمین سے مرگئین تو بتاؤ کو کس حساب سے بیچے کہ ۴۸ ر کا فائدہ ہو

(۵) ۴ روپیہ ۳ ر ۹ پائی کا سونا چاندی میری جیب مین تہا اور اوسمین سونا چاندی سے آٹہہ گنی قیمت کا تہا تو بتاؤ کتنے کا سونا اور کتنے کی چاندی تہی

(۶) ایک سوداگرنے ۱۳ روپیہ ۱۰ سیر کی چاء ۷ سیر اور ۴ روپیہ ۴ سیر کی ۵ سیر ملاکر ۴ روپیہ ۳ سیر فروخت کرنی شروع کی تو بتاؤ اوسکو کیا نفع ہوا اور یہہ بہی بتاؤ کہ اس مرکب چاء کو کس بہاؤ فروخت کرتا کہ کچہہ نفع نقصان نہو

(۷) ۸ روپیہ کو ۵ آدمیون پر اسطرح تقسیم کردو کہ ایک شخص کو آٹہہ آنہ نسبت ہر ایک کے زیادہ ملین

(۸) ایک روپیہ ۴ ر ۷ ½ پائی نو پرند کی قیمت ہو تو بتاؤ ہر ایک پرند کی کیا قیمت ہوئی

(۹) ایک ملازم نے ۵۵ روپیہ ۵ ر ۹ ½ پائی ۷ برس کے عرصہ ملازمت مین جمع کیے تو بتاؤ ہر سال بحساب اوسط کیا جمع کیا

(۱۰) ۵۰۰ روپیہ ایک آدمی چہوڑ مرا اور وصیت کر گیا کہ یہہ روپیہ اوسکے سات بچون مین اسطرح تقسیم ہو کہ بڑے بیٹے کو دو حصہ ملین اور باقی سبکو برابر برابر تو بتاؤ بڑے بیٹے کو کیا ملا اور باقی مین سے ہر ایک کو کیا

(۱۱) ۲ روپیہ ۱ ر ۹ پائی ایک شخص نے ۳ مزدورون اور اونکی جوروئین اسطرحسے تقسیم کیا کہ مرد کو دو چند بہ نسبت عورت کے دیا تو بتاؤ ہر ایک کو کیا دیا

(۱۲) نو آدمیون سے ہر ایک نے ۳ ر ۹ ½ پائی کی اچاپت ایک بنیئے کے ہان سے اوٹہائی دو اونمین سے بے دیئے چلدیئے تو بتاؤ اوسکا قرض ہر ایک کے ذمہ کیا پڑا

تقسیم مرکب اشلہ نمبری (۳۴)

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۸۶	۲	۸ ÷ ۱۴
(۲)	۵۶	۱۱	۹ ۳/۴ ÷ ۱۵
(۳)	۷۶۱	۸	۰ ÷ ۶۴
(۴)	۶۵۲	۱۳	۱۰ ÷ ۱۰۰
(۵)	۲۶	۱۳	۲ ÷ ۱۰۰
(۶)	۶۵۶	۱۳	۰ ÷ ۷۲
(۷)	۸۷۶۵	۱۴	۱ ½ ÷ ۹۹
(۸)	۲۳۴۳	۱۲	۰ ÷ ۱۰۰۰
(۹)	۷۲۳	۱۵	۴ ÷ ۱۰۰
(۱۰)	۷۶۷	۱۳	۰ ÷ ۱۰۸
(۱۱)	۹۷۹۳	۷	۰ ÷ ۱۲۱۰
(۱۲)	۶۲۳۶	۱۵	۸ ÷ ۱۰۰۰

اشلہ نمبری (۳۵)

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۱۲۳۴	۱۵	۸ ÷ ۱۷
(۲)	۲۰۳۶	۶	۸ ÷ [illegible]
(۳)	۳۱۲۵	۱	۳ ÷ ۳۴
(۴)	۱۴۰۲	۱۳	۵ ÷ [illegible]

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	آنہ	پائی
(۵)	۵۰۶۷۸	۱۱	۵۲ ÷ ۳	(۶)	۶۸۷	۶	۶۵ ÷ ۵ ۱/۴
(۷)	۷۰۰۰	۰	۷۶ ÷ ۳	(۸)	۸۰۱۰	۱	۸۹ ÷ ۱۰ ۱/۴
(۹)	۱۰۴۲۵	۱۳	۱۴۳ ÷ ۷ ۱/۴	(۱۰)	۲۲۵۶۷	۵	۳۴۵ ÷ ۱۰ ۳/۴
(۱۱)	۳۵۶۷۳	۱	۴۵۶ ÷ ۶	(۱۲)	۴۵۶۷۸	۳	۵۶۷ ÷ ۲ ۱/۲

امثلہ نمبری (۳۶)

(۱) ۷۵ بیلون کی قیمت ایکہزار چہہ سو تینتالیس روپیہ ۸ ر ۱۱ ہے تو ایک بیل کی قیمت کیا ہوگی

(۲) ۱۹۰۱ روپیہ ۱ ر ۹ پائی کے ۹۹ برابر حصہ کرو

(۳) ۱۴ روپیہ ۸ ر ۹ پائی کو کسطرح پانچ مرد اور چہہ عورت مین تقسیم کرین کہ ہر مرد کو ہر ایک عورت سے چند روپیہ ملے

(۴) ایک عطار نے شربت کی بوتلین تین طرح کی باہم اسطرح سے ملائین کہ ایک شربت کی ۹ بوتلین جسکی قیمت فی بوتل ۲ ۱۱ ر ۶ پائی اور دوسرے کی چہہ جسکی قیمت فی بوتل ا روپیہ ۲ ر ۹ پائی اور تیسرے کی پندرہ جسکی قیمت فی بوتل ا روپیہ چہہ آنہ ۸ پائی تہی تو بتاؤ تینون شربت مرکب کی فی بوتل کیا قیمت ہوئی

(۵) بینتالیس بہیڑین ۱۰۱ روپیہ ۱۴ ر ۸ پائی کو خرید کین اونمین سے سات بہیڑین دو روپیہ ۲ ر ۱ پائی فی بہیڑ کے حساب سے بیچڈالین تو بتاؤ باقی کو کس بہاؤ سے بیع کرین کہ ۲۱ روپیہ ۸ ر نفع ہو

(۶) ۱۳۱۳ روپیہ ۸ ر ۸ پائی کا اسباب ۲۴ آدمیون نے جہاز پر لادا اور اوس سے ۵۰۰۶ روپیہ ۱ ر ۱۱ پائی حاصل ہوئے تو بتاؤ ہر ایک کو کتنا روپیہ اصل کے سوا حاصل ہوا

(۷) ایک بہلی مانس نے کچہہ روپیہ اپنے نوکر کو دیئے اور کہا کہ اس گانو کے ستائیس فقیرون مین سے ہر ایک کو ا روپیہ ۵ ر ۱ پائی دیدے آدہ گانو مین گیا تو معلوم ہوا کہ چار فقیرون مین سے مرگئے ہین اسلئے اوسنے کل روپیہ کو زندہ فقیرون مین تقسیم کر دیا تو بتاؤ ہر ایک کو کیا ملا

(۸) ایک کاشتکار ا روپیہ ۱۱ ر فی بیگہہ کے حساب سے ستاون بیگہہ کا اور دو روپیہ ا ر ۶ پائی فی بیگہہ کے حساب بائیس بیگہہ کا اور ۳ روپیہ ۲ ر فی بیگہہ کے حساب سے اونیس بیگہہ کا محصول زمینداروں کو دیتا ہے تو بتاؤ بحساب اوسط فی بیگہہ کیا محصول ادا کرتا ہے

(۹) ایک کوٹھی مین ایک گانو کے ستر ہ آدمیون نے ۶۷ روپیہ ۱۲ ر ۳ ۳/۴ پائی تمام سال مین جمع کیے بحساب اوسط ہر ایک نے کیا جمع کیا

(۱۰) کسی شخص نے ۳ سیر آلہ ۵ روپیہ ۷ ر ۱ پائی کو مول لیے اور دس سیر اونمین سے

فی سیر ۳ر۲ پائی کے حساب سی بیچ ڈالی اور ہ سیر کہی رکہی سڑ گئے تو بتاو باقی کو کس بہاو سی بیچے کہ کچہہ نقصان
نہ اوٹہانا پڑے

(۱۱) ایک مکتب کا ۳۷½ روپیہ ماہواری خرچ ہی اور آمدنی کی یہہ صورت ہی کہ ۱ روپیہ ۳ر ۵ پائی تو لوگ چندہ دیتے ہین
اور ۱۲ روپیہ ۸ر سرکار سی ملتی ہین اور ۹ روپیہ ۳ر زمیندار دیتے ہین اور باقی خرچ فیس طلبہ سی جسکا اوسط مدرسہ مین
۴۳ رہتا ہے چلتا ہے تو بتاو فیس بحساب اوسط طلبہ کیا دیتے ہین

(۱۲) ۱۳ روپیہ ۲ر ۱۰ پائی کو ۳ مرد ۴ عورت ۶ بچون مین اسطرح تقسیم کرو مرد کو چندا اور عورت کو دو چند بچے سی ملے

امثلہ نمبری (۳۷) ضرب مرکب

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۱	۰	½۳×½۹	(۲)	۸	۰	۲/۳ ۵×۸
(۳)	۷	۱۲	۳/۴ ۹×۹	(۴)	۸	۱۳	½۱۶×½۶
(۵)	۹	۲	۲/۵ ۳۲×۷	(۶)	۱	۱۵	۳/۴ ۷۷×۱۳
(۷)	۲۹	۱۳	۳/۵ ۱۴۴×۶	(۸)	۶	۲	۳/۴ ۲۲۵×۶
(۹)	۷	۰	۴/۵ ۳۵۷×۱۱	(۱۰)	۸	۲	۳/۴ ۲۰۹×۴
(۱۱)	۹	۱۱	۵/۶ ۱۳۴۷×۴	(۱۲)	۶	۲	۹/۱۰ ۳۳۵۶×½۸

عبارتی سوالات دریافت حصص نمبری (۳۸)

(۱) موہن و سوہن سونا کہودنے گئے موہن ۱۶۶ روپیہ ۱۳ آنہ ۴ پائی کا سونا لایا اور اسنے ڈیوڑہا سوہن تو بتاو
کتنے کا سونا دونو لائے

(۲) ایک شخص ۲۹۹ روپیہ ۱۵ر ۴ پائی کا اسباب چہوڑ کر مرگیا اوسکی جورو کو ایک تہائی اسباب ملا اور باقی
اسباب برابر اوسکے پانچ بچون مین تقسیم ہوا تو بتاو ہر ایک کو کیا ملا

(۳) ۵ روپیہ ۷ر ۶ پائی مین سے ایک تہائی مال موہن کو دیا اور ایک ساتوان سوہن کو اور بعد ازان جو باقی رہا
اوسکے تین گیارہوین حصہ موہن کو دیا اور باقی سوہن کو تو بتاو موہن پاس کتنا اور سوہن پاس کتنا روپیہ ہے

(۴) ایکہزار روپیہ ایک آدمی چہوڑ مرا اور ایک تہائی مال بیوی کو اور ایک نصف بیٹے کو اور باقی دختر کو دیگیا اور
بیوی جب مری تو دو پانچوین حصے بیٹے کو اور باقی دختر کو دے مری تو بتاو ان بہن بہائی پاس کتنا کتنا روپیہ ہے

(۵) ایک روپیہ ۱ر ۶ پائی ایک تہان کی قیمت ہی تو اوسکی تین چوتہائی کی کیا قیمت ہوگی اور ساڑہے تین تہان کی

(۶) ایک آدمی نے ساڑہے گیارہ من گیہون ۱۵ر ۲ پائی من کے حساب سے بیچے اور اوسکی قیمت سے ایک

بہیڑین مول لیں تو بتاؤ ہر ایک کی کیا قیمت ہے

(۷) ۱۴۴ سیر چاول ۳ روپیہ ۶ پائی سیر خریدی اور سوا پون پر بیچ ڈالی تو بتاؤ کتنے کو خریدی اور کتنے بیچی

(۸) ایک کہیت ۲۵۰ بیگہہ کا ایک کاشتکار نے زمیندار سے اس عہدہ پر لیا کہ دو روپیہ ۶ پائی فی بیگہہ محصول دیگا لیکن بارش اچھی نہیں ہوئی اسلئے زمیندار نے دسواں حصہ محصول کا معاف کر دیا تو بتاؤ کتنا روپیہ محصول کا دینا پڑیگا

(۹) ایک شخص نے تخمیناً اپنے تین بیٹوں کو دس چھٹانک سونا دیا تو بتاؤ ہر ایک بیٹے کے حصہ میں کسقدر روپیہ کا سونا آیا اگر سونا ایک چھٹانک ۸۷ روپیہ ۹ ۹ پائی کو آتا ہو

(۱۰) موہن گہر سے ۶۶ روپیہ ۴ لیکر نکلا تہا اوسنے دو تہائی روپیہ تو سوہن کو دیدئے اور جو بچا اوسکی تین چوتہائی نراین کو تو بتاؤ موہن پاس کیا باقی رہا

(۱۱) ۲۳ ۳/۴ گز ڈوری ریشم کی ۳ ۸ پائی فی گز ایک درزی نے خریدی تو بتاؤ کل ڈوری کی کیا قیمت ہوئی

(۱۲) اگر مثال (۱۱) میں درزی چار گز ڈوری کتر کیا تھی وہ چار آنہ ۷ پائی فی گز کے حساب سے بیچ ڈالے تو کیا فایدہ ہوگا

سوالات اربعہ متناسبہ جو بوساطت دریافت حصص حل ہوتے ہیں مشق (۲۹)

(۱) اگر پانچ مونڈہوں کی قیمت ۷ ۱۱ پائی ہوں تو سترہ مونڈہوں کی کیا قیمت ہوگی

(۲) ایک روپیہ ۱۵ ۶ پائی کی گہاس ۲۷ گہوڑے ایک دن میں کہا دیں تو نو گہوڑے کتنے کی کہا دینگے

(۳) اگر ۱۵ چھٹانک سونے کی قیمت ۱۰۲۰ روپیہ ۷ ۶ پائی ہوں تو چھہ چھٹانک کی کیا قیمت ہوگی

(۴) ۱۰ چالیس میل کا کرایہ دخانی گاڑی پر ہوتا ہے تو ۵۳ میل کا کیا کرایہ ہوگا

(۵) ۷ ۵ روپیہ ۵ ۶ پائی کی ۴۵ بہیڑیں خرید ہوں تو پچاس بہیڑوں کی کیا قیمت ہوگی

(۶) ۳ آنہ ۱ ۱/۲ پائی ۵۴ سیب کی قیمت ہو تو ایک سو پچانوے سیب کی کیا قیمت ہوگی

(۷) اگر آٹہہ سیر کی قیمت ۱۲ ۶ پائی ہو تو انتیس ۲۹ سیر کی کیا قیمت ہوگی

(۸) سترہ دن کی مزدوری اگر روپیہ ۱۳ ۹ پائی ہو تو پچاس دن کی مزدوری کیا ہوگی

(۹) اگر ۱۹ آدمیوں کی ایک روپیہ ۱۵ ۸ پائی ایک دن کی مزدوری ہو تو اکیانوے مزدوروں کی مزدوری کیا ہوگی

(۱۰) اگر ایک آنہ کے ۱۶ نارنگی ہوں تو ایک نارنگی کتنے کا اور ایک سو نارنگیوں کے کیا دام ہونگے

(۱۱) ۱۷ من شکر کی قیمت ۶۶ روپیہ ۱۵ ہو تو ایک سو ایک من کی کیا قیمت ہوگی

(۱۲) اگر ۵۳ گز کپڑے کے دام ۸۲ روپیہ ۱۳ ہوں تو پچیس گز کپڑے کی کیا قیمت ہوگی

(۱۳) ۱۴ بیگہہ زمین کا محصول ۶۱ روپیہ ہو تو ۹۱ بیگہہ کا کیا محصول ہوگا

(۱۴) کسی گہوڑے گہاس کی قیمت ۱۲۳ روپیہ ۱۵ ۴ پائی ہو تو ترسٹھ کی کیا قیمت ہوگی

(۱۵) اگر بیس درجن کی قیمت ۴۵ روپیہ ہو تو ۳۸ درجن کی کیا قیمت ہوگی

(۱۶) ایک شخص ۲۳ بیل پینٹھ میں لیگیا اور چودہ اونمیں سے ۳۱۲ روپیہ ۶/ کو بیچے اگر اسی بہاؤ سے باقی کو بھی بیچڈالتا تو کیا حاصل ہوتا

(۱۷) ایک گلہ ایک سو چہتر بہیڑوں کا قیمتی ۲۳۲ روپیہ ۱۳/ کا لیا مگر اونمیں ایسی بیماری پہیلی کہ بیالیس مرگئیں تو بتاؤ زندہ بہیڑوں کی کیا قیمت ہوگی بشرطیکہ قیمت بہیڑونکی وہی رہے جو پہلی تہی

(۱۸) اگر ۳۷ روپیہ کی آمدنی کا انکم ٹاکس ۲ روپیہ ۱۴/ ۸ پائی ہو تو ۲۸ روپیہ کا کیا انکم ٹکس ہوگا

(۱۹) سترہ سیر نمک کی قیمت ۷ آنہ ۹ ۱۲/۱۳ پائی ہو تو اکتالیس سیر نمک کی کیا قیمت ہوگی

(۲۰) اگر ایک سو گیارہ بہیڑ کی قیمت ۲۶۲ روپیہ ۶ ۳۴/۳۷ پائی ہو تو ایک کوڑی کی کیا قیمت ہوگی

(۲۱) اگر ستانوے بیگھہ زمین کا محصول ۲۰ روپیہ ۱۳/ ۵ ۱/۴ پائی لیا جاتا ہو تو پچیس بیگھہ پر کیا ہوگا

(۲۲) اگر اونتالیس طالب علم مدرسہ کے ۱۴/ ۷ پائی کا سودا کہا جاوین تو ۷۶ طالب العلم کتنے کا سودا کہاوینگے

(۲۳) اگر ۷/ ۶ پائی ۳۰ درجن بوتام کی قیمت ہو تو گیارہ درجن اور نو بوتام کی کیا قیمت ہوگی

(۲۴) چودہ نسخے ایک کتاب کے ایک روپیہ ۱۰/ ۳ پائی کو آتے ہیں تو ۴۴ نسخے کتنے کے آوینگے

سوالات نمبری (۴۰) سود وغیرہ

(۱) ۳۴ روپیہ ۹/ ۴ پائی کا سود دس روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۲) ۲۱۹ روپیہ ۱۳/ ۱ پائی کا سود پانچ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۳) ۱۶۴ روپیہ ۱۱/ ۵ پائی کا سود چار روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۴) ۲۷۷ روپیہ ۲/ ۸ ۲/۳ پائی کا سود تین روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۵) ۲۱۵ روپیہ ۶/ ۶ پائی کا سود سال بہر میں ۳ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۶) ۲۶۶ روپیہ ۱۴/ کا سود سال بہر میں ۴ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۷) ۴۶۴ روپیہ ۱۰/ ۸ پائی کا سود ۲ سال میں چھہ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۸) ۳۵۴ روپیہ ۱۰/ ۸ پائی کا سود تین سال میں ۳ ۳/۴ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۹) ۲۷۹ روپیہ ۹/ ۴ پائی کا سود تین سال میں پانچ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۱۰) ۳۹۴ روپیہ ۹ پائی کا سود چار سال میں ۴ ۱/۴ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

(۱۱) ۵۰۶ روپیہ ۴/ کا ڈہائی برس میں ۳ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے سود بتاؤ

(۱۲) ۶۴۲ روپیہ ۱/ ۶ پائی کا سود ساڑہے تین برس میں ۴ ۳/۴ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے بتاؤ

سوالات نمبری (۴۱) متی و بیمہ و کمیشن و فیس وغیرہ

(۱) ۱۳ روپیہ چھ آنہ ۷ پائی کی ہنڈوی پر ایک روپیہ سیکڑہ کے حساب سے کیا متی کٹے گی

(۲) ایک سو اڑتیس روپیہ ۱۲ / ۸ پائی ایک سوداگر کے قرض دینے تھے مین تین ہنڈیان پچاس پچاس روپیہ کی لیگیا تو بتاؤ سوداگر مجھے کیا پھیر دے جبکہ پانچ روپیہ سیکڑہ ہنڈوی کی متی کا ٹکہ پھیرے

(۳) ایک جہاز معہ اسباب کے قیمتی ۳۲۲۵ روپیہ کا ہے تو بتاؤ ۳ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ پر بیمہ اوسکا کسقدر روپیہ پر ملیگا

(۴) ۳۴۸۷ روپیہ ۱۳ / ۴ پائی کا بیمہ ۳ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ پر کتنے کو ہوگا

(۵) ایک شخص نے ۹۱۸ روپیہ کے مال کا بیمہ ۹۵۶ روپیہ ۴ کو لیا یعنی اگر مال جاتا رہے تو اسقدر روپیہ دینے کا وعدہ کر لیا چار روپیہ سیکڑہ ٹہیرالیا تو ثابت کرو کہ درصورت مال کے تلف ہونے کے مالک مال کو اپنے مال کی قیمت اور بیمہ پر جو روپیہ چار روپیہ سیکڑہ کے حساب سے دیا تہا اسی بیمہ کے روپیے وصول ہوجاوینگا

(۶) ۱۲۴ روپیہ ۵ / ۹ پائی کا سود درسود ۳ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے ۲ سال میں کیا ہوگا

(۷) ۶۴۱۷ روپیہ کی ضمانت ۲ ۳/۴ روپیہ سیکڑہ پر دیجاوے تو کیا سالیانہ حاصل ہوا کریگا

(۸) ۲۳۰ روپیہ کی ہنڈوی میعادی چھ مہینہ کی ہے تو مہاجن اوسکا پانچ روپیہ سیکڑہ سود سالیانہ کے حساب سے متی کاٹ کر مجھے کیا نقد دیگا

(۹) ۱۴۲۶ روپیہ ۱۳ / ۴ پائی کا کمیشن ۲ ۳/۴ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے کیا ملیگا

(۱۰) ۳۷۲ روپیہ ۵ / ۶ پائی کی دلالی ادہنی روپیہ کے حساب سے کیا ہوئی

(۱۱) ۶۲۵ روپیہ کے مال کا بیمہ چار روپیہ سیکڑہ پر کتنے روپیہ کو ہوگا

(۱۲) ۳۳۳ روپیہ ۳ / ۳ پائی کا سود درسود تین سال مین ۳ ۱/۲ روپیہ سیکڑہ کے حساب سے دریافت کرو

سوالات نقصان سود وغیرہ کے نمبری (۴۲)

(۱) ایک فصل مین سو من آنبوان مین سے ۳۵ من آنب گل گئے تو بتاؤ ایک سو بہتر من آنبو مین سے کتنے من گلین ہونگے

(۲) ایک کہیتی مین ۱۳۴۶ ۳/۴ من ناج بہرا ہوا تہا اوسکو جو کہولا تو سو من میں سے ۸ من ناج گلا نکلا تو بتاؤ کے من ناج گلنے سے بچا

(۳) ایک کنجڑے کے پاس ۱۰۰ نارنگیون مین سے ۳۲ نارنگیان بگڑ گئے تو بتاؤ ۴۷۵ نارنگیون مین کتنے اچھے رہے

(۴) ایک کتاب کے دو ہزار نسخے چھپے اور کتاب فروش نے ۲۵ روپیہ سیکڑہ اصلی قیمت پر نفع لیکر فی جلد ۱۲ پائی کو بیچی تو اوسکی چھپوائی اور تصنیف کرائی اور جلد بنوائی مین کسقدر روپیہ صرف ہوا ہوگا

(۵) ہوا مین دو قسم کے گیس ہوتے ہین ایک اوکسیجن اور نائٹروجن اور سو حصہ مین ہوا کے ۲۳ حصہ اوکسیجن ہوتی ہے
تو بتاؤ ۵۰۰ ماشہ ہوا مین کسقدر ہر قسم کی گیز ہوگی

(۶) ایک مہاجن کی کوٹہی مین ۲ ۵/۸ روپیہ سود فی سیکڑہ دیا جاتا ہے تو بتاؤ اوسمین چار روپیہ ۲ ۸ پائی سال بہر مین سود کے کسقدر ہوجاوینگے

(۷) ایک کاریگر اپنی بنائی ہوئی چیز کو ۵ ۳ روپیہ سیکڑہ نفع لاگت پر بیچتا ہے تو بتاؤ ایک روپیہ ۲ ۶ پائی کی چیز پر کیا نفع ملیگا

(۸) شروع سال ایک قصبہ مین ۶۸ ۴۶ آدمی آباد تہے اور اوسمین ہر سال ۴ فیصدی پیدا ہوتے ہین اور ۲ ½ فیصدی مرتے ہین تو بتاؤ سال کے آخر مین کسقدر آبادی اوسی قصبہ مین ہوگی

(۹) مجہے ۱۵۵۰ روپیہ پانچ روپیہ سیکڑہ پر قرض دینے تہے مین نے اس تدبیر سے کہ ۸۰۰ روپیہ چار روپیہ سیکڑہ پر اور ۷۵۰ روپیہ ۴ ½ روپیہ سیکڑہ سود پر لیا وہ روپیہ ادا کردیا تو بتاؤ اس تدبیر سے مجہکو کیا منفعت ہوئی

(۱۰) پچاس بوتل شراب کی اصل قیمت ۲۵ روپیہ تہی اتفاقاً دس بوتلین اونمین سے ٹوٹ گئین تو بتاؤ باقی کو کس حساب سے بیچین کہ دس روپیہ سیکڑہ فائدہ حاصل ہو

(۱۱) ۴۸ روپیہ کا اسباب خریدا اور آدہا ۱۵ روپیہ سیکڑہ نفع لیکر بیچ ڈالا تو بتاؤ باقی آدہے کو کس حساب سے فروخت کرون کہ تیس روپیہ سیکڑہ نفع حاصل ہو

(۱۲) ۵ آنہ ۱ پائی فی سیر کی چہالیا ۲۶ سیر تہی اوسمین پنساری نے ۳۴ سیر چہالیا ۵ آنہ ۷ پائی فی سیر کی اور ۳۶ سیر ۷ آنہ ۱ پائی فی سیر کی ملائی تو بتاؤ اس مرکب چہالیا کو فی سیر کس حساب سے بیچین کہ پچیس روپیہ سیکڑہ نفع ہو

سوالات نمبری (۴۳) تحویل روپیہ پیسہ کی

(۱) ۲۲ روپیہ کی پائیان بتاؤ
(۲) ۳۵۱ چوانیونکی پائیان بتاؤ
(۳) ۲۱۳۴ روپیہ کے ڈبل پیسے بتاؤ
(۴) ۴۳۴ ۱۲ روپیہ کی پائیان بتاؤ
(۵) ۱۹ روپیہ ۹ آنہ ۶ پائی کی پائیان بتاؤ
(۶) ۴ روپیہ ۱۰ آنہ ۱ ¼ پائی کی پاؤ پائیان بتاؤ
(۷) ۴۲ روپیہ ۱۱ آنہ ۶ پائی کی ادہیلیان بتاؤ
(۸) ۱۱۷ اشرفیون کے آنے بتاؤ
(۹) ۶۳ روپیہ ۹ آنہ ۸ پائی کی پائیان بتاؤ
(۱۰) ۳۷ روپیہ ۱۲ آنہ کی چوانیان بتاؤ
(۱۱) ۸۶ روپیہ ۱۳ آنہ ۳ پائی کی چوانیان بتاؤ
(۱۲) ۹۹ روپیہ ۱۵ آنہ ۶ پائی کی چوانیان بتاؤ

سوالات نمبری (۴۴) تحویل روپیہ پیسہ کی نیچے بتاؤ

(۱) ۱۲۳۴۵۶ آنونکے روپیہ بتاؤ
(۲) ۲۳۴۵۶۷ پائیون کے [illegible]
(۳) ۳۴۵۶۷۸ چوانیون کے روپیہ بتاؤ
(۴) ۴۵۶۷۸۹ پائیون کے [illegible]

(۵) ۵۰۰۸۰۱ ڈبل پیسوں کی روپیہ بتاؤ (۶) ۷۶۵۴۳۲ آنون کی اشرفیاں بتاؤ
(۷) ۳۴۵۶۷ ادھنیوں کی روپیہ بتاؤ (۸) ۶۷۳۳۷۸ ڈبل پیسوں کے روپیہ بتاؤ
(۹) ۲۱۶۴۷۵ پائیوں کی اشرفیاں بتاؤ (۱۰) ۸۹۱۰۰۷ پوانیوں کی روپیہ بتاؤ
(۱۱) ۳۳۳۱۱۳۳۳ پائیوں کی اشرفیاں بتاؤ (۱۲) ۶۷۶۵۷۴ اٹھنیوں کی اشرفیاں بتاؤ

سوالات نمبری (۴۵) تحویل روپیہ پیسہ کی

(۱) دس لاکھ پائیوں کے روپیہ بتاؤ

(۲) ایک میلہ میں پل پر سے ایک لاکھ نوہزار نوسو پندرہ آدمیوں کا گذر ہوا اور ایک آنہ پل اترائی کا ہر ایک شخص نے دیا تو بتاؤ کسقدر روپیہ آیا

(۳) ایک کنجوس کے مرنے کے پیچھے چھہ سو سترہ اشرفیاں نکلیں تو بتاؤ کتنا روپیہ نکلا

(۴) ۳ روپیہ ۳ آنہ ۳ پائی موہن کی جیب میں ہیں اور سوہن کی جیب میں ۵ روپیہ ۹ پائی اگر وہ ان روپیوں آنوں کے ڈبل پیسے بھنوائے تو کتنے ہونگے اور موہن کتنے ڈبل پیسے سوہن کو دے کہ اس پاس ۲۰ ڈبل پیسے ہوجاویں

(۵) اگر جمنا کے پل پر دہلی میں تین ہزار آدمی روز گذریں اور ۲ پائی ہر ایک محصول کی دی تو بتاؤ ہر روز پل کی اترائی کا کیا ہوگا

(۶) بارہ ہزار تین سو سینتالیس کتابیں فی کتاب ۵ پائی کے حساب سے فروخت ہوتی ہوں تو کل روپیہ قیمت کا کیا ہوگا

(۷) ایک فرانسیسی سکہ فرینک ۱۰ آنہ کا ہوتا ہے تو بتاؤ ۵۰۰ فرینک کے کتنے روپیہ ہونگے

(۸) اگر انکم ٹاکس ایک روپیہ کی آمدنی پر ۱½ پائی سرکار کو دیا جاتا ہو تو ۵۷۴ روپیہ کی آمدنی پر کیا دینا پڑیگا

(۹) ایک پائی ماہوار یا ایک آنہ سالیانہ ہر ایک شخص تعلیم میں خرچ کیا کرے تو بتاؤ اوس گانوں میں جسکے باشندہ تعداد میں چار سو پچاس ہیں کیا خرچ ہوگا اور جس گانوں کے باشندے چار ہزار پانسو ہیں اوسمیں کیا خرچ ہوگا

(۱۰) ہندوستان میں اٹھارہ کروڑ آدمی رہتے ہیں اگر بحساب اوسط ہر ایک شخص پر ایک پائی ماہوار یا سالیانہ سرکار ٹاکس لگاوے تو سرکار کو کیا آمد ہوجاویگی

(۱۱) اگر ۱۱۲۰ روپیہ ایک گانوں کی جمع ہے اور ۸ پائی فی روپیہ حق پٹواری یا جاتا ہے تو بتاؤ حق پٹواری کیا ہے

(۱۲) ایک روپیہ ایک دوانی پانسیل ۲ ڈبل پیسے میں ایک اٹھنی اور چوانی اور اٹھارہ ڈبل پیسے ملادو تو بتاؤ یہ جمع پانچ روپیہ میں کی دفعہ تقسیم ہوگی

(۵) ۱۰ شلنگ کا ایک روپیہ ہو تو بتاؤ لاکھ روپیہ میں کتنے پونڈ شلنگ ہونگے اور اگر روپیہ کی اصل قیمت ۱۰ آنہ کم پائی جاوے تو کیا ہوگا

۹ ۳ ۲ ۱

(۱۴) نوسو ستاون اشرفیان اکیس اکیس روپیہ کی ہین اونکے بیس بیس روپیہ کی کتنی آوینگی

(۱۵) نوسو ننانوے اشرفیان بیس بیس روپیہ کی ہین اونکے اکیس اکیس روپیہ کی کتنی آوینگی

(۱۶) ۶ آنہ ۸ پائی گز کا کپڑا ۸ روپیہ ۱۲ آنہ کا کتنا آویگا

(۱۷) ۲۵ روپیہ ۵ آنہ ۲ پائی کتنے آدمیون پر تقسیم ہوسکتے ہین اگر ایک روپیہ ۱۵ آنہ ۲ پائی ہر ایک آدمی کو دیا جاوے

(۱۸) ایک سو پانچ اشرفیان ساڑہے دس روپیہ کی ہین اونکی ڈہائی ڈہائی روپیہ کی اشرفیان کتنی آوینگی

(۱۹) ۱۸۴ اشرفیان پانچ پانچ روپیہ کی ہین اونکی ساڑہے دس روپیہ کی اشرفیان کتنی بنینگی

(۲۰) ایک سونیکا ٹکڑا ۵۲۴ روپیہ ایک آنہ کو فروخت ہوا اور ۱۸ روپیہ دس آنہ فی چہٹانک سونیکا بہاؤ تہا تو بتاؤ وہ ٹکڑا کتنا وزن مین تہا

(۲۱) پانچ روپیہ پانچ آنہ کی مزدوری پانچ دن مین مرد و عورتون نے جنکی تعداد برابر تہی کے اور مرد کی مزدوری فی یوم ۱۰ پائی اور عورت کی ایک آنہ تو بتاؤ اونکی تعداد کیا تہی

(۲۲) ایک دوکان مین دس بوتلین کیوڑہ کی تہین اور قیمت ہر بوتل کی ۱۳ آنہ تو بتاؤ کسقدر پانی ملانے سے قیمت فی بوتل کی ۸ آنہ ۸ پائی ہوجاویگی

(۲۳) جن آدمیون کو پانچ سو روپیہ سے زیادہ آمدنی ہے اون سے ہندوستان مین سرکار سو روپیہ کی آمدنی پر چار روپیہ یا سوا روپیہ انکم ٹکس کے لیتی ہے اور ۱۸۸۶ء مین ایک کروڑ بیس لاکہہ روپیہ انکم ٹکس کا حاصل ہوگا تو بتاؤ کل آمدنی ہندوستان کی ایسے آدمیونکی کہ پانچسو روپیہ سے زیادہ آمدنی رکہتے ہین کیا لیا نہ کیا ہوگی

(۲۴) سرکار کو ہندوستان مین اسٹام کی آمدنی مین پندرہ لاکہہ پونڈ حاصل ہوتے ہین اگر پونڈ کی قیمت دس روپیہ ہو تو بتاؤ سرکار کو کسقدر روپیہ فروخت اسٹام سے حاصل ہوا ہے

سوالات امثلہ نمبری (۴۶) ضرب مرکب

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی	نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۳۳کو۳	۱۰	۰	(۲)	۲۹کو۵	۶	۸
(۳)	۷۳کو۰	۵	۰	(۴)	۹۳کو۴	۴	۰
(۵)	۴۹کو۷	۳	۴	(۶)	۴۳کو۰	۲	۶
(۷)	۵۳کو۲	۱	۸	(۸)	۶۲کو۶	۱۱	۰
(۹)	۷۷کو۰	۱۲	۸	(۱۰)	۸۳کو۸	۱۳	۶
(۱۱)	۹۵کو۳	۱۱	۸	(۱۲)	۱۲۷کو۰	۱۳	

سوالات امثلہ نمبری (۴۷) ضرب مرکب

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۱۴۳ کو ۲	۱۵	۰	(۲)	۲۶۷ کو ۲	۷	۶
(۳)	۳۱۷ کو ۸	۱۵	۰	(۴)	۴۸۲ کو ۰	۱۵	۶
(۵)	۵۲۸ کو ۸	۱۵	۰	(۶)	۶۷۷ کو ۲	۱۴	۶
(۷)	۷۶۱ کو ۰	۱۴	۶	(۸)	۸۷۴ کو ۴	۱۵	۶
(۹)	۹۷۳ کو ۲	۶	۶	(۱۰)	۱۰۶۴ کو ۷	۱۳	۶
(۱۱)	۱۱۸۹ کو ۵	۱۴	۹	(۱۲)	۱۲۹۹ کو ۰	۱۳	۹

سوالات امثلہ نمبری (۴۸) ضرب مرکب

	روپیہ	آنہ	پائی		روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۲۱۷ کو ۱	۱۵	۳ ۱/۲	(۲)	۲۳۵ کو ۳	۱۳	۷ ۳/۴
(۳)	۳۰۹ کو ۰	۱۴	۴ ۳/۴	(۴)	۴۱۲ کو ۵	۱۴	۵ ۱/۲
(۵)	۴۷۳ کو ۲	۸	۸ ۱/۴	(۶)	۵۱۳ کو ۱	۹	۷ ۳/۴
(۷)	۶۴۴ کو ۰	۱۵	۱۱ ۱/۲	(۸)	۷۱۲ کو ۰	۱۵	۱۰
(۹)	۷۰۷ کو ۳	۷	۱۰ ۳/۴	(۱۰)	۸۱۴ کو ۴	۱۱	۹ ۱/۴
(۱۱)	۹۲۳ کو ۲	۱۵	۱۰ ۱/۴	(۱۲)	۱۱۱۱ کو ۱۱	۱۱	۱۱ ۳/۴

سوالات نمبری (۴۹) ضرب مرکب

(۱) ایک دوالیہ کو ۴۰۵ روپیہ قرض دینے ہیں اور وہ روپیہ کا ۱۱ آنہ ۱۰ پائی ادا کر سکتا ہے تو بتاؤ اوسکے پاس کسقدر روپیہ کا اسباب ہے

(۲) اگر روپیہ آدہ آنہ ایک مزدور کی مزدوری ہے تو ۱۳۵ مزدوروں کی کیا مزدوری ہوگی

(۳) ایک قصائی فی ۷ر۲۰ بھیڑیں فی بھیڑ ایک روپیہ ۱۰ پائی کے حساب سے خریدیں اور سو ایکنو ایک روپیہ ۸ آنہ ۱۰ پائی کے حساب بیچیں اور باقی ایک روپیہ ۱۱ آنہ ۹ پائی کے حساب سے تو بتاؤ اوسکو کیا نفع ہوا

(۴) اگر روپیہ ۱۵ آنہ ۳ پائی ایک بیگہ کا محصول ہو تو ۱۷۹ بیگہ کا کیا محصول ہوگا

(۵) ایک دوالیہ پر ۸۴۳ روپیہ لینے آتے ہیں اور اسکا اسباب اتنا ہے کہ روپیہ میں ۹ آنہ ۳ ۱/۲ پائی ادا کرتا ہے تو بتاؤ سب کے کتنے روپیہ وصول ہونگے

(۶) ۲۴ سیر کہانڈ کی قیمت فی سیر ۵ ½ آنہ کے بہاؤ سے بتاؤ

(۷) ایک بنیہ نے ۲۳ من چاول ایک آنہ کم تین روپیہ فی من کے بہاؤ سے بیچنے کو لیکے تھے مگر اوسنے بیچے نہیں دوسرے مہینہ میں کسی ضرورت کے سبب سے ۲ روپیہ ۱۱ آنہ ۶ پائی کے بہاؤ سے فی من فروخت کرنے پڑے تو بتاؤ اوسکو کیا نقصان اسطرح پر اوٹھانا پڑا

(۸) ۹۲ مل ۱۷ روپیہ ۸ پائی کے حساب سے بیچکر ۱۵۳ بھیڑین ۲ روپیہ ۱۲ آنہ ۴ پائی فی بھیڑ کے حساب سے خریدین تو بتاؤ کیا بچا کر لیگیا

(۹) ایک کنجڑے نے ۹۷ ٹوکرے نارنگیوں کے خریدے اور ایک ٹوکرے کی قیمت ایک روپیہ ۱ ½ پائی دی تو بتاؤ سبکی کیا قیمت اوسنے دی

(۱۰) ۴۸ آدمی تیرہ تیرہ آنہ لیکر میلے میں گئے مگر وہاں ہر ایک اونمین سے ایک روپیہ ایک آنہ ۹ پائی کہا گیا تو بتاؤ کیا خرچ کیا اور کیا قرض ہوا

(۱۱) ۹۶۵ گز فیتہ ۲ آنہ ۸ ½ پائی فی گز کے حساب سے خریدا اور ۱۶ گز فی گز ۲ آنہ ۷ ¾ پائی کی قیمت سے تو بتاؤ سب کی کیا قیمت ہوئی

(۱۲) ایک موضع کی جمع ۲۳۵ روپیہ ہے اگر فی روپیہ ۲ آنہ ۴ ½ پائی اخراجات متفرق میں صرف ہوتے ہوں تو کل روپیہ کیا صرف ہوگا

سوالات نمبری (۵۰) جمع و ضرب مرکب

(۱) حساب لالہ جمنا داس از دوکان فقیر چند بقال بابت ماہ مئی و جون سنہ ۶۳ ع

گیہوں	گہی	شکر	دال	تیل
۵ من فی من ۱ روپیہ ۱۲ آنہ	۱۲ سیر فی سیر ۹ آنہ	۳ آثار فی سیر ۵ آنہ	۵ آثار فی آثار ۰	۲ آثار فی سیر ۳ آنہ

(۲) حساب لالہ بہاری لعل از دوکان مدن گوپال بزاز بابت ماہ مئی و جون سنہ ۱۸۶۳ ع

نین سکہ	لٹھہ	سیکیا	ململ	رفل
۱۰ گز فی گز ۸ آنہ	۵ گز فی گز ۶ آنہ	۹ گز فی گز ۶ آنہ	۱۰ گز فی گز ۱۲ آنہ	۴ گز فی گز ۵ آنہ

(۳) حساب لالہ سوہن لال از دوکان کانجی مل پنساری

مرچ	دہنیا	ہلدی	گرم مصالح	بادام
۲ آثار فی ۷ آنہ	۴ آثار فی ۱ آنہ	۳ آثار فی ۲ آنہ	۲ آثار فی ۶ آنہ	۳ آثار فی ۵ آنہ

مالیت

(۴) حساب لالہ فقیر چند از گلاب ترکاری فروش

آلو	اروی	کدو	ترئی	خربوزہ
۱۰ آثار فی ۱	۱۲ آثار فی ۳	۵ عدد فی ۲	۸ آثار فی ۰	۴ آثار فی ۲

مالیت

(۵) حساب لالہ موہن سروپ از دوکان گجتا حلوائی

شیرہ	جغرات	بالائی	مکھن	
۳ من فی بھاؤ	۲ آثار فی ۲	۳ آثار فی ۳	۶ آثار فی ۴	/

مالیت

(۶) حساب منشی ہرسرنداس صاحب از دوکان سوتی عطار

نسخہ	شربت بنفشہ	گلقند	
۱۰ عدد فی ۲	۱۲ عدد فی ۲	۳ تولہ فی ۱۰ پائی	۲ تولہ فی ۲ پائی

مالیت

(۷) حساب سید سکندر علی از دوکان نبی بخش سادہ کار

انگشتری	پھچلے	چوڑیاں	نونگہہ	مرکیاں
۲۰ عدد فی ۴	۳۵ عدد فی ۰	۲۵ جوڑی فی بھاؤ	۲۰ جوڑی فی بھاؤ	۵ عدد فی ۴

مالیت

(۸) حساب ڈپٹی انسپکٹر مدارس بلندشہر از سررشتہ کیوریٹری

تاریخ ہند	پند نامہ کاشتکاران	حقائق الموجودات	مبادی الحساب حصہ اول	دل بہلاؤ
۷۵ عدد فی ۵	۳۵ عدد فی ۱۰	۷۵ عدد فی ۵	۱۲۰ عدد فی ۴	۳۰ عدد فی ۲

مالیت

(۹) حساب سررشتہ ڈپٹی انسپکٹر از دوکان کاغذ فروش

دستہ کاغذ باریک	کاغذ موٹا	کاغذ برای لفافہ	تیزہ	سیاہی
۱۰ فی ۲	۱۶ دستہ فی ۴	۴ دستہ فی ۳	۲۰ فی ۳ پائی	۵ تولہ فی ۲

مالیت

(۱۰) حساب لالہ کشن نراین از دوکان امام بخش بساطی

بوتام	پنچگجہ	پنیاں	صابن	
۱۲ درجن فی ۲	۱۰ عدد فی ۱	۴ عدد فی ۳	۴ عدد فی بھاؤ	/

مالیت

(۱۱) حساب لالہ ہرنراین از دوکان شراب فروش

برانڈی	بیر	سیمپن		
۱۰ بوتل فی ۸	۱۲ بوتل فی ۱۲	۱۰ بوتل فی ۱۲	/	/

مالیت

(۱۲) حساب لالہ سکھن لال از خانگی درزی

دوخت انگرکھہ	دوخت کرتہ	دوخت پاجامہ	دوخت کلاہ	دوخت جبہ
۵ عدد فی ۳	۴ عدد فی ۲	۶ عدد فی ۱	۱۰ عدد فی ۰	۲ عدد فی ۵

سوالات نمبری (۵۱) تحویل من سیر وغیرہ

(۱) ۳۷ من کے سیر بناؤ (۲) ۱۳۵ من کی چھٹانک بناؤ

(۳) ۱۱۷ سیر کے تولہ بناؤ (۴) ۳۷ من کی چھٹانکیں بناؤ

(۵) ۴۵ تولہ کی رتیاں بناؤ (۶) ۱۳ چھٹانک کے ماشہ بناؤ

(۷) تین من ۵ سیر کی چھٹانکیں بناؤ (۸) ۹ سیر ۱ چھٹانک کے ماشہ بناؤ

(۹) ۴ من ۳۲ سیر ۱ چھٹانک کے تولہ بناؤ (۱۰) ۱۱ من ۱۲ سیر ۱ چھٹانک کے تولہ بناؤ

(۱۱) ۵ سیر ۱۲ چھٹانک ۱۱ تولہ ۹ ماشہ کی رتیاں بناؤ (۱۲) ایک من ۲ سیر ۳ چھٹانک کے تولہ بناؤ

سوالات نمبری (۵۲) تحویل من سیر وغیرہ

(۱) ۳۱۲۳ سیر کے من بناؤ (۲) ۵۶۰۰۳ چھٹانک کے من بناؤ

(۳) ۱۰۰۰۰ تولہ کے سیر بناؤ (۴) ۱۲۰۳۱ ماشہ کے سیر بناؤ

(۵) ۵۶۳۰۱ رتیوں کے تولہ بناؤ (۶) ۷۲۶۵۴ رتیوں کے سیر بناؤ

(۷) ۸۷۶۵۴ چھٹانکوں کے من بناؤ (۸) ۹۱۲۳۵ سیروں کے من بناؤ

(۹) ۶۱۰۰۴ رتیوں کے من بناؤ (۱۰) ۵۱۰۰۳ ماشوں کے سیر بناؤ

(۱۱) ۳۳۳۰۳۳ چھٹانکوں کے من بناؤ (۱۲) ۸۶۷۸۹۱ تولوں کے من بناؤ

سوالات نمبری (۵۳) و (۵۴) جمع و تفریق سیر چھٹانک وغیرہ

(۱)

چھٹانک	سیر	من
۷	۶	۵
۱۱	۲	۱۳
۴	۱۳	۲۳
۸	۱۱	۷

(۲)

تولہ	چھٹانک	سیر
۳	۷	۳
۷	۱۲	۲
۱۵	۹	۱
۱۰	۳	۲

(۳)

ماشہ	تولہ	چھٹانک
۶	۵	۸
۷	۴	۱۲
۸	۳	۱۵
۹	۲	۲۱

(۴)

رتی	ماشہ	تولہ
۶	۸	۸
۴	۱۰	۵
۲	۶	۹
۱	۴	۱۲

(۵)

تولہ	چھٹانک	سیر	من
۴	۸	۳۸	۸
۳	۱۲	۳۵	۵
۲	۱۳	۱۴	۴
۱	۱۵	۱۷	۳

(۶)

ماشہ	تولہ	چھٹانک	سیر
۶	۴	۸	۱۵
۷	۰	۷	۱۷
۵	۲	۶	۸
۳	۳	۵	۶

تفریق کرو

(۷)

رتی	ماشہ	تولہ	چھٹانک
۴	۸	۴	۸
۷	۱۰	۰	۱۲
۶	۱۱	۲	۱۳
۲	۹	۳	۱۵

(۸)

چھٹانک	سیر	من
۱۳	۱	۳۷
۱۴	۱۲	۲۳

(۹)

چھٹانک	سیر	من
۸	۱	۳۰
۹	۵	۱

(۱۰)

ماشہ	تولہ	چھٹانک
۸	۴	۷
۹	۳	۵

(۱۱)

رتی	ماشہ	تولہ
۶	۹	۴
۷	۱۰	۲

سوالات نمبری (۵۵) ضرب مرکب سیر چھٹانک وغیرہ

(۱) ۱۳من ۱۱سیر ۱۰چھٹانک × ۲ (۲) ۳من ۸سیر ۱۳چھٹانک × ۵

(۳) ۱۵سیر ۲چھٹانک ۷ تولہ × ۷ (۴) ۳۲من ۱۷سیر ۱چھٹانک ۳تولہ × ۱۰

(۵) ۹سیر ۱۵چھٹانک ۳ تولہ × ۱۴ (۶) ۱۴چھٹانک ۴تولہ ۳ ماشہ × ۲۴

(۷) ۴تولہ ۳ماشہ ۷رتی × ۳۶ (۸) ۹سیر ۱۵چھٹانک ۳تولہ ۱۱ماشہ × ۱۳

(۹) ۱۵چھٹانک ۳تولہ ۱۱ماشہ ۵رتی × ۵۳ (۱۰) ۸من ۴ دھڑی × ۱۲۳

(۱۱) ۳ ادہ پئی ۹ سیر × ۴۴ (۱۲) ۷ دھون ۸ من × ۴۵

سوالات نمبری ۵۶

(۱) ۳۷من ۱۳سیر ۱۴چھٹانک ÷ ۲ (۲) ۱۳من ۹سیر ۱۴چھٹانک ÷ ۴$\frac{۳}{۴}$

(۳) ۴۳من ۸ چھٹانک ÷ ۸ (۴) ۳۵۱من ۱۸سیر ۱۲ چھٹانک ÷ ۲$\frac{۴}{۱۱}$

(۵) ۲۷من ۱۳سیر ۵ چھٹانک ÷ ۱۵ (۶) ۱۳۲من ۱سیر ۲چھٹانک ÷ ۴۲

(۷) ۱۳سیر ۴چھٹانک ۴تولہ ۷ماشہ ÷ ۱۰۰ (۸) ۴۷من ۲سیر ۲چھٹانک ۴تولہ ÷ ۱۳۲

(۹) ۱۴من ۳سیر ۱چھٹانک ÷ ۲۳ (۱۰) ۵۳من ۷چھٹانک ۱۱تولہ ÷ ۳۸

(۱۱) ۹۱من ۷سیر ۵چھٹانک ÷ ۶۷ (۱۲) ۲۷من ۳۴سیر ۸چھٹانک ۹تولہ ÷ ۱۳۰

سوالات نمبری (۵۷) و (۵۸) و (۵۹) و (۶۰)

(۱) ۱۰۱من کی کتنی چھٹانکین اور ۱۰۰۰ چھٹانک مین کتنے من ہین

(۲) ۱۰ لاکھہ رتیون کے سیر بتاؤ

(۳) ڈبل پیسے کا وزن ۶۰۰ ماشہ کا ہوتا ہے تو دس لاکھہ پیسون کا کتنا وزن ہوگا

(۴) ایک پنساری نے تین تہیلے لئے اور ہر ایک مین ۳من ۲سیر ۱۳چھٹانک دہنیا بہرا اور ان مین سے پہلے مہینہ مین ایک من ۲سیر ۳چھٹانک اور دوسرے مہینہ مین ۲من ۹سیر ۱۲چھٹانک اور تیسرے مہینہ مین ۳من ۲۵سیر ۱۱چھٹانک بیچا تو بتاؤ تیسرے تہیلے مین سے کسقدر دہنیا نکالا گیا

(۵) ایک پرگنہ مین ۲۲۵۰۰۰ گائین ہین اور ۲۱۰۹من ۱۵سیر گہی دیتی ہین تو بتاؤ ایک گاے سے کتنا گہی نکلتا ہے

(۶) جسامت آفتاب جسامت زمین سے ۱۳۶۷۶۳۱ دفعہ زیادہ ہی اگر ایک سنگ مرمر کا گولا وزن مین ایک چھٹانک جسامت زمین کو تعبیر کرے تو کسقدر وزن کا گولا جسامت آفتاب کو تعبیر کریگا

(۷) ۱۱ آنبون کے ٹوکرے تہے اور ہر ایک مین ۲۷سیر ۸چھٹانک آنب تہے تو بتاؤ کل کے من آنب تہے

(۸) ۵۶۰۱من ۸چھٹانک لوہا آہنی سڑک مین لگا ہی اور ۵سیر قیمت ہی تو بتاؤ کل کیا قیمت ہے

(۹) ساڑہے چہہ ماشہ کا ڈبل پیسہ ہو تو سیر بہر تانبے مین کتنے ڈبل پیسے بنینگے

(۱۰) گیارہوان حصہ اشرفی مین کہوٹ ہوتا ہی تو بتاؤ ۱۰۰ اشرفیون مین کسقدر زر خالص ہوگا

(۱۱) ۶۶ اٹہنیان ڈیڑہ پاؤ ۳ماشہ چاندی کی بنتی ہین تو بتاؤ ایک اٹہنی مین کتنی چاندی ہوگی

سوالات نمبری (۶۱)

(۱) ۷۵میل کے فٹ بتاؤ

(۲) ۳ فرلنگ کے انچ بتاؤ

(۳) ۳۳میل ۷فرلنگ کے گز بتاؤ

(۴) ۱فرسنگ ۲میل ۳فرلنگ کے فٹ بتاؤ

(۵) ۵ فرلنگ ۱۵گز ۵انچ کے انچ بتاؤ

(۶) ۳میل ۱۰۰گز ۷انچ کے انچ بتاؤ

(۷) ۱۳۴۵۰۷ فٹ کے میل بتاؤ

(۸) ۲۲۵۰۰۰ گز کے فرسنگ بتاؤ

(۹) ۵۷۰۰۸ انچ کے فرلنگ بتاؤ

(۱۰) ۳۷۸۱۲۵ فٹ کے میل بتاؤ

(۱۱) ۴۰۰۰۰۰ انچ کے میل بتاؤ

(۱۲) ۱۷۵۴۲۳ فٹ کے فرسنگ بتاؤ

سوالات نمبری (۶۲) جمع مرکب فٹ انچ وغیرہ

(۱)

فرلانگ	میل	فرسنگ
۷	۱	۱۵
۶	۰	۳
۵	۲	۱۳
۳۰	۱	۷

(۲)

پول	فرلانگ	میل
۳۷½	۵	۴۱
۲۵	۴	۱۶
۹	۷	۳۹
۳۲	۰	۸

(۳)

گز	پول	فرلانگ
۴	۲۲½	۱۷
۲	۱۷	۹
۳	۰	۲۳
۱	۳۵	۱۱

(۴)

فٹ	گز	پول
۱	۳	۲۳½
۲	۴	۱۸
۳	۰	۲۷
۰	۴	۶

(۵)

انچہ	فٹ	گز
۷	۱	۱۵
۹	۲	۲۳
۶	۰	۳۵
۱۱	۲	۷

(۶)

گز	فرلانگ	میل
۱۱۹	۷	۱۴
۹۶	۳	۹
۲۱۳	۶	۲۷
۱۹۸	۵	۸

(۷)

فٹ	گز	میل
۲	۱۳۲۴	۷
۱	۸۷۶	۱۹
۲	۹۹۰	۲۷
۰	۱۵۴۳	۶

(۸)

فٹ	گز	میل
۲	۱۷۸	۳
۱	۱۵۶	۱
۲	۹۸	۴
۱	۱۲۶	۵

(۹)

گز	فرلانگ	میل	فرسنگ
۱۴۲	۷	۲	۱۴
۲۱۹	۵	۱	۷
۷۵	۶	۰	۶
۱۸۷	۳	۲	۴

(۱۰)

فٹ	گز	فرلانگ	میل
۲	۱۱۹	۵	۲۳
۱	۱۷۳	۰	۱۹
۲	۶۵	۷	۸
۲	۱۴۷	۶	۳۲

(۱۱)

انچہ	فٹ	گز	میل
۷	۱	۵۵۰	۲۳
۱۱	۲	۱۲۳۰	۹
۹	۰	۶۵۸	۴
۱۰	۲	۷۴۲	۲۳

(۱۲)

انچہ	فٹ	گز	فرلانگ
۷	۲	۱۳۵	۷
۱۱	۱	۹۶	۸
۴	۰	۱۲۵	۳
۹	۱	۴۸	۶

سوالات نمبری (۶۳) تفریق مرکب فٹ انچہ وغیرہ

(۱)

فرلانگ	میل	فرسنگ
۵	۲	۱۷
۷	۲	۱۱

(۲)

پول	فرلانگ	میل
۲۳½	۵	۳۹
۲۹	۷	۱۲

(۳)

گز	پول	فرلانگ
۲	۳۳	۱۳
۴	۳۷	۹

(۴)

فٹ	گز	پول
۰	۲	۲۲
۲	۳	۱۹

(۵)

انچہ	فٹ	گز
۸	۱	۱۴
۱۱	۲	۱۰

(۶)

گز	فرلانگ	میل
۱۸۳	۵	۱۳
۲۱۴	۷	۹

(۷)

فٹ	گز	میل
۱	۷۶	۳۳
۲	۱۵۷	۶

(۸)

فٹ	گز	میل
۱	۱۳۵	۷
۲	۲۰۶	۳

(۹)

گز	فرلانگ	میل	فرسنگ
۱۵۶	۷	۲	۵
۲۰۰	۷	۲	۲

(۱۰)

فٹ	گز	فرلانگ	میل
۰	۰	-	۱۷
۲	۱۳۵	۱	۱۳

(۱۱)

انچ	فٹ	گز	میل
۵	۱	۱۰۰	۳۳
۹	۲	۱۰۰۰	۲۶

(۱۲)

انچ	فٹ	گز	میل
۱۰	۱	۱۲۵	۱۷
۱۱	۲	۱۸۷	۸

سوالات نمبری (۴۴) ضرب مرکب فٹ انچ

(۱) ۳۷ گز ۲ فٹ ۱۱ انچ × ۴ (۲) ۳۵ میل ۷ فرلانگ ۲۰۰ گز × ۷

(۳) ۵ فرسنگ ۱ میل ۱۰۰ گز × ۱۰ (۴) ۶ فرلانگ ۳۰ پول ۵ گز × ۱۱

(۵) ۳ فرسنگ ۲ میل ۵ فرلانگ × ۱۴ (۶) ۵ گز ۱۰ انچ × ۷۲

(۷) ۱۳ میل ۷ فرلانگ ۱۸۰ گز × ۸۸ (۸) ۲۳ پول ۳ گز ۲ فٹ × ۱۰۰

(۹) ۳۳ گز ۲ فٹ ۱۱ انچ × ۱۷ (۱۰) ۷ فرسنگ ۱ میل ۱۰۲۱ گز × ۴۷

(۱۱) ۲ فرسنگ ۱ میل ۷ فرلانگ ۳ پول × ۱۱۳ (۱۲) ۳ فرلانگ ۳۰ پول ۲ گز ۱ فٹ × ۲۳۵

سوالات نمبری (۴۵) تقسیم مرکب فٹ انچ

(۱) ۱۵ گز ۱ فٹ ۹ انچ ÷ ۳ (۲) ۱۷ میل ۵ فرلانگ ۱۴۴ گز ÷ ۷

(۳) ۲۲ گز ۱ فٹ ۱۱ انچ × ۲ ۴/۵ (۴) ۴۷ میل ۷ فرلانگ ۲۰۰ گز × ۳ ۷/۱۰

(۵) ۳۷ فرلانگ ۱۷۹ گز ÷ ۱۸ (۶) ۱۴ فرسنگ ایک میل ۷ فرلانگ ÷ ۲۴

(۷) ۱۴۱ گز ۲ فٹ ۳ انچ ÷ ۸۱ (۸) ۲۰۰ میل ۳۱۱ گز ۲ فٹ ÷ ۱۲۱

(۹) ۳ گز ۱ فٹ ۶ انچ × ۴۱ ۷/۱۸ (۱۰) ۳۳ میل ایک فرلانگ ÷ ۲۰۰

(۱۱) ۵ فرسنگ ۲ میل ۹۸۶ گز × ۳۸ ۵/۱۲ (۱۲) ۲۸۹ گز ۲ فٹ ۹ انچ ÷ ۲۱۳

سوالات نمبری (۴۶) متفرق

(۱) خط استوا پر محیط زمین تیرہ کروڑ بیس لاکھ فٹ ہے میلوں میں طول محیط بتاؤ +

(۲) آواز کی رفتار فی سکنڈ میں ۱۱۲۰ فٹ ہے تو بتاؤ وہ بادل جسکی گرجنے کی آواز ۱۰ ۱/۲ سکنڈ بعد بجلی کی چمک کے سنائی دی ہے کتنی دور ہوگا

(۳) قطر زمین کا خط استوا پر ۷۹۲۵ ۱/۲ میل ہے اور قطبوں پر ۷۸۹۹ میل تو بڑا

قطر خط استوا پر قطر قطبین سے ۔ ۔ کے گز بڑا ہوگا +

(۴) ایک ہنڈیا مین ۹۰۰ جو ہین اور اگر اون مین سے تین جو کو تلے اوپر رکہین تو طول اونکا ایک انچ ہوتا ہے تو اگر سب کو اسیطرح رکہین تو کیا طول ہوگا

(۵) دو منزلہ بالاخانہ پر دو زینہ لگے ہوئے ہین اور ہر زینہ مین سولہ سولہ سیڑہیان ہین اور ہر سیڑہی دس انچ کی تو بتاؤ بالاخانہ زمین سے کسقدر بلند ہے

(۶) ایک توپ کا گولہ ۱۰۰۰ فٹ ایک سکنڈ مین جاتا ہے تو بارہ سکنڈ مین وہ کتنی دور جاویگا

(۷) ایک باغبان نے کیاری مین پچاس گوبہی کے درخت پندرہ پندرہ انچ کے فاصلہ پر بوئے ہین تو بتاؤ کیاری کا کیا طول ہوگا

(۸) معمول ہے کہ ایک منٹ مین ۷۵ قدم ایک پلٹن چلتی ہے اور جب تیز چلتی ہے تو ۱۰۸ قدم بتاؤ بیس منٹ مین رفتار معمولی سے کتنی دور اور بہ تیز رفتاری کتنی دور پہنچیگی جب قدم ۲ فٹ ۸ انچ کا ہو

(۹) اگر ۱۶ انچ مین ایک لڑکا بیٹہا ہو تو تریسٹہہ لڑکے کتنے لنباؤ مین بیٹہینگے

(۱۰) محیط ہر ایک دائرہ کا قطر سے ۳$\frac{1}{7}$ گنا ہوتا ہے تو بتاؤ ایک درخت کے تہنہ کا کیا محیط ہوگا جبکہ اوسکا ۳ فٹ ۶ انچ قطر ہو

(۱۱) ایک لڑکے نے ایک لکڑی کے سرے پر ۷ گز لنبی رسّی باندہ کر ایک منٹ مین دس چکر دینے شروع کئے تو بتاؤ ایک گہنٹہ مین اوس ڈور کا سر اسقدر مسافت طے کریگا

(۱۲) ریشم کی پہلپ کو ایک چرخی پر جسکا قطر ۱۴ انچ تہا چڑہایا تو ۲۷ دفعہ اوسکو پہیر دینا پڑا تو بتاؤ ریشم کا کتنا طول تہا

سوالات نمبری (۶۷) گرہ گز وغیرہ

تفریق کرو

(۱) گز ۱۷ گرہ ۱۲ — گز ۱۴ گرہ ۱۳

(۲) گز ۳۵ گرہ ۱۴ — گز ۳۰ گرہ ۱۵

(۳) گز ۵ ہاتھ ۱ گرہ ۳ — گز ۴ ہاتھ ۰ گرہ ۵

(۴) ۱۵ گز ۲۰ گرہ × ۷ (۵) ۱۷ گز ۳ ہاتھ ۳$\frac{1}{2}$ گرہ ÷ ۱۱

(۶) ۲۲ گز ۳ گرہ ۵ × ۱۲$\frac{1}{4}$ (۷) ۴۳ گز ۳ گرہ ۵ × ۱۳$\frac{3}{4}$

سوالات نمبری (۶۸) جریب کڑی وغیرہ کے اعمال مرکب

(۱) ایک کہیت کا ایک ضلع ۲۳ جریب ۱۹ کڑی اور دوسرا ۱۷ جریب ۴۳ کڑی ہے اور تیسرا ۶ جریب اور ۸۵ کڑی ہے اور چوتہا ۲۴ جریب ۶۲ کڑی ہے تو بتاؤ کہیت کا گرداگرد کیا ہے

(۲) ایک کہیت تکہونٹہ ہے اور اوسکا ایک ضلع ۲۱½ جریب اور دوسرا ۱۴ جریب ۱۱ کڑی ہی اور تیسرا ۸ جریب ۱۰ کڑی ہے موہن تکونٹہ کے ضلع پر دوڑتا ہی اور سوہن باقی اضلاع پر چلتا ہی تو بتاؤ سوہن کے گز موہن سے زیادہ چلا

(۳) ایک گاؤن ایک سرے سے دوسرے سرے تک ۲۵۰ جریب ہے تو بتاؤ وہ کے میل لنبا ہے

(۴) ایک باغ چوکہونٹہ ہے ایک طرف سی ۶ جریب ۸ اکڑی ہی اور دوسری طرف سی ۳ جریب ۸۲ کڑی ہے تو بتاؤ اگر ایک شخص اوسکے چارون طرف ایک ایک گز کا قدم اوٹہا کر چلے تو کتنی قدمون مین اوسکے گرد پہر آویگا

(۵) ۶۰ گز کے تہان مین سی ۵ آدمیون مین سی ہر ایک نے ۳ گز ۱ گرہ کپڑا مول لیا اور پانچ آدمیون مین سے ۴ گز ۳ گرہ ہر ایک نے تو بتاؤ کے گز کپڑا باقی رہا

(۶) ایک درزی نے تین تہان کپڑے کے خریدے ہر ایک تہان مین تیس ۳۲ گز ۲ گرہ کپڑا تہا اور دوسرے مین ۲۵ گز ۲ گرہ اور تیسرے مین ۲۷ گز ۳ گرہ تو کل کپڑا اوسنے کتنا خریدا

(۷) اب اوسی درزی نے پہلے تہان کا نصف اور دوسرے کی تہائی اور تیسرے کی چوتہائی گز کو سوت ڈالا تو بتاؤ کتنا کپڑا بیوتا

(۸) ۲۵ ہندوستانی گز کے انگریزی کے گز ہونگے اور ۲۵ انگریزی گزون کے ہندوستانی کے گز ہونگے

(۹) ۱۲½ میل مین کتنی جریبین پڑینگی

(۱۰) ایک کہیت کی ایک طرف ۹ جریب ۲۷ کڑی ہی اور دوسری طرف پہلی طرف سی ڈیوڑہی اور تیسری طرف پہلی طرف سی بقدر اوسکے ایک تہائی کے طول مین زیادہ ہی اور چوتہی طرف دوسری اور تیسری طرف کے مجموعہ کے آدہی ہی تو بتاؤ سب چارون طرف ملکے کے گز ہین

(۱۱) ایک بانس ۲۴ گز ایک گرہ کا ہے تو بتاؤ اگر ایسے ۳۴ بانس اوپر تلے رکہے جاوین تو کتنی بلندی پر پہنچینگے

سوالات نمبری (۶۹) بسوہ و بیگہہ و ایکڑ وغیرہ

(۱) ۱۳ بیگہہ ۵ بسوہ ۱۵ بسوانسی کی بسوانسیان بناؤ

(۲) ۸ اگز مربع ۲ فٹ مربع ۶۳ انچہ مربع کے مربع انچہ بتاؤ

(۳) ۱ اگز مربع ۸ فٹ مربع ۱۰۰ انچہ مربع کے انچہ مربع بناؤ

(۴) ۵۴ بیگہہ ۲ بسوہ ۱۷ بسوانسی کی بسوانسیان بناؤ

(۵) ۲۹ ایکڑ ۱۶ پول کے مربع گز بناؤ

(۶) ۲۹ گز مربع ۶ فٹ مربع ۹۵ انچہ مربع کے انچہ مربع بناؤ

(۷) ۱۳ و ۲۴ پول ۱۳ اگز مربع کے مربع فٹ بناؤ

(۸) ۲۸ پول ۱ اگز مربع ۳ فٹ مربع کے انچہ مربع بناؤ

(۹) ۱۰۰۰۰ پول کے ایکڑ بناؤ

(۱۰) ۱۰۰۰۰۰ انچہ مربع کے گز مربع بناؤ

(۱۱) ۱۰۰۰۰ اگز کے ایکڑ بناؤ

(۱۲) ۱۰۰۰۰۰۰ انچہ کے ایکڑ بناؤ

سوالات نمبری (۷۰)

(۱)

انچ مربع	فٹ مربع	گز مربع
۱۲۰	۷	۲۳
۴۷	۶	۳۵
۱۳۵	۲	۶
۹۸	۸	۱۵

(۲)

پول	روڈ	ایکڑ
۳۷	۲	۱۳
۱۳	۳	۴۲
۷	۰	۲۷
۳۲	۱	۳

(۳)

انچ م	فٹ م	گز م
۸۵	۲	۹۷
۱۲۳	۷	۱۲
۷۴	۶	۸
۱۹	۴	۴۵

(۴)

گز	پول	روڈ	ایکڑ
۱۷	۲۹	۳	۳۷
۲۸½	۱۱	۲	۴
۳۰	۱۷	۳	۱۶
۱۵¾	۳۳	۰	۳

(۵)

فٹ	گز	پول	روڈ
۸	۲۹	۳۷	۳
۵	۱۸	۲۹	۲
۷	۲۳	۱۶	۳
۶	۲۵	۲۱	۱

(۶)

انچ م	فٹ م	گز م	پول م
۱۳۴[?]	۷	۲۳	۳۳
۹۸	۶	۱۸	۱۷
۷۶	۱۴	۷	۲۵
۱۲۹	۸	۱۴	۳۲

(۷) تفریق کرو

انچ م	فٹ م	گز م
۱۰۰	۷	۱۹
۱۲۱	۸	۱۷

(۸)

پول	روڈ	ایکڑ
۳۷	۳	۳۷
۳۵	۰	۱۹

(۹)

انچ م	فٹ م	گز مربع
۱۰۰	۱	۱۲۳
۱۳۲	۸	۹۹

(۱۰)

بسوانسی	بسوہ	بیگھہ
۱۳	۲	۱۲۳
۱۵	۴	۸۷

(۱۱)

انچ م	فٹ م	گز م
۵۹	۰	۴۷
۱۱۷	۷	۳۸

(۱۲)

پول	روڈ	ایکڑ
۱۱	۱	۲۲۵
۱۸	۲	۸۸

سوالات نمبری (۷۱)

(۱) ۱۷ ایکڑ ۳ روڈ ۳۵ پول × ۷ ۔

(۲) ۳۶ گز مربع ۴ فٹ مربع ۲۱ انچہ مربع × ۱۱۰

(۳) ۲۷ ایکڑ ۳ روڈ ۳۷ پول × ۲۳

(۴) ۳ گز م ۱ فٹ م ۱۰۰ انچہ م × ۱۲۷

(۵) ۶۳ ایکڑ ۱۵ پول ÷ ۵

(۶) ۲۲۳ گز م ۷ فٹ م ۱۲۰ انچہ م ÷ ۷

(۷) ۳۴۵ ایکڑ ایک روڈ پول ÷ ۲۹

(۸) ۴۳۶ گز م ۸ فٹ م ۷۶ انچہ م ÷ ۱۳۴

(۹) ۱۷ ایکڑ ۳ روڈ ۴ ۳ پول × ۱۴½

(۱۰) ۷۶ گز م ۶ فٹ م ۷۶ انچہ م × ۳۶ $\frac{3}{4}$[?]

(۱۱) ۲۵ ایکڑ ایک روڈ ۳۵ پول × ۴۳ $\frac{3}{5}$[?]

(۱۲) ۹ گز م ۷ فٹ م ۱۰۴ انچہ م × ۵۱ $\frac{5}{8}$

سوالات نمبری (۷۲)

(۱) ایک شخص ۳۶ بیگہ ۱۴ بسوہ کا باغ چھوڑ مرا اور اپنے تینوں بیٹوں کو وصیت کر گیا کہ آپس میں برابر تقسیم کر لینا تو بتاؤ ہر ایک کو کیا ملا

(۲) انگلستان کا رقبہ ۵۰۰۰۰ میل مربع ہے تو بتاؤ کتنی ایکڑ زمین اوسمین ہے

(۳) ۲۵ بیگھہ ۴ بسوہ زمین چھہ آدمیون نے خریدی تو بتاؤ ہر ایک کے حصہ مین کتنی زمین آویگی اگر برابر برابر تقسیم کرین

(۴) ایک زمیندار نے چار آسامیونکو اپنی زمین اسطرح سے دی کہ ایک کو ۷ بیگھہ ۹ بسوہ دوسرے کو ۸ بیگھہ ۱۱ بسوہ تیسرے کو ۲۴ بیگھہ ۱۳ بسوہ چوتھے کو ۳۶ بیگھہ ۷ بسوہ تو بتاؤ کل زمین کتنی تقسیم کی

(۵) ۱۲ بیگھہ ۱۲ بسوہ زمین ایک کسان پاس تھی اوسنے تہائی مین تو گیہون اور چوتھائی مین جو بوئے تو بتاؤ کتنی زمین افتادہ رہی

(۶) ۱۶ بیگھہ ۲ بسوہ زمین مین اونیس آدمیون نے ہل پھیرا جسمین سے سات نی صرف آدھے آدھے بیگھہ مین تو بتاؤ باقی نے کتنی کتنی زمین مین ہل چلایا

(۷) ۵ بیگھہ زمین سے ۳ بیگھہ ۵ بسوہ زمین مدرسہ کے واسطے لی گئی تو بتاؤ کتنی زمین باقی رہی

(۸) مثال گذشتہ مین زمین افتادہ کے چار مساوی حصہ ہون تو ہر ایک کے حصہ مین کتنی زمین ہوگی

(۹) ایک بھائی پاس کھیت ۷ بیگھہ ۲ بسوہ کا اور دوسرے پاس ۹ بیگھہ ۴ بسوہ کا تھا اور بیچمین اونکی میڈ ۴ بسوہ زمین کی گھیری ہوئی تھی اب اونہون نے اپنی مینڈ توڑ کر ایک کھیت کر لیا تو بتاؤ یہہ کھیت کتنا بڑا ہوگیا

(۱۰) ایک گانو کی زمین چاہی ۱۰۵ بیگھہ ۷ بسوہ اور بارانی ۱۰۷ بیگھہ ۳ بسوہ اور بنجر ۷۰ بیگھہ ۱۴ بسوہ اور جہاؤ جنگل ۵۷ بیگھہ ۴ بسوہ تو کل رقبہ اوس گانو کا کیا ہے

(۱۱) ایک کھیت ۱۹ ایکڑ کا بعد منہائی ۱ روڈ ۱۹ پول زمین کے جو سڑک کے واسطے دی گئی ۱۱ آدمیون مین برابر تقسیم ہوا تو بتاؤ ہر ایک کے حصہ مین کیا آیا

سوالات نمبری (۵۳)

(۱) ۲ گز ۲ فٹ × ۳ گز ۱ فٹ — (۲) ۱۳ فٹ ۷ انچہ × ۶ فٹ ۹ انچہ

(۳) ۷ گز ۱ فٹ × ۹ گز ۲ فٹ — (۴) ۱۶ فٹ ۳ انچہ × ۱۰ فٹ ۷ انچہ

(۵) ۲۵ گز × ۲ گز ایک فٹ — (۶) ۱۷ فٹ × ۶ فٹ ۸ انچہ

(۷) ۱۷ گز × ۵ گز ۲ فٹ — (۸) ۲۳ فٹ × ۱۱ فٹ ۱۱ انچہ

(۹) ۱۳ گز ۲ فٹ × ۶ گز — (۱۰) ۲۲ گز ۷ انچہ × ۸ گز

(۱۱) ۱۰ گز ۳ انچہ × ۲ فٹ ۵ انچہ — (۱۲) ۱۳ گز ۵ انچہ × ۷ فٹ ۷ انچہ

سوالات نمبری (۵۴)

(۱) مدرسہ حلقہ بندی ضلع بلندشہر کا عرض مین ۱۸ فٹ اور طول مین ۳۰ فٹ ہے تو بتاؤ اوسکا فرش کے گز ہوگا

(۲) ایک باغ کی دیوار ۱۲۰ گز طول مین اور ۹½ فٹ بلندی مین ہے تو بتاؤ کے گز مربع اینٹ کا کام اوسمین ہے

(۳) ایک دروازہ ۷ فٹ بلند اور ۲ فٹ ۴ انچ چوڑا ہے تو بتاؤ وہ کتنا ہے

(۴) ۵۲½ فٹ ہر چار طرف ایک احاطہ ہے تو بتاؤ رقبہ اوسکا کیا ہے

(۵) بتاؤ فرق مربع ۱۰ فٹ اور ۱۰ فٹ مربع مین کیا ہے اور مربع ۱۰½ گز اور ۱۰½ گز مربع مین کیا

(۶) ایک مربع قطعہ زمین کا ضلع ۶۶۰ فٹ کا ہے تو بتاؤ کتنے ایکڑ زمین اوسمین ہے

(۷) ۵۴ فٹ ۹ انچ ایک مربع عمارت کا ضلع ہے تو بتاؤ اوسکا رقبہ کیا ہے

(۸) ایک چوکور احاطہ مویشی پالنے کے لئے بنایا گیا ہے اور اوسمین ۵۶ چھوٹے چاروں طرف دو دو گز کے لنبے ہین تو بتاؤ رقبہ اوس احاطہ کا کیا ہے

(۹) ایک کمرہ مربع ۱۴ فٹ ۳ انچ سے ۱۳ فٹ ۴ انچ ہے تو بتاؤ اوسکا فرش کے گز ہوگا

(۱۰) اگر مکان مذکورہ بالا مین دیوارین ۱۰ فٹ بلند ہون تو بتاؤ لنبائی اوسکی کے گز ہوگی بشرطیکہ دروازون اور کھڑکیون کا کچھہ خیال نکہین

(۱۱) ایک کہیت کے چھہ برابر حصہ کئے گئے اور ہر حصہ ۲۲ گز سے ۲۳½ گز تہا تو بتاؤ کہیت کا کیا رقبہ تہا

(۱۲) کے فٹ شیشہ ایک جوڑی کواڑون مین ہوگا جسمین ۲ ٹکڑے شیشونکے ۱۸ انچ سے ۱۶ انچ کے لگے ہوئے ہین

سوالات نمبری (۷۵)

(۱) ایک مندر کی زمین ۳ جریب ۵۰ کڑے طول مین اور ۳ جریب ۳۷ کڑے عرض مین ہے تو بتاؤ رقبہ اوسکا کیا ہے

(۲) بتاؤ مثال ۴ سوالات نمبری ۶۸ مین رقبہ زمین کا کیا ہوگا

(۳) ایک مربع زمین کا ہر ایک ضلع ۷ جریب ۷ کڑی ہے تو بتاؤ رقبہ اوسکا کیا ہے

(۴) ۷ میل سڑک ایک قصبہ کی حد مین ہے اگر وہ آدہی جریب چوڑی ہے تو بتاؤ کتنی ایکڑ زمین اوس سڑک سے گہری

(۵) ایک کہیت ۳ جریب مربع ہے اور دوسرا مربع ۳ جریب ہے تو بتاؤ دونو کہیتونکی زمین مین ایکڑ کتنے ہین

(۶) ایک کہیت مین سے سڑک ۵ کڑی چوڑی اور ۱۳ جریب ۴۳ کڑی لنبی گئی ہے تو بتاؤ کتنی زمین مزروعہ زمین سڑک کے سبب برباد گئی

(۷) ایک گہنٹہ کی بڑی سوئی ۴ انچ طول مین ہے اور جس تختہ پر وہ پہرتی ہے اوس سے ایک ایک انچ چارون طرف نکلتا ہوا ہے تو بتاؤ تختہ کتنا بڑا ہے

(۸) اگر ایک گدہی کے گلے مین چالیس گز لنبی رسّی ڈال کر ایک جگہہ باندہ دین تو بتاؤ کتنی زمین وہ چر سکتا ہے

(۹) ایک آہنی سڑک ایک سو بیس میل لنبی ہے اور اوسکا عرض اوسط ⅔ ایک جریب کا ہے

تو ثابت کرو کہ ٹھیک ٹھیک زمین اوسمین ایک میل مربع ہے

(۱۰) ایک ۴ ایکڑ کے قطعہ زمین سے مینے ایک مستطیل کی شکل کا ہیت قطع کیا کہ جسکے ایکطرف تین جریب ۲۵ کڑی اور دوسری طرف ۲ جریب ۷۵ کڑی ہتین تو بتاو کسقدر زمین باقی رہی

(۱۱) ایک گول نہر بتاو کتنی ہوگی اگر وہ بچپن سے چوڑی ۴ فٹ ۲ انچہ ہو

(۱۲) ایک قطعہ زمین مربع ہے اوسکی چارون طرفونکو ایک رستی ۱۱۲ گز لنبی پوری پیمائش کرتی ہے تو بتاو کتنا بڑا وہ احاطہ ہے اور اگر اوسی رستی کے ایک سریکو باندہ کر دوسرے سرے سے دائرہ بناوین تو اوسکا کیا رقبہ ہوگا

سوالات نمبری (۷۶)

تحویل کرو

(۱) ۲۶ گز مکعب کے فٹ مکعب (۲) ۵ گز مکعب ۱۳ فٹ مکعب کے انچہ مکعب

(۳) ۵ گز مکعب ۱۰۰ انچہ کے انچہ مکعب (۴) ۱۵۰۰۰۰ انچہ مکعب کے گز مکعب

(۵) ۳۴۵۶۷۳ انچہ مکعب کے گز مکعب (۶) ۱۰۰۰۰۱ انچہ مکعب کے گز مکعب

جمع کرو

(۷)

گز	فٹ	انچہ
۸	۱۳	۱۲۳۴
۵	۱۴	۹۷۶
۲	۵	۸۵۴
۷	۱۰	۱۰۱۳

(۸)

گز	فٹ	انچہ
۴۷	۲۵	۷۲۸
۳۲	۲۴	۶۱۳
۵۱	۲۳	۴۲۷
۶۱	۲۲	۳۵۲

(۹)

گز	فٹ	انچہ
۲۹	۱۶	۱۰۷
۳	۰	۹۹
۱۴	۲۳	۷۶۵
۳۷	۱۹	۱۰۳۴

تفریق کرو

(۱۰)

گز	فٹ	انچہ
۴۷	۱۳	۱۲۳۶
۲۸	۲۵	۱۵۰۰

(۱۱)

گز	فٹ	انچہ
۳۳	۱۶	۳۶۷
۱۸	۲۵	۹۸۲

(۱۲)

گز	فٹ	انچہ
۲۲	۷	۸۵۷
۱۹	۲۴	۱۰۰۰

سوالات نمبری (۷۷)

(۱) ۳ گز ک ۵ فٹ ک ۱۲۷ انچہ ک × ۷ (۲) ۷ گز ک ۷ افٹ ک ۱۸ انچہ ک × ۱۱

(۳) ۵ گز ک ۱۲۵ انچہ کعب × ۱۵ (۴) ۹ گز ک ۱۱۳ انچہ کعب × ۵۶

(۵) ۱۰۰ گز ک ÷ ۶ (۶) ۸ گز ک ÷ ۱۲

(۷) ۶ گز ک ۱۱ فٹ ک × ۵ $\frac{۳}{۴}$ (۸) ۹ گز ک ۸ افٹ کعب ۲۷ انچہ ک × ۱۴ $\frac{۳}{۵}$

(۹) ۲۳ فٹ ک ۴۷ ۱۳ انچہ ک × ۱۳ (۱۰) ۸۷ گز ک ۱۱ فٹ ک ۱۳۷ انچہ ک ÷ ۲۸

(۱۱) گز ک ۱۲ فٹ ک ۱۵۰۴ انچہ کعب × ۱۳ $\frac{۱}{۸}$ (۱۲) ۷ گز ک ۵ افٹ ک ۶۸ ۷ انچہ ک × ۲۳ $\frac{۵}{۶}$

سوالات نمبری (۷۸)

(۱) ۶ فٹ × ۷ فٹ × ۱۰½ فٹ
(۲) ۳ فٹ × ۲¾ فٹ × ۵ فٹ
(۳) ۹¼ فٹ × ۸ فٹ × ۷ فٹ
(۴) ۶ گز × ۳ فٹ ۶ انچہ × ۷ فٹ
(۵) ۳ گز × ۱ گز ۱ فٹ × ۱ گز ۲ فٹ
(۶) ۴ گز ۲ فٹ × ۲ گز × ۹ گز ۱ فٹ
(۷) ۲ گز × ۲ فٹ × ۲ انچہ
(۸) ۲ گز ۲ فٹ × ۲ فٹ ۲ انچہ × ۲ گز ۲ انچہ
(۹) ۱⅓ گز × ۱½ فٹ × ۱ انچہ
(۱۰) ۱½ فٹ × ۲⅓ فٹ × ۳¾ فٹ
(۱۱) ۱ گز ۲ انچہ × ۲ گز ۳ انچہ × ۳ گز ۴ انچہ
(۱۲) ۱ گز ۲ فٹ ۳ انچہ × ۲ گز ۲ فٹ ۳ انچہ × ۳ گز ۱ فٹ ۳ انچہ

سوالات نمبری (۷۹)

(۱) ایک اینٹ کا طول ۹ انچہ اور عرض ۴ انچہ اور موٹائی ۳ انچہ ہی تو بتاؤ اوسکی جسامت کیا ہے
(۲) ایک سنگ مرمر کا ٹکڑا ۶ فٹ طول مین ۳ فٹ عرض مین اور ۲ فٹ موٹائی مین ہے تو بتاؤ وہ کے فٹ مکعب ہے
(۳) ایک فٹ مکعب مین سے کے انچہ مکعب قطعہ ہوسکتے ہین اور ایک گز مین سے کتنے
(۴) ایک کمرہ کا کواڑ ۶ فٹ بلند اور ۲½ فٹ عرض مین اور ایک انچہ موٹا ہی تو بتاؤ اوسمین کے فٹ مکعب ٹکڑے ہین
(۵) ۱۰۰ گز طول مین ۲ فٹ عرض مین اور ۳ فٹ عمق مین ایک موری ہی بتاؤ کے گز مٹی اوسمین سے نکالی گئی ہوگی
(۶) ایک ظرف ۲ فٹ عمق مین اور تہ اوسکی ایک ایک گز چارون طرف سے ہی تو بتاؤ اوسکا پانی کے فٹ مکعب ہوگا
اور اگر ایک مکعب فٹ پانی کا وزن ۱۰۰۰ چھٹانک ہے تو کل اوس برتن کے پانی کا وزن کیا ہوگا
(۷) ایک شہتیر کا طول ۲۳ فٹ اور عرض ۲ فٹ ۳ انچہ اور موٹائی ۲ فٹ ۱ انچہ ہی تو بتاؤ کے فٹ مکعب لکڑی اوسمین ہے
(۸) جس مکعب کا ایک ضلع ۵ فٹ ۵ انچہ ہی تو بتاؤ اوسکی کیا جسامت ہوگی
(۹) ایک کمرہ ۱۰۵ فٹ طول مین ۸ فٹ ۶ انچہ عرض مین اور ۶ فٹ ۶ انچہ بلندی مین ہے تو بتاؤ اوسکے اندر ہوا کتنی ہے
(۱۰) ایک کشتی ۳۰۰ ہاتھ طول مین اور ۵۰ ہاتھ عرض مین اور ۳۰ ہاتھ بلندی مین ہے اگر ہاتھ کا طول ۲۲ انچہ ہو تو کل قد و قامت کشتی کا کیا ہوگا
(۱۱) ایک نہر ۹ فٹ گہری اور ۱۲ فٹ عریض اور ۱۲ میل طول مین ہے تو بتاؤ کسقدر پانی اوسمین ہے
(۱۲) ایک تالاب کی تہ کا ۳ فٹ ۴ انچہ قطر ہے اور ۲ فٹ گہرا ہے تو بتاؤ کسقدر پانی اوسمین آویگا

سوالات نمبری (۸۰) و (۸۱) و (۸۲) و (۸۳) و (۸۴) ایسی پیمانے کو مایعات کی کام مین اتی ہین

(۱) ایک کڑاہی مین ڈہائی من دودہ تہا اوسمین سے سواسیری لٹیا ۳۵ بہر کر دوسری کڑاہی مین ڈالین تو بتاؤ ہر ایک کڑاہی مین کتنا دودہ تہا

(۲) ایک بہبکہ ۱½ من گلاب سے بہرا تہا اوسی ایک مرتبان اور سواسیری شیشہ پچیس بہرے تو بتاؤ مرتبان مین کتنا گلاب ہوگا

سوالات نمبری ۸۵

تحویل کرو

(۱) ۱۳ برس کے دن بتاو　(۲) ۵ ہفتہ کے گہنٹہ بتاؤ

(۳) ۲۷ دن کے گہنٹہ　(۴) ۱۲ گہنٹہ کے سکنڈ

(۵) ۱۳ ہفتہ کے منٹ　(۶) ۳۳ برس کے سکنڈ

(۷) ۱۳ دن ۷ گہنٹہ ۱۵ منٹ کر منٹ　(۸) ۱۱ ہفتہ ۳ دن ۱۴ گہنٹہ کے سکنڈ

(۹) ۵ برس ۱۲۳ دن کے منٹ　(۱۰) ۴ مہینہ ۱ ہفتہ ۱۳ گہنٹہ کے منٹ

(۱۱) ۱۱ برس ۲۲۵ دن ۱۷ گہنٹہ کے منٹ　(۱۲) ۳ برس ۱۱۳ دن ۳۵ منٹ کے سکنڈ

سوالات نمبری (۸۶)

(۱) ۱۲۳۴۵۶ دن کے برس　(۲) ۳۰۰۱۲۵ گہنٹہ کے ہفتہ

(۳) ۳۵۶۱۲۳ گہنٹہ کے مہینے　(۴) ۲۶۸۱۳۷ سکنڈ کے گہنٹہ کرکے بتاؤ

(۵) ۵۰۰۰۰۰ منٹ کے ہفتہ　(۶) ۳۰۵۵۰۳ سکنڈ کے دن

(۷) ۴۷۱۹۵۴ گہنٹہ کے مہینے　(۸) ۳۷۶۴۲۳ منٹ کے ہفتہ

(۹) ۱۴۶۳۵۷ سکنڈ کے دن　(۱۰) ۳۶۵۲۳۰ گہنٹہ کے برس

(۱۱) ۶۵۳۷۲۵ منٹ کے مہینے　(۱۲) ۹۷۳۸۵۶ سکنڈ کے دن

سوالات نمبری (۸۷)

(۱)

سکنڈ	منٹ	گہنٹہ
۴۹	۳۷	۶
۲۱	۱۱	۲
۱۷	۸	۴
۵۳	۱۹	۱۱

(۲)

منٹ	گہنٹہ	دن
۳۷	۸	۱۶
۳۳	۱۴	۴۱
۱۴	۷	۳
۹	۱۳	۲۷

(۳)

سکنڈ	منٹ	گھنٹہ
۱۷	۲۵	۵
۴۳	۳۳	۶
۳۷	۴۷	۱۷
۲۹	۱۸	۸

(۴)

گھنٹہ	دن	ہفتہ
۱۵	۲	۱۴
۱۱	۶	۱۱
۹	۰	۹
۱۸	۴	۱۸

(۵)

دن	ہفتہ	مہینہ
۴	۲	۱۸
۲	۰	۷
۶	۱	۱۶
۵	۳	۱۱

(۶)

گھنٹہ	دن	ہفتہ
۱۷	۴	۱۷
۱۵	۶	۳
۹	۱	۱۱
۱۱	۵	۱۸

تفریق کرو

(۷)

گھنٹہ	دن	ہفتہ
۱۵	۴	۱۸
۲۳	۵	۱۳

(۸)

دن	ہفتہ	مہینہ
۰	۰	۱۴
۳	۳	۴

(۹)

گھنٹہ	دن	ہفتہ
۱۱	۱	۱۱
۲۳	۱	۸

(۱۰)

گھنٹہ	دن	ہفتہ
۱۷	۰	۵
۲۲	۱۳	۳

(۱۱)

منٹ	گھنٹہ	دن
۴۷	۱۹	۱۵
۵۲	۳۰	۸

(۱۲)

سکنڈ	منٹ	گھنٹہ
۱۳	۱	۱۴
۲۴	۴	[illegible]

سوالات نمبری (۸۸)

(۱) ۴ گھنٹہ ۸ منٹ ۴۷ سکنڈ × ۴ (۲) ۱۷ دن ۱۵ گھنٹہ ۳۰ منٹ × ۸

(۳) ۱۱ ہفتہ ۶ دن ۱۸ گھنٹہ ÷ ۹ (۴) ۱۳ مہینے ۳ ہفتہ ۴ دن ÷ ۱۰

(۵) ۲۳ دن ۱۵ گھنٹہ ۳۵ منٹ × ۲۵ (۶) ۲ برس ۱۳۵ دن ۱۷ گھنٹہ ÷ ۷۳

(۷) ۷ گھنٹہ ۱۹ منٹ ۲۱ سکنڈ × ۱۰۱۱ ۲/۳ (۸) ۱۱ ہفتہ ۲ دن ۱۳ گھنٹہ × ۱۴۴ ۳/۴

(۹) ۴ مہینہ ۳ ہفتہ ۵ دن × ۱۳۱ (۱۰) ۵ برس ۳۰۰ دن ۱۴ گھنٹہ ۵۹ منٹ ۴۲ سکنڈ ÷ ۷۹

(۱۱) ۹ گھنٹہ ۱۸ منٹ × ۱۲۳ ۵/۹ (۱۲) ۶ دن ۱۱ گھنٹہ ۵ منٹ ۱۲ سکنڈ × ۲۰۳ ۴/۷

سوالات نمبری (۸۹)

(۱) ایک گھڑی ہر روز ۷ منٹ ۱۳ سکنڈ کم چلتی ہے تو بتاؤ دو ہفتہ میں کسقدر کم وہ چلیگی

(۲) آفتاب سے روشنی ۸ منٹ ۱۳ سکنڈ میں زمین تک پہنچتی ہے تو بتاؤ آفتاب کسقدر فاصلہ پر زمین سے ہوگا اگر ۱۹۲۰۰۰ میل رفتار روشنی کی فی سکنڈ ہو

(۳) ماہ قمری میں ۲۵۵۱۴۴۳ سکنڈ ہوتی ہیں تو بتاؤ اسمیں کتنے دن گھنٹہ وغیرہ ہونگے

(۴) اگر ۵ منٹ ہر روز ایک شخص تضیع اوقات کرے تو بیس برس میں کتنا وقت اسکا ضایع جائیگا

(۵) اگر ۱۰۰ روپیہ ایک منٹ مین شمار کرے تو دس لاکہہ روپیوں کے شمار کرنے مین کیتا وقت ضایع جایگا

(۶) اگر ایک لڑکے کی عمر ۱۲ برس کی ہو تو بتاؤ کتنے منٹ اوسکو جیتے ہوے ہوئے

(۷) بتیس برس مین ایک گھنٹہ کتنے دفعہ آویگا

(۸) اگر ۲۵ میل ایک گھنٹہ مین دخانی گاڑی چلے تو وہ چاند زمین اور آفتاب کے گرد جنکے قطر ۲۱۶۰ و ۷۹۱۲ و ۸۸۷۰۷۶۰ میل ہین کس عرصہ مین چکر لگا آویگی

(۹) اگر دخانی گاڑی رات دن مین ۲۴ گھنٹہ مین ۱۰۰ میل چلے تو وہ چاند پر جسکا فاصلہ دو لاکھہ چالیس ہزار میل زمین سے ہے کسقدر دیر مین پہنچیگی

(۱۰) یہی دخانی گاڑی آفتاب پر جسکا فاصلہ نو کروڑ ساٹھہ لاکہہ میل ہے کسقدر عرصہ مین پہنچیگی

(۱۱) اگر آفتاب کا فاصلہ زمین سے ایک دن مین طے کیا جاوے تو فاصلہ اوس ثابت ستارہ تک جو کم از کم ۱۹۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ میل ہے کتنے عرصہ مین طے ہوگا

(۱۲) جس روشنی سے ستارہ مذکورہ بالا کسیوقت نظر پڑے تو بتاؤ روشنی کتنی دیر سے اوس ستارہ سے جدا ہوئی ہوگی مثال (۲) کو دیکھو

سوالات نمبری (۹۰)

(۱) ۳۸ روپیہ ۷ ر ۷ ۱/۲ پائی ÷ ۳ روپیہ ۲ ر ۷ ۱/۲ پائی

(۲) ۱۰۵ روپیہ ۶ ر ۵ ۱/۴ پائی ÷ ۹ روپیہ ۹ ر ۳ ۳/۴ پائی

(۳) ۴۲ روپیہ ۱۱ ر ۵ ۱/۴ پائی ÷ ۴ روپیہ ۱۱ ر ۱۱ ۱/۴ پائی

(۴) ۳۷۰ روپیہ ۳ ر ۱ ۱/۴ پائی ÷ ۲۸ روپیہ ۷ ر ۷ ۱/۲ پائی

(۵) ۲۸۴ روپیہ ۱۲ ر ۳ پائی ÷ ۱۸ روپیہ ۱۵ ر ۹ پائی

(۶) ۱۰۶ روپیہ ۱۴ ر ۱۱ ۱/۴ پائی ÷ ۳۵ روپیہ ۱۰ ر ۳ ۳/۴ پائی

(۷) ۵۷ من ۲۷ سیر ۶ چھٹانک ÷ ۲ من ۳۴ سیر ۳ چھٹانک

(۸) ۱ من ۵ سیر ۱ چھٹانک ÷ ۱ سیر ۱ چھٹانک

(۹) ۲۹ میل ایک فرلنگ ۱۰۰ گز ÷ ۲ میل ۳ فرلنگ ۱۰۰ گز

(۱۰) ۱۷۴ گز ۱ فٹ ۵ انچہ ÷ ۳ گز ۲ فٹ ایک انچہ

(۱۱) ۱۳۷۴ بیگھہ ۱۲ بسوہ ÷ ۱۷ بیگھہ ۸ بسوہ

(۱۲) ۱۱۸۳ ایکڑ ایک روڈ ۳۸ پول ÷ ۴۵ ایکڑ ۲ روڈ ۳ پول

سوالات نمبری (۹۱)

(۱) اگر چھکڑے کے پہیہ کا محیط ۳ فٹ ۹ انچہ ہو تو وہ دس میل چلنے مین کے چکر کریگا

(۲) ۳۶ گز ڈوری کے ساڑھے چار چار گز کے کے ٹکڑے ہونگے

(۳) ایک زنجیر کا طول ۵۰ فٹ ۸ انچہ ہے تو وہ ایک چرخی پر جسکا محیط ۲ فٹ ۱۸ انچہ ہی کے دفعہ لپیٹیگی

(۴) ایک کنوا ۸ اگز ۲ انچہ عمیق ہے اور چرخی اوسپر ۴ فٹ ۲ انچہ گھیر کی لگی ہوی ہی تو بتاؤ کے چکر وہ ڈول کے نکالنے مین کریگی

(۵) ایک مکان کے اوپر کی چھت ۸ افٹ ۴ انچہ اونچی ہے اور دو زینہ ایک زمین سے اور دوسرا نیچے کی چھت سے اوپر کی چھت پر لگے ہوی ہین اور طول مین برابر ہین تو بتاؤ گیارہ گیارہ انچہ کی اونچی سیڑہیان اوسمین کتنی ہونگی

(۶) ایک مکتب مین ۱۱ فٹ ۴ انچہ تختہ لڑکونکے بیٹھنے کا لنبا ہی تو بتاؤ کتنے لڑکے اوسپر بیٹھینگے اگر ہر ایک لڑکا آفٹ ۵ انچہ طول مین جگہہ گھیرے

(۷) ایک الماری کا خانہ ۳ فٹ ۶ انچہ طول مین ہے اور اسکے اندر ۲ انچہ موٹی جلد کی کتابین کسقدر برابر برابر سما سکینگی اور ۱$\frac{1}{2}$ انچہ ضخامت کی کتنی

(۸) چودہ چودہ انچہ کے فاصلہ پر گوبی کی درخت برابر قطار مین ۳۳ فٹ ۱۰ انچہ مین لگائے ہین تو بتاؤ اونکی تعداد کیا ہے

(۹) ایک کھیت ساڑھے دس بیگہ کا ہی تو بتاؤ اوسکو کتنی آدمیون نے برابر تقسیم کیا ہی کہ ہر ایک کے حصہ مین ۲ بیگہ ۲ بسوہ آئے ہین

(۱۰) ایک شخص ایک کھیت ۲۷ ایکڑ کا چھوڑ مرا اور اپنی اولاد سے کہہ گیا کہ ہر ایک برابر برابر تقسیم کر لینا جب اونہون نے تقسیم کیا تو ہر ایک کے حصہ مین ۷ ایکڑ ایک روڈ ۲۴ پول آئے تو بتاؤ کے آدمی اولاد مین تھے

(۱۱) ایک شخص ۱۱ من ۶ اناج بازار مین لیجانا چاہتا ہی تو بتاؤ اوسکو کے تھیلے درکار ہونگے کہ اگر وہ ۳ من ۲ سیر ہر ایک تھیلے مین اناج رکھکر بازار مین لیجاوے

(۱۲) ۲ سیر ۶ چھٹانک ایک ہنڈیا مین شہد آوے تو ۸ ۳۲ سیر شہد کی ہنڈیو نمین آویگا کے

(۱۳) ۳۶ سیر چنے غربا مین تقسیم کئے اور ہر ایک کو ۹ چھٹانک دے تو بتاؤ کے آدمیون کو تقسیم ہوئے

(۱۴) ۱۰ ادھڑی خربوزہ ایک مکتب کے لڑکون نے اسطرح کھائے کہ ہر ایک کے حصہ مین ۱۲$\frac{1}{2}$ چھٹانک آیا

آئی تو بتاؤ کے لڑکون نے خربوزہ کھائے

(۱۵) ہر ایک شخص بحساب اوسط ۲۸ فٹ مکعب ہوا کا دم ایک گھنٹہ مین لیتا ہی تو بتاؤ اگر ۱۲ درزی ایک کمرہ مین جسکا طول ۳۴ فٹ اور عرض ۱۲ فٹ اور بلندی ۶ فٹ ہی کام کرین اور کمرہ ایسا بند ہو کہ کہین سے تازی ہوا نہ آتی ہو تو بتاؤ کتنی دیر تک تازی ہوا ہر دم کے لئے اوس کمرہ مین رہیگی

(۱۶) الہ آباد کا سیر ۹۶ تولہ کا ہوتا ہی تو بتاؤ یہان کے ۷۵ سیر کے کے سیر وہان کے ہونگے

(۱۷) اگر آدمی کے خون مین سے ۴½ چھٹانک لوہا نکلے تو ۱۱¾ سیر کی آہنی کل بنانے کے لیے کے آدمیون کی رگون کا خون درکار ہوگا

(۱۸) اگر ساڑھے چار من کہانڈ سے ۴½ سیر کی ڈھیریان لگاوین تو کتنے لگینگی

(۱۹) اگر ۳ گز ۳ گرہ کپڑا ایک انگرکھہ کو لگتا ہو تو ۴۵ گز مین کے انگرکھے بنینگے

(۲۰) ایک سونے کا کڑا ۱۵ تولہ ۵ ماشہ ۶ رتی کا ایک سنار نے گلا ڈالا اور اوس مین سے بالیان ۲ ماشہ ۴ رتی کی بنانی شروع کین تو بتاؤ کتنی بنین

(۲۱) ایک گاڑی کے اگلے اور پچھلے پہیہ کا محیط ۴ فٹ ۷ انچہ اور ۵ فٹ ۶ انچہ ہے تو بتاؤ اگلے پہیہ کتنے چکر پچھلے پہیہ سے ایک میل کے چلنے مین زیادہ کریگا

(۲۲) ایک مکعب فٹ پانی کا وزن ۵۰۰ چھٹانک ہے تو بتاؤ جو برتن پانی سے بھرا ہوا ہو اور اوسکا وزن چوبیس من ہو اور خاص برتن کا وزن ۲۲ سیر ۸ چھٹانک تو بتاؤ اوس برتن کا ظرف کیا ہوگا

(۲۳) ایک سکنڈ مین ۱۱۳۰ فیٹ آواز چلتی ہے تو بتاؤ بجلی کی چمک سے کتنی دیر پیچھے ایک بادل کی گرج کی آواز آویگی جب کہ بادل ۲ میل ۴۰۰ گز کے فاصلہ پر ہو

(۲۴) ایک حاطہ کی چارون طرف طول مین ایک ایک فرسنگ ہے تو ۵½ فٹ کی کوٹھریان اوس کے چارون طرف کتنی بنینگی

سوالات نمبری (۹۲) اربعہ متناسبہ

(۱) ۳۷ گز کپڑا ۸ روپیہ ۴ آنہ ۷ پائی کا آتا ہی تو ۱۳ روپیہ ۷ آنہ کا کتنا کپڑا آویگا

(۲) ۱½ من پنیر کی ۳ روپیہ ۴ آنہ قیمت ہو تو ۳¾ من کی کیا قیمت ہوگی

(۳) اگر ایک سیر ۲ چھٹانک دودھ کی قیمت ۱ آنہ ۱۰½ پائی ہو تو ۳۸ سیر دودھ کی کیا قیمت ہوگی

(۴) اگر شکرم کا کرایہ ۷۵ میل کا تین روپیہ ۹ آنہ ہو تو تین روپیہ ۴ آنہ کے کے میل کا کرایہ ہوگا

(۵) اگر ۷ گز ۸ گرہ کپڑے کی قیمت ۷ روپیہ ۸ آنہ ۱۰ پائی ہو تو ۳۲ روپیہ ۸ آنہ مین کے گز کپڑا آویگا

(۶) اگر ۱۸ بگیہ ایک بسوہ زمین کا محصول ۲۲ روپیہ ۹ ر ہو تو ۴۸ بیگہہ ۳ بسوہ کا کیا محصول ہوگا

(۷) اگر ۵ تولہ ۷ ماشہ ۳ رتی سونا ۸۰ روپیہ ۱ ر کو فروخت ہو تو بتاؤ فی تولہ سونا کیا پڑیگا

(۸) ۳ ر ۹ پائی سیکڑہ قلمیں خریدیں جاویں تو ۴۸ روپیہ ۱۴ ر ۶ پائی کی کے قلمیں آوینگی

(۹) کسقدر شکر ۱۸۷ روپیہ ۴ ر کی ۴ روپیہ ۵ ر فی من کے حساب سے خریدی جاویگی

(۱۰) اگر ریل میں ایک پارسل ۶ من ۲۰ سیر کا کرایہ ۱ روپیہ ۱۰ ر ہو تو ۴ پارسلوں کا کرایہ جنمیں سے ہرایک ۸ من ۲ سیر کا ہے کیا لگے گا

(۱۱) ۳۴ بوتلیں شربت کی ۱۹ روپیہ ۱۴ ر ۲ پائی کو آتی ہوں تو ۲۷ روپیہ ۲ ر ۱ پائی کی کے بوتلیں آوینگی

(۱۲) اگر ایک روپیہ سیکڑا زرمالگذاری پر مدارس حلقہ بندی کے لیے چندہ لیا جاتا ہو تو جس گانو کی جمع ۲۶۰۰ روپیہ ۱۵ ر ہے کیا لیا جاویگا

سوالات نمبری (۹۳)

دریافت کرو قیمت

(۱) ۵ من ۱۵ سیر کی در فی من ۲ روپیہ ۳ ر ۶ پائی

(۲) ۳ من ۱۰ سیر ۹ چھٹانک کی در فی من ۳ روپیہ ۴ ر ۴ پائی

(۳) ۷ تولہ ۸ ماشہ ۴ رتی کی در فی تولہ ۱۵ روپیہ ۸ ر

(۴) ۳ سیر ۵ چھٹانک کی در فی سیر ۱۲ ر ۶ پائی

(۵) ۷ گز ۱۲ گرہ کی در فی گز ۴ ر ۶ پائی

(۶) ۵ گز ایک ہاتھ ۴ گرہ کی در ایک روپیہ ۴ ر

(۷) ۵ گز ۲ فٹ ۸ انچہ در فی گز ۴ روپیہ ۱۴ ر

(۸) ۲۳ گز ۲ فٹ ۵ انچہ در فی فٹ ۴ ر ۶ پائی

(۹) ۴۳ ایکڑ ایک روڈ ۱۶ پول در فی ایکڑ ۲ روپیہ ۱ ر ۴ پائی

(۱۰) ۲۷ ایکڑ ۳ روڈ ۲۰ پول در فی ایکڑ ایک روپیہ ۱۲ ر ۸ پائی

(۱۱) ۶ مہینے ۲ ہفتہ ۴ دن تنخواہ فی ماہ ایک روپیہ ۱۵ ر ۶ پائی

(۱۲) ۷ مہینے ۳ ہفتہ ۶ دن تنخواہ فی ہفتہ ۳ روپیہ ۱۵ ر

سوالات نمبری (۹۴)

(۱) ۱۴ ر ۳ پائی ایک مزدور کی مزدوری ہو تو ۱۴۷ کی کیا مزدوری ہوگی

(۲) ایک دوالیہ ۶۲۲۰ روپیہ کا قرضدار ہی اور ایک روپیہ مین ۱۱ر ۸ پائی ادا کرسکتا ہی تو بتاو اوس پاس کیا مال ہے

(۳) ایک زیورہ تولہ ۴ ماشہ کا ہی تو اوسکی قیمت ۵۱ روپیہ ۸ر ۱۰ پائی فی تولہ کے بہاو سے کیا ہوگی

(۴) اگر ایک گہوڑا ۳ بیگہہ ۴ بسوہ کی پیداوار کو کہاتا ہی تو ۴۷ گہوڑے کتنی زمین کی پیداوار کو کہاوینگے

(۵) ایک شخص کی زمین کا پیداوار ۱۸۵ روپیہ کا ہی اور سرکار کو روپیہ مین سے ۴ پائی دینا پڑتا ہے تو بعد دینے ڈالا کر اوس پاس کیا رہتا ہے

(۶) ۷ بیگہہ ۱ بسوہ زمین فی بیگہہ ۲۳ روپیہ ۱۰ کے حساب سے بیچے تو بتاو کیا قیمت کل زمین کی ہوئی

(۷) مثال (۲) کے دوالیہ پر سے ۹۷۰ روپیہ آتے ہین تو بتاو مجہے کیا وصول ہوگا

(۸) ۳۵۷ بیگہہ ۱ بسوہ کا کہیت ہی اور ایک بیگہہ پر ایک روپیہ ۱۳ر ۴ پائی بیٹہتے ہین تو بتاو کل کیا آمدنی کہیت کی ہی

(۹) اگر ایک مزدور ۳ر ۱۰ پائی ایک ہفتہ مین جمع کری تو سال کے اخیر مین کیا جمع کریگا

(۱۰) ایک آدمی کی رفتار کا قدم ۲ فٹ ۱۰ انچہ کا اگر شمار کیا جاوے تو بتاو ایک پلٹن جو ۵۷ قدم ایک منٹ مین اٹہاتی ہے گہنٹہ بہر مین کتنی دور جاویگی

(۱۱) ایک شخص پاس ۵ من شکر قیمت ۵ روپیہ ۸ر والی ہی اور چار من ۴ روپیہ ۸ر ۴ پائی والی ان دونو کو ملا کر ۵ روپیہ ۱۱ پائی من بیچا تو ثابت کرو کہ اسکو کچہہ نقصان نہین ہوا

(۱۲) ایک پرانا برتن تانبہ کا ۴ سیر ۶ چہٹانک کا ہی اور ایک روپیہ ۶ر سیر بکتا ہی اگر اوسکی عوض مین نیا برتن ۳ سیر ۹ چہٹانک کا فی سیر ایک روپیہ ۱۱ر سیر والا مول لین تو کیا دینا پڑیگا یا کچہہ اور پہریگا

سوالات نمبری (۹۵) جمع وکردہ

(۱) سو من ناج کتنا تول مین ہوگا اگر آدہ سیر فی من کم تہہ پڑتے

(۲) ایک من گیہون مین تین پاو سیر کوڑا نکلے ہے تو بتاو سو من مین کتنے خالص گیہون ہونگے ہوگا

(۳) سیر بہر تانبے مین چہٹانک بہر مٹی لگی ہوئی ہی تو بتاو تین من تانبے مین کتنی مٹی اور کتنا تانبا

سوالات نمبری (۹۶) جب سطح معلوم ہو اور طول وعرض مین ایک تو دوسرے کو دریافت کرین

(۱) سطح = ۷ گز۲ ۶ فٹ۲ ۹۶ انچ۲ اور طول = ۵ گز ۲ فٹ ۵ انچہ دریافت کرو عرض

(۲) رقبہ = ۱۰ گز۲ ۴ فٹ۲ ۸ انچہ۲ اور عرض = ۳ فٹ ۱۰ انچہ دریافت کرو طول

(۳) ایک تختہ مین سے ۲ فٹ ایک انچہ لنبا تختہ ۳۰۰ انچہ مربع کا کاٹا تو بتاؤ اوسکا عرض کیا تہا

(۴) ۵۵ گز لنبے کہیت مین سے ایک ایکڑ زمین قطع کیجاوے تو کسقدر عرض اوسکا رکہا جاوے

(۵) ایک مستطیلے بازیگاہ نو گز لنبا ہے اور رقبہ اوسکا ۹۰ گز مربع ہے تو بتاؤ اوسکا عرض کیا ہے

(۶) اگر ۲۷ گز جاجم $\frac{۳}{۴}$ گز چوڑی ایک مکان مین بچہی ہو تو گز بہر چوڑی جاجم اوسمین کے گز درکار ہوگی

(۷) ایک ایکڑ زمین مین اگر ایک ایک فٹ چوڑی گونڈ بنائی جاوے تو ہالے کو کتنے میل مسافت طے کرنی پڑیگی

(۸) ایک تختہ کی چوڑان ۹ انچہ ہے اور سطح ۶ فٹ ہے تو بتاؤ طول کیا ہے

(۹) ایک کمرہ مدرسہ کا ۲۴ فٹ مربع ہے اگر اوسکا ایک ضلع ڈیوڑا کر دیا جاوے تو بتاؤ دوسرا ضلع کا کیا طول ہو کہ وسعت مکان مین فرق نہ آوے

(۱۰) ۳۲ گز جاجم ایک کمرہ مین جو ۱۶ فٹ سے ۱۴ فٹ ہے بچہائی گئی تو بتاؤ عرض اوس جاجم کا کیا تہا

(۱۱) ۲۰ گز جاجم ایک گز عرض کی ایک ۱۲ فٹ عریض کمرہ مین بچہی ہوئی ہے تو بتاؤ طول اوسکا کیا ہے

(۱۲) ایک کمرہ کی دیوارون پر کاغذ لگانا ہے دیوارین ۱۸ فٹ سے ۱۲ $\frac{۱}{۲}$ فٹ ہین اور ۷ فٹ بلند ہے اور کاغذ کا عرض ۲ فٹ ۶ انچہ ہے تو بتاؤ کے گز وہ درکار ہوگا اور اگر قیمت ۱ $\frac{۱}{۲}$ آنہ گز ہو تو کل کی کیا قیمت ہوگی

سوالات نمبری (۹۷)

(۱) ایک لٹہ میں کس طول کا ایک ٹکڑا کاٹین کہ ہر طرف ۸ انچہ مربع ہو اور ۴ فٹ مکعب اوسکی جسامت ہو

(۲) ایک مربع تالاب مین جسکا ایک ضلع ۲۴ فٹ تہا ۱۲۸ گز مکعب مٹی نکلی تو بتاؤ وہ کے گز گہرا کہودا ہے

(۳) گہرائی ایک نہر کی ۶ فٹ ہے اور عرض ۱۵ فٹ اور ۶۰۰۰ گز مکعب پانی اوسمین ہے تو بتاؤ طول اسکا کیا ہے

(۴) ایک لکڑی کا لٹہ ۱۲۵ فٹ مکعب ہے اور اوسکا طول ۲۰ فٹ ہے اور موٹائی ۲ $\frac{۱}{۲}$ فٹ تو بتاؤ اوسکا عرض کیا ہے

(۵) تہ ایک برتن کی ۱۲ فٹ مربع ہے اگر اوسمین ۶۰ فٹ مکعب پانی آتا ہو تو عمق اوسکا کیا ہوگا اور اگر تہ اوسکی مربع ۱۲ فٹ ہو تو کیا عمق ہوگا کہ اوسمین پانی اوسیقدر سماوے جتنا کہ پہلے برتن مین آتا تہا

(۶) ایک شہتیر کا سرا ایک فٹ مربع ہے تو بتاؤ اوسکا کیا طول ہو کہ اوسمین اوتنے مکعب فٹ لکڑی ہو جتنے کہ اوس شہتیر مین ہو جسکا عرض ۱۶ انچہ اور موٹائی ۱۸ انچہ اور طول ۵ $\frac{۱}{۲}$ فٹ ہے

(۷) ایک کنواں ہے کہ جسکا منہ ۶ فٹ مربع ہے اور اوسکی گہرائی ہین ۵ گز مکعب مٹی نکلی تو بتاؤ اوسکا عمق کیا ہے

(۸) ایک ال کا تختہ ۳ انچہ موٹا ہے اور ۸ انچہ چوڑا تو کتنا طول میں اوسکو قطع کریں کہ ۲ مکعب فٹ لکڑی ہو

(۹) کتنا بڑا ایک صندوق بنانا چاہیے جسمین ۹ انچہ لنبے ۶ انچہ چوڑے اور ۲ انچہ عرض کے ۵۰ ٹکڑے آجاویں

(۱۰) اگر مثال (۲) مین تہ صندوق کی ۱۵ انچہ مربع تو اسکی بلندی کیا ہوگی

(۱۱) اگر مثال (۲) مین صندوق کا طول ۲ فٹ ۶ انچہ ہو اور عرض ۱ فٹ تو اسکی بلندی کیا ہوگی

(۱۲) ایک موری کے نل کا سوراخ ۰۰۵ انچہ مربع ہے تو بتاؤ کیا طول اوسکا کہ ۵۰۰۰ مکعب فٹ پانی اوسمین سما جاوے

سوالات نمبری (۹۸) و (۹۹) و (۱۰۰) کار عمارت

(۱) ۱۰ کھڑکیان جنمین سے ہر ایک ۴ فٹ لنبی اور ۲ فٹ ۶ انچہ چوڑی ہے تو بتاؤ اونمین شیشہ لگوائی بحساب ۸ ۳ پائی فی فٹ مربع کیا ہوگی

(۲) ایک شیشہ کے ٹکڑا کی کیا قیمت ہوگی جو ۷ فٹ سے ۵ فٹ ۶ انچہ ہے اور قیمت فی فٹ ۲ روپیہ ۶ آنہ ہے

(۳) ایک چھت ۶۰ گز لنبی اور ۴۰ گز چوڑی تو بتاؤ اوسکے پٹوائی سوا روپیہ گز کے حساب سے کیا ہوگی

(۴) ایک کھپریل ۱۱ گز لنبی اور ۵ گز عرض مین ہے اوسکی چھپوائی ۸ روپیہ سیکڑہ فٹ کے حساب سے کیا ہوگی

سوالات نمبری (۱۰۱) مقسوم علیہ اعظم

دریافت کرو مقسوم علیہ اعظم

(۱) ۳۵۰ و ۱۰۱۵ (۲) ۱۹۲ و ۵۱۲۰ (۳) ۱۱۲ و ۱۲ ۱۵

(۴) ۳۶۰ و ۱۳۶۵ (۵) ۲۱۲۱ و ۲۶۲۶ (۶) ۱۴۳۰ و ۱۸۵۹

(۷) ۲۱۵۷ و ۳۷۴۱ (۸) ۱۰۰۱ و ۱۰۵۶ (۹) ۹۳۱ و ۵۳۲

(۱۰) ۷۶۵ و ۲۱۰۰ (۱۱) ۱۰۰۸ و ۲۴۶۴ (۱۲) ۴۹۴۱ و ۱۴۸۵

سوالات نمبری (۱۰۲) ذو اضعاف اقل

(۱) ۱۲ و ۱۶ و ۱۸ (۲) ۱۸ و ۲۴ و ۳۰ (۳) ۹ و ۳ و ۱۸ و ۲۷

(۴) ۲ و ۴ و ۱۰ و ۱۵ (۵) ۱۰ و ۱۴ و ۱۵ و ۲۱ (۶) ۸ و ۱۲ و ۲۰ و ۲۵

(۷) ۶ و ۹ و ۱۵ و ۱۸ و ۲۰ (۸) ۱۲ و ۱۸ و ۲۷ و ۳۰ و ۴۰

(۹) ۱۵ و ۴۰ و ۴۵ و ۶۰ و ۹۰ (۱۰) ۱۶ و ۴۲ و ۶۳ و ۱۴ و ۷۲

(۱۱) ۸ و ۱۰ و ۱۲ و ۲۵ و ۳۰ و ۳۶ (۱۲) ۱۵ و ۲۰ و ۲۵ و ۳۰ و ۴۰ و ۵۰

سوالات نمبری (۱۰۳) ذو اضعاف اقل مقسوم علیہ اعظم

(۱) محیط دایرہ کو انگریز ۳۶۰ درجہ مین اور فرانسیس ۴۰۰ درجہ مین تقسیم کرتے ہین تو بتاؤ کہ

وہ کون کون سے عدد ہین جو ان دونونکو پورا پورا تقسیم کرتے ہین

(۲) وہ کونسا عدد بڑے سے بڑا ہی جو ۳۶۰ و ۴۰۰ کو پورا تقسیم کرتا ہی اور وہ عدد چھوٹے سے چھوٹا کونسا ہے جسکو یہہ دونو عدد پورا پورا تقسیم کرتے ہین

(۳) ۲۲۸ و ۳۰۴ و ۴۲۳ کو کونسا عدد بڑے سے بڑا تقسیم کرتا ہی اور کونسا عدد ایسا چھوٹے سے چھوٹا ہے جو ان پر پورا تقسیم ہوتا ہے

(۴) ۱۴۲۸ و ۲۶۵۲ کو عدد ۱۲ کا پورا تقسیم کرتا ہی تو ایسے بڑے ایک عدد دیا کئی عدد بتلاؤ جو اونکو پورا تقسیم کرتے ہین

(۵) ۹۱ و ۱۱۹ اور ۱۰۸۲۹ کو تقسیم کرتے ہین تو بتاؤ اس سے بہی کوئی چھوٹا عدد ہے جسکو وہ پورا تقسیم کرتے ہین

(۶) ذو اضعاف اقل جفت اعداد کا جو ۱ و ۱۰ کے درمیان ہین دریافت کرو

(۷) کتنا کم سے کم روپیہ ہو کہ اوسکی اشرفیان بنین بیس روپیہ اور اکیس اکیس روپیہ کے بہاؤ کی پوری پوری آجاوین

(۸) ڈبل پیسے اتنے ہین کہ اگر چار چار یا پانچ پانچ یا چھہ چھہ یا نو نو پیسونکی ڈہیریان لگاوین تو پوری ڈہیریان لگ جاتی ہین اور کوئی پیسا باقی نہین رہتا تو بتاؤ وہ کم سے کم کتنے پیسے ہونگے

(۹) مثال (۸) مین جتنے ڈبل پیسے نکلینگے اونکی کتنی ڈہیریان برابر برابر پیسونکی ہم لگا سکینگے

(۱۰) ایک دیہاتی مکتب مین ۲۶۳ لڑکے اور ۴۲ لڑکیان پڑہتی ہین تو بتاؤ کتنے کم سے کم تباسے ہون کہ اگر اونکو لڑکیون پر تقسیم کرین تو پوری پوری تقسیم ہوجاوین اور کوئی تباسا نہ بچے اور علی ہذا القیاس لڑکون مین

(۱۱) ایک بیچ گاڑی کا پہیہ آگے کا ۸ فٹ اور پیچھے کا ۱۲ فٹ گول ہی اور زمین ایک ایک آرا خاص سمت افقی بتلاتا ہی تو بتاؤ کتنے چکر وہ کریگا کہ دونو آری ایک ساتھ پھر ایک ہی وقت مین آجاوین اور ۴۰۰ گز چلنے کے دفعہ ایسا اتفاق ہوگا

(۱۲) ایک انڈے بیچنے والے نے اپنے انڈونکا حساب لگایا کہ اگر کبھی دو دو بیچے یا دو تین یا پانچ پانچ یا تین تین بیچے نو نو چھہ چھہ بیچے تو کوئی انڈا باقی نہین رہتا اور ۲۰۰ سے انڈے کم ہین تو بتاؤ کتنے انڈے ہین

سوالات نمبری (۱۰۴) تحویل بہ نسب نما مطلوب

تحویل کرو

(۱) ۷ کو جسکا نسب نما ۳ و ۵ ہو
(۲) ۹ کو جسکا نسب نما ۹ و ۷ ہو
(۳) ۱۱ کو جسکا نسب نما ۱۱ و ۳ ہو
(۴) ۱۲ کو جسکا نسب نما ۱۳ و ۱۵ ہو

کسر غیر واجب بناؤ

(۵) $2\frac{3}{4}$ و $3\frac{3}{14}$ و $4\frac{4}{5}$
(۶) $11\frac{1}{13}$ و $13\frac{2}{7}$ و $15\frac{3}{8}$

(٧) ٣٠ ١/١٢ و ١٣١ ٩/١١ و ٣٤٢ ٨/١٥ (٨) ١٠١ ٤/١١ و ١٢٩ ٥/٦ و ١٤٣ ١١/١٢

کسر غیر واجب یا عدد صحیح بناؤ

(٩) ٣٥/٥ و ٣٩/٥ و ٣٩/٧ (١٠) ١٢٣/٨ و ١٣٠/١٥ و ٢١٣/١٣

(١١) ١٣١٣/١٩ و ١٠٠١/٢٥ و ١٠٠١/٢٧ (١٢) ٣٦٣/١٧ و ٣٦١/١٩ و ٣٦٠/٢٣

سوالات نمبری (١٠٥) ضرب کسر صحیح

(١) ضرب دو ٤٥/٥٦ کو ٣ و ٤ و ٧ و ٨ مین (٢) تقسیم کرو ٤٥/٥٦ کو ٢ و ٣ و ٥ و ٩ پر

(٣) ضرب دو ١٠٨/١٣٥ کو ٥ و ٩ و ١٢ و ٢٥ مین (٤) تقسیم کرو ١٠٨/١٣٥ کو ٥ و ٩ و ١٢ و ٢٥ پر

(٥) ضرب دو ١٠٠١/٢٣١ کو ٢ و ٣ و ٤ و ٥ و ٧ و ١١ مین (٦) تقسیم کرو ١٠٠١/٢٣١ کو ٢ و ٣ و ٤ و ٥ و ٧ و ١١ پر

سوالات نمبری (١٠٦) اختصار کسور

اختصار کرو کسور مفصلہ ذیل کو

(١) ١١٢/٣٦٠ (٢) ١٨٠/٢١٦ (٣) ١٠٨/١٣٣ (٤) ٣٩٦/١٢٨٥ (٥) ٢٢٥/٤٠٥ (٦) ٧٣٦/١٠٨٩

(٧) ١٢٧٧/٣٤٦٥ (٨) ٧١٥/٩٣٥ (٩) ٨٤٥/١٠١٢ (١٠) ١٢١٥/٢٢٦٨ (١١) ١٣١٦/١٨٥٦ (١٢) ٣٣٣٢/٢٩٥٣

سوالات نمبری (١٠٧) اختصار کسور

اختصار کرو کسور مفصلہ ذیل کو

(١) ٢٥٩/٣٠٧ (٢) ٦٨٩/٩٠١ (٣) ٦٠٣/٨٥١ (٤) ٥٣٩/٥٩٠ (٥) ٨٠٦/٨٩٩ (٦) ١٧٦٩/١٨٩١

سوالات نمبری (١٠٨)

(١) سترہ سیبون مین کتنے ساتوین حصہ اور کتنے [illegible] حصہ اور کتنے سترہوین حصے ہین

(٢) ایک شیرمال کے ٦ ٹکڑے کیے اگر ایک ٹکڑے کے چار حصے بہر کرون اور اوسمین سے تین حصے لڑکے کو دیدون تو کونسا حصہ شیرمال کا لڑکے کو ملیگا اور کونسا حصہ باقی رہیگا

(٣) ٥ ١/٥ رنگترے مین کتنے پانچوین حصہ رنگترے کے اور کتنے پندرہوین حصہ رنگترے کے ہونگے

(٤) ایک روپیہ کے دسوین حصے کتنے ٨ ٩/١٠ روپیہ مین ہین اور بارہوین حصہ پائی کے ١٠ ١١/١٢ پائی مین

(٥) ایک سو گیارہ بچونکے لئے کتنے پورے نان پاؤ چاہئین کہ ہرایک کو گیارہوان حصہ نان پاؤ کا دیا جاوے اور اگر تہائی نان پاؤ ہر ایک کو دیا جاوے تو کتنے نان پاؤ درکار ہونگے

(٦) کتنے پورے رنگترے ١/١١ رنگترے مین ہونگے اور ١١١/١١١ مین کتنے

(٧) ایک کاپی کے ٤٨ صفحے ہین اونمین سے ایک طالب علم نے ٢٠ صفحے لکھے تو بتاؤ کونسا حصہ

لکھہ چکا اور جب ۳۳ صفحہ لکھہ چکے گا تو کونسا حصہ باقی رہیگا

(۸) ایک پلٹن مین ۵۷ افسر اور ۵۷ اسار جن اور ۱۴۰۰ سپاہی تو بتاؤ کل پلٹن کا کونسا حصہ افسر ہین اور کونسا حصہ سارجن اور کونسا حصہ سپاہی

(۹) ایک مکتب مین ۱۳۴ لڑکے اور لڑکیان پڑہتی ہین لڑکے ۵۷ تعداد مین ہین تو بتاؤ وہ کل کا کونسا حصہ ہے اور لڑکیان کونسا حصہ

(۱۰) اوپر کی مثال مین ۲۸ غیر حاضر تہے جنمین لڑکے اور لڑکیان تعداد مین برابر تہے تو بتاؤ حاضرین لڑکون کا اور لڑکیون کا کونسا حصہ غیر حاضر تہا

(۱۱) ۲۸۸۰ صفحہ کی کتاب کے مینے ۸۰ صفحہ پڑہ لئے تو بتاؤ کونسا حصہ کل کتاب کا مین پڑہ چکا اور کونسا حصہ باقی رہا

(۱۲) میری جیب مین ۱۷ سیر تہے ۶ ۲ سیر تو مینے سوہن کو دئے اور ۵۲ سوہن کو اور باقی نراین کو تو بتاؤ ہر ایک کے ہاتہہ کونسا حصہ بیرون کا لگا

سوالات نمبری (۱۰۹) ضرب دریافت حصص

(۱) ۱ ۳/۱۳ × ۲ (۲) ۲ ۳/۲۴ × ۳ (۳) ۳ ۴/۸ × ۴ (۴) ۴ ۵/۶ × ۵ (۵) ۱ ۱/۱۴ ÷ ۲

(۶) ۲ ۳/۱۴ ÷ (۷) ۳ ۳/۸ ÷ ۴ (۸) ۴ ۵/۶ ÷ ۵ (۹) ۵/۶ کا ۳۰ گنا کیا ہے اور ۱/۵ کا اڑتالیس گنا کیا

(۱۰) ساتوان حصہ ۱۱ ۹/۱۰ کا کیا ہے اور دسوان حصہ ۹ ۱/۱۱ کا کیا

(۱۱) ۹ ۶/۹ کے انیس ۱۹ گنے کو گیارہ برابر حصون مین تقسیم کرو

(۱۲) ۱۰ ۱/۱۲ کے گیارہوین حصہ کا نو گنا بتاؤ کیا ہے

سوالات نمبری (۱۱۰) ضرب روپیہ آنہ پائی

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی	نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۱	۲	۳ ۶/۸ × ۵	(۲)	۳	۱۵	۳ ۳/۵ × ۸
(۳)	۳	۰	۹ ۱/۳ × ۱۱	(۴)	۰	۱۵	۲ ۵/۶ × ۱۴
(۵)	۵	۱۱	۱/۷ × ۲۸	(۶)	۴	۴	۴ ۳/۱۰ × ۳۰
(۷)	۳	۱۳	۵ ۴/۷ × ۳۱	(۸)	۷	۹	۷ ۳/۸ × ۴۳
(۹)	۶	۱۲	۵ ۵/۶ × ۸۵	(۱۰)	۲	۱۱	۱۱ ۲/۵ × ۱۰۲
(۱۱)	۳	۱۳	۳ ۵/۹ × ۱۰۸	(۱۲)	۰	۱۵	۵ ۹/۱۵ × ۱۲۵

سوالات نمبری (۱۱۱) تقسیم روپیہ آنہ پائی

نمبر	روپیہ	آنہ	پائی	نمبر	روپیہ	آنہ	پائی
(۱)	۴	۷	۶$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۵	(۲)	۳	۱۳	۴$\frac{۱}{۳}$ ÷ ۶
(۳)	۷	۱۰	۲$\frac{۱}{۴}$ ÷ ۸	(۴)	۲۱	۱۳	۲$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۵
(۵)	۳۷	۱۱	۶$\frac{۳}{۴}$ ÷ ۲۴	(۶)	۷۳	۹	۹$\frac{۳}{۴}$ ÷ ۶۰
(۷)	۲۳	۱۱	۲$\frac{۳}{۸}$ ÷ ۱۰۰	(۸)	۳۷	۰	۷$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۰۸
(۹)	۴۳	۱۲	۶$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۱۰	(۱۰)	۱۷	۱۳	۱$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۳۲
(۱۱)	۳۵	۲	۴$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۴۴	(۱۲)	۴۲	۸	۷$\frac{۱}{۲}$ ÷ ۱۵۰

سوالات نمبری (۱۱۲) کسر مضاف کو مفرد بناؤ

(۱) $\frac{۱}{۴}$ کا $\frac{۵}{۱۱}$ کا ۸ (۲) $\frac{۲}{۵}$ کا $\frac{۵}{۷}$ کا ۱۴

(۳) $\frac{۱}{۳}$ کا $\frac{۲}{۵}$ کا ۲$\frac{۱}{۴}$ (۴) $\frac{۷}{۸}$ کا $\frac{۱}{۳}$ کا $\frac{۴}{۵}$ کا ۳۰

(۵) $\frac{۱۳}{۱۴}$ کا $\frac{۹}{۲۶}$ کا ۱$\frac{۵}{۹}$ (۶) $\frac{۵}{۳}$ کا ۱$\frac{۱}{۴}$ کا $\frac{۲}{۵}$

(۷) ۱$\frac{۱}{۳}$ کا ۲$\frac{۲}{۳}$ کا ۳$\frac{۳}{۴}$ (۸) $\frac{۴}{۵}$ کا ۱$\frac{۱}{۲}$ کا ۱$\frac{۱}{۴}$ کا $\frac{۲}{۳}$

(۹) $\frac{۳}{۸}$ کا ۳$\frac{۱}{۴}$ کا ۲$\frac{۲}{۵}$ کا ۸ (۱۰) $\frac{۳}{۴}$ کا $\frac{۶}{۷}$ کا $\frac{۱۴}{۱۵}$ کا $\frac{۱۱}{۱۸}$ کا $\frac{۲۱}{۲۲}$

(۱۱) ۲$\frac{۳}{۴}$ کا $\frac{۵}{۶}$ کا ۱$\frac{۲}{۳}$ کا ۲$\frac{۱}{۴}$ کا ۸ (۱۲) ۱$\frac{۱}{۲}$ کا ۲$\frac{۲}{۳}$ کا ۳$\frac{۳}{۴}$ کا ۴$\frac{۴}{۵}$ کا ۵$\frac{۵}{۶}$

سوالات نمبری (۱۱۳) نسب نما متحد

مختصر یکساں نسب نما بناؤ

(۱) $\frac{۱}{۳}$ و $\frac{۳}{۵}$ و $\frac{۵}{۷}$ (۲) $\frac{۳}{۴}$ و $\frac{۴}{۵}$ و $\frac{۸}{۹}$

(۳) $\frac{۱}{۳}$ و $\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۱}{۶}$ و $\frac{۱}{۸}$ (۴) $\frac{۳}{۸}$ و $\frac{۵}{۹}$ و $\frac{۱۱}{۱۶}$ و $\frac{۱۳}{۱۸}$

(۵) $\frac{۱}{۴}$ و $\frac{۳}{۸}$ و $\frac{۵}{۱۶}$ و $\frac{۷}{۳۲}$ (۶) $\frac{۱}{۶}$ و $\frac{۷}{۸}$ و $\frac{۵}{۹}$ و $\frac{۱۱}{۲۴}$

(۷) $\frac{۱}{۹}$ و $\frac{۴}{۲۷}$ و $\frac{۷}{۸۱}$ و $\frac{۱۰}{۲۴۳}$ (۸) $\frac{۳}{۱۰}$ و $\frac{۵}{۱۲}$ و $\frac{۷}{۱۵}$ و $\frac{۹}{۲۰}$

(۹) $\frac{۱۱}{۱۸}$ و $\frac{۱۳}{۲۴}$ و $\frac{۱۷}{۳۶}$ و $\frac{۱۹}{۴۸}$ (۱۰) $\frac{۴}{۲۵}$ و $\frac{۱}{۳۰}$ و $\frac{۷}{۴۵}$ و $\frac{۳}{۵۰}$

(۱۱) $\frac{۵}{۲۴}$ و $\frac{۷}{۲۷}$ و $\frac{۱۱}{۳۶}$ و $\frac{۱۳}{۵۴}$ (۱۲) $\frac{۷}{۱۲}$ و $\frac{۹}{۱۶}$ و $\frac{۱۱}{۲۰}$ و $\frac{۱۳}{۲۴}$

سوالات نمبری (۱۱۴) جمع

دریافت کرو حاصل جمع

(۱) $\frac{3}{11} + \frac{4}{11} + \frac{7}{11} + \frac{10}{11}$　(۲) $1\frac{3}{5} + 2\frac{2}{5} + 3\frac{1}{5} + 4$

(۳) $1\frac{1}{2} + 2\frac{1}{3} + 3\frac{7}{8} + 4\frac{5}{12}$　(۴) $3\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + 1\frac{5}{12} + 2\frac{2}{9}$

(۵) $1\frac{4}{5} + 2\frac{1}{15} + 4\frac{1}{10} + \frac{13}{15}$　(۶) $1\frac{3}{4} + 4\frac{1}{6} + \frac{7}{8} + \frac{5}{9}$

(۷) $1\frac{1}{2}$ کا $\frac{2}{5} + 2\frac{2}{3} + \frac{5}{6}$　(۸) $1\frac{3}{4} + \frac{3}{5}$ کا $7\frac{1}{2} + 5$

(۹) $3\frac{6}{8} + 5\frac{11}{12} + \frac{4}{5}$ کا $\frac{3}{7}$ کا $10\frac{1}{2}$　(۱۰) $5\frac{3}{4} + 2\frac{1}{5}$ کا $10 + \frac{1}{2}$ کا 3

(۱۱) $2\frac{3}{4}$ کا $3\frac{2}{3} + 3\frac{4}{8} + \frac{3}{4}$ کا $\frac{1}{5}$ کا $3\frac{1}{4}$　(۱۲) $2\frac{3}{4} + 3\frac{2}{3}$ کا $2\frac{6}{8}$ کا $\frac{3}{4} + \frac{1}{5}$ کا $3\frac{1}{3}$

سوالات نمبری (۱۱۵) تفریق

دریافت کرو قیمت

(۱) $\frac{10}{11} - \frac{7}{11} + \frac{3}{11} - \frac{2}{11}$　(۲) $\frac{19}{20} + \frac{11}{20} - \frac{17}{20} - \frac{9}{20}$

(۳) $\frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{5}$　(۴) $3\frac{2}{3} - 1\frac{1}{3} + 2\frac{3}{4} - 1\frac{1}{4}$

(۵) $3 - 1\frac{1}{2}$　(۶) $2\frac{3}{5} - \frac{9}{10}$　(۷) $10 - 3\frac{3}{8}$　(۸) $2\frac{1}{8} - 1\frac{5}{8}$

(۹) $4\frac{3}{5} - \frac{1}{2}$ کا $1\frac{1}{2}$　(۱۰) $3\frac{1}{5} - 2\frac{5}{6}$　(۱۱) $1\frac{1}{4} - \frac{5}{8}$

(۱۲) $16\frac{5}{8} - 3\frac{1}{4}$ کا $3\frac{1}{5}$

سوالات نمبری (۱۱۶) جمع و تفریق روپیہ آنہ وغیرہ

جمع کرو

(۱)

روپیہ	آنہ	پائی
۱۷	۱۳	$5\frac{5}{8}$
۳	۱۵	$2\frac{1}{2}$
۳۳	۱۵	$4\frac{3}{4}$
۹	۰	$11\frac{1}{6}$

(۲)

روپیہ	آنہ	پائی
۲۲	۱۲	$\frac{1}{3}$
۱۷	۱۵	$7\frac{4}{9}$
۳	۱۴	$6\frac{3}{4}$
۱۵	۹	$10\frac{5}{6}$

(۳)

روپیہ	آنہ	پائی
۳۵	۷	$8\frac{3}{5}$
۱۶	۱۱	$2\frac{1}{2}$
۱۹	۹	$7\frac{3}{10}$
۸	۱۴	$5\frac{7}{15}$

(۴)

من	سیر	چھٹانک
۴۲	۲	$15\frac{1}{2}$
۱۸	۳	$13\frac{4}{5}$
۱۱	۰	$14\frac{2}{3}$
۱۹	۳	$10\frac{1}{3}$

(۸) ۱ $\frac{1}{3}$ پائی ۲۴ پائی مین کے دفعہ جا سکتی ہین اور ۲ $\frac{1}{2}$ پائی مین کے دفعہ

(۹) ۳۳۶ گز ڈور مین سے اگر ۵ $\frac{1}{3}$ گز کے توڑے کترین تو کتنے توڑے ہونگے اور کتنی ڈور باقی رہیگی

(۱۰) موہن ۳ $\frac{1}{3}$ میل اور سوہن ۳ $\frac{3}{4}$ میل ایک گہنٹہ مین چلتا ہی تو بتاؤ ۲۰ میل چلنے مین ہر ایک کو کتنا عرصہ لگیگا اور اگر یہہ دونو شخص ۶ میل جوانب مقابل سے چلین تو اونکی ملاقات باہم کتنی دیر مین ہوگی

(۱۱) ایک گاڑی کا پہیہ ۵ $\frac{1}{2}$ فٹ اور دوسری کا ۷ $\frac{1}{2}$ فٹ گول ہے تو پہلا پہیہ بہ نسبت دوسرے پہیہ کے ایک میل چلنے مین کتنی گردشین زیادہ کریگا

(۱۲) لڑکونکے ایک جوڑا کترنے مین ۳ $\frac{3}{8}$ گز کپڑا لگتا ہے تو بتاؤ ایک درزی ۲۵ گز کپڑے مین کتنے جوڑے کتریگا اور کے گز کپڑا باقی رہیگا

سوالات نمبری (۱۳۱) ضرب و تقسیم کسور اجناس مختلفہ

دریافت کرو قیمت

(۱) ایکروپیہ ۲ر ۶ پائی کے $\frac{5}{8}$ کی	(۲) ایکروپیہ ۲ر ۶ پائی ÷ $\frac{5}{8}$ کی
(۳) ۱۲ روپیہ ۱۰ر × $\frac{3}{4}$ کے	(۴) ۱۲ روپیہ ۱۰ر ÷ $\frac{3}{4}$
(۵) ۱۳ روپیہ ۱۳ر کے $\frac{5}{9}$	(۶) ۱۳ روپیہ ۱۳ر ÷ $\frac{5}{9}$
(۷) ۳ من ۵ سیر ۱ چھٹانک کے $\frac{4}{11}$	(۸) ۳ من ۵ سیر ۱ چھٹانک ÷ $\frac{4}{11}$
(۹) ۲۳ ایکر ۳ روڈ ۶ پول × $\frac{5}{14}$	(۱۰) ۲۳ ایکر ۳ روڈ ۶ پول ÷ $\frac{5}{14}$
(۱۱) ۵ گز مکعب ۲۰ فٹ ۱۴۰ انچ کا $\frac{6}{25}$	(۱۲) ۵ گز مکعب ۲۰ فٹ ۱۴۰ انچ ÷ $\frac{6}{25}$

سوالات نمبری (۱۳۲) متفرق کسور

(۱) موہن کی جیب مین ۱۵ روپیہ تہے اور یہہ روپیہ اوسکی سوہن کے روپیون سے ڈیوڑہے اور نراین کے روپیون سے بقدر تہائی اوسکے روپیون کے اور راد ہا کے روپیون سے بقدر چوتہائی اوسکے روپیہ کے زیادہ تہے تو بتاؤ سب پاس کتنا تہا

(۲) ایک شخص نے ایک تہیہ پر ایک چٹہی ایک روپیہ ۱۱ر ۶ پائی کی لکہی اور دوسری سوا روپیہ کی تو بتاؤ دوسری چٹہی کتنے کی تہی

(۳) موہن کے پاس ۱ $\frac{1}{3}$ سوہن کے روپیہ کی اور ۱ $\frac{1}{4}$ نراین کے روپیہ کے تہے تو بتاؤ تینون پاس کیا ہوگا اگر موہن پاس ۸ روپیہ $\frac{1}{4}$ آنہ تہے

(۴) اگر موہن کے روپیہ ۲ $\frac{2}{3}$ سوہن کے روپیونکی اور سوہن کے روپیہ ۳ $\frac{1}{4}$ نراین کے

روپیہ تھی تو بتاؤ اون پاس کیا ہوگا اگر سوہن کے پاس ۳ روپیہ ۵ ۱/۴ آنہ ہوون

(۵) سوہن کو ۳ من ۱ سیر ۱۴ چہٹانک آٹا ملا جو موہن کے حصہ کی ۱ ۱/۴ حصہ تہا تو بتاؤ موہن کو کیا ملا

(۶) ایک کہیت کی گہاس کو موہن ۱۲ روز مین اور سوہن ۱۶ دن مین کاٹتا ہے تو بتاؤ دونو ملکر کتنے دنون مین کاٹینگے

(۷) اگر یہہ فرض کرین کہ موہن تہائی کہیت کاٹ چکا تہا جب سوہن آنکر اوسکا شریک کار ہوا تو بتاؤ کیا عرصہ کہیت کاٹنے مین لگے گا

(۸) فرض کرو کہ اکیلے موہن نے ۳ روز کام کیا اور پہر سوہن تنہا ۳ دن کام مین مصروف رہا تو بتاؤ اگر سوہن اکیلا باقی کام کرے تو کیا عرصہ لگیگا اور اگر سوہن تنہا کام کو پورا کرے تو کتنا

(۹) اگر تین آدمی جنکی قوا جسمی یکسان ہین ایک ناج کے کہیت کو ملکر ۱۲ گہنٹہ مین کاٹین تو بتاؤ ایک اونمین سے کتنی دیر مین اکیلا کاٹے گا اور دو ملکر کتنی دیر مین کاٹینگے اور اگر ایک اونمین سے اکیلا ۶ گہنٹہ کام کرے اور پہر دو ملکر پانچ گہنٹہ تو بتاؤ اگر پہر تینو ملکر کہیت کو کاٹین تو کتنی دیر مین کٹیگا

(۱۰) موہن و سوہن دونو ملکر ایک کام کو ۱۲ گہنٹہ کے دن سے ۳ دن مین برابر برابر کام کرکے انجام کو پہنچاتے ہین موہن نے فقط آپ ایک دن کام کیا اور پہر دونون نے ملکر آدہے دن تو بتاؤ اب سوہن اکیلا کام کو کتنے دنون مین پورا کریگا

(۱۱) ایک حوض ۲۰ منٹ مین ایک موری سے اور ۳۰ منٹ مین دوسری سے پر ہوتا ہے تو بتاؤ اگر دونو کہول دین تو کتنی دیر مین حوض بہریگا

(۱۲) اگر مثال (۱۱) مین یہہ فرض کرین کہ دوسری موری سے جتنی دیر مین بہرتا تہا اوتنی دیر مین خالی ہوجاتا ہے تو بتاؤ کتنی دیر مین دونو موریون کے کہولنے سے پر ہوگا

سوالات نمبری (۱۳۳) تحویل اجناس

(۱) ۲ ر ۹ پائی کونسی کسر روپیہ کی (۲) ۳ ر ۹ پائی کونسی کسر ۳۰ آنہ کی

(۳) ۳ ر ۴ پائی کونسی کسر ۶ پائی کی (۴) ۵ ر ۴ پائی کونسی کسر ۵ روپیہ کی

(۵) ۱۲ ر ۴ پائی کونسی کسر ایک روپیہ ۱ ر ۶ پائی کی (۶) ۲ روپیہ ۱۱ ر ۱ پائی کونسی کسر ۱۱ ر ۴۴ پائی کی

(۷) ۲ روپیہ ۹ ر ۹ ۱/۴ پائی کونسی کسر ۱۴ ر ۹ پائی کی

(۸) ۲ روپیہ ۱۰ ر ۵ ۱/۴ پائی کونسی کسر ۴ ر ۷ ۱/۲ پائی کی

(۹) ۲ روپیہ ۱۱ ر ۱۱ ۱/۴ پائی کونسی کسر ۱۱ ر ۶ ۳/۴ پائی کی

(۱۰) ایک روپیہ ۱ ر ۲ ۱/۴ پائی کونسی کسر ۲ ر ۷ ۱/۴ پائی کی

(۱۱) ۸ روپیہ ۷ ر ۹ $\frac{3}{4}$ پائی کونسی کسر ایک روپیہ ۷ ر ۲ $\frac{1}{4}$ پائی کی

(۱۲) ۱۱ روپیہ ۵ $\frac{1}{2}$ پائی کونسی کسر ایک روپیہ ۹ ر ۸ پائی کی

سوالات نمبری (۱۲۴) تحویل

(۱) ۱ من ۱۳ سیر کون سی کسر ۱۳ من ۲ سیر کی (۲) ۳ من ۲۵ سیر کونسی کسر ۱ من ۲ سیر ۳ چھٹانک کی

(۳) ۱۰ گز ایک انچہ کونسی کسر ۲ گز ۱ فٹ ۱۱ انچہ کی

(۴) ۷ پول ۴ گز کونسی کسر ۲۶ پول $1\frac{1}{2}$ گز کی

(۵) ۳ ایکڑ ۲ روڈ ایک پول کونسی کسر ۲ ایکڑ ۳ پول

(۶) ۱ بگھہ ۹ بسوہ کونسی کسر ۲ بگھہ ۱۷ بسوہ کی

(۷) ایک گز مربع ۷ فٹ ۴۵ انچہ کونسی کسر ایک فٹ مربع

(۸) ایک فٹ مکعب ۱۰ انچہ کونسی کسر ۱ فٹ مکعب ۲۴۲۶ انچہ

(۹) ۴۶ گز ۶ گرہ کون سی کسر ۳ گز ۱ گرہ کی

(۱۰) ۶ تولہ ۱ ماشہ ۳ رتی کون سی کسر ۳ تولہ ۲ ماشہ ۱ رتی کی

(۱۱) ۱۳ گھنٹہ ۶۵ منٹ ۱۷ سکنڈ کون سی کسر ۶ دن ۱ گھنٹہ ۴۸ منٹ ۷ سکنڈ کی

(۱۲) ۲۷ دن ۱۳ گھنٹہ ۲۲ منٹ ۴۳ سکنڈ کون سی کسر ۳ دن ۲۰ گھنٹہ ۳۵ منٹ ۳۳ سکنڈ

سوالات نمبری (۱۲۵) تحویل اجناس

(۱) ۳ روپیہ ۴ ر ۶ پائی کے $1\frac{5}{9}$ کو کسر ۱ روپیہ ۷ ر $\frac{3}{4}$ پائی کی بناؤ

(۲) ۹ ر $4\frac{1}{2}$ پائی کے $2\frac{3}{10}$ کو کسر $11\frac{1}{4}$ پائی

(۳) ۵ روپیہ کے $3\frac{2}{7}$ کو کسر ۳ روپیہ ۱۵ ر ۶ پائی

(۴) ۲ روپیہ ۱۳ ر $3\frac{1}{4}$ پائی کے $4\frac{1}{5}$ کو کسر ۵ روپیہ ۱۲ ر ۹ پائی

(۵) ۳ روپیہ ۱۳ ر ۸ پائی کے $2\frac{1}{3}$ کو کسر ۲ روپیہ ۱ ر ۲ پائی

(۶) ایک روپیہ ۱۴ ر ۱۰ پائی کے $5\frac{1}{4}$ کو کسر ۶ روپیہ ۱ ر $\frac{1}{2}$ پائی

(۷) ۴ من ۲ سیر ۹ چھٹانک کے $4\frac{3}{4}$ کو کسر ۶ من ۱ سیر ۱۲ چھٹانک

(۸) ۷ گز ۲ فٹ ۹ انچہ کے $1\frac{1}{3}$ کو کسر ۱۳ گز ۷ انچہ

(۹) ۲ ایکڑ ۳ روڈ ۴ پول کے $2\frac{3}{4}$ کو کسر ۱۵ ایکڑ ایک روڈ ۲ پول

(۱۰) ۷۳ گز مربع ۸ فٹ ۵۵ انچہ کے $3\frac{1}{2}$ کو ۲۴ گز مربع ۱ فٹ ۳۵ انچہ

(۱۱) ۳۳ تولہ ۷ ماشہ ۷ رتی کے $\frac{1}{5}$۱ کو کسر ۹ تولہ ۴ ماشہ ۱ رتی

(۱۲) ۲۰ دن ۲۳ گہنٹہ ۲۹ منٹ ۳۴ سکنڈ کے $\frac{1}{2}$۲ کو کسر ۲ دن ۲۳ گہنٹہ ۴۰ منٹ ۵ سکنڈ

سوالات نمبری ۱۲۶ متفرق

(۱) ۹ طالب علموں نے ۵ سیر پوریاں ایک مکتب میں بیٹھ کر کہائیں تو بتاؤ ایک آدمی نے ۵ چھٹانک کا کونسا حصہ کہایا

(۲) انچہ کونسی کسر گرہ کی ہے

(۳) دو باغبانوں نے ایک باغ کی بہار خریدی اور ایک شخص نے $\frac{5}{8}$ حصہ کی قیمت ۱۲ روپیہ دیے تو بتاؤ دوسرے کو کیا دینا چاہیے

(۴) $\frac{1}{2}$۳ بیگہہ کے کہیت میں سے اگر $\frac{1}{34}$ حصہ بیگہہ کے ایک ایک آدمی کو دیں تو کتنے آدمیوں پر وہ تقسیم ہوسکیگا

(۵) مثال (۴) میں اگر کہیت کے ۲۸ حصے کئے جاویں تو ایک حصہ بیگہہ کا کونسا حصہ ہوگا

(۶) ایک شخص نے $\frac{1}{4}$ مال بی بی کو دیا اور $\frac{1}{5}$ حصہ تینوں بیٹوں میں سے ہر ایک کو اور $\frac{1}{10}$ حصہ لڑکی کو اور باقی بہتیجے کو تو بتاؤ کل مال کا کونسا حصہ بہتیجے کو ملا اور اوسکا حصہ سو روپیہ ہو تو ہر ایک کا حصہ کیا ہوگا

(۷) موہن و سوہن کے جہگڑے میں ۴۴۳ آدمیوں کی رای لی گئی موہن کے ۷۶ آدمی بہ نسبت سوہن کے زیادہ طرفدار تہے تو بتاؤ کل آدمیوں کا کونسا حصہ ہر ایک کا طرفدار تہا

(۸) ایک آدمی $\frac{1}{3}$۱۱ میل $\frac{1}{2}$۲ گہنٹہ میں چلا تو بتاؤ ایک گہنٹہ میں کیا چلا اور اس رفتار سے ۳۰ میل کتنی دیر میں چلیگا

(۹) میں نے اپنی جیب میں سے ایک دفعہ $\frac{1}{3}$ روپیہ نکالی اور جو رہا اوسکی $\frac{1}{4}$ اور پہر جو باقی رہا اوسکی $\frac{1}{4}$ بعد اسکے ۶ روپیہ باقی رہے تو بتاؤ کتنے روپیہ میرے پاس تہے

(۱۰) $\frac{3}{4}$ من کی قیمت $\frac{3}{8}$۱۵ آنہ ہو تو $\frac{5}{16}$ من کی کیا قیمت ہوگی

(۱۱) ایک کمرہ $\frac{1}{4}$۱۳ فٹ طول میں $\frac{1}{2}$۱۳ فٹ عرض میں ہے $\frac{5}{8}$ گز عرض کا کپڑا اوسکے فرش کو کتنا لگیگا

(۱۲) ایک آدمی چار دن میں اتنا کام کرتا ہے کہ جتنا اوسکا بیٹا ۷ دن میں تو بتاؤ لڑکا جس کام کو ایک دن میں بناتا ہے اوسکو باپ کتنے گہنٹہ میں بناویگا

(۱۳) چار آدمیوں کے پاس کچھہ روپیہ تہا موہن پاس $\frac{1}{3}$ سوہن پاس $\frac{1}{4}$ نراین پاس $\frac{1}{5}$ رادہا پاس باقی ۱ روپیہ $\frac{3}{4}$۶ آنہ تو بتاؤ ہر ایک کے پاس کتنا روپیہ تہا

(۱۴) $\frac{1}{2}$۲ گز کی قیمت $\frac{1}{4}$۳ آنہ ہو تو $\frac{1}{4}$۴ گز کی کیا قیمت ہوگی

(۱۵) بتاؤ رقبہ اوس زمین کا کیا ہوگا جو $\frac{1}{2}$۵۵ گز کا مربع ہے

(۱۶) ایک پیمانہ $\frac{1}{2}$۴۳ انچہ مکعب کا ہے تو بتاؤ ایک فٹ مکعب پانی میں کتنے ایسے پیمانے ہونگے

(۱۷) ۳ ۱/۲ آنہ مین اٹھوین حصہ روپیہ کے کہین اور ۳ ۱/۲ پائی مین سوین حصے آنہ کے کتنے

(۱۸) ایک قطعہ زمین کا عرض ۵۵ ۱/۸ فٹ ہے تو بتاؤ اوسکا کیا طول رکہین کہ رقبہ ۱۹۸ اگز گہیرے

(۱۹) ایک صحن ۱۰ گز مربع کا تہا اور ۱۰۰ اینٹین اوسمین بچہی ہوئی تہین اور اینٹ کی ایک طرف ۷ ۱/۵ انچہ طول مین تہی تو بتاؤ دوسری طرف کتنی تہی

(۲۰) ۱۲ روپیہ کی اشرفی کے ۵/۸ اور ۲۰ روپیہ کی اشرفی کے ۸/۹ مین کیا فرق ہے

(۲۱) ۳/۵ من کی قیمت ۱/۳ روپیہ ہے ۱/۴ سیر کی قیمت کیا ہوگی

(۲۲) بتاؤ رقبہ اوس مستطیلی کمرہ کا کیا ہوگا جسکا طول ۱۲ ۳/۴ فٹ اور ۱۰ ۱/۴ فٹ عرض ہے اور ۲ ۳/۴ عرض کا کپڑا اوسکے فرش مین کتنا لگے گا

(۲۳) ایک تختہ ۳ ۱/۸ انچہ موٹا اور ۲ ۳/۴ انچہ چوڑا ہے تو بتاؤ کتنا طول وس تختہ کا کہین کہ ۳ ۱/۲ مکعب فٹ تختہ ہو

(۲۴) ایک شخص نے ۱/۴ حصہ اپنے کل مال کا بیٹے کو دیا اوسنے پہلے ہی برس مین ۴/۵ اوسکو واہیات مین اوڑا دی اور دوسرے سال مین جو کچہہ بچا تہا اوسکی ۱/۲ حصہ خرچ کر ڈالا اب باقی ۱۵۰ روپیہ رہے تو بتاؤ کل اوسکے باپ پاس کیا مال تہا

سوالات نمبری (۱۲۷) ترقیم اعشاریہ

کسور اعشاریہ کے طور پر لکھو

(۱) $\frac{9}{10}$ و $\frac{235}{10}$ و $\frac{67}{100}$ (۲) $\frac{32}{100}$ و $\frac{147}{1000}$ و $\frac{309}{10000}$

(۳) $\frac{1}{100}$ و $\frac{11}{1000}$ و $\frac{111}{100000}$

(۴) $\frac{2}{10000}$ و $\frac{124}{10}$ و $\frac{605}{100}$

(۵) $\frac{115}{1000}$ و $\frac{81}{10000}$ و $\frac{315}{10}$

(۶) $\frac{13}{1000}$ و $\frac{301}{10}$ و $\frac{1432}{100000}$

(۷) پانچ دسوین + سات سوین + ۷۵ دس لاکہوین

(۸) اکتیس دسوین + پانچ ہزاروین + ۲۳ دس لاکہوین

(۹) سات سو تین + ۷ سوین + سینتیس دس لاکہوین

(۱۰) ایک + گیارہ ہزاروین + انہتر دس لاکہوین

(۱۱) دو سو تین دسوین + ایک ہزار وان + ایکسو دو دس لاکہوین

(۱۲) ستر دسوین + ستر ہزاروین + ستتر دس لاکہوین

تفریق کرو

(۷) $\frac{۲۵٫۰۰۳}{۸٫۷۸۹}$ (۸) $\frac{۲٫۷۳۰}{٫۹۵۷۴}$ (۹) $\frac{٫۲۶۷۸}{٫۱۷۸۹۵}$ (۱۰) $\frac{۴۱٫۰۰۱}{۳٫۹۸۷۶۹}$

دریافت کرو قیمت

(۱۱) ۳۲٫۰۱۱۷ + ۷٫۳۴ + ٫۰۰۱۲۷ − ۳٫۱۵ − ۱۵٫۰۲۶۷

(۱۲) ۶٫۰۸۰۸ + ۵ + ٫۱۹۱۹۲ − ۴٫۸۷۰۷۸ − ۴٫۷۸۰۸۷

سوالات نمبری (۱۳۰) ضرب کسور عشاریہ

(۱) ۳٫۷۵ × ۸ (۲) ۸ × ۳۷٫۵ (۳) ٫۰۸ × ٫۳۷۵ (۴) ۳۷۵ × ٫۰۰۸

(۵) ٫۰۰۱ × ۲٫۳ (۶) ۱٫۴ × ۲۱٫۲۵ (۷) ۵٫۰۰۳ × ۱٫۵

(۸) ۱٫۶ × ۱۲٫۲۵ (۹) ۱٫۱ × ٫۲ × ٫۳ × ۲۴ (۱۰) ٫۰۱ × ۲ × ٫۰۳ × ٫۴

(۱۱) ۱۰۲ × ۱۰٫۲ × ٫۰۱۰۲ (۱۲) ٫۰۱۷ × ۵ × ۱٫۳ × ٫۰۰۶

سوالات نمبری (۱۳۱) تقسیم کسور عشاریہ

(۱) ۵۶٫۲۵ ÷ ۷٫۵ و ٫۰۵۶۲۵ ÷ ٫۰۰۷۵ و ۵٫۶۲۵ ÷ ٫۰۰۰۰۰۷۵ و ٫۰۵۶۲۵ ÷ ٫۷۵

(۲) ۷۲۳٫۶ ÷ ۲۲٫۵ و ۷۲۳۶ ÷ ٫۰۲۲۵

(۳) ۱٫۴۶۴۵۶۱ ÷ ۱٫۴۴ و ۱۴۶۴۵٫۶۱ ÷ ۴٫۴۱

(۴) ٫۷۴۱۵۱ ÷ ٫۰۳۲۱ و ٫۰۷۴۱۵۱ ÷ ٫۳۲۱

(۵) ۷۵٫۰۴ ÷ ٫۳۲ و ٫۰۰۷۵۰۴ ÷ ۳۲

(۶) ٫۰۶۰۲ ÷ و ۶۰٫۲ ÷ ٫۰۰۳

(۷) ۱۲۳٫۴۳۲۱ ÷ ۱٫۰۱ و ۱۲۳۴۳۲۱ ÷ ۱۰٫۱

(۸) ۳ ÷ ۱۲۵ و ۲۰۰ ÷ ۱۲٫۵ (۹) ۷ ÷ ٫۰۶۲۵ و ٫۰۰۷ ÷ ۶٫۲۵

(۱۰) ۱٫۳ ÷ ٫۱۳ (۱۱) ۲۲ ÷ ٫۰۰۱۷ (۱۲) ۱٫۰۱ ÷ ۱۱۹

سوالات نمبری (۱۳۲) تحویل

کسور اعشاریہ کی طرف تحویل کرو

(۱) $۴\frac{۳}{۲۵}$ (۲) $\frac{۱۲}{۵۰}$ (۳) $\frac{۴۷}{۸}$ (۴) $۳\frac{۱۱}{۱۲۵}$ (۵) $\frac{۱۰۰}{۶۲۵}$ (۶) $۷\frac{۱۳}{۱۶}$ (۷) $\frac{۴۷}{۸}$ کا $\frac{۱۵}{۱۶}$

(۸) $\frac{۴}{۵}$ کا $\frac{۳۴}{۲۵}$ (۹) $۵\frac{۱}{۱۶}$ کا $۲\frac{۳}{۵}$ (۱۰) کا $۱\frac{۱}{۱۴}$ کا $۱\frac{۱}{۱۸}$ (۱۱) $\frac{۱}{۱۳}$ کا $۲\frac{۳}{۵}$ کا

سوالات نمبری (۱۳۷) تحویل کسور عشاریہ اجناس

دریافت کرو قیمت

(۱) ایک من کے ۹۷۵ء (۲) ایک میل کے ۲۶۲۵ء (۳) $1\frac{1}{2}$ ایکڑ کا ۲۳۶ء۳

(۴) ایک مکعب گز کا ۳۱۲۵ء۳ (۵) ایک بیگھہ کا ۸۷۵ء۱

(۶) ایک دن کا ۳۷۲۵ء۳ (۷) ۲ من ۱ سیر ۸ چھٹانک کا ۳۲۲ء۲

(۸) ۷ گز ایک فٹ کا ۱۲۵ء۱ (۹) ۱۰ گز مربع کا ۴۱۲۵ء۱

(۱۰) $3\frac{1}{2}$ گز مکعب کا ۶۲۵ء۱ (۱۱) ۴ گز ۴ گرہ کا ۶ء۳ (۱۲) ایک من کا ۳۲۵ء۲۱

سوالات نمبری (۱۳۸) تحویل کسور اعشاریہ

تحویل کرو

(۱) ۳/۹ پائی کو اعشاریہ ایک روپیہ کے بناؤ

(۲) ۶/۶ $\frac{3}{4}$ پائی کو اعشاریہ دس روپیہ کے

(۳) ۲/۶ پائی کو اعشاریہ ۶/۸ پائی کے

(۴) ۸/۷ $\frac{1}{2}$ پائی اعشاریہ ۱۵/ کے (۵) ایکروپیہ ۶/۹ پائی کو اعشاریہ ۱۰/ کے

(۶) ۷/۱۰ $\frac{1}{2}$ پائی کو اعشاریہ ۱۳/۴ پائی کے

(۷) ۹/۱۱ $\frac{1}{4}$ پائی کو اعشاریہ ۱۳/۳ پائی کے

(۸) ایکروپیہ ۱۲/۱ پائی کو اعشاریہ ۱/۲ پائی کے

(۹) ایکروپیہ ۱۱/۱ $\frac{1}{2}$ پائی کو اعشاریہ ۲ روپیہ کے

(۱۰) ۶/۸ پائی کو اعشاریہ ۵/ کے (۱۱) ۵ روپیہ ۳/۱ $\frac{1}{2}$ پائی کو اعشاریہ ۲ روپیہ کے

(۱۲) ۱۲ روپیہ ۶/۳ $\frac{1}{2}$ پائی کو اعشاریہ ایکروپیہ ۱۰/ کے

سوالات نمبری (۱۳۹) تحویل کسور اعشاریہ اجناس

(۱) ۴ چھٹانک ۹ تولہ کو اعشاریہ ایک سیر کے بناؤ

(۲) ایک فرلانگ ۱۱ گز کو اعشاریہ ایک میل کے

(۳) ایک فٹ مربع ۱۸ انچ کو اعشاریہ ایک گز مربع کے

(۴) ۸ فٹ مکعب کو اعشاریہ ایک گز مکعب کے

(۵) ۲ بسوہ ایک $\frac{1}{2}$ بسوانسی کو اعشاریہ ایک بیگھہ کے

(۶) ایک دن ایک گھنٹہ ۵۰ منٹ ۴۲ سکنڈ کو ایک دن کے
(۷) ۳ من ۲ سیر ۴ چھٹانک کو اعشاریہ ۵ من کے
(۸) ۷ انچ کو اعشاریہ ایک فرلانگ کے بناؤ
(۹) ایک روڈ ۲ پول کو نصف ایکڑ کے اعشاریہ بناؤ
(۱۰) ۷ فٹ مکعب ۱۰ انچ کو ۱۰۰۰ انچ مکعب کے اعشاریہ بناؤ
(۱۱) ۵ چھٹانک ۳ تولہ کو اعشاریہ ۱ سیر کے
(۱۲) ۹ دن ۳ گھنٹہ کو اعشاریہ ایک ہفتہ کی

سوالات نمبری (۱۴۰) متفرق کسور اعشاریہ

(۱) جمع کرو تین صحیح تیرہ ہزارویں اور ۲ صحیح پانچ سوویں اور چھہتر دس ہزارویں اور ایکسو اٹھتیس لاکھویں کو
(۲) ۰۳ء۔ ۰۳۱ء۔ ۰۰۱۳۱ء پر کیا زیادہ کریں کہ ۱۳ حاصل ہوں
(۳) کرہ زمین کی سطح کے ۷۱۴۶ء حصہ میں تری ہے تو بتاؤ سطح زمین کے کونسے حصہ پر خشکی ہے
(۴) ہوا محیط زمین دو قسم کی ہواؤں سے مرکب ہے ۱۰۰ فٹ مکعب ہوا میں ایک قسم کی ہوا ۱۹ء۷۹ فٹ مکعب ہے تو بتاؤ دوسری قسم کی کتنی ہوگی اور مقدار ہر ایک کی فٹ انچ مکعب میں بیان کرو
(۵) ایک مکتب میں ۱۴۰ بچے پڑھتے ہیں دفعہ اول میں ۱۵ طلبہ ہیں دوسرے میں ۱۶ تیسری میں ۲۴ چوتھی میں ۴۰ اور باقی پانچویں دفعہ میں تو بتاؤ ہر ایک دفعہ کی تعداد طلبہ کونسی اعشاریہ کل لڑکوں کی ہے
(۶) شال نجم دفعہ اول کی تعداد طلبہ کونسے اعشاریہ آخر دفعہ کی تعداد کی تھی اور آخر دفعہ کی تعداد طلبہ کونسی اعشاریہ دفعہ اول کی
(۷) ہمالیہ پہاڑ کی چوٹی جو اگر تمام دنیا کے پہاڑوں سے اونچی ہے اور ۲۸ ہزار فٹ بلند ہے تو بتاؤ کرہ زمین کے نصف قطر ۴ ہزار میل کی کونسی اعشاریہ ہے
(۸) ۳ روپے پائی سیر ایک پنساری نے بادیان خریدی اور ۴ روپے پائی سیر بیچی تو بتاؤ فائدہ کونسی اعشاریہ قیمت فروخت کا اور قیمت خرید کا ہے
(۹) بتاؤ قیمت ۵ روپیہ کے ۲ء کا ۳ء کا ۴ء کا
(۱۰) روپیہ اشرفی کی کونسی اعشاریہ ہے اور پائی آنہ کی کونسی اعشاریہ
(۱۱) ایک موضع میں ۵۰۴ آدمی ہیں ۴۴ء حصہ کل آبادی کے مرد اور لڑکے ہیں اور ۳۸ء عورتیں اور لڑکیاں ہیں اور باقی بچے تو بتاؤ کتنے ہر ایک قسم کے آدمی ہیں

(۱۲) ایک بہتی کی موٹائی ۰۵۶۸ء انچہ ہی تو بتاؤ ۵۰۰ ٹہتیان اوپر تلی رکہی جاوین تو کتنی ضخامت ہوگی

(۱۳) ایک عدد ایسا بتاؤ کہ اگر اوسکو ۲٫۷۵ مین ضرب دین اور ۲٫۷۵ پر تقسیم کرین تو ا حاصل ہو

(۱۴) ۳۲ کا ۰۳۵۱۵۶۲۵ء ایک سیر شکر کی قیمت ہی تو بتاؤ ۱۲۵ء۳۱۳ من کی کیا قیمت ہوگی

(۱۵) ۳۶۰ لڑکے ایک مکتب مین پڑہتے ہین تو ۶۶ء و ۰۰۰۶ء وہ ۳ء کل تعداد مین کتنے کتنے طلبہ ہونگے

(۱۶) آدہ سیر سونے مین ۲۳ء۷۶۴ سکہ بنتے ہین تو بتاؤ ایک سکہ کتنے ماشہ کا ہوگا

(۱۷) ایک تہیلی کی اشرفیان وزن مین ۵ سیر ۴ چہٹانک ۲ تولہ ۵ رتی تہین اور اشرفی ۱۲۳ء۲۷۴ رتی کی ہوتی ہے تو بتاؤ کل اشرفیان اوس تہیلی مین تہین

(۱۸) ہر دائرہ کا محیط $3\frac{1}{7}$ × قطر مین ہوتا ہے اور نہایت صحیح صحیح محیط دائرہ ۳٫۱۴۱۵۹ × قطر ہوتا ہی تو بتاؤ دونو مضروب فیہون مین فرق کیا ہوگا اور یہہ فرق اعشاریہ مین لکہو اور یہہ بہی بتلاؤ کہ ایک رسی کا کیا طول رکہین بموجب ہر ایک قاعدہ کے کہ وہ ایک دائرہ کے گرد جسکا قطر ۸۷ گز ہے آجاوے

(۱۹) ثابت کرو کہ مثال (۱۸) کی مضروب فیہ اور کسر $\frac{355}{113}$ مین بہت ہی تہوڑا فرق ہے

(۲۰) ایک گہڑی کے منٹ کی سوئی جو $4\frac{1}{2}$ انچہ طول مین ایک دن کے اندر کتنی مسافت طی کرتی ہوگی جو مضروب فیہ نہایت صحیح ہو اوسے کام مین لاؤ

(۲۱) ایک دائرہ کا قطر $3\frac{1}{2}$ فٹ ہی اور رقبہ دائرہ کا = ۳٫۱۴۱۵۹ × اوس مربع کے رقبہ مین جو نصف قطر بنایا جاوے تو بتاؤ اگر $3\frac{1}{7}$ انچہ بجای ۳٫۱۴۱۵۹ کے مضروب فیہ کام مین لاوین تو سطح دائرہ کی دریافت کرنے مین کسقدر غلطی ہوگی

(۲۲) ۲۷۷٫۲۷۴ انچہ مکعب کا ایک پیمانہ جسکا نام گیلن ہے ہوتا ہی تو بتاؤ ایک منٹ کی مکعب انچہ ہوگا اور اوسمین کتنا پانی ہوگا

(۲۳) حقیقت مین صحیح صحیح سال ۳۶۵٫۲۴۲۱۸ دن کا ہوتا ہی تو بتاؤ اوسکے کتنے دن گہنٹہ منٹ وسکنڈ ہونگے

(۲۴) اگر برس کو ۳۶۵ دن کا شمار کرین تو ۱۰۰ برس مین کسقدر غلطی ہوگی اور جو ہر چوتہے برس مین فروری کو ۲۹ دن کا مانین تو ۴۰۰ برس مین کیا غلطی واقع ہوگی اور ثابت کرو کہ یہہ غلطی خفیف ہوسکتی ہی اگر اون صدیون کے آخر سالون مین فروری کو ۲۹ دن کا نہ مانین جنکی تعداد چار پر پوری تقسیم نہین ہوسکتی اور اسطرح سے بہی غلطی ۴۰۰۰ برس مین ثابت کرو ایک دن سے زیادہ ہوگی

سوالات نمبری (۱۴۱) جذر

جذر دریافت کرو

(۱) ۲۲۹۴۴۱ (۲) ۹۱۷۷۶۴ (۳) ۳۰۶۴۹٫۶۶۹

(۴) ۱۱۲۴۲۶۰۹ (۵) ٫۲۵۷۰۴۹ (۶) ۱۰۲۸۱۹۶

(۷) ۲۳۱٫۳۴۴۱ (۸) ۱۲۵۹۵۴۰۱ (۹) پانچ مرتبہ تک جذر ۲ اور ٫۲ کا دریافت کرو (۱۰) پانچ مرتبہ تک جذر ۳۰ و ٫۳۰ کا دریافت کرو

(۱۱) جس قطعہ زمین کی شکل مربع ہی اور رقبہ ایک ایکڑ ہے اوسکا ضلع دریافت کرو

(۱۲) اگر نصف قطر دائرہ کے مربع کو ۳٫۱۴۱۵۹ مین ضرب دین تو حاصل ضرب سطح دائرہ ہوتی ہے تو بتاؤ اوس دائرہ کا نصف قطر کیا ہونا چاہیے جسکی سطح ایک ایکڑ ہو

سوالات نمبر (۱۴۲) کعب

کعب دریافت کرو

(۱) ۱۶۱۹۴۲۷۷ (۲) ۱۳۸۱۸۸۴۱۳ (۳) ۴۳۷٫۲۴۵۴۷۹

(۴) ۳۰۲۴۲۰۸۴٫۶۲۵ (۵) ۳۶۳۹۹۴۳۴۴ (۶) ۲۹۱۱۹۵۴۷۵۲

(۷) ۱٫۱۰۵۵۰۷۳۰۴ (۸) ۳۰۸۹۱۵۷۷۶ (۹) چار مرتبہ تک کعب ۲ و ٫۰۰۲ کا دریافت کرو (۱۰) ۳۰۰ کا چار مرتبہ تک کعب دریافت کرو

(۱۱) ایک صندوق بشکل کعب ۱۰ فٹ مکعب ہے اوسکا طول بتلاؤ

(۱۲) ایک پیمانہ ۴۲۷٫۲۷۳ مکعب انچہ کا ہوتا ہی اگر ہزار دفعہ اس پیمانہ مین پانی بہر کر اوسمین ڈالین تو ایک ظرف مکعبی پُر ہو جاتا ہی تو بتلاؤ کہ طول ہر طرف کا کیا ہوگا

سوالات نمبری ۱۴۳ تحویل اون اعداد کی جنمین نظام عشری نہین ہے بلکہ نظام عشری کی طرف تحویل کرکے عشری کی جگہہ بارہ مانا ہے

(۱) ٫۱۰ (۲) ٫۱۰۰ (۳) ٫۱۰۰۰ (۴) ٫۱۸۵۳

اوس نظام کے موافق جسمین ۱۲ بجاے دس مقرر کیا گیا ہی تحویل کرو

(۵) ٫۱۰ (۶) ٫۱۰۰ (۷) ٫۱۰۰۰ (۸) ٫۱۸۵۳

(۹) ٫۸۹۹۸ (۱۰) ٫۹۹۹۹

سوالات نمبری (۱۴۴) موافق اوس نظام عددی جسمین عدد

بارہ بجاے دس مضرب کیا ہے

(۱) ۵ فٹ ۶ انچہ × ۳ فٹ ۹ انچہ (۲) ۱۰ فٹ ۴ انچہ × ۷ فٹ ۹ انچہ

(۳) ۹ فٹ ۳ انچہ × ۱۱ فٹ ۵ انچہ (۴) ۱۰ فٹ ۲ انچہ × ۱۱ فٹ ۷ انچہ

(۵) ۳۳ فٹ ۱۰ انچہ × ۲۲ فٹ ۱ انچہ (۶) ۲۷ فٹ ۸ انچہ × ۳۴ فٹ ۱۱ انچہ

(۷) ۸ گز ۲ فٹ ۵ $\frac{1}{2}$ انچہ × ۱ فٹ ۴ $\frac{1}{2}$ انچہ (۸) ۷ گز × ۳ گز ۲ فٹ ۱ $\frac{1}{4}$ انچہ

(۹) ۰ فٹ ۷ $\frac{3}{4}$ انچہ × ۲۲ $\frac{1}{2}$ فٹ (۱۰) ۱۵ $\frac{1}{4}$ فٹ × ۱۵ $\frac{1}{4}$ انچہ

(۱۱) ۲ گز ۲ فٹ ۲ $\frac{1}{4}$ انچہ × ۲ فٹ ۲ $\frac{1}{3}$ انچہ (۱۲) ۴ فٹ $\frac{2}{3}$ انچہ × ۱ فٹ ۱ $\frac{5}{4}$ انچہ

سوالات نمبری (۱۴۵) موافق اشلہ ۱۴۴ حل کرو

(۱) ایک تختہ ۹ فٹ ۳ انچہ طول مین ۲ فٹ ۴ $\frac{1}{2}$ انچہ عرض مین ہے اوسکی سطح تبلاؤ

(۲) ۸ فٹ ۷ $\frac{1}{2}$ انچہ طول مین ۳ فٹ ۶ $\frac{1}{3}$ انچہ عرض مین ایک میز ہے تباؤ وہ کسقدر ہے

(۳) ایک سنگ مرمر کا ٹکڑا ۴ فٹ ۴ $\frac{1}{2}$ انچہ طول مین ۱ $\frac{1}{4}$ فٹ عرض مین ہے اور ۰ ر ۶ پائی فی فٹ مربع کی قیمت کے حساب سے کیا قیمت اوسکی ہوگی

(۴) ۲۰ فٹ ۳ $\frac{1}{4}$ انچہ طول اور یہی عرض ایک صحن کا ہے ۴ ر ۳ پائی مین فی گز مربع کا فرش بنے تو کل فرش مین کیا لگے گا

(۵) ۴ ر ۸ پائی فی فٹ ایک قبر کے لیے پتہر خریدا تو تباؤ اوسکی قیمت کیا ہوگی اگر وہ ۶ فٹ ۷ انچہ طول مین ۳ فٹ ۲ $\frac{1}{2}$ انچہ عرض مین ہو

(۶) ۱ $\frac{3}{4}$ آنہ فی فٹ قیمت ہو تو ۲۴ فٹ ۴ انچہ عرض اور ۹۶ فٹ ۶ انچہ طول مین جو فرش ہو اوسکی قیمت کیا ہوگی

(۷) فرش ۳۴ گز ۵ فٹ ۱۱۸ انچہ کا لوریا ایک کمرے مین بچھتا ہے اور طول اوسکا ۲۳ فٹ ۱۰ انچہ ہے تو تباؤ عرض اوسکا کیا ہوگا

(۸) ایک مکان مستطیلی کا طول ۳ گز ۲ $\frac{1}{2}$ انچہ اور سطح ۰۷ گز مربع ۷ فٹ ۴۳ $\frac{1}{4}$ انچہ تو ثابت کرو کہ وہ مربع ہے

(۹) ایک کمرہ ۳۱ فٹ ۴ $\frac{1}{2}$ انچہ طول مین ۱۷ فٹ ۶ $\frac{3}{4}$ انچہ عرض مین ہے، تو تباؤ ۲ فٹ ۴ انچہ عرض کا کپڑا کتنا اوسکے فرش مین صرف ہوگا

(۱۰) ۲ فٹ ۸ انچہ عرض کا کپڑا ۱۴۴ گز ایک مکان کے فرش مین لگتا ہے تو ۲ فٹ ۳ انچہ عرض کا کتنا صرف ہوگا

(۱۱) ۲ ر ۱۰ $\frac{1}{2}$ پائی فی گز کے حساب سے ۲ فٹ ۵ $\frac{1}{2}$ انچہ عرض کا ٹاٹ ایک مربع کمرہ کے

فرش مین جسکا ضلع ۷ ۳ فت ۸ انچہ ہے کتنے کا لگیگا

(۱۲) اگر مثال (۱۱) مین کمرہ ۱۴ فت ۶ انچہ بلند ہو تو کتنا کپڑا ۲ فت ۵ انچہ عرض کا تمام مکان کی پوشش مین کتنا لگیگا کہڑکی اور دروازونکا کچھہ لحاظ نہین کیا گیا

(۱۳) ایک لکڑی کا لٹھہ ۱۵ فت طول مین ۲ فت ۴ انچہ عرض مین ۱ فت ۸ انچہ موٹائی مین ہے تو بتاؤ اوسکی جسامت کیا ہوگی

(۱۴) ایک برتن ہی اوسکا قاعدہ مربع ہے اور ضلع اوسکا ۳ فت ۳ انچہ ہے اور بلندی ۲ فت ۶ انچہ تو بتاؤ کتنے مکعب فت پانی اوسمین آویگا

(۱۵) ایک مکعب کی کیا مساحت ہوگی جسکا ضلع ۳ فت ۳ ½ انچہ ہے + اوسکا کیا ہوگا

(۱۶) ایک تالاب مربع کی شکل کا ہی جسکا ضلع ۸۶ گز ہے اوسکی کہودنے مین ۰۰۰۰ المکعب گز مٹی نکلی ہے بتاؤ عمق

(۱۷) ۴ ½ فت عمیق اور ۱۰ ¾ عریض خندق کتنی طویل ہو کہ ۵۰۰۰ فت مکعب اوسمین سماوین

(۱۸) ایک نہر کا عمق ۶ فت ۴ انچہ اور عرض ۱۹ فت ۸ انچہ اور طول ۲۰ میل تو بتاؤ کے فت پانی اوسمین ہے

(۱۹) ایک کمرہ کا طول ۲۰ فت ۸ انچہ ہے اور عرض ۱۴ فت تو بتاؤ بلندی کیا رکہین کہ ۳۰۰۰ فت مکعب ہوا اوسمین سماوے

(۲۰) ایک صندوق کا لنبان ۶ فت ۲ ¼ انچہ اور ۴ فت ۳ ½ انچہ چوڑان اور ۲ فت ۴ ¾ گہراوہی تو بتاؤ مساحت اوسکی کیا ہے

(۲۱) ایک لکڑی ۷ فت ۸ انچہ طول مین اور ۳ فت ۴ انچہ عرض مین اور ۲ فت ۱۰ انچہ موٹائی مین ہے تو اوسکی قیمت ۲ ر ۶ پائی فی فت کے حساب سے کیا ہوگی

(۲۲) ۱۳ ½ آنہ فی گز کہدائی کے دیئے جاوین تو ایک چہ بچہ کی کہدائی مین جسکا طول ۱۶ ¾ فت و عرض ۱۲ ½ فت اور ۸ ¼ فت بلند ہے کیا صرف ہوگا

(۲۳) ایک لٹھہ ۶۴ فت ۷ ¼ انچہ طول مین ۴ فت ۹ ½ انچہ عرض مین اور ۱۱ ¾ موٹائی مین ہے تو بتاؤ اوسکی جسامت کیا ہوگی

(۲۴) ایک ظرف مستطیلی طول مین ۱۳ فٹ ۷ ¼ انچہ اور عرض مین ۶ فت ۵ ½ انچہ ہے تو بتاؤ کیا عمق اوسکا بناوین کہ ۲۹۴ ¾ مکعب فت پانی اوسمین آجاوے

سوالات نمبری (۱۴۶) اربعہ متناسبہ

ایک عدد دریافت کرو جو

(۱) اول نسبت مین ۲ و ۳ و ۴ کی ہو (۲) اول نسبت مین ۳ و ۵ و ۷ کی ہو

(۳) اول نسبت مین ۱ ۱/۲ و ۲ ۲/۳ و ۳ ۳/۴ کی ہو (۴) دوم نسبت مین ۲ و ۶ و ۹ کی ہو

(۵) دوم نسبت مین ۱ و ۶ و ۱ ۱/۲ کی ہو (۶) سوم نسبت مین ۱ ۱/۴ و ۲ و ۳ کی ہو

(۷) سوم نسبت مین ۳ و ۲ و ۵ کی ہو (۸) وسط مابین نسبت ۲ و ۳ ۱/۸ کی ہو

(۹) وسط مابین نسبت مین ۲ ۲/۳ و ۳ ۳/۸ کی ہو (۱۰) چوتہا نسبت مین ۴ و ۵ و ۸ کی ہو

(۱۱) چوتہا نسبت مین ۵ و ۷ و ۹ کی ہو (۱۲) چوتہا نسبت مین ۲ ۲/۳ و ۳ ۳/۴ و ۴ ۴/۵ کی ہو

سوالات نمبری (۱۴۷) اربعہ متناسبہ

(۱) ایک دوالیہ کو ۴۲۹۵ روپیہ ۱؍ قرض کے دینے ہین اور کل اسباب اوسکا بیچ قیمتی ۳۸۷ روپیہ ۸؍ ۳ پائی کا ہے تو بتاؤ ایک روپیہ مین کتنا وہ ادا کریگا

(۲) ۴ ۵/۸ حصہ کی قیمت ۳۲ روپیہ ۶؍ ۴ پائی ہی تو ۱۰ حصہ کی کیا قیمت ہوگی

(۳) ۵۶۶ روپیہ ۱۱؍ ۶ پائی کی جمع پر ۷ روپیہ ۹؍ ۱۰ ۱/۲ پائی خرچ پڑتے ہون تو سوا روپیہ مین کیا خرچ ہوگا

(۴) جسوقت ۶ فٹ ۲ انچہ طول کی لکڑی کا سایہ ۵ فٹ ۴ انچہ تہا اوسوقت ایک مینار کا سایہ ۷۰ فٹ ۸ انچہ تہا تو بتاؤ اوسکی بلندی کیا ہے

(۵) ۵۰ میل پر ۱۲ ۱/۴ من بوجہہ لیجانے مین ۳؍ ۹ ۱/۲ پائی خرچ پڑا تو ۷۱ ۱/۲ من بوجہہ لیجانیمین اوتنی ہی دور پر کیا خرچ اوٹہیگا

(۶) ۱۸ ۲/۹ چہٹانک کی قیمت ۳۵ ۵/۸ آنہ ہے تو ۴۳ ۱/۴ سیر کی کیا قیمت ہوگی

(۷) موہن کہتا ہے کہ سوہن جتنا روپیہ خیرات کرے اوسکے ہر ایک روپیہ پر ۲ روپیہ ۱۱؍ ۴ پائی مین دون سوہن نے ۶ روپیہ ۱۰؍ ۸ پائی دیئے تو بتاؤ موہن کو کیا دینا چاہیے

(۸) ایک ٹوپی ۱۵؍ کو آتی ہی اور ۹ مہینہ چلتی ہے اور دوسری ۱۲؍ کو آتی ہی مگر ۷ مہینہ چلتی ہی تو بتاؤ کہ ان دونون مین سے ارزان کونسی ٹوپی پڑیگی اور ۲۱ سال میں سستی ٹوپی کے پہننے مین ایک شخص کو کیا بچت ہوگی

(۹) ایک من میدہ کی جب ۱۵ شیرمالین بکتی ہین تو دس دس پیسے بکتی ہین اگر ۶۰ بنائی جاوین تو کس قیمت کی ہونگی

(۱۰) ایک برج کا سایہ اوسکی جڑ سے ۷۵ گز پہیلتا ہی تو بتاؤ کہ اوسکی بلندی کیا ہوگی جبکہ یہہ معلوم ہوگیا ہو کہ ۳ فٹ کے بول کو سیدہا کہڑا کرین تو اوسکا سایہ ۴ فٹ ۹ انچہ ہوتا ہے

(۱۰) چوتہا عدد متناسب ۴ ۱/۱۶ و ۶ ۱/۲ و ۴ ایکڑ ۳ روڈ ۲ ۱/۲ پول مین دریافت کرو

(۱۴) زمین سے ۲۶۲۴ فٹ بلند پہاڑ پر ایک سڑک سیدہی ڈہلوان ۱½ میل طول مین گئی ہے تو بتاؤ سڑک کی بلندی زمین سے سو فٹ پر کیا ہوگی

سوالات نمبری (۱۴۸) ستہ و ثمانیہ متناسبہ

(۱) ۲ گٹھہ گہاس کے ۳ گہوڑے ۴ ہفتہ مین کہاتے ہین تو پانچ گٹھہ ۶ گہوڑے کتنے دنون مین کہائینگے

(۲) اگر پانچ آدمیون کی مزدوری ۱۲ روز مین ۶ روپیہ ہو تو ۱۶ آدمیون کی مزدوری ۲۰ دن مین کیا ہوگی

(۳) اگر ۸ آدمی ۲۴ گز مربع دیوار ۹ دنمین تعمیر کرتے ہین تو ۱۸ گز مربع دیوار ۳ دنمین کتنے آدمی بناوینگے

(۴) ۸ مزدورونکی مزدوری ۸ روز مین ۹ روپیہ ۱۲ ہو تو ۲۱ روپیہ ۱۵ ۱۲ دنمین کتنے مزدورونکی مزدوری ہوگی

(۵) ۱ پائی کی روٹی کا وزن ۴۸ تولہ ہوتا ہے جب ۵۴ آنہ من میدہ ہو تو بتاؤ جب میدہ کا کیا بہاؤ ہوگا کہ ۶ پائی کی روٹی وزن مین ۳۲ تولہ ہو

(۶) اگر ۹ آدمی ۳۸ گز دیوار ۱۲ دن مین تیار کرتے ہین تو ۹۶ گز ۳ فٹ ۳ انچہ ۲۱ ½ دنمین کتنے آدمی بنائینگے

(۷) اگر ایک آدمی ۳۶۰ میل آٹھہ گہنٹہ روز چلنے سے ۱۲ دنمین طے کرتا ہو تو اوسی چال سے ۵۴۰ میل ۲ دن مین کے گہنٹہ روز چلنے سے طے کریگا

(۸) ۱۴ آدمی ۱۶۸ بیگہہ کو ۸ ¼ گہنٹہ کے دن سے ۱۲ دن مین کاٹتے ہین تو ۲۰ آدمی ۱۱ دن مین ۷ ⅘ گہنٹہ کے دن سے کتنے بیگہہ کاٹینگے

(۹) اگر ۵ عورتین ایک کام کو ۱۰ ⅝ دن مین ۹ ⅗ گہنٹہ کے دن سے بناتی ہون تو اوس سے دوچند کام کو ۳ عورتین جب دن ۱۰ گہنٹہ کا شمار کیا جاوے کے دن مین بناوینگی

(۱۰) ایک دیوار ۶۰ فیٹ طول کی ۴ فٹ آشار کی ۲۰ فٹ بلندی کی ۱۲ آدمی ۲۴ دن مین تیار کرین جب ۱۲ گہنٹہ روز کام کرین تو بتاؤ ۱۰۰ فٹ طول کی ۳ فٹ آشار کی اور ۱۲ فٹ بلند ۱۸ دن مین ۸ گہنٹہ روز کام کرنے سے کتنے آدمی تیار کرینگے

(۱۱) اگر ۳ آدمی ۱۱ گہنٹہ روز کام کرین تو ۲۰ ایکڑ ناج کو ۱۱ دن مین کاٹ لین تو بتاؤ کتنے آدمی ۱۲ گہنٹہ روز کام کرین کہ ۳۶۰ گز لنبا اور ۳۲۰ گز چوڑا کہیت ۴ دن مین کٹ جاوے

(۱۲) پانچ آدمی ایک کہیت کا ناج ۴ دن مین ۸ گہنٹہ روز کام کرنے سے کاٹ لیتے مگر ایک آدمی نے ایک روز کام کرکے اپنا کام چہوڑ دیا اور بسبب شدت موسم کے باقی چار روز بہی ۶ گہنٹہ سے زیادہ ہر روز کام نکر سکین تو بتاؤ کہ کام کب ختم ہوگا

سوالات نمبری (۱۴۹) نفع و نقصان

(۱) ۴ ڈبل پیسے کے پانچ پانچ انڈے بکتے ہین تو بتاؤ کس قیمت پر اونکو خریدکرین کہ اسطرح بیچنے سے ۲۰ روپیہ سیکڑا نفع ہو

(۲) ۵ روپیہ کو ایک چیز کے بیچنے سے ۲۰ روپیہ سیکڑہ کا نفع اصل قیمت پر ہوا تو بتاؤ اوسکی کیا قیمت تھی

(۳) ۲$\frac{1}{2}$ پائی نفع ایک آنہ مین ہو تو کیا سیکڑا نفع ہوا

(۴) ۲ ر ۹ پائی ایک روپیہ پر فایدہ ہو تو کیا سیکڑا نفع ہوا

(۵) ۱۲ روپیہ کو ایک چیز مول لی اور اوسکو بیچی کہ ۱۰ روپیہ سیکڑہ قیمت فروخت پر نفع ہوا تو بتاؤ کیا فایدہ ہوا

(۶) ۳ ر ۹ پائی سیر جو چیز خریدی اوسکو کس بہاؤ سے فروخت کرین کہ ۲۰ روپیہ سیکڑہ فایدہ ہو

(۷) اگر ۵ ار من ایک چیز خریدین اور ۶ ر $\frac{1}{2}$ پائی سیر بیچین تو بتاؤ کیا سیکڑا نفع ہوگا

(۸) ۵ روپیہ ۱۲ ار من ایک چیز کے بیچنے سے ۵ روپیہ سیکڑا فایدہ ہو تو ۲۶ پائی فی سیر کے بیچنے سے کیا سیکڑا فایدہ ہوگا

(۹) دو طرح کی شکر ہے ایک ۸ پائی سیر کی اور دوسری ۱۱ پائی سیر کی ایک حلوائی نے اسطرح سے کہ پہلے قسم کی دو سیر دوسری قسم کی ایک سیر مین ملائی تو بتاؤ اس مرکب شکر کو کیا بہاؤ فروخت کرین کہ ۲۵ روپیہ سیکڑا نفع ہو

(۱۰) ۳۳۶ گز گمرک ۷ ر ۱۰$\frac{1}{2}$ پائی گز خریدی اور ایک چوتھائی ۱۰ ر ۳ پائی گز اور ایک تہائی ۸ ر ۲ پائی گز اور باقی ۷ ر گز بیچی تو بتاؤ کل پر کیا نفع نقصان ہوگا

(۱۱) ۱۶ روپیہ ۱ ر ۸ پائی کی ٹپاریان انگور کی فی ٹپاری ۳ ر ۴ پائی کے حساب سے خریدین اونمین کچھ ٹپاریان سڑ گئین اونکو نکال کر پھینک دیا اور باقی کو ۵ روپیہ سیکڑا کے نفع سے بیچکر ۱۲ روپیہ حاصل کئے تو بتاؤ کتنی ٹپاریان سڑ گئین

(۱۲) ۴ ر ۷ پائی فی سیکڑہ قلم خریدی اور اس قیمت پر فروخت کئی کہ قیمت فروخت کا $\frac{3}{8}$ حصہ منفعت کا ہوا تو بتاؤ قیمت فروخت کیا ہے اور نفع کیا سیکڑا اصل قیمت پر ہے

سوالات نمبری (۱۵۰) مشارکت

(۱) ۱۴۴ کو ایسے اجزا مین تقسیم کرو کہ اونمین نسبت ۱ و ۳ و ۵ کی ہو

(۲) ۲۰۷ کو ایسے اجزا مین تقسیم کرو کہ اونمین نسبت $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{5}$ کی ہو

(۳) موہن و سوہن و نراین نے ملکر تجارت کی ایک نے ۲۲۵ روپیہ دوسری نے ۲۵۰ ۳ روپیہ تیسرے نے ۴۲۵ روپیہ دئے اور ۵۸۵ روپیہ نفع کے حاصل ہوئے تو بتاؤ کسطرح تقسیم منفعت ہو

(۴) بارود مین ۷۵ حصہ شورہ اور ۱۰ حصہ گندھک اور ۱۵ حصہ کوئلا ہوتا ہے تو دس من بارود مین ہر ایک چیز کتنی کتنی ہوگی

(۵) ۴۰ روپیہ ۸ آنہ ۸ پای چار آدمیوں مین $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{3}$ و $\frac{1}{4}$ و $\frac{1}{5}$ کی نسبت کے موافق تقسیم کرو

(۶) ۳۵ روپیہ ۱۰ آنہ کو موہن و سوہن و نراین نے ایک چراگاہ خرید ا موہن نے ۵ بہیڑین ۴ مہینے تک و سوہن نے ۸ بہیڑین ۵ مہینے تک اور نراین نے ۹ بہیڑین ۶ مہینے تک چرائین تو بتاؤ ہر ایک کو کیا دینا پڑیگا

(۷) ایک توپ مین جو دہات لگا ہوا ہے اوسمین ۱۰۰ حصہ تانبا اور ۱۱ حصہ لوہا ہے اور وزن اوسکا ۵ من ۳۰ سیر ۱۲ چہٹانک ہے تو بتاؤ ہر ایک قسم کا دہات کتنا کتنا وزن مین ہے

(۸) موہن ہر روز ہمیشہ ۹ گہنٹہ اور سوہن ۳۰ دن تک آٹہہ آٹہہ گہنٹہ ہر روز اور تین دن تک سات سات گہنٹہ ہر روز کام کرتا ہے تو ایک کام اونہون نے شراکت مین ۲ روپیہ ۹ آنہ ۳ پای کا بنایا تو بتاؤ ہر ایک اوسمین سے کیا کیا لے

(۹) موہن و سوہن نے ۴۴ روپیہ ۶ آنہ کو ایک کہیت خرید ا موہن نے سال بہر تک چہہ گہوڑے رکہے اور سوہن نے ۱۱ مہینے تک پانچ اور پہر تین اور زیادہ ۵ مہینے تک رکہے تو بتاؤ ہر ایک کو کیا کیا دینا چاہیئے

(۱۰) انگریزی روپیہ مین ۱۱ حصہ خالص چاندی اور ایک حصہ تانبا ہوتا ہے تو بتاؤ دو روپیہ اور ایک اٹہنی مین کتنی خالص چاندی اور کتنا تانبا ہوگا

(۱۱) موہن و سوہن و نراین نے ۱۱۵ روپیہ ۴ آنہ کو چراگاہ کرایہ پر لیا اور موہن نے آٹہہ گائین $4\frac{1}{2}$ مہینے تک اور سوہن نے پانچ گائین $7\frac{1}{2}$ مہینے تک اور نراین نے نو گائین ۹ مہینے تک چرائین تو بتاؤ ہر ایک کتنا دے

(۱۲) موہن اور سوہن نے سرمایہ بموافق ۲ : ۳ کے ملایا اور ۷ مہینے بعد موہن نے $\frac{1}{4}$ اپنے سرمایہ کا الگ کرلیا اور ۹ مہینے بعد $\frac{1}{4}$ اپنے سرمایہ کا سوہن نے نکال لیا تو بتاؤ ۱۶۵ روپیہ ۱۴ آنہ کا کل نفع سال کے آخر مین کسطرح تقسیم ہوگا

جوابات

جواب نمبری (۱)

(۱) ۱۲ و ۱۴ و ۱۹ و ۲۷ (۲) ۳۰ و ۳۹ و ۴۷ و ۵۰

(۳) ۶۱ و ۷۰ و ۸۸ و ۹۲ (۴) ۱۰۱ و ۱۱۰ و ۱۱۳ و ۱۵۵

(۵) ۲۰۰ و ۲۰۲ و ۲۱۲ و ۳۳۰ (۶) ۵۰۷ و ۶۶۳ و ۷۱۷ و ۸۸۰

(۷) ۱۰۰۱ و ۱۰۱۰ و ۱۱۰۰ و ۱۰۱۱ (۸) ۱۱۰۱ و ۱۱۱۰ و ۱۱۱۱ و ۱۶۰۵

(۹) ۱۰۷۰ و ۳۰۳۰ و ۲۱۳۰ و ۳۲۳۰ و ۴۰۱۴ (۱۰) ۳۲۱۲ و ۴۱۱۸ و ۵۶۰۷ و ۷۱۹۰

(۱۱) ۱۴۰۰ و ۲۰۱۱ و ۸۰۵۰ و ۹۰۰۱ (۱۲) ۱۰۱۴ و ۳۰۰۰ و ۷۰۰۶ و ۸۵۳۰

(۱۳) ۲۰۰۰۰ و ۴۳۰۵۹ و ۶۸۰۷۰ و ۸۹۶۰۵

(۱۴) ۶۱۰۰۰ و ۷۰۰۰۸ و ۹۴۶۲۰ و ۲۳۲۱۱

(۱۵) ۱۳۰۳۱ و ۳۰۰۱۳ و ۳۱۳۰۱ و ۵۲۰۷۳

(۱۶) ۷۸۰۱۱ و ۹۰۷۰۴ و ۱۲۰۰۵ و ۲۰۱۰۲

(۱۷) ۵۰۰۰۰۲ و ۶۰۰۷۱۳ و ۸۱۰۱۰۱ و ۹۰۵۰۵۰

(۱۸) ۳۵۰۰۰۱۸ و ۱۴۲۰۷۵۷۳ و ۱۰۷۲۰۴۰۰۳ و ۱۲۳۴۵۶۷۸۹۰

جواب نمبری (۲)

(۱) دس و تیرہ و سترہ و تیئیس

(۲) تینتیس و چالیس و پچپن و تہتر

(۳) سو و ایک سو ایک و ایک سو دس اور ایک سو گیارہ

(۴) دو سو چہتر و تین سو ستانوے و تین سو اکہتر و چار سو ایک

(۵) چار سو دس و چار سو چودہ و پانچ سو پانچ و چھ سو گیارہ

(۶) سات سو سترہ و آٹھ سو اسّی و نو سو نو و نو سو اکہتر

(۷) ایکہزار و ایکہزار ایک و ایک ہزار دس و ایکہزار سو

(۸) ایکہزار ایک سو دس و ایکہزار ایک سو ایک و ایکہزار گیارہ و ایک ہزار ایک سو گیارہ

(۹) دو ہزار بتیس و تین ہزار ایک سو پانچ و چار ہزار چار و پانچہزار ایک سو تین
(۱۰) چھ ہزار چھ و سات ہزار چھ سو سات و آٹھ ہزار ایک سو اٹھارہ نو ہزار نوے
(۱۱) سات ہزار و چھ ہزار پانچ و آٹھ ہزار تیس و نو ہزار تین سو
(۱۲) چار ہزار سات سو ساٹھ و تین ہزار نو سو سات و دو ہزار اکیاسی و چھ ہزار سات سو نواسی
(۱۳) بارہ ہزار تین سو پینتالیس و چالیس ہزار تین سو چالیس و ساٹھ ہزار پینتالیس و تین لاکھ بارہ ہزار ایک سو پینتالیس
(۱۴) ستر ہزار سات سو سترہ و بیاسی ہزار دس و ترانوے ہزار پانچ سو اکتیس و چھ لاکھ پانچہزار ایک سو تین
(۱۵) سات لاکھ اٹھائیس ہزار سات و آٹھ لاکھ اکہزار گیارہ و نو لاکھ دس ہزار ایک و دس لاکھ تیئیس ہزار سات سو چودہ
(۱۶) چار لاکھ پچاس ہزار ایک سو ساٹھ و دو لاکھ سات ہزار سات سو تین و پانچ لاکھ ساٹھ ہزار چھ سو دو و اکیس لاکھ تین ہزار سات سو چھپن
(۱۷) تیس لاکھ چھیالیس ہزار تین سو دو و چوالیس لاکھ اکہتر ہزار ایک سو سات و چھپن لاکھ دس ہزار اٹھانوے و بہتر لاکھ چونتیس ہزار دس
(۱۸) اٹھانوے لاکھ چھتر ہزار پانچ سو تینتالیس و نو کروڑ ستاسی لاکھ پینسٹھ ہزار چار سو بتیس و اٹھانوے کروڑ چھتر لاکھ چون ہزار تین سو اکیس و نو ارب ستاسی کروڑ پینسٹھ لاکھ تینتالیس ہزار دو سو دس

جواب نمبری (۳)

جی   وی   ہی   دی   حل   حف   زیع   حلش

امثلہ نمبری (۴)

(۱) ۷۹	(۲) ۸۰	(۳) ۹۱	(۴) ۱۱۵
(۵) ۱۰۵	(۶) ۱۴۱	(۷) ۸۱۳	(۸) ۷۳۸
(۹) ۱۳۸۶	(۱۰) ۱۶۵۷	(۱۱) ۱۴۹۴	(۱۲) ۸۱۰
(۱۳) ۱۹۳۸۰	(۱۴) ۱۶۰۴۶	(۱۵) ۱۵۵۳۱	(۱۶) ۲۳۸۷۱
(۱۷) ۱۰۶۶۱	(۱۸) ۱۸۱۹۴	(۱۹) ۱۵۳۲۲	(۲۰) ۱۸۲۴۳
(۲۱) ۲۳۸۸۷۹	(۲۲) ۲۷۲۷۳۵	(۲۳) ۲۰۲۸۷۱	(۲۴) ۲۱۹۷۱۸
(۲۵) ۲۰۱۷۳۰۰	(۲۶) ۱۹۲۰۰۷۷	(۲۷) ۱۰۹۷۸۳۶	(۲۸) ۱۹۲۷۸۴۲

(۲۹) ۱۹۰۹۳۶۸ (۳۰) ۱۶۰۱۹۶۳ (۳۱) ۲۱۵۴۹۰۴ (۳۲) ۱۲۶۳۹۸۷

جواب نمبری (۵)

(۱) ۳۶ (۲) ۴۰و۵۳و۹۳ (۳) ۲۰۰ (۴) ۵۸۶۶و۴۲۱۰

(۵) ۷۸ (۶) ۱۸۶۳ (۷) ۴۹ (۸) ۹۸

(۹) ۶۵ (۱۰) ۱۲۴ (۱۱) ۶۵۸ (۱۲) ۳۳۲

(۱۳) ۴۸۴ (۱۴) ۵۷۸ (۱۵) ۲۷۶ (۱۶) ۶۹۶۰۹و۳۶۱۹۶

(۱۷) ۷۲۴۴۷ (۱۸) ۱۰۰۰ (۱۹) ۲۲۷۸ (۲۰) ۹۳۹

(۲۱) ۵۵۰ (۲۲) ۱۷۷ (۲۳) ۲۳۸۳ (۲۴) ۲۰۰۰

جواب نمبری (۶)

(۱) ۲۲۳۲۳۴ (۲) ۳۲۲۲۶۴ (۳) ۳۵۵۴۲۲ (۴) ۳۴۳۱۵۴

(۵) ۱۲۵۲۹۳ (۶) ۴۲۱۶۲۴ (۷) ۳۱۶۴۶۳ (۸) ۱۳۳۳۵۱

(۹) ۳۱۷۳۰۴ (۱۰) ۵۳۱۴۱۵ (۱۱) ۲۴۰۹۳۳ (۱۲) ۱۰۳۲۲۷

(۱۳) ۶۷۴۷۵ (۱۴) ۴۵۶۳۲۷ (۱۵) ۱۸۴۴۳۷ (۱۶) ۴۵۴۰۳۲

(۱۷) ۲۷۱۴۵۶ (۱۸) ۹۷۶۲۳۱ (۱۹) ۸۳۲۵۲ (۲۰) ۷۰۷۳۴۲

(۲۱) ۵۸۷۸۵۷۸ (۲۲) ۳۸۵۲۳۶۲۲ (۲۳) ۱۸۲۹۱۰۲۹ (۲۴) ۷۹۵۷۹۳۵۸

(۲۵) ۵۸۶۹۰۲۷۵ (۲۶) ۹۵۷۸۳۵۳ (۲۷) ۶۴۲۲۹۲۹ (۲۸) ۹۹۸۸۷۶۴۸

(۲۹) ۲۷۵۸۸۰۸۴ (۳۰) ۸۶۷۸۴۲۳ (۳۱) ۷۸۸۹۲۶۷ (۳۲) ۷۵۳۰۸۶۴۳

جواب نمبری (۷)

(۱) ۳۱۰۹۱۳و۲۵۳ (۲) ۱۹ (۳) ۵۰۸۹۱۴۵۶ (۴) ۸۴۱

(۵) ۴۳و۲۱ (۶) ۱۸ (۷) ۲۸ (۸) ۳۴

(۹) ۸۴۹ (۱۰) ۵۹ (۱۱) ۱۶۹ (۱۲) ۲۰۹

(۱۳) ۳۸۹ (۱۴) ۳۷ (۱۵) ۸۹۹۹و۸۹ (۱۶) ۱۹و۱۹۱

(۱۷) ۴۱ (۱۸) ۴۶و۴۷و۸۴و۵۳ (۱۹) سنہ ۱۸۰۵ (۲۰) ۲۳۴

(۲۱) ۶۹ (۲۲) ۲۵ و ۳۱ (۲۳) ۲۷۰ (۲۴) ۱۵۰

جواب نمبری (۸)

(۱) ۴۶۸۶۴   (۲) ۳۰۶۵۲۶   (۳) ۵۲۸۷۴۴

(۴) ۵۱۴۱۷۲   (۵) ۵۵۰۵۸۸   (۶) ۷۰۷۱۴۶۸۴

(۷) ۹۳۹۷۵۰   (۸) ۱۷۲۱۰۵۲   (۹) ۱۶۱۰۶۲۲

(۱۰) ۲۱۶۹۴۱۶   (۱۱) ۷۷۶۳۸۸   (۱۲) ۲۶۸۷۳۵۶

(۱۳) ۱۸۳۱۷۴۴   (۱۴) ۳۱۱۷۱۰۰   (۱۵) ۲۳۸۷۱۴۸

(۱۶) ۲۳۲۸۶۹۰   (۱۷) ۱۳۴۳۹۷۵   (۱۸) ۲۵۸۱۵۱۸

(۱۹) ۳۲۸۳۸۵۰   (۲۰) ۴۰۳۱۹۰۴   (۲۱) ۲۲۷۱۲۴۰۰

(۲۲) ۳۶۶۲۰۰۱   (۲۳) ۲۹۱۴۷۳۴   (۲۴) ۳۹۶۹۹۳۸

(۲۵) ۳۳۵۵۵۵۵   (۲۶) ۵۰۴۸۳۳۶   (۲۷) ۲۰۱۳۵۷۸

(۲۸) ۲۷۶۵۳۷۶   (۲۹) ۶۹۴۰۵۱۲   (۳۰) ۵۶۰۸۳۲۳

(۳۱) ۳۰۲۱۵۷۶   (۳۲) ۴۱۵۴۲۸۳   (۳۳) ۴۱۱۹۲۷۳

(۳۴) ۶۲۰۰۵۰۰۰   (۳۵) ۳۵۸۹۱۵۵   (۳۶) ۷۴۷۳۰۲۰

(۳۷) ۵۷۵۸۰۱۶   (۳۸) ۷۶۱۴۸۰۴   (۳۹) ۹۲۶۸۲۳۷

(۴۰) ۶۷۶۵۴۰۸   (۴۱) ۴۱۶۰۶۹۵   (۴۲) ۶۷۳۰۴۸۸

(۴۳) ۷۲۰۲۱۱۸   (۴۴) ۸۷۴۲۴۳۲   (۴۵) ۶۲۴۰۸۲۸

(۴۶) ۹۱۹۵۴۲۰   (۴۷) ۹۶۳۲۶۳۴   (۴۸) ۱۱۵۸۸۸۵۶

جواب نمبری (۹)

(۱) ۴۷۰ و ۳۷۶۹۹۴   (۲) ۲۷۸   (۳) ۶۴   (۴) ۳۹۰   (۵) ۲۲۷

(۶) ۸۵   (۷) ۱۰۱۹ و ۳۲۴   (۸) ۱۱۷   (۹) ۱۹۲   (۱۰) ۱۲۸۰ و ۱۳۴۴

(۱۱) ۱۴۳   (۱۲) ۳۳۸۸   (۱۳) ۱۴۷۶   (۱۴) ۷۰ و ۲۴۰   (۱۵) ۱۴   (۱۶) ۱۴۴

(۱۷) ۱۰۷۸   (۱۸) ۴۲۰   (۱۹) ۱۲۷۵   (۲۰) ۹۶   (۲۱) ۱۲۹   (۲۲) ۵۵۷

(۲۳) ۱۰۸   (۲۴) سوہن ایک روپیہ موہن کو دے

جواب نمبری (۱۰)

(۱) ۶۰۸۶۴۴۴   (۲) ۵۴۱۳۱۷۰   (۳) ۱۰۴۶۸۳۶۸

(۴) ۷۳۲۵۷۴۸ (۵) ۱۴۲۱۳۳۶۷ (۶) ۱۱۰۶۱۷۹۵۸۰

(۷) ۱۶۲۳۳۲۱۶۰۰ (۸) ۲۴۲۶۵۸۰۰ (۹) ۱۳۱۲۲۹۹۹

(۱۰) ۱۰۳۲۴۶۰۸ (۱۱) ۱۳۰۲۳۶۷۸۰ (۱۲) ۱۵۹۰۲۵۶۸

(۱۳) ۲۱۲۷۱۵۳۶ (۱۴) ۴۱۵۴۰۹۷۶۰ (۱۵) ۳۶۶۷۸۸۵۲

(۱۶) ۴۶۴۶۰۴۶۶۰۰ (۱۷) ۱۹۳۸۴۱۵۵ (۱۸) ۴۲۲۱۹۱۴۴

(۱۹) ۴۹۹۶۴۶۸۴ (۲۰) ۳۸۱۲۵۲۴۲ (۲۱) ۵۰۰۶۵۹۹۲

(۲۲) ۸۱۶۵۴۳۰۹ (۲۳) ۴۸۵۳۴۲۸۸ (۲۴) ۹۷۱۸۳۴۴۰

جواب نمبری (۱۱)

(۱) ۶۷۵ (۲) ۲۰۴۶۴ (۳) ۱۲۳۶۶

(۴) ۲۲۶۸ (۵) ۳۸۸۸ (۶) ۵۱۱۰

(۷) ۴۳۲ (۸) ۲۵۹۲ (۹) ۸۳۷۰

(۱۰) ۸۸۸ (۱۱) ۴۶۴و۲۵۵۲ (۱۲) ۷۳۳۲۶۶

(۱۳) ۷۸۸ (۱۴) ۲۰۱۶ (۱۵) ۸۸

(۱۶) ۵۱۴۴۶۷ و ۱۵۸۱۶۶۹ (۱۷) ۴۳۵

(۱۸) ۲۲ (۱۹) ۵۰۸ (۲۰) ۲۹۴

(۲۱) ۲۵۰۵۶ (۲۲) ۷۳۰۸ (۲۳) ۷۲۹۶

(۲۴) ۱۰۷۲۵۰

جواب نمبری (۱۲)

(۱) ۷۴۶۵۶۹۲ (۲) ۱۱۴۳۱۷۰۱۰ (۳) ۸۰۹۰۹۴۹۰۱

(۴) ۱۷۶۱۳۵۷۹۲ (۵) ۲۲۱۵۸۱۴۶ (۶) ۱۳۶۲۴۴۰۷۰۰

(۷) ۲۸۶۴۰۵۱۶ (۸) ۲۶۰۷۷۵۹۰۰ (۹) ۳۲۲۰۹۶۶۶۰

(۱۰) ۲۲۴۹۲۶۴۹ (۱۱) ۱۸۱۴۲۴۰۵۲ (۱۲) ۲۹۴۲۰۸۲۲

(۱۳) ۴۷۸۵۲۳۰۴۰۰ (۱۴) ۷۴۷۵۶۷۵۲ (۱۵) ۲۹۵۳۱۳۴۴۵

(۱۶) ۷۴۲۶۸۵۳۵ (۱۷) ۲۴۳۷۲۷۱۲۲۰ (۱۸) ۲۶۲۵۹۲۵۱۲۲

(۱۹) ۱۲۴۴۴۷۷۵۲۰ (۲۰) ۲۲۱۵۴۱۳۹۷۰ (۲۱) ۳۰۳۶۲۲۱۲۸۰

(۲۲) ۴۵۰۶۶۴۷۲۹۳ (۲۳) ۵۸۶۰۹۸۰۰۲۷ (۲۴) ۳۰۵۲۲۲۲۸۳۰

جواب نمبری (۱۳)

(۱) ۱۶۹ و ۲۱۹۷ (۲) ۲۰۷۰۲ (۳) ۱۶۰۰۶۳

(۴) ۶۷ (۵) ۸۵ و ۵۹ (۶) ۲۷۳۶

(۷) ۹۷۷۸۲ (۸) ۱۱۸۴۴۶ (۹) ۱۴۷

(۱۰) ۸۳۵۰۵ (۱۱) ۲۷۷۲۰۰۰۰ (۱۲) ۲۴۰۵

(۱۳) ۱۶۷۲ و ۴۱۸۰۰ (۱۴) ۱۷۳ (۱۵) ۱۰۰۱۷۰

(۱۶) ۸۰۷۵ (۱۷) ۱۵۶۴ (۱۸) ۹۱۳۰ و ۱۴۱۱

(۱۹) ۲۷۶۹۴۸ (۲۰) ۱۸۰۶۰۰۰۰ (۲۱) ۱۸۰۵۰۰۰۰۰۰

(۲۲) ۲۲ و ۹۹۸۸ (۲۳) ۱۴۰۶۱۶۰۰ (۲۴) ۱۱۹۱۴۵۶۰

جواب نمبری (۱۴)

(۱) ۲۳۴۱۰۳ (۲) ۲۸۱۹۳۷ (۳) ۱۹۲۲۸۸

(۴) ۳۸۲۸۹۹ (۵) ۳۷۶۹۵۶ $\frac{۱}{۲}$ (۶) ۲۲۳۴۹۷

(۷) ۱۴۸۵۶۷ $\frac{۱}{۲}$ (۸) ۱۵۸۹۳۵ (۹) ۱۲۹۸۸۴ $\frac{۳}{۴}$

(۱۰) ۱۶۰۶۷۹ (۱۱) ۵۲۲۶۳ (۱۲) ۱۹۰۸۸۲

(۱۳) ۶۲۰۱۸ $\frac{۱}{۴}$ (۱۴) ۱۳۵۲۰۷ (۱۵) ۴۴۴۶۳ $\frac{۳}{۴}$

(۱۶) ۱۷۷۱۲۷ $\frac{۲}{۵}$ (۱۷) ۶۳۴۴۰ $\frac{۴}{۵}$ (۱۸) ۱۲۲۳۸۰۷

(۱۹) ۵۲۱۴۱ $\frac{۲}{۵}$ (۲۰) ۱۶۴۰۶۷ $\frac{۱}{۳}$ (۲۱) ۴۹۴۲۱ $\frac{۵}{۶}$

(۲۲) ۳۴۶۶۴ $\frac{۲}{۷}$ (۲۳) ۷۸۵۳۵ $\frac{۵}{۶}$ (۲۴) ۸۰۴۹۶

(۲۵) ۹۸۶۴۹ $\frac{۵}{۷}$ (۲۶) ۹۵۶۷۹ (۲۷) ۱۲۵۳۷۹ $\frac{۱}{۷}$

(۲۸) ۴۳۲۷۶۸ (۲۹) ۱۰۱۵۴۳ $\frac{۳}{۸}$ (۳۰) ۸۷۲۹۳۶

(۳۱) ۱۲۳۴۵۶ (۳۲) ۴۱۱۱۲۵ (۳۳) ۸۶۲۹۵

(۳۴) ۲۳۴۵۶۷۸ $\frac{۹}{۱۰}$ (۳۵) ۱۳۷۱۷۴ $\frac{۱}{۹}$ (۳۶) ۵۶۷۲۱ $\frac{۳}{۱۰}$

(۳۷) ۳۹۷۲۵۹۷ (۳۸) ۳۹۶۸۳۶۱ (۳۹) ۵۲۱۴۷۶۹

(۴۰) ۵۷۲۸۵۳۱ (۴۱) ۳۴۲۲۹۵۲ $\frac{۱}{۱۱}$ (۴۲) ۴۷۳۱۱۱۸ $\frac{۱}{۱۲}$

(۴۳) ۵ ۹۵۵۲۱۱ $\frac{۸}{۱۱}$ (۴۴) ۴ ۶۴ ۶۸ ۴۰   (۴۵) ۶۰۱ ۲۵ ۴۸

(۴۶) ۶۰۹ ۴۰ ۳۹   (۴۷) ۷ ۹۳ ۷۴ ۹۷   (۴۸) ۱۲۳ ۴۵ ۶۷۸۹

جواب نمبری (۱۵)

(۱) ۷   (۲) ۶۷   (۳) ۳۶ و ۲۴

(۴) ۷   (۵) ۳۷   (۶) ۲۷۲ $\frac{۸}{۱۱}$

(۷) ۱۱۷ و ۹۱   (۸) ۳۳ و ۲۴   (۹) ۱۸

(۱۰) ۸۹۷   (۱۱) ۴۸   (۱۲) ۱۱۹ اور ۳ باقی رہے

(۱۳) ۹۷   (۱۴) ۱۶   (۱۵) ۳۲ و ۹۳

(۱۶) ۲۸۵   (۱۷) ۲۹   (۱۸) ۳۵۰۲

(۱۹) ۲۷ و ۱۸ و ۶   (۲۰) ۶۹   (۲۱) ۴۹۴

(۲۲) ۸۷ و ۱۴   (۲۳) ۲۹ و ۱۹   (۲۴) ۶۰۵ و ۴۶ و ۵۰

جواب نمبری (۱۶)

(۱) ۱۹۷۴۵۳۸   (۲) ۲۳۸ ۴۱۶۳   (۳) ۲۱ ۶۷۰۲۲

(۴) ۲۶۴۵۷۵۳   (۵) ۰۱۷۸ ۳۶ ۱۸   (۶) ۲۰۳۳۶۷۱ $\frac{۷}{۲۰}$

(۷) ۲۸۱۲۴۳۶ $\frac{۱۳}{۲۰}$ (۸) ۲۸۷۴۸۶۵ $\frac{۲۳}{۳۰}$ (۹) ۱۵ ۷۵ ۱۰۹

(۱۰) ۳۰۵۷۵۵۱   (۱۱) ۱۹ ۵۵۸۶۶ $\frac{۱۷}{۴۰}$ (۱۲) ۱۳۴۲۴۷۴ $\frac{۴۷}{۵۰}$

(۱۳) ۱۰۳۶۷۳۷۲ $\frac{۶}{۴۹}$ (۱۴) ۱۶۲۴۹۵۷ $\frac{۱۹}{۴۵}$ (۱۵) ۱۱۶۰۳۳۵۳ $\frac{۲۲}{۷۰}$

(۱۶) ۱۱۸ ۴۸۸۸ $\frac{۳۱}{۷۷}$ (۱۷) ۱۲۵۵۵۰ $\frac{۷۹}{۸۴}$ (۱۸) ۴۵۵۳۴۴ $\frac{۴۷}{۸۰}$

(۱۹) ۴۶۴۲۴۳ $\frac{۲۹}{۹۶}$ (۲۰) ۵۲۵۲۸۹ $\frac{۳۵}{۱۰۸}$ (۲۱) ۵۲۸۹۳۷ $\frac{۲۳}{۱۲۰}$

(۲۲) ۵۸ ۳۶۶۴ $\frac{۹۱}{۱۲۱}$ (۲۳) ۵۱ ۸۴ ۶۳ $\frac{۷}{۱۳۲}$ (۲۴) ۲ ۴۸ ۰۰۵

جواب نمبری (۱۷)

(۱) ۲۶۶۹۳۳۶۰ $\frac{۱}{۳۷}$ (۲) ۲۲۹۶۸۷۰ $\frac{۲۲۱}{۴۳۰}$ (۳) ۱۶۷۳۹۹ $\frac{۲۲۱}{۵۹۰۰}$

(۴) ۱۲ ۹۹۵۴۵۱ $\frac{۴۵}{۷۶}$ (۵) ۱۱۳۵۲۳۴ $\frac{۷۴۱}{۸۷۰}$ (۶) ۱۰ ۳۹۶۳ $\frac{۵۸۲۱}{۹۵۰۰}$

(۷) ۹۲ ۳۰۴۱ $\frac{۴۵۱}{۱۰۷}$ (۸) ۳۹۰۳۷۷۲ $\frac{۵}{۲۵۳}$ (۹) ۱۹۴۸۰۳۶ $\frac{۶۹۰}{۵۰۷}$

(۱۰) ۴۹ ۱۵۹۵ $\frac{۱۳۴۶}{۲۰۰۵}$ (۱۱) ۱۴۶۳ ۲۸ $\frac{۶۵۴}{۳۵۰۹}$ (۱۲) ۲۱۱۰۳ $\frac{۳۳۹۲۱}{۴۶۸۰۰}$

جواب نمبری (۱۸)

(۱) ۱۱　(۲) ۳۳۶ و ۳　(۳) ۲۰　(۴) ۲۲

(۵) ۱۸　(۶) ۹۰ و ۵　(۷) ۱　(۸) ۱۵۶۲۵

(۹) ۲۴　(۱۰) ۳۳۱　(۱۱) ۳۳۶۳۳　(۱۲) ۵۷

(۱۳) ۱۲۳۴۵　(۱۴) ۲۲۲۲۱　(۱۵) ۵ و ۶ بجے کے درمیان　(۱۶) ۱۶۲

(۱۷) ۱۱۸　(۱۸) ۳۲۴ و ۸　(۱۹) ۴　(۲۰) ۱۲

(۲۱) ۵۷　(۲۲) ۹ و ۱۱۴　(۲۳) ۳۱۷　(۲۴) ۳۴۳ و ۱۱ باقی

جواب نمبری (۱۹)

(۱) ۱۸۹۵۶۲ و ۲۸۹۴۷۴　(۲) ۲۰۷۸۲۴ و ۲۰۲۶۰۷

(۳) ۱۸۳۶۶۴ و ۱۵۶۰۰۸　(۴) ۳۱۵۶۵۶ و ۴۰۳۲۲۴

(۵) ۵۱۵۵۱۱ و ۲۲۶۸۱۸　(۶) ۲۸۳۲۹۴ و ۳۸۲۷۲۹ ۴/۵

(۷) ۵۹۳۶۲۰ ۵/۹ و ۲۵۹۳۹۵　(۸) ۳۴۹۹۱۲ و ۵۷۰۷۵۲ ۴/۷

(۹) ۱۸۵۰۸۹۵ و ۱۶۰۸۰۳۸۹ ۱/۳　(۱۰) ۱۴۹۹۷۸۴ و ۴۸۸۹۵۷۰

(۱۱) ۸۹۸۱۰۸۹ ۱/۳ و ۱۳۸۳۰۴۰۸　(۱۲) ۱۵۱۲۸۹۹۰ ۱/۵ و ۱۳۴۱۰۷۲۰ ۱/۴

جواب نمبری (۲۰)

(۱) ۱۲۶　(۲) ۱۴۳۸　(۳) موہن پاس ۳۶ سوہن پاس ۲۴

(۴) ۷۵　(۵) ۳۵۴　(۶) ۹

(۷) ۱۲ و ۹ و ۱۰ و ۵　(۸) ۱۶۱۷ و ۱۴۷　(۹) ۳۶۰ و ۴۳۲

(۱۰) ۱۵ برس　(۱۱) ۲　(۱۲) ۱۲۴

(۱۳) ۲۷۵　(۱۴) ۹۸　(۱۵) بقدر ایک روپیہ کے نو گیارھویں زیادہ

(۱۶) ۷۴　(۱۷) ۶۳۲　(۱۸) ۲۵۰۰

(۱۹) ۱۰　(۲۰) ۷۸　(۲۱) ۲۳۴

(۲۲) ۴۱۶　(۲۳) ۷۵　(۲۴) ۱۵۱۲ و ۱۴۲۰

جواب نمبری (۲۱)

(۱) ۵ روپیہ ۱۶ روپیہ　(۲) ۳۰ روپیہ ۴ روپیہ　(۳) ۶۳ روپیہ ۶۳ روپیہ ۴ روپیہ

(۴) ۱۹ر۸۶ میل (۵) ۳۰ روپیہ ۵۴ بھیڑ (۶) ۳۲ر۶۲۵ سیب

(۷) ۱۲۵ر۲۰۹ (۸) ۱۵۰ر (۹) ۱۴۳ روپیہ ۷۷ بیگہ

(۱۰) ۸۰ روپیہ و ۶۳ تھان (۱۱) ۳۳ روپیہ (۱۲) ۸۵ روپیہ

جواب نمبری (۲۲)

(۱) ۱۸ (۲) ۲۱ (۳) ۱۲ (۴) ۱۶ (۵) ۳۲ (۶) ۶

(۷) ۶ (۸) ۴۵ (۹) ۳ (۱۰) ۷ (۱۱) ۱۲۸۰۰ (۱۲) ۱۰ دن

جواب نمبری (۲۳)

(۱) ۱۳۷ روپیہ ۲ آنہ ۷ پائی (۲) ۲۲۴ روپیہ ۶ آنہ ۱ پائی

(۳) ۱۶۳ روپیہ ۳ پائی (۴) ۱۸۸ روپیہ ۱۲ آنہ ۴ پائی

(۵) ۱۶۷ روپیہ ۹ آنہ ۱۰ ۳/۴ پائی (۶) ۱۵۵ روپیہ ۶ ر ۱۰ ۱/۴ پائی

(۷) ۴۰۵ روپیہ ۵ آنہ ۸ ۱/۲ پائی (۸) ۵۱۱ روپیہ ۶ آنہ ۱۱ پائی

(۹) ۵۲۳ روپیہ ۱۲ آنہ ۸ ۱/۲ پائی (۱۰) ۴۳۰ روپیہ ۶ ر ۴ پائی

(۱۱) ۳۶۹ روپیہ ۱۰ آنہ ۶ ۱/۲ پائی (۱۲) ۶۰۲ روپیہ ۱۲ آنہ ۱/۲ پائی

جواب نمبری (۲۴)

(۱) ۱۷ روپیہ ۳ آنہ ۴ ۱/۲ پائی (۲) ۳۸ روپیہ ۱ آنہ ۱ ۳/۴ پائی

(۳) ۶۹ روپیہ ۱۰ پائی (۴) ۴ روپیہ ۱۲ آنہ ۲ پائی

(۵) ۸۲ روپیہ ۱۳ آنہ ۸ ۱/۴ پائی (۶) ۲ روپیہ ۱۰ آنہ ۵ پائی

(۷) ۲ روپیہ ۷ آنہ ۲ ۱/۴ پائی (۸) ۲۴ روپیہ ۶ آنہ ۳ ۳/۴ پائی

(۹) ۱۰۵ روپیہ ۴ آنہ ۱۱ ۳/۴ پائی (۱۰) ۲۶ روپیہ ۱۵ آنہ ۷ پائی

(۱۱) ۱۱۲ روپیہ ۱۵ آنہ ۸ ۱/۴ پائی (۱۲) ۱ روپیہ ۱۰ ۱/۴ پائی

(۱۳) ۱۱۹ روپیہ ۱۵ آنہ ۲ ۳/۴ پائی (۱۴) ۱۸۸ روپیہ ۵ آنہ ۲ ۳/۴ پائی

(۱۵) ۲۶۸ روپیہ ۱۲ آنہ ۹ ۱/۲ پائی (۱۶) ۳۶۶ روپیہ ۱۲ آنہ ۸ ۳/۴ پائی

(۱۷) ۲۶۵ روپیہ ۵ ۳/۴ پائی (۱۸) ۱۲۵ روپیہ ۱۰ آنہ ۱ ۳/۴ پائی

(۱۹) ۹ روپیہ ۱۳ آنہ ۱ ۳/۴ پائی (۲۰) ۵۷۷ روپیہ ۱۳ آنہ ۹ ۱/۲ پائی

(۲۱) ۱۹۳ روپیہ ۴ آنہ ۸ ۳/۴ پائی (۲۲) ۱۹ روپیہ ۱ آنہ ۱/۴ پائی

(۲۳) ۱۴۹ روپیہ ۴ آنہ ۱۱ پائی (۲۴) ۴۰ روپیہ ۱۱ آنہ ۱ ۳/۴ پائی

جواب نمبری (۲۵)

(۱) ۱۱ روپیہ ۸ آنہ ۴ پائی (۲) ایک روپیہ ۶ پائی پھیری اور ۲ روپیہ نقد تھے

(۳) ۸ اشرفی ۱۲ روپیہ ۹ آنہ ۸ پائی (۴) ایک روپیہ ۳ آنہ ۱ پائی

(۵) ۴ آنہ کا قرضدار ہوگیا (۶) ۲ روپیہ ۵ر ۱ پائی

(۷) ۳ ۱/۲ پائی (۸) ۱۰ روپیہ ۴ آنہ ۱۱ پائی

(۹) ۳ ۱/۲ پائی زیادہ موہن کے پاس بچی (۱۰) ۳ روپیہ ۱۰ آنہ ۳/۴ پائی

(۱۱) ۹ روپیہ ۱۵ آنہ ۳ پائی ہوئی اور ۹ پائی (۱۲) ۹ آنہ ۶ پائی

جواب نمبری (۲۶)

(۱) ۷۵ روپیہ ۶ آنہ ۴ پائی (۲) ۹۴ روپیہ ۱ آنہ ۱۰ ۱/۲ پائی

(۳) ۱۱۵ روپیہ ۷ آنہ ۸ پائی (۴) ۱۹۰ روپیہ ۵ آنہ ۱۰ ۱/۲ پائی

(۵) ۲۹۴ روپیہ ۲ آنہ ۱۰ پائی (۶) ۲۰۳ روپیہ ۱۲ر ۱۱ ۱/۴ پائی

(۷) ۳۰۷ روپیہ ۵ آنہ ۵ پائی (۸) ۴۰۲ روپیہ ۵ آنہ ۸ ۱/۲ پائی

(۹) ۵۵۲ روپیہ ۴ آنہ ۹ پائی (۱۰) ۴۳۹ روپیہ ۱۴ آنہ ۲ ۳/۴ پائی

(۱۱) ۵۸۵ روپیہ ۱۳ آنہ ۴ ۱/۲ پائی (۱۲) ۷۹۸ روپیہ ۴ آنہ ۳ ۱/۲ پائی

(۱۳) ۸۰۹ روپیہ ۱۰ آنہ ۶ پائی (۱۴) ۸۹۱ روپیہ ۴ آنہ ۳ ۳/۴ پائی

(۱۵) ۱۱۹ روپیہ ۱۲ر ۴ پائی (۱۶) ۱۳۲۳ روپیہ ۷ آنہ ۱ ۱/۲ پائی

(۱۷) ۱۵۲۷ روپیہ ۴ آنہ ۱/۲ پائی (۱۸) ۱۵۰۱ روپیہ ۱ر ۳/۴ پائی

(۱۹) ۱۷۱۸ روپیہ ۸ آنہ ۳ پائی (۲۰) ۱۹۵۷ روپیہ ۸ آنہ ۵ ۱/۴ پائی

(۲۱) ۲۱۶۰ روپیہ ۱۱ آنہ ۳ پائی (۲۲) ۲۱۹۸ روپیہ ۷ آنہ ۳ پائی

(۲۳) ۲۳۱۳ روپیہ ۸ آنہ ۶ پائی (۲۴) ۲۴۴۷ روپیہ ۱۳ آنہ ۹ پائی

جواب نمبری (۲۷)

(۱) ۱۲ روپیہ ۴ آنہ ۶ پائی (۲) ۴۴ روپیہ ۴ آنہ ۹ پائی

(۳) ۲۲ روپیہ ۵ آنہ ۱ پائی (۴) ۹ روپیہ ۲ آنہ ۴ پائی

(۵) ۱۹ روپیہ ۳ پائی (۶) ۵ روپیہ ۱۴ آنہ ۷ ۳/۴ پائی

(۷) ۳ روپیہ ۱۳ آنہ　(۸) ۹۷ روپیہ ۱۱ آنہ ۴ پائی

(۹) ۵۳ روپیہ ۱ آنہ　(۱۰) ۱۷۸ روپیہ ۶ آنہ ۶ ½ پائی

(۱۱) ۲۱ روپیہ ۱۱ آنہ ۱۰ پائی　(۱۲) ۱۱۵ روپیہ ۵ آنہ

جواب نمبری (۲۸)

(۱) ۴۲۲ روپیہ ۱۲ آنہ　(۲) ۵۲ روپیہ ۱۴ آنہ ۶ پائی

(۳) ۱۱ آنہ ۱۱ ½ پائی　(۴) ۴ روپیہ ۳ آنہ ۱ پائی

(۵) ۷ آنہ ۹ ½ پائی و ۱ روپیہ ۴ آنہ ۱۰ ¼ پائی　(۶) ۲ روپیہ ۵ آنہ

(۷) ۲ روپیہ ۷ آنہ ۶ پائی　(۸) ۱۳ روپیہ ۵ آنہ ۹ پائی

(۹) ۴ روپیہ ۳ آنہ ۳ ¼ پائی وصول اور ۱۲ر ۸ ½ پائی نقصان

(۱۰) ۴۱ روپیہ ۶ر دینے پڑے ۲ روپیہ ۹ر کا فایدہ اور ۶ روپیہ ۱۱ر ۲ پائی کا نقصان

(۱۱) ۸ آنہ ۶ پائی　(۱۲) ۱۰ روپیہ ۲ آنہ

جواب نمبری (۲۹)

(۱) ۴۱۶ روپیہ ۶ آنہ ۳ پائی　(۲) ۷۷۴ ۸ آنہ ۳ پائی

(۳) ۹۴۳ روپیہ ۱۳ آنہ ۵ پائی　(۴) ۱۸۴۷ روپیہ ۳ آنہ ۷ ¼ پائی

(۵) ۲۹۱۵ روپیہ ۷ آنہ ۲ ¼ پائی　(۶) ۳۷۶۱ روپیہ ۷ آنہ ۸ پائی

(۷) ۴۵۷۸ روپیہ ۱۳ آنہ ۱ ½ پائی　(۸) ۵۲۶۷ روپیہ ۱۲ آنہ ۴ ½ پائی

(۹) ۷۳۸۹ روپیہ ۴ آنہ ۳ پائی　(۱۰) ۱۱۳۷۲ روپیہ ۶ پائی

(۱۱) ۱۲۷۹۶ روپیہ ۱ آنہ ۶ پائی　(۱۲) ۱۴۳۹۹ روپیہ ۱۳ر

جواب نمبری (۳۰)

(۱) ۱۳۵ روپیہ ۱۳ر ۱۱ پائی　(۲) ۲۷۳ روپیہ ۳ر ۴ پائی

(۳) ۱۱۵ روپیہ ۵ر ۱ ½ پائی　(۴) ۶۱ روپیہ ۸ر ۵ ¼ پائی

(۵) ۹۳۰ روپیہ ۲ر ۱۰ ½ پائی　(۶) ۶۷۵ روپیہ ۳ر ۴ ½ پائی

(۷) ۲۳۴ روپیہ ۱۳ر ۶ پائی　(۸) ۲۳۸ روپیہ ۴ر ۵ ½ پائی

(۹) ۲۶۳ روپیہ ۹ پائی　(۱۰) ۳۷۹ روپیہ ۶ر ۳ پائی

(۱۱) ۴۰۷ روپیہ ۱۱ر ۳ پائی　(۱۲) ۶۹۰ روپیہ ۹ر ۹ ½ پائی

جواب نمبری ۳۱

(۱) ۲ روپیہ ۷ ر
(۲) ۲۹ روپیہ ۴ ر
(۳) ۱۱۰ روپیہ ۲ ر
(۴) ۱۰ روپیہ ۱۴ ر و ۲۰ روپیہ ۱۰ ر
(۵) ۱۷۱ روپیہ ۱۱ ر
(۶) ۱۳ روپیہ ۶ ر ۸ پائی
(۷) ۱۰ روپیہ ۷ پائی
(۸) ۳۱۸۷ روپیہ ۸ ر اور ۱۸۷۵۰۰۰ ۱۳ روپیہ
(۹) ۶۴۳ روپیہ ۲ ر ۶ ۳/۱۳ پائی
(۱۰) ۳۰ روپیہ ۵ پائی
(۱۱) ۶۰۰۰ روپیہ
(۱۲) ۲۸۹ روپیہ ۳ ر ۱ ۱/۲ پائی

جواب نمبری (۳۲)

(۱) ۴ روپیہ ۲ ر ۴ پائی
(۲) ۶ روپیہ ۱۰ ر ۱ ۱۲/۱۳ پائی
(۳) ۵ روپیہ ۱۰ ۱/۲ پائی
(۴) ۸ روپیہ ۲ ر ۱۰ ۱/۱۳ پائی
(۵) ایک روپیہ ۱ ر ۹ ۱/۱۳ پائی
(۶) ۶ روپیہ ۴ ر ۶ ۳/۱۳ پائی
(۷) ۵ روپیہ ۶ ر ۱ ۱/۲ پائی
(۸) ۵ روپیہ ۸ ر ۴ ۲/۱۳ پائی
(۹) ۹ روپیہ ۲ ر ۸ ۱/۲ پائی
(۱۰) ۱۱ روپیہ ۷ ر ۳ ۱/۱۳ پائی
(۱۱) ۱۹ روپیہ ۱ ر ۲ ۱/۲ پائی
(۱۲) ۶۸ روپیہ ۱ ر ۹ ۳/۱۳ پائی

جواب نمبری (۳۳)

(۱) ۱ روپیہ ۹ ر ۱۰ ۳/۱۳ پائی
(۲) ۲ ر ۲ پائی
(۳) ۳ ر ۱۱ ۱/۲ پائی
(۴) ۲ روپیہ ۱۱ ر ۴ پائی
(۵) ۷ ر ۵ پائی اور ۳ روپیہ ۱۱ ر ۴ پائی
(۶) ۲ روپیہ ۱۴ ر و ۳ روپیہ ۱۴ ر ۲ پائی
(۷) ۲ روپیہ و ۱ ۱/۲ روپیہ
(۸) ۲ ر ۳ ۱/۲ پائی
(۹) ۷ روپیہ ۱۴ ر ۶ ۱/۲ پائی
(۱۰) بڑے بیٹے کو ۱۲۵ روپیہ اور باقی میں ہر ایک کو ۶۲ روپیہ
(۱۱) مرد کو ۷ ر ۶ پائی اور عورت کو ۳ ر ۹ پائی
(۱۲) ۱ ر ۱ پائی

جواب نمبری (۳۴)

(۱) ۶ روپیہ ۲ ر ۷ ۵/۱۳ پائی
(۲) ۱۳ روپیہ ۷ ر ۸ ۳/۱۳ پائی
(۳) ۱۱ روپیہ ۱۴ ر ۴ ۱/۲ پائی
(۴) ۶ روپیہ ۸ ر ۵ ۱/۲ پائی
(۵) ۴ ر ۳ ۱/۱۳ پائی
(۶) ۹ روپیہ ۱ ر ۱۱ ۱/۱۳ پائی

(۷) ۸۸ روپیہ ۸ر ۸$\frac{1}{2}$ پائی (۸) ۲روپیہ ۵ر ۶ پائی (۹) ۱۱ر ۷ پائی ۔
(۱۰) ۷ روپیہ ۱ر ۹ پائی (۱۱) ۸روپیہ ۱۱ر ۶ پائی (۱۲) ۹ر ۱۱$\frac{3}{4}$ پائی

جواب نمبری (۳۵)

(۱) ۷۲ روپیہ ۱۰ر ۴ پائی (۲) ۸۸ روپیہ ۹ر ۴ پائی
(۳) ۹۱ روپیہ ۱۴ر ۷$\frac{1}{2}$ پائی (۴) ۹۷ روپیہ ۱۰ر ایک پائی
(۵) ۱۰۹ روپیہ ۳ر ۳$\frac{1}{2}$ پائی (۶) ۹۳ روپیہ ۱۰ر ۵$\frac{1}{4}$ پائی
(۷) ۹۲ روپیہ ۱ر ۸$\frac{1}{4}$ پائی (۸) ۹۰ روپیہ $\frac{1}{4}$ پائی
(۹) ۸۴ روپیہ ۱۲ر ۲$\frac{1}{2}$ پائی (۱۰) ۶۸ روپیہ ۴ر ۱۱ پائی (+)
(۱۱) ۷۸ روپیہ ۳ر ۸$\frac{1}{4}$ پائی (۱۲) ۸۰ روپیہ ۸ر ۱۱ پائی (+)

جواب نمبری (۳۶)

(۱) ۲۱ روپیہ ۱۵ر ۵$\frac{3}{4}$ پائی (۲) ۱۹ روپیہ ۲ر ۳ پائی
(۳) ۲روپیہ ۱ر ۳ پائی مرد کو اور ۱۱ر ۱ پائی عورت کو
(۴) ایک روپیہ ۲ر ۱۰ پائی (۵) ۲ روپیہ ۹ر ۹ پائی
(۶) ۳۴۱ روپیہ ۱۱ر ۱ پائی (۷) ۱ روپیہ ۸ر ۹ پائی
۸ ۲ روپیہ ۱۱ پائی (+) (۹) ۲ روپیہ ۱۵ر ۳$\frac{3}{4}$ پائی
(۱۰) ۲ آنہ ۱۱ پائی (۱۱) ۲ آنہ ۱ پائی
(۱۲) ایک روپیہ ۱۱ر ۶ پائی مرد کو اور ایک روپیہ ۲ر ۴ پائی عورت کو اور ۹ر ۲ پائی لڑکے کو +

جواب نمبری (۳۷)

(۱) ۳ روپیہ ۱۰ر ۹$\frac{1}{4}$ پائی (۲) ۴۵ روپیہ ۹ر ۱$\frac{1}{3}$ پائی
(۳) ۷۶۰ روپیہ ۳$\frac{3}{4}$ پائی (۴) ۱۴۵ روپیہ ۱۵ر ۵$\frac{1}{4}$ پائی
(۵) ۲۹۹ روپیہ ۴ر ۴$\frac{2}{3}$ پائی (۶) ۱۵۱ روپیہ ۱۳ر ۸$\frac{1}{4}$ پائی
(۷) ۳۷۱۰ روپیہ ۸ر ۶ پائی (۸) ۱۴۵۱ روپیہ ۵ر ۴$\frac{1}{2}$ پائی
۹ ۲۵۲۵ روپیہ ۱ر ۷ پائی (۱۰) ۳۳۳۷ روپیہ ۱۲ر ۱ پائی
۱۱ ۱۳۰۹۴ روپیہ ۱۱ر $\frac{3}{7}$ پائی (۱۲) ۲۱۳۲۶ روپیہ ۸ر ۱۰ پائی (+)

جواب نمبری (۳۸)

(۱) ۱۷۸۴ روپیہ ۱ر ۴ پائی (۲) بیوی کو ۹۹ روپیہ ۱۵ر ۹ ½ پائی اور بچے کو ۳۹ روپیہ ۱۵ر ۱۱ پائی (۳) ۲ روپیہ ۹ر ۸ پائی سوہن پاس اور ۲ روپیہ ۱۳ر ۱۰ پائی سوہن پاس. (۴) بیٹے پاس ۴۳۳ روپیہ ۵ر ۴ پائی اور دختر پاس ۲۶۶ روپیہ ۱۰ر ۸ پائی (۵) ایک روپیہ ۱۰ ½ پائی اور ۴ روپیہ ۱۴ر ۹ پائی

(۶) ۱ روپیہ ۸ر ۱۱ پائی (۷) ۲۳۶ روپیہ ۸ر کو خریدی اور ۳ روپیہ ۱۲ر ۷ ½ پائی سیر بیچی (۸) ۱۷۴ روپیہ ۱ر ۶ پائی

(۹) ۲۶۴ روپیہ ۶ پائی (۱۰) ۵ روپیہ ۸ر ۴ پائی

(۱۱) ۳۹۷ روپیہ ۱۱ر (۱۲) ۳۹ روپیہ ۱ر

(۱۳) ۸۸ روپیہ ۹ر ۶ پائی (۱۴) ۱۸۷ روپیہ ۱۱ر ۴ پائی

(۱۵) ۴۳ روپیہ (۱۶) ۲۰۰ روپیہ ۱۳ر

(۱۷) ۱۷۴ روپیہ ۱۵ر (۱۸) ایک روپیہ ۱ر ۱۰ ¾ پائی

(۱۹) ایک روپیہ ۵ر ۴ ¼ پائی (۲۰) ۴۷ روپیہ ۳ر ۵ پائی

(۲۱) ۵ روپیہ ۵ر ۱۱ ¼ پائی (۲۲) ایک روپیہ ۹ر ۱ ½ پائی

(۲۳) ۳ روپیہ ۱۰ر ۹ پائی (۲۴) ۵ روپیہ ۲ر ۶ پائی

جوابات نمبری (۳۹)

(۱) ۳ روپیہ ۵ آنہ ۹ پائی (۲) ۱۰ آنہ ۶ پائی

(۳) ۴۰۸ روپیہ ۳ آنہ (۴) ۸ آنہ ۹ پائی

(۵) ۶۳ روپیہ ۱۱ آنہ ۸ پائی (۶) ایک روپیہ ۸ آنہ ۴ ½ پائی

(۷) ۲ روپیہ ۱۳ آنہ ۳ ¾ پائی (۸) ۵ روپیہ ۷ آنہ ۶ پائی

(۹) ۹ روپیہ ۷ آنہ ۸ پائی (۱۰) ¾ پائی اور ۶ آنہ ۳ پائی

(۱۱) ۵ روپیہ ۷ آنہ ۱ پائی (۱۲) ۳ آنہ ۵ ¼ پائی

جواب نمبری (۴۰)

(۱) ۳ روپیہ ۷ر ۴ پائی (۲) ۱۰ روپیہ ۱۵ر ۱۰ ¼ پائی (۴)

(۳) ۶ روپیہ ۹۰ر ۵ پائی (۴) ۸ روپیہ ۵ر ½ پائی (۶)

(۵) ۷ روپیہ ۸ ر ۷ ½ پائی (+) (۶) ۱۲ روپیہ ۱ ۳/۴ پائی (+)
(۷) ۵۵ روپیہ ۱۲ ر ۱ ۳/۴ پائی (+) (۸) ۳۹ روپیہ ۱۴ ر ۴ ۳/۴ پائی (+)
(۹) ۴۱ روپیہ ۱۵ ر (۱۰) ۶۶ روپیہ ۱۵ ر ۹ ½ پائی (+)
(۱۱) ۴۴ روپیہ ۷ ر ۹ پائی (۱۲) ۱۰۶ روپیہ ۱۱ ر ۱۱ ½ پائی (+)

جواب نمبری (۴۱)

(۱) ۲ آنہ ۱ ۳/۴ پائی (۲) ۳ روپیہ ۱۱ ر ۴ پائی
(۳) ۴۰۱ روپیہ ۱۳ ر (۴) ۱۱۵ روپیہ ۱ ر ۲ پائی (+)
(۵) ہوجاویگا (۶) ۳ روپیہ ۱۱ ر ۱۱ پائی (+)
۳ روپیہ ۱۳ ر ۹ پائی (+)

۷ روپیہ ۹ ر ۸ پائی (+)

(۷) ۱۷۶ روپیہ ۷ ر ۵ ۳/۴ پائی (+) (۸) ۲۲۴ روپیہ ۹ ر ۳ ۳/۴ پائی (+)
(۹) ۳۹ روپیہ ۱۳ ر ۹ ½ پائی (+) (۱۰) ۸ روپیہ ۸ ر ۱۱ ۳/۴ پائی (+)
(۱۱) ۲۵ روپیہ (۱۲) ۱۱ روپیہ ۱ ر ۸ ½ پائی
۱۱ روپیہ ۷ ر ۷ ½ پائی (+)
۱۱ روپیہ ۱۳ ر ۹ پائی (+)

۳۴ روپیہ ۷ ر ۱ پائی (+)

جواب نمبری (۴۲)

(۱) ۶۱ ۳/۴ من (۲) ۴۰۹ من (۳) ۳۶۶ (۴) ۴۱۶ روپیہ ۱۰ ر ۸ پائی
(۵) ۱۱۵ ماشہ ۱ وگیربحن ۳۸۵ ماشہ ناٹربحن
(۶) ۴ روپیہ ۴ ر ۵ پائی (۷) ۶ ر ۱ ½ پائی (۸) ۳۸ ۴۷
(۹) ۱۱ روپیہ ۱۲ ر (۱۰) ۱۱ ر (۱۱) ۲۵ روپیہ سیکڑا (۱۲) ۷ ر ۱۱ ¾ پائی (+)

جواب نمبری (۴۳)

(۱) ۲۲۳۴ پائیاں (۲) ۱۴۸۴۸ (۳) ۲۷۶۵۴۴ (۴) ۲۸ ۶۹ ۳ ۲
(۵) ۲۶۷۳ پائیاں (۶) ۳۵۹۳ پاو پائیان (۷) ۱۱۳۶۷ ادہنیاں
(۸) ۲۹۹۵۲ (۹) ۱۲۲۱۲ (۱۰) ۴۶۸۲ (۱۱) ۵۵۵۷ (۱۲) ۶۳۹۸

جواب نمبری (۴۴)

(۱) ۱۶۷۷ روپیہ (۲) ۱۲۱ روپیہ ۱۱ر ۳ پائی

(۳) ۵۴۰۱ روپیہ ۳ر ۶ پائی (۴) ۱۴۸ اشرفی ۱۱ روپیہ ۱ر ۹ پائی

(۵) ۸۲۵۷ روپیہ اور پاؤ آنہ (۶) ۲۹۸۹ اشرفی ۱۵ روپیہ ۸ر

(۷) ۱۰۸۰۰ روپیہ ۱۳ر ۶ پائی (۸) ۱۰۵۰۵ روپیہ ۱۴ر ۶ پائی

(۹) ۷۰ اشرفی ۷ روپیہ ۷ر ۷ پائی (۱۰) ۱۳۹۲۱ روپیہ ۱۵ر ۹ پائی

(۱۱) ۱۰۷ اشرفی ۱۲ روپیہ ۱۰ر ۵ پائی (۱۲) ۲۳۹۸۶ اشرفی ۱۱ روپیہ

جواب نمبری (۴۵)

(۱) ۵۲۰۸ روپیہ ۵ر ۴ پائی (۲) ۶۸۶۹ روپیہ ۱۱ر (۳) ۹۸۷۲

(۴) ۳۳۶ و ۶۹ (۵) ۳۱ روپیہ ۴ر (۶) ۳۲۱ روپیہ ۸ر ۷ پائی (۷) ۱۸۷ روپیہ ۸ر

(۸) ۵۷ روپیہ ۹ر ۱۰ ½ پائی (۹) ۲۸ روپیہ ۲ر و ۲۸۱ روپیہ ۴ر

(۱۰) ۱۱۲۵۰۰۰ (۱۱) ۴۶ روپیہ ۱۰ر ۸ پائی

(۱۲) ۲ (۱۳) ۱۰۰۰۰ پونڈ و ۹۸۹۵ پونڈ ۱۷ شلنگ ۸ پنس

(۱۴) ۱۰۰۴ اشرفی و ۱۷ روپیہ (۱۵) ۹۵۱ اشرفی ۹ روپیہ

(۱۶) ۱۲۱ گز (۱۷) ۱۳ آدمی (۱۸) ۴۱۳۱ اشرفی (۱۹) ۸۷ اشرفی ۱۳ روپیہ

(۲۰) ۶ ½ چھٹانک (۲۱) ۶ مرد ۶ عورت (۲۲) ۵ بوتل (۲۳) تین ارب سالانہ آمدنی

(۲۴) ڈیڑھ کروڑ روپیہ

جواب نمبری (۴۶)

(۱) ۸۳ روپیہ ۶ر (۲) ۱۵۷ روپیہ ۱ر ۴ پائی (۳) ۱۱ روپیہ ۹ر

(۴) ۱۶۵ روپیہ ۱۲ر (۵) ۳۵۳ روپیہ ۳ر ۴ پائی (۶) ۶ روپیہ ۱۱ر ۶ پائی

(۷) ۱۱۱ روپیہ ۸ر ۴ پائی (۸) ۴۱۴ روپیہ ۱۰ر (۹) ۶۰ روپیہ ۱۵ر ۴ پائی

(۱۰) ۴۳۷ روپیہ ۶ پائی (۱۱) ۳۵۴ روپیہ ۴ر ۴ پائی (۱۲) ۹۹ روپیہ ۳ر ۶ پائی

جواب نمبری (۴۷)

(۱) ۴۱۷ روپیہ ۲ر (۲) ۹۲۶ روپیہ ۲ر ۶ پائی (۳) ۲۸۳۳ روپیہ ۳ر

(۴) ۴۶۶ روپیہ ۱۵ر (۵) ۴۷۱۹ (۶) ۱۹۶۷ روپیہ ۸ر ۶ پائی

(۷) ۶۸۹ روپیہ ۱۰ر ۶ پائی (۸) ۴۲۴۲ روپیہ ۱۱ر (۹) ۲۳۴۱ روپیہ ۴ر ۶ پائی
(۱۰) ۸۳۳۰ روپیہ ۱ر (۱۱) ۷۱۴۱ روپیہ ۱ر ۹ پائی (۱۲) ۱۰۳۵ روپیہ ۲ر ۳ پائی

جواب نمبری (۴۸)

(۱) ۴۲۴ روپیہ ۵ر ۱۰ ۱/۲ پائی (۲) ۶۷۰ روپیہ ۶ر ۹ ۱/۴ پائی
(۳) ۲۷۸ روپیہ ۳ ۳/۴ پائی (۴) ۲۴۳۲ روپیہ ۴ر ۱۰ پائی
(۵) ۱۲۰۳ روپیہ ۷ر ۱/۲ پائی (۶) ۸۲۲ روپیہ ۴ر ۳ ۳/۴ پائی
(۷) ۶۲۲ روپیہ ۶ر (۸) ۷۰۴ روپیہ ۹ر ۴ پائی
(۹) ۲۷۱۴ روپیہ ۷ر ۳/۴ پائی (۱۰) ۳۸۵۴ روپیہ ۱۳ر ۵ ۱/۲ پائی
(۱۱) ۲۷۶۰ روپیہ ۹ر ۴ ۳/۴ پائی (۱۲) ۱۳۰۵۲ روپیہ ۱۲ر ۱۰ ۱/۴ پائی

جواب نمبری (۴۹)

(۱) ۲۹۱ روپیہ ۱ر ۶ پائی (۲) ۱۳۹ روپیہ ۳ر ۶ پائی
(۳) ۳۶ روپیہ ۱۲ر ۱ پائی (۴) ۳۴۹ روپیہ ۹ر ۹ پائی
(۵) ۸۳ روپیہ ۸ ۱/۲ پائی (۶) ۱۸۴ روپیہ ۹ر ۶ پائی
(۷) ۲۹ روپیہ ۱۵ر ۶ پائی (۸) ۱۴۶ روپیہ ۱۲ر ۴ پائی
(۹) ۱۰۲ روپیہ ۴ر ۱۰ ۱/۲ پائی (۱۰) ۵۲ روپیہ ۲ر ۳ پائی خرچ ہوا
اور ۱۳ روپیہ ۱۵ر ۳ پائی قرض (۱۱) ۲۰ روپیہ ۱ر ۲ ۱/۴ پائی
(۱۲) ۳۴ روپیہ ۱۴ر ۱ ۱/۲ پائی

جواب نمبری (۵۰)

(۱) ۱۴ روپیہ ۳ر (۲) ۲۷ روپیہ ۲ر
(۳) ۳ روپیہ ۱۲ر ۶ پائی (۴) ۳ روپیہ ۱۰ر ۹ پائی
(۵) ۸ روپیہ ۱۵ر ۶ پائی (۶) ۱ روپیہ ۸ر ۹ پائی
(۷) ۱۴۳ روپیہ ۹ر ۶ پائی (۸) ۶۳ روپیہ ۷ر
(۹) ۶ روپیہ ۱۵ر ۳ پائی (۱۰) ۱۱ روپیہ
(۱۱) ۴۱ روپیہ ۸ر (۱۲) ۳ روپیہ ۴ر ۶ پائی

جواب نمبری (۵۱)

(۱) ۱۴۸۰ سیر (۲) ۸۰۰۰ چھٹانک (۳) ۹۳۶۰ تولہ (۴) ۴۶۷۲۰ چھٹانک
(۵) ۲۴۰۰ رتی (۶) ۸۰۷ ماشہ (۷) ۲۰۰۰ چھٹانک (۸) ۹۳۰۰ ماشہ
(۹) ۸۲۹۵ تولہ (۱۰) ۳۶۱۳۵ تولہ (۱۱) ۲۵۶۸۱۲ رتی (۱۲) ۳۳۷۵ ماشہ

جواب نمبری (۵۲)

(۱) ۸۰ من ۱۳ سیر (۲) ۸۷ من ۲۰ سیر ۳ چھٹانک (۳) ۱۲۵ سیر
(۴) ۱۲ سیر ۸ چھٹانک ۱ تولہ ۹ ماشہ (۵) ۵۸۵ تولہ ۵ ماشہ ۱ رتی
(۶) ۹ سیر ۷ چھٹانک ۱ تولہ ۹ ماشہ ۶ رتی (۷) ۱۲۶ من ۳۸ سیر ۶ چھٹانک
(۸) ۲۲۸۰ من ۳۵ سیر (۹) ۱ من ۳۹ سیر ۲ چھٹانک ۴ تولہ ۷ ماشہ
(۱۰) ۵۳ سیر ۲ چھٹانک ۲ ماشہ (۱۱) ۱۵ من ۲۴ سیر ۹ چھٹانک
(۱۲) ۲۷۱ من ۸ سیر ۱۰ چھٹانک ۱ تولہ

جواب نمبری (۵۳) و (۵۴)

(۱) ۴۸ من ۳۵ سیر ۱۴ چھٹانک (۲) ۱۰ سیر ۶ چھٹانک
(۳) ۳ سیر ۱۱ چھٹانک ۱ تولہ ۶ ماشہ (۴) ۷ چھٹانک ۱ تولہ ۵ ماشہ ۵ رتی
(۵) ۲۲ من ۲۷ سیر ۲ چھٹانک (۶) ۱ من ۷ سیر ۱۲ چھٹانک ۹ ماشہ
(۷) ۳ سیر ۲ چھٹانک ۲ تولہ ۴ ماشہ ۳ رتی (۸) ۱۳ من ۲۸ سیر ۱۵ چھٹانک
(۹) ۱ من ۳۵ سیر ۱۵ چھٹانک (۱۰) ۲ چھٹانک ۱۱ ماشہ
(۱۱) ۱ تولہ ۱۰ ماشہ ۷ رتی

جواب نمبری (۵۵)

(۱) ۲۶ من ۲۳ سیر ۴ چھٹانک (۲) ۱۶ من ۴ سیر ۱ چھٹانک
(۳) ۱۰۶ سیر ۷ چھٹانک ۴ تولہ (۴) ۳۲۴ من ۱۱ سیر
(۵) ۱۳۹ سیر ۱۰ چھٹانک ۲ تولہ (۶) ۲۲ سیر ۴ چھٹانک ۲ تولہ
(۷) ۱۵۵ تولہ ۷ ماشہ ۴ رتی (۸) ۱۲۹ سیر ۱۳ چھٹانک ۱۱ ماشہ
(۹) ۳۷۸ چھٹانک ۴ ماشہ ۱ رتی (۱۰) ۱۰۴۵ من ۴ دھڑی
(۱۱) ۴۱۲ سیر ۴ اوہ پئی (۱۲) ۵۱۷ من ادہون

جواب نمبری (۵۶)

(۱) ۳من ۲۶سیر ۱۵ چھٹانک
(۲) ۲من ۳۳سیر ۸ $\frac{۵}{۷}$ چھٹانک
(۳) ۷من ۳۵سیر ۱ چھٹانک
(۴) ۴۸ ۱من ۲۷سیر ۱۴ چھٹانک
(۵) ۴من ۲۳سیر ۱۴ $\frac{۱}{۵}$ چھٹانک
(۶) ۳من ۵سیر ۱۲ چھٹانک (+)
(۷) ۲ چھٹانک ۷ $\frac{۳}{۴}$ ماشہ
(۸) ۱۴سیر ۴ چھٹانک ۸ $\frac{۱}{۲}$ ماشہ (+)
(۹) ۱من ۱۳سیر ۷ چھٹانک
(۱۰) ۱من ۵سیر ۱۲ چھٹانک ۴ تولہ ۴ ماشہ ۳ رتی (+)
(۱۱) ۱سیر ۷ چھٹانک ۱ تولہ (+)
(۱۲) ۸سیر ۶ چھٹانک ۲ تولہ ۴ ماشہ (+)

جواب نمبری (۵۷ و ۵۸ و ۵۹ و ۶۰)

(۱) ۶۴۶۴۰ چھٹانک و ۱۵من ۲۵سیر ۱ چھٹانک
(۲) ۱۳۰سیر ۳ چھٹانک ۱ تولہ ۸ ماشہ
(۳) ۱۶۹من ۱۰سیر $\frac{۱۰}{۱۳}$ چھٹانک ۱ تولہ ۸ ماشہ (۴) ۱من ۲سیر ۱ چھٹانک
(۵) ۶ چھٹانک
(۶) ۳۶ ۱۲من ۸سیر ۳ چھٹانک
(۷) ۷من ۲۲سیر ۸ چھٹانک
(۸) ۷۰۰۱۲ روپیہ ۱۰ / ۶ پائی
(۹) ۱۴۷ (+)
(۱۰) $\frac{۱}{۱۱}$ ۹۰ تولہ
(۱۱) ۵ $\frac{۱}{۲}$ ماشہ

جواب نمبری (۶۱)

(۱) ۳۹۶۰۰ (۲) ۲۳۷۶۰ (۳) ۵۹۶۲۰ (۴) ۲۸۳۸۰
(۵) ۳۷۴۵ ۴ (۶) ۱۹۳۶۸۷ (۷) ۲۵ میل ۳ فرلنگ ۵۷ گز ۲ فٹ
(۸) ۳۴۲ فرسنگ ۱ میل ۶ فرلانگ ۱۴۰ گز (۹) ۷ فرلنگ ۳۴ گز ۱ فٹ ۸ انچ
(۱۰) ۱۷ میل ۴ فرلنگ ۱۲۰ گز ۲ فٹ (۱۱) ۶ میل ۲ فرلنگ ۱۱۱ گز ۴ انچ
(۱۲) ۱۱ فرسنگ ۱ فرلنگ ۱۷۴ گز ۱ فٹ

جواب نمبری (۶۲)

(۱) ۹۳ فرسنگ ۵ فرلنگ
(۲) ۱۰۶ میل ۲ فرلنگ ۲۳ پول
(۳) ۶۱ فرلنگ ۳۶ پول ۴ گز ۱ فٹ ۶ انچ
(۴) ۷۶ پول ۱ گز ۲ فٹ
(۵) ۸۲ گز ۱ فٹ ۹ انچ
(۶) ۶۰ میل ۷ فرلنگ ۱۸۶ گز
(۷) ۱۱ میل ۱۴۳۱ گز ۲ فٹ
(۸) ۱۵ فرلنگ ۳۰ گز

(۹) ۳۰۴ فرسنگ ۱ میل ۷ فرلانگ ۱۸۳ گز (۱۰) ۸۴ میل ۴ فرلانگ ۶۶ گز ۱ فٹ

(۱۱) ۶۰ میل ۱۴۱۲ گز ۲ فٹ ۱ انچ (۱۲) ۲۵ فرلانگ ۱۸۶ گز ۷ انچ

جواب نمبری (۶۳)

(۱) ۵ فرسنگ ۲ میل ۶ فرلانگ (۲) ۲۶ میل ۵ فرلانگ ۳۳ پول

(۳) ۳ فرلانگ ۳۵ پول ۳ گز ۱ فٹ ۶ انچ (۴) ۲ پول ۳ گز ۲ فٹ ۶ انچ

(۵) ۳ گز ۱ فٹ ۵ انچ (۶) ۳ میل ۵ فرلانگ ۸۹ گز

(۷) ۱۶ میل ۱۶۷۸ گز ۲ فٹ (۸) ۳ فرلانگ ۱۴۸ گز ۲ فٹ

(۹) ۲ فرسنگ ۲ میل ۷ فرلانگ ۱۷۶ گز (۱۰) ۳ میل ۶ فرلانگ ۴۸ گز ۱ فٹ

(۱۱) ۶ میل ۸۵۹ گز ۱ فٹ ۸ انچ (۱۲) ۸ فرلانگ ۷۵ گز ۱ فٹ ۱۱ انچ

جواب نمبری (۶۴)

(۱) ۱۵ گز ۲ فٹ ۸ انچ (۲) ۱۸۱ میل ۷ فرلانگ ۸۰ گز

(۳) ۵۵ فرسنگ ۲۰۰ گز (۴) ۷۱ فرلانگ ۳۰ پول

(۵) ۵۴ فرسنگ ۶ فرلانگ (۶) ۳۸۰ گز

(۷) ۱۲۳۰ میل (۸) ۲۳۶۶ پول ۳ گز ۲ فٹ

(۹) ۷۷۵ گز ۱ فٹ ۷ انچ (۱۰) ۸۲۳ فرسنگ ۲ میل ۷ ۶۴ گز

(۱۱) ۲۰۰ فرسنگ ۲ میل ۷ فرلانگ ۱۲ پول (۱۲) ۳۸۸۳ فرلانگ ۲۹ پول ۳ گز ۲ فٹ ۶ انچ

جواب نمبری (۶۵)

(۱) ۵ گز ۷ انچ (۲) ۲ میل ۴ فرلانگ ۲۵ گز

(۳) ۳۶ گز ۱ فٹ ۲ انچ (۴) ۷۷ میل ۴ فرلانگ ۲۰ گز

(۵) ۲ فرلانگ ۲۲ گز ۶ انچ (۶) ۱ میل ۶ فرلانگ ۱۳۷ گز ۱ فٹ ۶ انچ

(۷) ۱ گز ۲ فٹ ۳ انچ (۸) ۱ میل ۱۵۱۱ گز ۲ فٹ

(۹) ۱۴۴ گز ۲ فٹ ۷ انچ (۱۰) ۱ فرلانگ ۱۷ گز ۱ فٹ ۶ انچ

(۱۱) ۲۱۱ فرسنگ ۲ میل ۵۰۸ گز (۱۲) ۱ گز ۱ فٹ ۱ انچ

جواب نمبری (۶۶)

(۱) ۲۵۰۰۰ (۲) ۲ میل ۴۰۰ گز (۳) ۴۰ ۲۶۶۴ (۴) ۳۸ گز ۱ فٹ (۵) ۲۶ فٹ ۸ انچ (۶) ۲ میل ۴۸۰ گز (۷) ۳۰ گز ۱

(۸) ۶ فرلانگ ۱۳۰ گز ۱ فٹ ۱۰ میل ۱۲۰ گز (۹) ۴۸ فٹ (۱۰) ۱۱ فٹ (۱۱) ۱۵ میل (۱۲) ۳۳۰ گز

جواب نمبری (۶۷)

(۱) ۲ گز ۱۵ گرہ (۲) ۴ گز ۱۵ گرہ (۳) ۱ گز ۶ گرہ (۴) ۱۰۶ گز ۱ ½ گرہ

(۵) ۱ گز ۱ ہاتھ ۳ گرہ (+) (۶) ۵۳ گز ۴ گرہ (۷) ۴۷۰ گز ۱ ¼ گرہ

جواب نمبری (۶۸)

(۱) ۱۵۸۴ گز (۲) ۱۵ گز ۳۲/۱۰۰ (۳) ۳ میل ۱ فرلانگ (۴) ۴۴۰ (۵) ۳۴۳ گز ۱۲ گرہ

(۶) ۷۵ گز ۷ گرہ (۷) ۲۶ گز ۱۱ ۳/۴ گرہ (۸) ۲۲ ½ گز انگریزی (+) اور ۲۷ گز ہندوستانی (+)

(۹) ۱۰۰۰ (۱۰) ۱۲۲۱ گز ۶۶/۱۰۰ (۱۱) ۷۷ گز

جواب نمبری (۶۹)

(۱) ۵۳۱۵ (۲) ۲۳۶۷۹ (۳) ۱۵۵۰۸ (۴) ۲۱۶۵۷ (۵) ۱۴۰۸۴۴

(۶) ۳۸۵۴۳ (۷) ۳۶۱۴۳ (۸) ۱۱۲۹۳۶۰ (۹) ۱۶۲ ایکڑ ۲ روڈ (۱۰) ۷۷ گز ۱ فٹ م ۶۴ انچ م

(۱۱) ۲ ایکڑ ۱۰ پول ۱۶ گز م ۴ فٹ م ۲۷ انچ م (۱۲) ۱ ایکڑ ۲ روڈ ۱۵ پول ۲ گز م ۲ فٹ م ۱۰۰ انچ م

جواب نمبری (۷۰)

(۱) ۸۱ گز م ۷ فٹ م ۱۱۲ انچ م (۲) ۸۶ ایکڑ ۳ روڈ ۳۹ پول

(۳) ۱۶۴ گز م ۳ فٹ م ۱۳ انچ م (۴) ۶۲ ایکڑ ۲ روڈ ۱۳ پول

(۵) ۱۱ روڈ ۲۶ پول ۷ گز م ۱ فٹ م ۳۶ انچ م (۶) ۱۰۹ پول ۶ گز م ۴ فٹ م ۷۳ انچ م

(۷) ۱ گز م ۷ فٹ م ۱۲۳ انچ م (۸) ۱۸ ایکڑ ۲ روڈ ۳۲ پول

(۹) ۲۳ گز م ۱ فٹ م ۱۱۲ انچ م (۱۰) ۳۵ بیگھہ ۱۸ بسوہ ۱۸ بسوانسی

(۱۱) ۸ گز م ۱ فٹ م ۸۶ انچ م (۱۲) ۱۳۶ ایکڑ ۲ روڈ ۳۳ پول

جواب نمبری (۷۱)

(۱) ۱۲۵ ایکڑ ۳ روڈ ۵ پول (۲) ۴۰۱ گز م ۸ فٹ م ۳۵ انچ م

(۳) ۴۳۴ ایکڑ ۲ روڈ ۱۱ پول (۴) ۴۰۴ گز م ۸ فٹ م ۲۸ انچ م

(۵) ۱۲ ایکڑ ۲ روڈ ۱۹ پول (۶) ۳۱ گز م ۸ فٹ م ۱۲۰ انچ م

(۷) ۱۱ ایکڑ ۳ روڈ ۲۵ پول (۸) ۳ گز م ۲ فٹ م ۵۰ انچ م

(۹) ۲۶۰ ایکڑ ۱ روڈ ۳۳ پول (۱۰) ۲۸۱۹ گز م ۵ فٹ م ۱۲۹ انچ م

(۱۱) ۱۱۱۰ ایکڑ ۱ روڈ ۳۰ پول (۱۲) ۵۰۸ گزم ۸ فٹم ۱۴۱ انچم

جواب نمبری (۷۲)

(۱) ۱۲ بیگہہ ۱ بسوہ (۲) ۳۲۰۰۰۰ (۳) ۴ بیگہہ ۴ بسوہ (۴) ۸۷ بیگہہ (۵) ۵ بیگہہ ۵ بسوہ
(۶) ۱ بیگہ ۱ بسوہ (۷) ۱ بیگہہ ۵ بسوہ (۸) ۶ بسوہ ۵ بسوانسی (۹) ۱۶ $\frac{1}{2}$ بیگہہ
(۱۰) ۳۹۵ بیگہہ (۱۱) ۱ ایکڑ ۲ روڈ ۳۱ پول

جواب نمبری (۷۳)

(۱) ۸ گزم ۸ فٹم (۲) ۱۰ گزم ۱ فٹم ۹۹ انچم (۳) ۷۰ گزم ۸ فٹم (۴) ۱۹ گزم ۱۴۱ انچم
(۵) ۵۸ گزم ۳ فٹم (۶) ۱۲ گزم ۵ فٹم ۸۴ انچم (۷) ۹۶ گزم ۳ فٹم (۸) ۳۰ گزم ۴ فٹم ۱۲ انچم
(۹) ۸۲ گزم (۱۰) ۷۷ گزم ۵ فٹم (۱۱) ۸ گزم ۱ فٹم ۱۵ انچم (۱۲) ۳۳ گزم ۱ فٹم ۱۳۱ انچم

جواب نمبری (۷۴)

(۱) ۵۵ گز (۲) ۳۵۰ گز (۳) ۱ گزم ۷ فٹم ۴۸ انچم
(۴) ۳۰۶ گزم ۲ فٹم ۳۶ انچم (۵) ۹۰ فٹم و ۹۹ گزم ۶ فٹم ۱۰۸ انچم
(۶) ۱۰ ایکڑ (۷) ۶۸۰ گزم ۲ فٹم ۳۶ انچم (۸) ۷۸۴ گز
(۹) ۲۱ گزم ۱ فٹم (۱۰) ۴۲ گزم ۸ فٹم ۲۴ انچم (۱۱) ۲ روڈ ۲۲ پول ۱۲ $\frac{1}{2}$ گزم
(۱۲) ۲۴ فٹم

جواب نمبری (۷۵)

(۱) ۲ ایکڑ ۱ روڈ ۳۴ پول ۲۹ $\frac{1}{2}$ گزم (۲) ۲ ایکڑ ۱ روڈ ۱۷ پول (+)
(۳) ۴ ایکڑ ۳ روڈ ۳۹ پول (+) (۴) ۲۸ ایکڑ (۵) ۱ ایکڑ ۳۲ پول
(۶) ۳۲ پول (+) (۷) ۷۸ $\frac{4}{7}$ انچم (۸) ۱ ایکڑ ۱۸۸ $\frac{4}{7}$ گزم
(۹) ۶۴۰ ایکڑ = ۱ میل (۱۰) ۳ ایکڑ ۱۷ پول
(۱۱) ۱۳ فٹم ۹۲ $\frac{4}{7}$ انچم (۱۳) ۷۸۴ گزم ۸ ایکڑ ۳۳ پول ۸ $\frac{1}{4}$ گزم

جواب نمبری (۷۶)

(۱) ۷۰۲ (۲) ۷۲۲۳۰۴ (۳) ۱۱۶۷۴۰۰
(۴) ۳ گزک ۵ فٹک ۱۳۹۲ انچک (۵) ۵ گزک ۲۵ فٹک ۶۳ انچک
(۶) ۲ گزک ۳ فٹک ۱۵۰۵ انچک (۷) ۲۳ گزک ۱۷ فٹک ۶۲۰ انچک

(۸) ۱۹۴ گز ۱۴ فٹ ۳۹۲ انچ (۹) ۸۵ گز ۵ فٹ ۲۷۷ انچ
(۱۰) ۱۸ گز ۱۴ فٹ ۱۴۶۴ انچ (۱۱) ۱۳ گز ۷ فٹ ۱۱۱۳ انچ
(۱۲) ۲ گز ۹ فٹ ۱۵۸۵ انچ

جواب نمبری (۷۷)

	گز مکعب	فٹ مکعب	انچ مکعب		گز مکعب	فٹ مکعب	انچ مکعب
(۱)	۲۲	۱۰	۹ ۳/۴	(۲)	۱۹۳	۲۶	۳۲۹
(۳)	۳۷۵	۱	۱۴۷	(۴)	۵۰۴	۳	۱۱۴۴
(۵)	۱۶	۱۸	۰	(۶)	۷	۶	۱۲۹۶
(۷)	۳۶	۲۲	۱۲۹۶	(۸)	۱۴۱	۳	۱۴۳۱
(۹)	۲۶	۱۷	۳۸۹	(۱۰)	۶	۱۸	۱۲۳۹
(۱۱)	۱۹	۲۰	۴۶۰	(۱۲)	۶۱	۸	۱۶۰

جواب نمبری (۷۸)

(۱) ۱۶ گز ۹ فٹ (۲) ۱ گز ۸ فٹ
(۳) ۹ گز ۵ فٹ (۴) ۱۶ گز ۹ فٹ
(۵) ۶ گز ۱۸ فٹ (۶) ۷۷ گز ۲۱ فٹ
(۷) ۲ فٹ (۸) ۳ گز ۲۵ فٹ ۱۵۳۶ انچ
(۹) ۸۶۴ (۱۰) ۱۵ فٹ
(۱۱) ۶ گز ۱۲۴۸ انچ (۱۲) ۸ گز ۱ فٹ ۴۵۹ انچ

جواب نمبری (۷۹)

(۱) ۱۰۸ انچ (۲) ۳۶ فٹ (۳) ۴۶۶۵۶۹۱۷۲۸
(۴) ۱ فٹ ۴۳۲ انچ (۵) ۶۶ گز ۱۸ فٹ
(۶) ۱۸ فٹ و ۱۴ من ۲ سیر ۸ چھٹانک (۷) ۵ گز ۵ فٹ ۱۰۸۰ انچ
(۸) ۵ گز ۲۳ فٹ ۱۶۰۱ انچ (۹) ۳۰ گز ۱۲ فٹ ۱۶۴ انچ
(۱۰) ۱۰۲۷۰۰ گز ۱۶ فٹ ۱۱۵۲ انچ (۱۱) ۳۰۳۵۴۴ گز
(۱۲) ۸ فٹ ۹۶۰ انچ

جواب نمبری (۸۰ و ۸۱ و ۸۲ و ۸۳ و ۸۴)

(۱) ۳۴ سیر ۱۲ چھٹانک و ۱ من ۱۶ سیر ۴ چھٹانک

(۲) ۱۸ سیر ۱۲ چھٹانک

جواب نمبری (۸۵)

(۱) ۴۷۴۵ (۲) ۸۴۰ (۳) ۶۴۸ (۴) ۴۳۲۰۰

(۵) ۱۳۱۰۴۰ (۶) ۱۰۴۰۶۸۸۰۰۰ (۷) ۱۹۱۵۵ (۸) ۶۹۶۲۴۰۰

(۹) ۲۸۰۵۱۲۰ (۱۰) ۱۷۲۱۴۰ (۱۱) ۶۱۰۶۶۲۰ (۱۲) ۱۰۴۳۷۳۳۰۰

جواب نمبری (۸۶)

(۱) ۸۳۳ برس ۸۶ دن (۲) ۱۷۸۶ ہفتہ ۳ دن ۵ گھنٹے

(۳) ۵۲۹ مہینے ۳ ہفتہ ۵ دن ۱۱ گھنٹے (۴) ۴۷ گھنٹے ۲۸ منٹ ۵۷ سکنڈ

(۵) ۴۹ ہفتہ ۴ دن ۵ گھنٹے ۲۰ سکنڈ (۶) ۳ دن ۱۲ گھنٹے ۱۵ منٹ ۴۳ سکنڈ

(۷) ۱۰۷ مہینے ۳ ہفتہ ۳ دن ۶ گھنٹے (۸) ۴۷ ہفتہ ۲ دن ۹ گھنٹے ۳۴ منٹ

(۹) ۱ دن ۱۶ گھنٹے ۳۹ منٹ ۱۷ سکنڈ (۱۰) ۱۴ برس ۲۵۲ دن ۲۲ گھنٹے

(۱۱) ۱۵ مہینے ۳ دن ۲۳ گھنٹے ۲۵ منٹ (۱۲) ۷ دن ۱۹ گھنٹے ۱۰ منٹ ۵۶ سکنڈ

جواب نمبری (۸۷)

(۱) ۲۴ گھنٹے ۷ منٹ ۲۰ سکنڈ (۲) ۸۸ دن ۱۹ گھنٹے ۳۳ منٹ

(۳) ۳۸ گھنٹے ۴ منٹ ۶ سکنڈ (۴) ۵۲ ہفتہ ۵ گھنٹے

(۵) ۴۵ مہینہ ۳ دن (۶) ۵۰ ہفتہ ۴ دن ۴ گھنٹے

(۷) ۵ ہفتہ ۵ دن ۱۷ گھنٹے (۸) ۹ مہینہ ۴ دن

(۹) ۲ ہفتہ ۶ دن ۲ گھنٹے (۱۰) ۲ برس ۳۲۶ دن ۱۹ گھنٹے

(۱۱) ۶ دن ۲۲ گھنٹے ۵۵ منٹ (۱۲) ۴ گھنٹے ۱۹ منٹ ۴۸ سکنڈ

جواب نمبری (۸۸)

(۱) ۱۶ گھنٹے ۵۳ منٹ ۸ سکنڈ (۲) ۱۴۱ دن ۳ گھنٹے ۴ منٹ

(۳) ہفتہ ۲ دن ۷ گھنٹے ۲۰ منٹ (۴) ۱ مہینے ۱ ہفتہ ۳ دن ۲۱ گھنٹے ۲۶ منٹ

(۵) ۱۲۷ دن ۱۷ گھنٹے ۲۵ منٹ (۶) ۱۲ دن ۲۴ منٹ ۱۰ سکنڈ

(۷) ۱۹۱۷ گھنٹہ ا منٹ ۲۴ سکنڈ (۸) ۱۶۴۴ ہفتہ ٥ دن ۱۵ گھنٹہ ۴۵ منٹ
(۹) ۱۵۲ مہینے ۳ ہفتہ ا دن (۱۰) ۲۵ دن ۱۵ گھنٹہ ۲۴ منٹ ۱۸ سکنڈ
(۱۱) ۴۸۳۳ گھنٹہ ۳۷ منٹ ۲۰ سکنڈ (۱۲) ۱۳۱۳ دن ۵ گھنٹہ ۲۴ منٹ ۴۸ سکنڈ

جواب نمبری (۸۹)

(۱) ا گھنٹہ ۴۱ منٹ ۲ سکنڈ (۲) ۹۴۶۵۶۰۰۰ میل
(۳) ۲۹ دن ۱۲ گھنٹہ ۴۴ منٹ ۳ سکنڈ (۴) ۲۵ دن ۸ گھنٹہ ۲۰ منٹ
(۵) ۶ دن ۲۲ گھنٹہ ۴۰ منٹ (۶) ۶۳۰۷۲۰۰ (۷) ۱۱۳۸۸۰۰
(۸) ۱۱ دن ۷ گھنٹہ (+) ۴۱ دن ۱۰ گھنٹہ (+) ۱۲ برس ۲۶۶ دن ۱۴ گھنٹہ (+)
(۹) ۳۰۰ دن (۱۰) ۳۲۸ برس ۲۸۰ دن (۱۱) ۵۵۶ برس ۱۸۵ دن
(۱۲) ۳ برس ۸۰ دن ۱۱ گھنٹہ ۴۸ منٹ ۲۰ سکنڈ

جواب نمبری (۹۰)

(۱) ۹ (۲) ۱۱ (۳) ۹ (۴) ۱۳ (۵) ۱۵ (۶) ۳ (۷) ۲۷ (۸) ۴۳ (۹) ۱۲
(۱۰) ۱۱۳ (۱۱) ۷۹ (۱۲) ۲۶

جواب نمبری (۹۱)

(۱) ۱۴۰۸۰ (۲) ۸ (۳) ۱۹ (۴) ۱۳ (۵) ۱۰ (۶) ۸ (۷) ۲۱ و ۲۸
(۸) ۳۰ (۹) ۵ (۱۰) ۵ (۱۱) ۳۰ (۱۲) ۱۶ (۱۳) ۴۸ (۱۴) ۶۴ (۱۵) ۳ گھنٹہ
(۱۶) ۶۳۰ ۱/۲ سیر (۱۷) ۲۰ (۱۸) ۴۰ (۱۹) ۱۶ (۲۰) ۱۶ بالیاں (+)
(۲۱) ۱۲ (۲۲) ۳۰ فٹ (۲۳) ۱ سکنڈ (۲۴) ۱۱۵۲۰

جواب نمبری (۹۲)

(۱) ۶۰ (۲) ۷ روپیہ ۸ پائی (۳) ۲ روپیہ ۱۴ / ۸ پائی
(۴) ۵۲ میل (۵) ۳۲ ۳/۴ گز (۶) ۶۷ روپیہ ۱۱ / (۷) ۱۴ روپیہ ۵ / ۹ پائی (+)
(۸) ۵۵۰۰۰ (۹) ۴۳ من ۱۶ سیر ۱۳ چھٹانک (+) (۱۰) ۸ روپیہ
(۱۱) ۸۵ بوتل (+) (۱۲) ۳ روپیہ ۹ / ۹ پائی

جواب نمبری (۹۳)

(۱) ۱۱ روپیہ ۹ / ۵ ۱/۲ پائی (۲) ۱۰ روپیہ ۱۰ / ۸ ۳/۴ پائی (+)

(۳) ۱۱۹ روپیہ ۷/ ۸ پائی (۴) ۲ روپیہ ۹/ ۴ ۳۱/۳۴ پائی (+)
(۵) ۲ روپیہ ۲/ ۱۰ ½ پائی (۶) ۷ روپیہ ۳/
(۷) ۷۷ روپیہ ۷/ ۴ پائی (۸) ۲۷ روپیہ ۱۰/ ۱۰ ½ پائی
(۹) ۹۳ روپیہ ۶ پائی (۱۰) ۴۹ روپیہ ۱۵/ ۱ پائی
(۱۱) ۱۳ روپیہ ۱/ ۳ پائی (۱۲) ۱۲۵ روپیہ ۷/

جواب نمبری (۹۴)

(۱) ۱۳۰ روپیہ ۱۴/ ۹ پائی (۲) ۵۹۵ ۴ روپیہ ۱۱/ ۵ پائی
(۳) ۸۲ روپیہ ۱۳/ ۴ پائی (۴) ۱۵۰ بیگہ ۸ بسوہ
(۵) ۱۸۱ روپیہ ۲/ ۴ پائی (۶) ۸۸۵ روپیہ ۱۵/
(۷) ۷۱۱ روپیہ ۱/ ۳ ½ (۸) ۶۵۵ روپیہ ۶/ ۸ پائی
(۹) ۱۲ روپیہ ۹/ ۶ پائی (۱۰) ۲ میل ۷۳۰ گز (۱۱) (۱۲) ۳/۴ پائی

جواب نمبری (۹۵)

(۱) ۱ من ۱۰ سیر (۲) ۱ من ۳۵ سیر (۳) ۷ ½ سیر مٹی ۱۱۲ ½ سیر تانبا

جواب نمبری (۹۶)

(۱) ۴ فٹ (۲) ۸ گز ۶ انچ (+) (۳) ۱ فٹ (۴) ۸۸ گز
(۵) ۶ گز ۲ فٹ (۶) ۵۴ گز (۷) ۸ میل ۲ فرلانگ (۸) ۸ فٹ
(۹) ۱۶ فٹ (۱۰) ۲ فٹ ۴ انچ (۱۱) ۱۵ فٹ (۱۲) ۴۲ گز و ۳۳ روپیہ ۱۵/

جواب نمبری (۹۷)

(۱) ۹ فٹ (۲) ۲ گز (۳) ۱۰ میل (۴) ۲ فٹ ۶ انچ
(۵) ۵ فٹ و ۵ انچ (۶) ۱۱ فٹ (۷) ۲۷ گز (۸) ۱۶ فٹ
(۹) ۳ فٹ تک ۲۱۶ انچ (۱۰) ۲ فٹ (۱۱) ۱ فٹ ۴ انچ (۱۲) ۲ میل ۱۲۸۰

جواب نمبر ے (۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰)

(۱) ۵۱ روپیہ ۹/ (۲) ۹۰ روپیہ ۷ آنہ (۳) ۳۰۰۰ روپیہ (۴) ۹۳ روپیہ ۹/ ۷ پائی

جواب نمبری (۱۰۱)

(۱) ۳۵ (۲) ۶۴ (۳) ۵۶ (۴) ۶۰ (۵) ۱۰۱ (۶) ۱۴۳ (۷) ۳ (۸) ۱۱

(۹) ۱۳۳ (۱۰) ۱۵ (۱۱) ۱۱۲ (۱۲) ۲۸

جواب نمبری (۱۰۲)

(۱) ۱۴۴ (۲) ۳۶۰ (۳) ۵۴ (۴) ۶۰

(۵) ۲۱۰ (۶) ۶۰۰ (۷) ۱۸۰ (۸) ۱۰۸۰

(۹) ۳۶۰ (۱۰) ۱۰۰۸ (۱۱) ۱۸۰۰ (۱۲) ۶۰۰

جواب نمبری (۱۰۳)

(۱) ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۲ و ۱۵ و ۱۸ و ۲۰ و ۲۴ و ۳۰ و ۳۶ و ۴۰ و ۴۵

و ۶۰ و ۷۲ و ۹۰ و ۱۲۰ و ۱۸۰ و ۳۶۰ و ۲ و ۴ و ۵ و ۸ و ۱۰ و ۱۶ و ۲۰ و ۲۵

و ۴۰ و ۵۰ و ۸۰ و ۱۰۰ و ۲۰۰ و ۴۰۰

(۲) ۴۰ و ۶۰۰ ۳ (۳) ۳۸ و ۳۶ ۲۷ (۴) ۱۷ و ۳۴ و ۵۱ و ۶۸ و ۱۰۲ و ۲۰۴

(۵) ۱۵۴۷ (۶) ۲۴ (۷) ۴۲۰ روپیہ (۸) ۱۸۰ روپیہ

(۹) ۱۸ (۱۰) ۲۵۲ (۱۱) ۲۴ و ۱۵۰ (۱۲) ۱۸۰

جواب نمبری (۱۰۴)

(۱) $\frac{۲۱}{۴}$ و $\frac{۳۵}{۵}$ (۲) $\frac{۸۱}{۹}$ و $\frac{۶۳}{۷}$ (۳) $\frac{۱۲۱}{۱۱}$ و $\frac{۱۴۳}{۱۳}$ (۴) $\frac{۱۵۶}{۱۳}$ و $\frac{۱۸۰}{۱۵}$

(۵) $\frac{۴}{۳}$ و $\frac{۱۵}{۴}$ و $\frac{۲۴}{۵}$ (۶) $\frac{۳۴}{۳}$ و $\frac{۹۳}{۷}$ و $\frac{۱۲۳}{۸}$ (۷) $\frac{۲۷}{۱۳}$ و $\frac{۳۵۰}{۱۱}$ و $\frac{۲۵۳}{۱۵}$ (۸) $\frac{۱۱۱۳}{۱۱}$ و $\frac{۷۷۵}{۹}$

و $\frac{۱۷۴۷}{۱۲}$ (۹) ۷ و ۷ $\frac{۴}{۵}$ و ۵ $\frac{۴}{۷}$ (۱۰) ۱۵ $\frac{۳}{۸}$ و ۸ و ۱۶ $\frac{۵}{۱۳}$

(۱۱) ۸۳ $\frac{۳}{۱۴}$ و ۴۰ و ۳۷ $\frac{۱}{۲۷}$ (۱۲) ۳۶ $\frac{۱}{۵}$ و ۱.۹ و ۱.۵ $\frac{۱۵}{۲۳}$

جواب نمبری (۱۰۵)

(۱) $\frac{۱۳۵}{۵۶}$ و $\frac{۴۵}{۱۴}$ و $\frac{۴۵}{۸}$ و $\frac{۴۵}{۷}$ (۲) $\frac{۴۵}{۱۱۲}$ و $\frac{۱۵}{۵۶}$ و $\frac{۹}{۵۶}$ و $\frac{۵}{۵۶}$

(۳) $\frac{۱۰۸}{۲۵}$ و $\frac{۹۷۲}{۱۲۵}$ و $\frac{۱۲۹۶}{۱۲۵}$ و $\frac{۱۰۸}{۵}$ (۴) $\frac{۱۰۸}{۴۲۵}$ و $\frac{۱۲}{۱۲۵}$ و $\frac{۹}{۱۲۵}$ $\frac{۱۰۸}{۳۱۱۵}$

(۵) $\frac{۱۰۰}{۲۳}$ و $\frac{۱۰۰}{۷۷}$ و $\frac{۴۰۰}{۲۳۱}$ و $\frac{۵۰۰}{۲۳۱}$ و $\frac{۱۰۰}{۳۳}$ و $\frac{۱۰۰}{۲۱}$ (۶) $\frac{۵۰}{۲۳۱}$ و $\frac{۱۰۰}{۶۵۳}$ و $\frac{۲۵}{۲۳۱}$ و $\frac{۳۰}{۲۳۱}$ و $\frac{۱۰۰}{۱۶۱۷}$ و $\frac{۱۰۰}{۲۵۴۱}$

جواب نمبری (۱۰۶)

(۱) $\frac{۹}{۱۰}$ (۲) $\frac{۵}{۹}$ (۳) $\frac{۹}{۱۱}$ (۴) $\frac{۴}{۱۵}$

(۵) $\frac{۵}{۹}$ (۶) $\frac{۲}{۳}$ (۷) $\frac{۲۳}{۳۵}$ (۸) $\frac{۱۱۳}{۷}$

(۹) $\frac{۱۰}{۲۳}$ (۱۰) $\frac{۱۵}{۲۸}$ (۱۱) $\frac{۱۹}{۲۹}$ (۱۲) $\frac{۳۱}{۱۴}$

جواب نمبری (۱۰۷)

(۱) ۷/۱۱ (۲) ۱۳/۱۷ (۳) ۱۹/۴۳ (۴) ۲۳/۲۶ (۵) ۲۶/۲۹ (۶) ۲۹/۳۱

جواب نمبری (۱۰۸)

(۱) ۱۱۹ و ۲۸۹ و ۱۳۰۹ (۲) ۱/۸ و ۷/۸ (۳) ۲۶ و ۷۸

(۴) ۸۹ و ۱۳۱ (۵) ۱۰ پورے اور ایک باقی رہا و ۳۷ (۶) ۹۱ و ۹ ۱۱/۱۱

(۷) ۵/۱۲ و ۳/۴ (۸) ۱/۴۴ و ۷/۶۶ و ۳۸/۳۳ (۹) ۴/۷ و ۴/۷ (۱۰) ۱/۲ و ۱/۳

(۱۱) ۵/۸ و ۳/۸ (۱۲) ۲/۹ و ۴/۹ و ۱/۳

جواب نمبری (۱۰۹)

(۱) ۳ ۱/۳ (۲) ۸ ۱/۴ (۳) ۱۵ ۱/۵ (۴) ۲۴ ۱/۶

(۵) ۵/۶ (۶) ۱۱/۱۲ (۷) ۱۹/۲۰ (۸) ۲۹/۳۰

(۹) ۱۶ ۲/۳ و ۴۶ ۴/۵ (۱۰) ۱ ۷/۱۰ و ۱۰۹/۱۱۰

(۱۱) ۱۸ ۵/۹ ÷ ۱۱ = ۱ ۴/۹ (۱۲) ۹ × ۱۱/۱۲ = ۸ ۱/۴

جواب نمبری (۱۱۰)

(۱) ۵ روپیہ ۱۱ر ۶ ۱/۸ پائی (۲) ۲۳ روپیہ ۱۰ر ۴ ۴/۵ پائی

(۳) ۳۳ روپیہ ۸ر ۶ ۲/۱۳ پائی (۴) ۱۳ روپیہ ۵ر ۳ ۲/۱۳ پائی

(۵) ۱۵۹ روپیہ ۴ر ۴ پائی (۶) ۱۲۴ روپیہ ۲ر ۹ پائی

(۷) ۱۱۹ روپیہ ۱ر ۴ ۵/۷ پائی (۸) ۳۶۳ روپیہ ۱۳ر ۵ ۱/۸ پائی

(۹) ۵۷۶ روپیہ ۵ر ۳ ۵/۶ پائی (۱۰) ۲۸۰ روپیہ ۲ر ۱۰ ۴/۵ پائی

(۱۱) ۱۳۱۴ روپیہ ۱۲ر (۱۲) ۱۳۰ روپیہ ۷ر ۳ پائی

جواب نمبری (۱۱۱)

(۱) ۱۴ر ۳ ۷/۱۰ پائی (۲) ۱۰ر ۲ ۱۳/۱۸ پائی

(۳) ۱۵ر ۳ ۹/۲۳ پائی (۴) ۱ روپیہ ۷ر ۳ ۱۱/۲۳ پائی

(۵) ایک روپیہ ۹ر ۱ ۲۵/۳۲ پائی (۶) ۱ روپیہ ۳ر ۷ ۹/۱۴ پائی

(۷) ۳ر ۹ ۳۴۰/۸۰۰ پائی (۸) ۵ر ۵ ۶۱/۷۲ پائی

(۹) ۶ر ۴ ۹۳/۲۲۰ پائی (۱۰) ۲ر ۱ ۸۱/۸۸ پائی

(۱۱) ۳/ ۱۰ ۸۳/۹۶ (۱۲) ۴/ ۶ ۹/۲۰ پائی

جواب نمبری (۱۱۲)

(۱) ۱۰/۱۱ (۲) ۴ (۳) ۳/۱۰ (۴) ۷ (۵) ۱/۲ (۶) ۱ ۱/۴ (۷) ۱۳ ۱/۳ (۸) ۱

(۹) ۲۳ ۲/۵ (۱۰) ۱/۱۰ (۱۱) ۶۲ ۱/۲ (۱۲) ۴۲۰

جواب نمبری (۱۱۳)

(۱) (۳۵ و ۶۳ و ۷۵)/۱۰۵ (۲) (۱۳۵ و ۱۴۴ و ۱۶۰)/۱۸۰ (۳) (۸ و ۶ و ۴ و ۳)/۲۴

(۴) (۵۴ و ۸۰ و ۹۹ و ۱۰۴)/۱۴۴ (۵) (۸ و ۱۲ و ۱۰ و ۷)/۳۲

(۶) (۱۲ و ۶۳ و ۴۰ و ۳۳)/۷۲ (۷) (۲۷ و ۳۶ و ۲۱ و ۱۰)/۳۴۳

(۸) (۱۸ و ۲۵ و ۲۸ و ۲۷)/۶۰ (۹) (۸۸ و ۷۸ و ۶۸ و ۵۷)/۱۴۴

(۱۰) (۷۲ و ۱۵ و ۲۰ و ۲۷)/۴۵۰ (۱۱) (۲۲۵ و ۲۸۰ و ۳۳۰ و ۳۵۱)/۱۰۸۰

(۱۲) (۱۴۰ و ۱۳۵ و ۱۳۲ و ۱۳۰)/۲۴۰

جواب نمبری (۱۱۴)

(۱) ۱ ۲/۱۱ (۲) ۱۱ ۱/۵ (۳) ۱۲ ۱/۸ (۴) ۷ ۸/۹ (۵) ۸ ۴۳/۹۰

(۶) ۷ ۴۱/۷۲ (۷) ۴ ۱/۱۰ (۸) ۱۱ ۱/۸ (۹) ۱۳ ۴۷/۱۲۰ (۱۰) ۲۹ ۱/۴

(۱۱) ۱۳ ۱۱/۲۴ (۱۲) ۱۱ ۳۱/۹۶

جواب نمبری (۱۱۵)

(۱) ۴/۱۱ (۲) ۱/۵ (۳) ۳۳/۶۰ (۴) ۳ ۵/۶ (۵) ۱ ۱/۲ (۶) ۱ ۳/۱۰ (۷) ۶ ۵/۸ (۸) ۱/۲

(۹) ۳ ۱۷/۲۰ (۱۰) ۱۷/۳۰ (۱۱) ۵/۸ (۱۲) ۶ ۹/۴۰

جواب نمبری (۱۱۶)

(۱) ۶۴ روپیہ ۱۳/ ۱/۲۴ پائی (۲) ۶۰ روپیہ ۴/ ۱ ۵/۳۶ پائی

(۳) ۷۰ روپیہ ۱۰/ ۱۱ ۱۳/۱۵ پائی (۴) ۷۰ من ۱۱ سیر ۶ ۲/۱۵ چھٹانک

(۵) ۱۰۴ گز ۱ فٹ ۶ ۶/۷ انچ (۶) ۱۴۶ ایکڑ ۲ روڈ ۶ ۱۷/۱۸ پول

(۷) ۷ روپیہ ۲/ ۵/۶ پائی (۸) ۱۰ روپیہ ۳/ ۷ ۱۹/۲۰ پائی

(۹) ۱۰ روپیہ ۱ ۱۹/۲۴ پائی (۱۰) ۵ گز مکعب ۸ فٹ مکعب ۸۲۷ ۱۴/۱۵ انچ مکعب

(۱۱) ۷ من ۳۹ سیر ۱۳ ۲۹/۴۸ چھٹانک (۱۲) ۱۵ دن ۱۵ گھنٹہ ۵۹ ۱۷/۲۴ منٹ

جواب نمبری (۱۱۷)

(۱) ۲$\frac{۱}{۱۲}$ (۲) ۱$\frac{۱}{۱۲}$ (۳) ۱$\frac{۱}{۲۰}$ (۴) ۱$\frac{۵}{۶}$

(۵) $\frac{۳}{۵}$ (۶) $\frac{۱۱}{۴۸}$ (۷) $\frac{۱}{۸}$ (۸) ۳۹۹

(۹) $\frac{۱}{۱۲۶۰}$ (۱۰) $\frac{۱۹}{۲۰}$ (۱۱) $\frac{۱}{۵}$ و $\frac{۱}{۱۰}$ و $\frac{۳}{۱۰}$ (۱۲) ۴$\frac{۲}{۴۵}$

جواب نمبری (۱۱۸)

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) $\frac{۴۵}{۸۸}$ (۴) ۱$\frac{۱}{۱۱}$ (۵) $\frac{۴}{۹}$ (۶) $\frac{۵}{۷}$ (۷) ۲$\frac{۱۱}{۱۲}$ (۸) $\frac{۳۲}{۷۵}$

(۹) ۱۴$\frac{۶}{۱۱}$ (۱۰) $\frac{۲}{۲۵}$ (۱۱) $\frac{۱۶}{۱۷۵}$ (۱۲) $\frac{۴}{۵۴}$

جواب نمبری (۱۱۹)

(۱) ۱۲ (۲) $\frac{۲}{۳}$ (۳) $\frac{۳}{۲۰}$ (۴) $\frac{۲}{۹}$ (۵) $\frac{۲}{۳۳}$ (۶) ۱$\frac{۱}{۲}$ (۷) ۱$\frac{۱}{۳}$ (۸) ۵$\frac{۵}{۱۱}$

(۹) ۷$\frac{۱}{۲}$ (۱۰) $\frac{۲}{۹}$ (۱۱) $\frac{۷}{۲۵}$ (۱۲) $\frac{۹}{۱۰}$

جواب نمبری (۱۲۰)

(۱) $\frac{۳}{۱۰}$ (۲) ۱۰ (۳) ۵/۶$\frac{۲}{۵}$ پائی (۴) ۱۰۳$\frac{۳}{۴}$ و ۳۳$\frac{۱}{۳}$ (۵) ۴۰۵

(۶) ۵ فٹ ۴ انچ (۷) ۱۵ سیر (۸) ۱۸ و ۱۹$\frac{۱}{۲}$ (۹) ۴۹۶ گز

(۱۰) ۵۹۶$\frac{۱}{۳}$ و ۲$\frac{۱۲}{۱۷}$ (۱۱) ۲۵۶ (۱۲) ۱۹۷$\frac{۳}{۸}$

جواب نمبری (۱۲۱)

(۱) ۱۱/۶$\frac{۳}{۴}$ پائی (۲) ۱ روپیہ ۱۳/۷$\frac{۱}{۵}$ پائی (۳) ۵ روپیہ ۶/$\frac{۲}{۷}$۶ پائی (۴) ۲۹ روپیہ ۷/۴ پائی

(۵) ۷ روپیہ ۱۰/ ۹$\frac{۱}{۳}$ پائی (۶) ۲۴ روپیہ ۱۳/ ۹$\frac{۳}{۵}$ پائی

(۷) ۲۲ سیر ۱۳$\frac{۵}{۱۱}$ چھٹانک (۸) ۱۷ من ۱۰ سیر ۱۵ چھٹانک

(۹) ۸ ایکڑ ۱ روڈ ۳۹$\frac{۲}{۷}$ پول (۱۰) ۶۶ ایکڑ ۲ روڈ ۱۶$\frac{۴}{۵}$ پول

(۱۱) ۳ گز ک ۲۱ فٹ ک ۳۳$\frac{۳}{۵}$ انچ ک (۱۲) ۶۵ گز ک ۱۶ فٹ ک ۲۹۵$\frac{۱}{۳}$ انچ ک

جواب نمبری (۱۲۲)

(۱) ۴۸ روپیہ ۴/ (۲) ۲ روپیہ ۲/۴$\frac{۱}{۲}$ پائی (۳) ۱۸ روپیہ ۸/ ۹$\frac{۲۴}{۳۵}$ پائی

(۴) ۱۳ روپیہ ۱/ ۵$\frac{۲}{۵}$ پائی (۵) ۱ من ۲۹ سیر ۱۰$\frac{۲}{۷}$ چھٹانک

(۶) ۶$\frac{۲}{۷}$ (۷) ۴$\frac{۴}{۷}$ (۸) ۶$\frac{۳}{۴}$ و ۹۹ (۹) ۳۶ و ۱۸ و ۶$\frac{۲}{۳}$

(۱۰) ۴ (۱۱) ۱۲ (۱۲) ۹۰

جواب نمبری (۱۲۳)

(۱) ۵/۳۲ (۲) ۱/۸ (۳) ۶ ۲/۳ (۴) ۱/۱۵

(۵) ۱۴۸/۲۱۱ (۶) ۳ ۲/۳ (۷) ۲ ۵/۶ (۸) ۹ ۱۳/۷۴

(۹) ۳ ۴/۵ (۱۰) ۵ ۱۵۵/۲۲۲ (۱۱) ۵ ۶/۷ (۱۲) ۲ ۷/۸

جواب نمبری (۱۲۴)

(۱) ۴۳/۱۲۲ (۲) ۳ ۵۹/۱۳۵ (۳) ۳ ۴/۵ (۴) ۵/۱۷

(۵) ۱ ۴/۷ (۶) ۲۹/۵۷ (۷) ۱۶ ۵/۱۹ (۸) ۱۱/۱۵

(۹) ۲ ۴/۴۹ (۱۰) ۵۸۷/۳۰۵ (۱۱) ۱/۱۱ (۱۲) ۷ ۱/۷

جواب نمبری (۱۲۵)

(۱) ۳ ۱/۲ (۲) ۲۳ (۳) ۴ ۱۱۳/۱۲۷ (۴) ۲ ۱/۲۰

(۵) ۳ ۱/۳ (۶) ۱ ۲/۳ (۷) ۲ ۳۰۰۳/۱۵۴۰۲ (۸) ۱

(۹) ۱/۲ (۱۰) ۵ ۱/۲ (۱۱) ۵ ۶۴/۱۴۹۵ (۱۲) ۳ ۱/۲

جواب نمبری (۱۲۶)

(۱) ۴ ۴/۹ حصہ (۲) ۲ ۱/۴ (۳) ۷ روپیہ ۳ ر ۲ ۲/۵ پائی

(۴) ۱۶ (۵) ۱/۸ (۶) ۱/۴۰ و ۵۰۰ و ۴۰۰ و ۲۰۰

(۷) ۱۱/۱۸ و ۷/۱۸ (۸) ۳ ۱/۳ و ۶۶ (۹) ۲۴ روپیہ (۱۰) ۵ روپیہ ۳ ر ۸ ۱/۲ پائی

(۱۱) ۳ گز (۱۲) ۶ ۶/۷ (۱۳) ۱۶ روپیہ ۶ ۶/۱۳ پائی موہن پاس اور ۱۲ روپیہ ۴ ۱/۱۳ سوہن ۹ روپیہ ۹ ر ۱۱ ۱/۱۳ پائی نرائن پاس اور ۴۸ روپیہ ۱ ر ۷ ۵/۱۳ پائی سب پاس

(۱۴) ۵ ر ۸ پائی (۱۵) ۲ روڈ ۲ پول ۲۵ گز (۱۶) ۴۹ ۱۱/۱۳ (۱۷) ۱ ۵/۶ و ۳ ۱/۱۸

(۱۸) ۲۷ ۳/۷ فٹ (۱۹) ۱ ۴/۵ انچ (۲۰) ۹ ر ۶ ۲/۳ پائی (۲۱) ۱۰ پائی

(۲۲) ۳۶ فٹ و ۳۰ ۴/۲۴ (۲۳) ۲۱ فٹ ۴ انچ (۲۴) ۶۰۰

جواب نمبری (۱۲۷)

(۱) ۹ کو ۵ و ۲۳ و ۶۷ کو (۲) ۰۳ کو ۰۱۷ و ۰۰۳۹ کو (۳) ۰۱ کو ۰۱۱ و ۰۰۱۱۱ کو

(۴) ۰۰۰۲ کو ۴ کو ۱۲ و ۰۵ کو ۷ (۵) ۱۱۵ و ۱۸ و ۰۰ کو ۳ و ۶۷ (۶) ۰۱۳ کو ۳۰ و ۳ و ۲۳ ۰۰

(۷) ۰۵۷ ۰۰۵ کو (۸) ۳۳ ۰ ۵ ۰ ۱ کو ۳ (۹) ۳۷ ۰۰۷ ۰ کو ۳ ۱ ۰۷